A.J. Cronin

GRAN CANARIA

ARCHIBALD JOSEPH CRONIN

Gran Canaria

În româneşte de: Ludmila Cernaşov

Editura Medicală
Bucureşti 1974

Cuprins

CAPITOLUL I 4
CAPITOLUL II 15
CAPITOLUL III 19
CAPITOLUL IV 26
CAPITOLUL V 36
CAPITOLUL VI 47
CAPITOLUL VII 60
CAPITOLUL VIII 71
CAPITOLUL IX 84
CAPITOLUL X 97
CAPITOLUL XI 113
CAPITOLUL XII 124
CAPITOLUL XIII 134
CAPITOLUL XIV 143
CAPITOLUL XV 154
CAPITOLUL XVI 165
CAPITOLUL XVII 175
CAPITOLUL XVIII 191
CAPITOLUL XIX 202
CAPITOLUL XX 214
CAPITOLUL XXI 228
CAPITOLUL XXII 239
CAPITOLUL XXIII 250
CAPITOLUL XXIV 262
CAPITOLUL XXV 271
CAPITOLUL XXVI 279
CAPITOLUL XXVII 294
CAPITOLUL XXVIII 307
CAPITOLUL XXIX 318
CAPITOLUL XXX 327

CAPITOLUL I

Se mai simţea încă ameţit de băutură atunci când ieşind din vagonul de dormit şi, împreună cu Ismay, porni de-a lungul peronului înspre biroul de bagaje. Mai simţea încă povara acelei amărăciuni care, asemenea unei substanţe corosive îl rosese – beat sau treaz – în ultimele trei săptămâni. Peronul se legăna uşor sub paşii lui; semiîntunericul rece al dimineţii, care umplea bolţile înalte ale gării, se îngrămădea în jurul lui ca o ceaţă densă pe mare. Nu vedea nimic. Mergea automat ca un om adormit. La un moment dat se opri.

— Un cufăr de voiaj, îl auzi pe Ismay explicând, – adus de la trenul cu paturi din Londra. Pe numele Leith.

Funcţionarul scoase creionul de după ureche şi parcurse lista.

— A fost înregistrat pentru *Aureola,* – răspunse el. Exact. Omul de la agenţia Slade a şi venit.

Apoi strigă fără să întoarcă capul:

— Slade!

Un om cu faţa brăzdată se grăbi spre ei. Avea un carnet de chitanţe prins de haina de culoare bej. Salută ducând degetul la chipiul cu insignă aurită.

— Domnul dr. Leith; da domnule. Lăsaţi totul în seama mea. Mă veţi găsi cu bagajele dumneavoastră pe Cheiul Princess. La orele 10 fix. Să vă dau chitanţa.

Mâzgăli ceva pe o foaie albastră, o rupse neglijent şi după ce se uită nehotărât de la unul la altul, în cele din urmă o întinse lui Ismay.

— Semnaţi aici, domnule. Nu, aici unde vă arăt, vă rog.

– Cu unghia îngălbenită de tutun trase apăsat un semn pe hârtia boţită. Mai aveţi şi altceva?

Ismay clătină din cap şi se întoarse nehotărât ca să-i înmâ neze lui Leith chitanţa. Dar se răzgândi. Şi în timp ce semna cu grijă „H. Leith”, se adresă hamalului:

— Sunt mulţi călători?

— Opt în cursa asta domnule. Toate cabinele sunt ocupate. O afacere bună pentru agenţia Slade Brothers – da, foarte bună domnule.

Judecând după satisfacţia acestui umil slujbaş ai fi zis că omul era cel puţin acţionarul principal al companiei. Apoi cu un aer de proprietar rosti pompos:

— Se află printre călători şi Lady Fielding împreună cu invitaţii ei.

Leith asculta cu o figură indiferentă, dar îşi frământa mâinile nervos în buzunarele trenciului. Un fior îl cuprinse; trecuse de la baia de aburi din compartimentul de tren pe peron, unde era frig şi curent. Nu dormise de loc; îşi simţea capul greu; scrâşnetul brusc al unei locomotive care se puse în mişcare îi pricinul un spasm nervos în obrazul stâng.

— Pentru Dumnezeu, Ismay – izbucni el furios, – cât timp o să mai stăm aici?

Ismay se întoarse imediat către el:

— Am terminat, Harvey, am terminat. – rosti acesta cu vocea lui potolită, liniştitoare.

Harvey pufni supărat:

— Dacă ţii neapărat la trăncăneala ta mondenă, să plecăm barem din curentul ăsta blestemat.

— Plecăm îndată, – spuse Ismay repede. – Chiar în clipa asta. – Dădu hamalului un şiling şi în timp ce porneau împreună, îşi scoase ceasul din buzunar. – E ora nouă. Putem lua gustarea la Adelphi.

— N-am nevoie de nicio gustare.

Ismay aruncă o privire fugară spre tovarăşul său, cu o umbră de zâmbet.

— Atunci hai să ne aşezăm undeva ca să omorâm

timpul ce-l mai avem de aşteptat.

— Pentru ce să ne aşezăm?

Împăciuitor, Ismay surâse din nou. Ieşiră din gară pe Lime Street şi acolo, pe trotuar, învăluit în pânza fină a ploii, dinaintea clădirilor înnegrite de funingine şi a tramvaielor ce treceau zdrăngănind alene, înconjurat de viaţa tulbure a acestui oraş somnolent de provincie, Ismay se opri locului.

— Ei bine, – observă el pe un ton pe care îl dorea cât mai rezonabil – nu cunosc toate posibilităţile oraşului Liverpool la ora aceasta. Îmi închipui că nu sunt prea grozave. Afară de asta mai şi plouă. Nu vrei nici să mănânci şi nici să stăm undeva. Vaporul pleacă abia la zece treizeci. Atunci poate îmi spui tu ce ai vrea să facem?

O clipă Leith păru că meditează la această propunere cu un aer de ironie distantă.

— Ce vreau, – repetă el mecanic, ca şi cum nu era pe deplin conştient de ceea ce spune. – Vreau să ştiu ce naiba caut eu aici. – Se opri, apoi ochii îi căzură pe chipul necioplit, permanent plin de bunăvoinţă al celuilalt.

— Îmi pare rău, Ismay – spuse rar, umezindu-şi buzele – nu sunt cu totul în apele mele... vezi... Nu-şi mai putu stăpâni nervii şi izbucni: – Pentru numele lui Dumnezeu, nu te mai holba aşa la mine. Să mergem la blestematul acela de debarcader dacă trebuie. Oriunde, numai să nu stăm locului.

Porniră mai departe, croindu-şi drum pe străzile ude, prin şuvoiul dens de slujbaşi şi dactilografe, purtându-şi paşii obosiţi pe lângă prăvălii, cafenele, birouri ce se deschideau la ora aceea, pe lângă taxiurile şi şoferii care îi invitau fără succes. Alături de statura mică, îndesată a lui Ismay, îmbrăcat cu eleganţa oarecum pretenţioasă a omului care a reuşit în viaţă, Leith, cu mersul lui repezit oferea un contrast izbitor, aproape dureros. Era înalt, osos, îmbrăcat prost, aproape sărăcăcios, iar slăbiciunea dădea mişcărilor sale o bruscheţe agresivă. Avea faţa

foarte palidă, nebărbierită, trăsăturile fine tăiate parcă în piatră. Asprimea imobilă a expresiei de pe faţa lui părea mistuită de un foc lăuntric. Era ca un fel de provocare aprinsă zvârlită vieţii – amară, distantă, austeră. Şi totuşi, ochii săi mari şi întunecaţi îl trădau. Ardea în el o durere adâncă, străbătută în răstimpuri de o undă fugară de bunătate şi înţelegere. Avea sprâncenele fine şi arcuite: sensibilitate şi inteligenţă. Da, sensibilitate, acel sentiment îngrozitor ai disperării. Iar acum această minte, limpezită de aerul umed şi rece, era chinuită de un singur gând ce, revenea ca o obsesie. De ce mă aflu aici? Numai din cauza lui Ismay, da, pentru că s-a ţinut scai de mine. Eu nu vreau să plec. Nu vreau să plec. Nu vreau… Nu doresc decât să fiu lăsat în pace, să fiu de capul meu, să uit – asta vreau. Şi mai ales să fiu singur… Singur! Dar nu era singur; şi nici nu putea să uite: lucrurile cele mai banale şi fără legătură îl duceau inevitabil la trecut făcându-l să sufere. Chiar în faţa lui două fete, probabil dactilografe, se îndreptau spre birou cu pas vioi, schimbând confidenţe cu voce tare şi într-un fel provocător, despre cuceririle lor din ajun. Chicoteau vesele şi frânturi de fraze zburau înapoi spre el ca nişte pale de aer stătut, îngreţoşându-l.

— Al meu a fost tare drăguţ, să ştii. Lucrează în branşa textilă, mă rog. Cel puţin aşa spunea. Şi orchestra cânta „Crede-mă dacă vrei”.

— Al meu avea coşuri, cam prea multe. Dar dacă ai fi văzut ce maniere avea. Mamă Doamne! Şi ce spilcuit era.

Pentru Harvey, cufundat într-o introspecţie morbidă, feţele acestora, vesele, acoperite cu fard ieftin, mărginirea lor, trupurile moi, debile, înzestrate grotesc cu organe de reproducere, reprezentau un fel de coşmar, un simbol caricatural al omenirii. Aceste fiinţe, şi altele asemenea lor ar fi putut să profite de pe urma lui. El le-ar fi salvat – da, acesta era cuvântul*;* un cuvânt frumos, strălucitor. Dar ele nu vroiau să profite, nu vroiau şi fie salvate, cel puţin deocamdată. Ce caraghios, al naibii de

caraghios! Îi venea să râdă, să se oprească în mijlocul caldarârrmlui umed, să-şi lase capul pe spate şi să râdă, să râdă în hohote.

Deodată Ismay spuse:

— Aproape că am ajuns – şi satisfăcut arătă fâşia de apă a fluviului Mersey care se zărea în depărtare, între două acoperişuri de case ce coborau de-a lungul străzii pietruite pe care apucaseră. Leith, cu capul plecat şi umerii aduşi, nu răspunse nimic.

Coborâră panta trecând de-a lungul ferestrelor cu geamuri murdare îndărătul cărora se puteau bănui otgoane, compasuri şi diferite aparate de navigaţie; lăsară în urmă un labirint de ulicioare murdare din vecinătatea docurilor şi după cinci minute ajunseră la Cheiul Princess. Aici îi aştepta omul cu bagajele, care se repezi la ei îndată ce-i văzu, de parcă se cunoşteau de când lumea.

— Şalupa e aici – raportă el imediat şi încetând să-şi frece mâinile, desemnă cu un aer de stăpân o mică barcă cu motor care, legănându-se uşor pe apă, se lovea de marginile debarcaderului.

— Bagajele dumneavoastră se află la bord. Totul e în regulă, domnule. În perfectă regulă.

— Bine – spuse Ismay şi o apucă înainte, călcând terenul cu paşi grijulii.

Se urcară la bord, lăsându-l în urmă pe omul cu faţa brăzdată şi cu chipul vag recunoscător sprijinit de balustrada debarcaderului şi îşi făcură loc prin grămada de cuiere şi geamantane de piele, lăzi şi pleduri strânse în curele, ca să treacă dincolo de un grup de oameni care îi urmăreau cu ostilitatea iritată adresată unor străini, după care se opriră, în tăcere, la proră.

Apele galbene şi tulburi ale fluviului alunecau domol, înspumate pe alocuri de vârtejuri; în mijlocul fluviului se găseau ancorate din loc în loc vapoare cu flancuri de oţel, încărcate cu mărfuri; mai departe, înfruntând vântul, câteva şlepuri se târau alene, iar râul îşi urma drumul său

neabătut spre mare, mereu mai departe, în larg.

În liniştea din jur nu se auzea decât clipocitul apei, loviturile îndepărtate ale ciocanelor pneumatice, scârţâitul stins al lanţurilor unei macarale, pentru ca brusc totul să se trezească la apariţia neaşteptată şi zgomotoasă a unui bac mecanic ce se îndrepta grăbit, ca o raţă speriată, înspre malul celălalt. Apoi, parcă în semn de simpatie, şalupa scoase un şuierat de sirenă după care îşi strânse otgoanele şi se depărtă de chei.

Leith fu străbătut iarăşi de un fior la senzaţia că părăseşte pământul. Umezeala apei îl învălui şi se simţi cuprins de o stranie nelinişte. Privirile aţintite în depărtare erau atrase ca de un magnet de silueta unui vas de vreo trei mii de tone, cu pavilionul albastru înălţat pentru plecare, cu fumul desprins ca un nouraş subţire din coşul cafeniu închis, şi hublourile închise care luceau metalic în lumina cenuşie şi rece. Desluşi cu greu numele înscris pe pupă – *Aureola.* Era un vas mic, construit anume pentru transportul mărfurilor, dar altminteri un vapor frumos, cu prora ascuţită, pupa fină şi coca alungită şi graţioasă.

— Aşadar, iată-ţi rabla, – murmură Ismay rupând tăcerea, plină de tact ce-o păstrase până atunci. – *Aureola* – un nume frumos. *Aureola!* Silabisi cuvântul, gustându-i savoarea. – Sună bine, sunt sigur că asta este un semn bun.

Tocmai pentru că simţea şi el frumuseţea şi ritmul acestui nume, Harvey se sili să protesteze, izbucni apoi într-un râs sarcastic:

— Cât entuziasm, Ismay! Uite ce lumină mistică învăluie; prora şi se învolburează ca un nimb în jurul catargului. Pariez că te aştepţi să mă întorc şi eu cu un nimb în jurul frunţii. Purificat şi gata s-o iau de la început.
Se întrerupse părându-i parcă rău de cele pronunţate. Era la capătul puterilor, cu nervii întinşi la limită; simţea nevoia să bea ceva; da, asta era, trebuia să bea ceva ca să se liniştească. Îşi dădea seama de agitaţia ce-l stăpânea şi cu luciditatea omului de ştiinţă îi puse un

diagnostic exact. Dar ce mai contau toate acestea acum? Totul se sfârşise!

Şi totuşi era ciudată, foarte ciudată această exaltare inexplicabilă ce-şi făcea loc în mintea lui tulbure, pe măsură ce barca se apropia de *Aureola.*

Se feri la o parte, fără să se uite la pasagerii care păreau să fie patru la număr şi se urcau acum la bord: o femeie mică şi

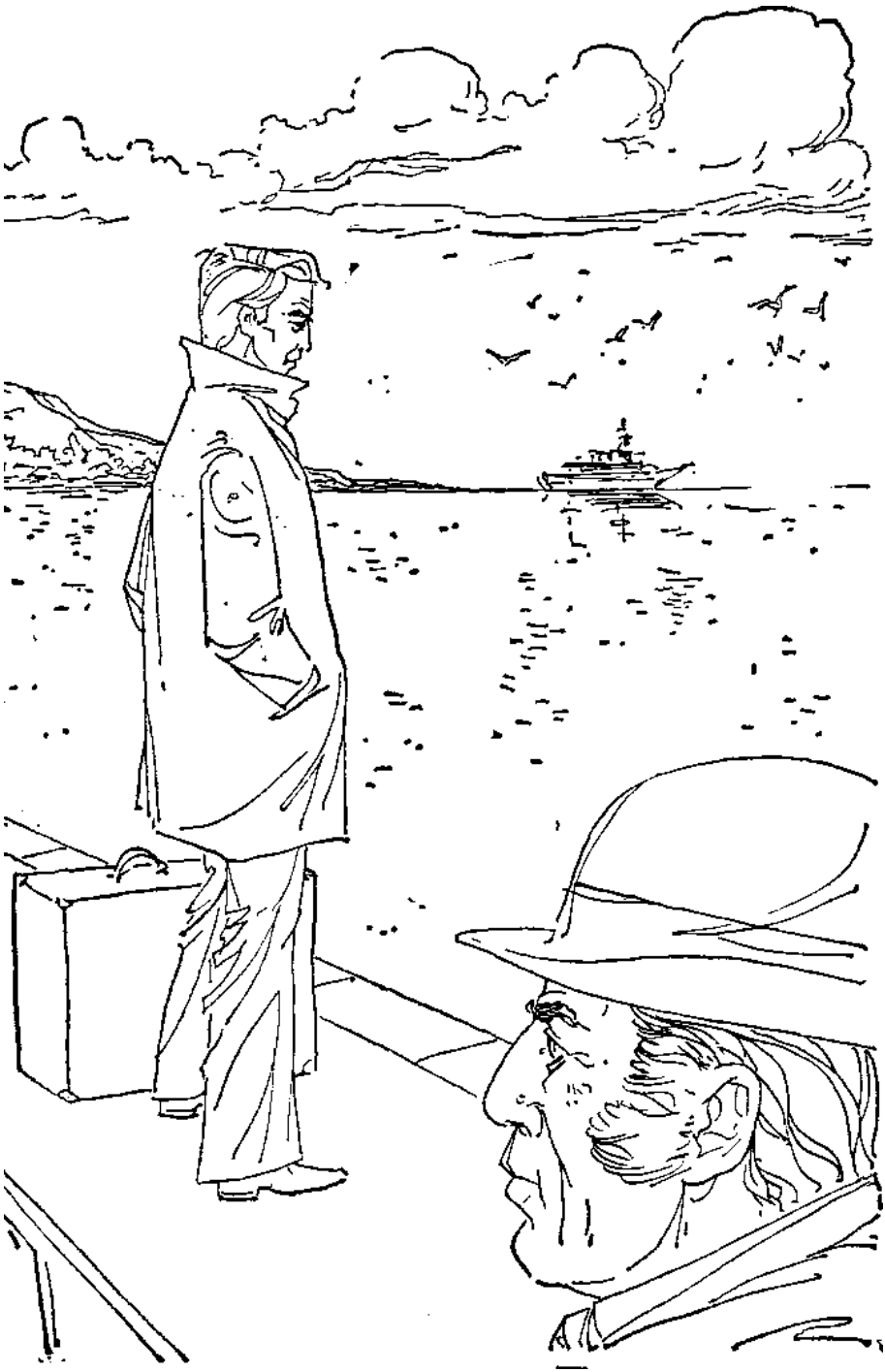

grasă, un bărbat mai în vârstă cu o înfăţişare necioplită; un alt bărbat înalt, foarte agitat care sporovăia într-una; şi la urmă o femeie tânără – dar Leith încercă să nu le dea nicio atenţie. După ce urcă scara care îl duse pe punte aruncă o privire în jur ca un om care aşteaptă ceva, fără să ştie ce anume. Totuşi nu văzu pe nimeni, în afară de un steward, de care Ismay se apropie imediat. Exaltarea lui se stinse brusc şi apatia îl cuprinse din nou. Îi urmă pe Ismay şi pe steward pe coridorul care ducea la cele câteva cabine destinate pasagerilor de pe vapor, se aplecă uşor şi păşi cu indiferenţă în cabina sa. Se lăsă să cadă pe o banchetă şi începu să cerceteze posomorât celula albă, dată cu email strălucitor, în care urma să stea claustrat următoarele patru săptămâni.

Îl auzi vag, ca de la mari depărtări, pe Ismay vorbind cu stewardul şi tot aşa i se păru că-i vede ieşind împreună. Nu-i păsa dacă au plecat sau au rămas înăuntru. Nu, asta nu era deloc adevărat; şi mai presus de orice – da, mai ales acum – trebuie să recunoască adevărul: era vorba despre serviabilitatea lui Ismay, care venise tocmai de la Londra ca să pună totul la punct; era ceva care depăşea cu mult simpla prietenie ce-i legase la spital. Ismay era un om de treabă, poate cam rigid, dar bineînţeles era un lucru pe deplin justificat din partea unui chirurg plin de succese.

Succese! Se cutremură de acest cuvânt şi rămase cu privirea pierdută la patul pe care trebuia să-l ocupe, un pat alb ca un linţoliu şi îngust ca un sicriu. Au mai existat cândva trei sicrie lungi şi negre, sicriele a trei oameni, care au fost duse la groapă cu întreaga panoplie sinistră a morţii. El nu le-a văzut niciodată, dar aşa cum stătea acum, îi răsuna parcă în urechi metopeea ecteniilor care urca din valuri, surdă şi sepulcrală. Îşi duse mâna ostenită la frunte. N-a auzit nicio ectenie. Niciodată. Nu cumva era nebun ori beat? Strânse din fălci, apoi un zgomot neaşteptat îl făcu să-şi ridice capul brusc. Era Ismay care

revenea singur. După ce închise uşa cabinei, se uită la el cu o privire hotărâtă:

— Acum eu te las, Harvey. Şalupa e gata de plecare.

— Ai lipsit mult timp – spuse Harvey încet. – Unde ai fost?

Urmă o scurtă tăcere.

— Am vorbit cu cineva – cu stewardul, – răspunse Ismay în cele din urmă. – I-am spus… i-am explicat starea în care te găseşti.

Harvey îl privi fix.

— Ai să încerci, Harvey – continuă Ismay grăbit. – Mi-ai făgăduit doar că ai să încerci.

— Să încerc, ce anume? Ţi-am spus că nu mai încerc nimic. Las altora plăcerea de a încerca. Eu unul am terminat.

— Ascultă, Harvey, nimeni nu se gândeşte… De câte ori să-ţi mai repet – orice om normal ştie…

— Ce ştiu ei toţi? – strigă Harvey cu amărăciune. Nimic. Toată adunătura aceea de dobitoci. – Obrazul îi fu din nou cuprins de un spasm dureros şi chinuitor; continuă apoi cu o furie sălbatică: – „luaţi din apa asta colorată de trei ori pe zi, apoi veniţi la mine marţea viitoare. Da, stimată doamnă, două guinee, vă rog”. Nişte porci cu toţii, nişte porci ignoranţi, lacomi şi încrezuţi.

— Stai puţin…

— Se bălăcesc mereu în aceeaşi mocirlă. Răscolesc cu râtul în gunoiul ignoranţei. Ani şi ani de-a rândul fac acelaşi şi acelaşi lucru. Rămân orbi în faţa adevărului. Orbi pentru vecie.

Glasul lui Ismay deveni stăruitor:

— Dar mai dă-o încolo, omule, fii rezonabil. Este vorba de tine… de viitorul tău. La asta trebuie să te gândeşti.

— Viitorul meu?

— Un viitor strălucit.

— Cine spune asta?

— O spun eu. Şi o ştii şi tu. Pentru Dumnezeu, Harvey, nu distruge totul.

— E ca şi distrus. Făcut ţăndări. Iar ţăndările îmi aparţin mie şi fac cu ele ce cred eu de cuviinţă.

— Dar nu te gândeşti la omenire? – strigă Ismay. – N-ai decât să fii ironic dacă vrei. Admit şi asta. Dar sunt convins că ai să realizezi lucruri mari. O simt. Ai scânteia geniului în tine... Ei da, aşa cum o avea Pasteur. Sunt absolut convins. Nu te lăsa copleşit de deznădejde. Ar fi prea groaznic.

Abia stăpânindu-şi emoţia se aplecă înainte şi repetă, aproape implorându-l:

— Nu te gândeşti la omenire?

— Omenirea! – Harvey râse batjocuritor. – Urăsc pe toţi fiii de căţea pe care i-a durut burta vreodată.

Se lăsă o tăcere tulburată doar de zgomotul surd al paşilor pe puntea superioară; apoi deodată Ismay îşi dădu seama cu un fel de jenă de emoţia care îl copleşise. Căută să-şi vină în fire şi să-şi alunge îngrijorarea de pe faţă.

— Atunci nu am nimic de adăugat – declară pe tonul lui obişnuit. – Acum trebuie să plec. Dar te cunosc prea bine ca să nu fiu neliniştit. Tot ce-ţi trebuie acum este acest spaţiu nemărginit. Patru săptămâni nu e prea mult, dar e suficient. Mi-am recăpătat încrederea. Vezi, am impresia că te cunosc mai bine decât te cunoşti tu însuţi.

— Mă cunoşti tu, cum să nu? – rânji Harvey. – O Doamne!

După o nouă tăcere Ismay întinse mâna:

— La revedere.

— La revedere – spuse Harvey scurt; ezită o clipă apoi adăugă încet, cu faţa întoarsă şi cu un fel de vagă remuşcare: – Îţi mulţumesc.

— Să te întorci sănătos... şi gata s-o iei iarăşi de la început. – Ismay îi zâmbi încurajator; apoi uşa se închise în urma lui şi paşii se stinseră pe coridor.

Înapoi... gata s-o ia iarăşi de la început? Şedea acolo singur, aşa cum îl lăsase Ismay, stăpânit tot mai mult de convingerea că n-o va mai lua niciodată de la început. Dar ce importanţă mai avea asta? Totul a trecut, s-a

terminat definitiv; iar până una-alta simţea nevoia să bea ceva; această nevoie era atât de puternică încât numai la gândul acesta îi lăsa gura apă. Era uimitor cât de mult l-a ajutat alcoolul. În definitiv era un drog despre care gândea în felul acesta – un medicament util pe care-l aplicase deliberat la propria sa condiţie pentru a-şi atenua suferinţa sufletească şi zbuciumul minţii sale chinuite. Judeca lucrurile la rece. El nu era ceea ce se cheamă un beţiv, ci un om de ştiinţă care nu se lasă influenţat de vreun banal cod moral şi care nu recunoaşte altă virtute decât adevărul – acel adevăr pe care îl cautase întotdeauna – inaccesibil pentru imbecili, adevărul absolut şi unic, care implică libertatea de a-ţi făuri destinul potrivit voinţei tale. Acest gând lucid îi aducea o consolare oarecum amară.

Stătea nemişcat, tânjind după băutură, simţind cum tremurul uşor al degetelor urcă de-a lungul braţelor cuprinse de un spasm nervos. Dar, în chip straniu, cu o încăpăţânare îndârjită întârzia momentul de a-şi satisface dorinţa. Va bea după ce vaporul se va pune în mişcare, nu înainte. Şi continuă să aştepte ca vasul să pornească.

CAPITOLUL II

Dar vasul părea că aşteaptă ceva. Toate bocaporturile aflate în partea de mijloc fuseseră închise, acoperite cu o prelată şi pregătite pentru ieşirea în larg. Dincolo, lângă sirenă, doi marinari în tricouri albastre aşteptau în alertă, învăluiţi într-un nor de aburi ce se ridică fluierând. La proră, şeful de echipaj învârtea fluierul între degete, iar la capătul culoarului Hamble, comisarul de bord, se frământa nerăbdător, scuturând praful de pe reverele redingotei sale, netezindu-şi mustaţa mică, trăgând de cravata subţire neagră.

Şalupa plecase de mult. Pe covertă stătea bine înfipt în picioare un om scurt şi îndesat, îmbrăcat în uniformă, care scruta cu privirea cheiul îndepărtat. În cele din urmă, fără să mişte capul, acesta dădu ordinul de plecare. Îndată sirena se porni să urle – un vaier lung şi jalnic ce se repeta la infinit. În aceeaşi clipă o formă mişcătoare se desprinse de pe fundalul întunecat al docurilor şi se îndreptă spre vapor. Era o barcă deschisă, cu motor, care îmboldită de mugetul alarmant al sirenei venea grăbită, desenând în urmă dâre rotunde la fiecare schimbare de viteză. După trei minute se opri lângă vas.

În afară de bagajele numeroase şi de pilot – vizibil jenat că a contribuit fără voia lui la întârzierea vasului – în barcă se mai aflau trei călători. Aceştia urcară imediat la bord.

Primul apăru Daines-Dibdin, un domn bătrân, înalt şi uscăţiv, cu monoclu. Avea faţa roşcovană şi zbârcită, dar arăta într-un fel al său propriu foarte îngrijit şi distins. Se

vedea chiar de la prima aruncătură de ochi că este de o corectitudine ireproşabilă, emanând un fel de siguranţă şi de stupiditate invariabile care-i permiteau într-o zi să se simtă ca la el acasă pe Bond Street, iar a doua zi, proaspăt ras şi cu aceeaşi mulţumire de sine – în mijlocul pustiului Sahara.

Ajunse pe covertă respirând din greu şi se întoarse ca să-i ajute pe ceilalţi – o femeie şi o fată – care o porniră imediat pe culoar. În momentul acela Harvey, iritat de întârzierea vaporului, deschise tocmai uşa cabinei sale. Privirea lui mirată rămase suspendată asupra scenei ce se desfăşura în faţa lui: primirea solemnă, solicitudinea lui Hamble, atenţia cu care erau mânuite bagajele, forfota grăbită a stewardesei, agitaţia neobişnuita din jur. Cu o detaşare rece el înregistră aceste semne care dovedeau importanţa socială a noilor veniţi, iar o clipă mai târziu, când cele două femei traversară puntea, le examină cu răceală.

Cea mai în vârstă era înaltă, bine făcută şi elegantă, cu un aer visător şi o comportare plină de atâta siguranţă de sine încât îţi trezea fără să vrei un fel de antipatie. Poate că această manieră de a fi a Elissei Baynham a fost aceea care a provocat antipatia celor doi soţi ai ei, determinându-i să intenteze acţiune de divorţ. Dar se prea poate să nu fi fost aşa. Un lucru era sigur, la treizeci şi doi de ani arăta splendid. Dar era o splendoare lipsită de orice căldură. Numai a zecea parte a preocupărilor sale priveau lucrurile înconjurătoare – o treabă atât de obositoare! – restul, fiind concentrat exclusiv asupra propriei sale persoane. Dacă chipul ei nu arăta niciun fel de însufleţire, aceasta provenea din faptul că, după părerea ei, situaţia prezentă nu merita niciun fel de atenţie. Şi totuşi expresia ei era impresionantă – într-un fel chiar provocatoare, iar acum că trăsăturile îi erau în repaus, îţi făcea impresia unei femei arogante, aproape nesuferite. Era frumoasă în felul ei: avea un ten strălucitor, ochi minunaţi, o gură mare, dinţi puternici şi

albi.

Alături de ea, fata părea ciudat de tânără; de fapt aceasta era trăsătura dominantă care impresiona în primul rând la Mary Fielding; deşi avea douăzeci şi cinci de ani, uneori nu părea să aibă mai mult de cincisprezece. Era de statură mijlocie, cu trupul zvelt, aerian şi oasele mici. Mâinile şi picioarele îi erau mici, faţa inteligentă, plină de însufleţire. Părul de un castaniu închis era tuns scurt descoperind o frunte înaltă; avea dinţii mărunţi şi frumoşi, iar în ochii ei albaştri, adânci, cu irisul înconjurat de un cerc mai închis, lumina alterna cu umbrele. Cu toate că uneori ochii aceştia puteau să oglindească o stranie tristeţe, acum jucau şăgalnici, animaţi de o veselie neaşteptată. Era îmbrăcată fără prea multă grijă cu un costum de tweed maron care atârna pe ea în dezordine.

Grupul se apropia. Prudent, Harvey îşi întoarse privirea ca să nu fie nevoit să se uite la ei când vor trece prin faţa lui. În clipa aceea Mary Fielding îl zări. Scăpă un suspin uşor; tot sângele îi fugi din obraz şi în ochii ei larg deschişi trecu un fulger de bucurie şi de spaimă totodată. Ezită, se opri un moment. Şi atunci când Harvey îşi înălţă capul, ochii lor se întâlniră. N-o cunoştea, n-o văzuse niciodată înainte. Încremeni privind-o în neştire.

Ea îşi plecă ochii. Din nou se simţi speriată în sinea ei, îngrozitor de speriată şi totuşi bucuroasă. Chipul ei continua să rămână palid în timp ce mergea în urma Elissei pe corridor. Harvey le urmări cu coada ochiului şi le văzu intrând în cabinele lor, care, constată el cu o indiferenţă rece, erau vecine cu a sa.

O dată uşile închise Harvey alungă toate acestea din minte. Se întoarse obosit şi se rezemă de un stâlp. Un clopot răsună pe punte de mai multe ori. Din adâncul vasului se stârni un duduit surd, ca şi cum maşinile s-ar fi trezit la viaţă. Simţi cum vasul se urneşte încet şi, ca un om eliberat printr-un anumit semnal, făcu brusc cale întoarsă şi intră în cabină.

CAPITOLUL III

Ajuns aici se lăsă să cadă pe banchetă, după care apăsă pe butonul soneriei. Aşteptă; apoi, prins subit de nerăbdare sună iar, îndelung. Aproape în aceeaşi clipă intră stewardul tulburat şi cerându-şi scuze, cu faţa năduşită din cauza alergăturii. Era un om mic şi gras, cu o chelie în creştetul capului, cu ochi căprui şi bulbucaţi gata să iasă din orbite, cu o faţă rotundă care se revărsa peste gulerul hainei sale albe şi scurte de dril.

— Cum te numeşti? – întrebă Leith răstit.

— Trout, domnule.

— Mi se pare că cugeţi de două ori, Trout, înainte de a răspunde la chemarea soneriei.

— Îmi pare foarte rău, domnule. Am fost extrem de ocupat cu bagajele. Ştiţi, domnule, Lady Fielding a sosit chiar acum pe bord şi a trebuit să-i dau zor. Sir Michael Fielding – soţul dânsei – este un om cu greutate la Slade Brothers. Are interese mari în Companie.

— Fielding? – spuse Harvey. – Te referi probabil la individul cu monoclu?

Trout îşi privi ghetele cu un aer de dezaprobare, îşi frecă palmele umede de tighelele lucioase ale pantalonilor săi din serj albastru.

— Sir Michael nu călătoreşte cu noi, domnule. Poate că vă referiţi la domnul Daines-Dibdin, nu vă fie cu supărare. Un domn mai bătrâior, dar foarte distins, ca să zic aşa. S-a îmbarcat împreună cu excelenţa sa, Lady Fielding şi cu doamna Baynham.

Harvey se uită întunecat la capul chel al stewardului.

— Nu mă interesează titlurile de nobleţe, Trout, şi nici influenţa de care se bucură cutare sau cutare pe lângă Companie. Ceea ce mă interesează acum este că mi-e al naibii de sete. Aşa că adu-mi o sticlă de whisky, şi vezi, mişcă-te mai repede.

Urmă o tăcere în timpul căreia ochii stewardului rămăseseră pironiţi asupra ghetelor sale.

— Da, domnule – rosti într-un târziu cu jumătate de gură ca şi cum îşi trăgea cuvintele chiar din ghetele la care se uita. Apoi se întoarse şi ieşi.

Ironia dispăru de pe faţa lui Harvey şi îndreptându-şi cu efort spinarea privi ţintă la ferăstruica pătrată din peretele cabinei. De ce îl bruscase pe steward? N-avea obiceiul să procedeze astfel. O tristeţe sumbră îi împăienjeni ochii în timp ce se uita la conturul estompat al ţărmului ce aluneca dinaintea ochilor ca un văl cenuşiu desfăşurându-se încet sub privirile sale. La fel se scurgea şi viaţa, îndepărtată, goală, fără sens.

Se mişcă enervat scrâşnind din dinţi. De ce nu mai venea omul acela? Nu avea de gând să vină o dată? Aşteptă cu nervii încordaţi, apoi, parcă împins de un arc, sări în picioare şi se repezi afară din cabină. Puntea, măturată de vântul rece al estuarului, şi pe care o traversa în căutarea barului era pustie. Coborî şi intră în restaurant. Era o sală mică dar foarte luminoasă şi curată, cu pereţii lambrisaţi în alb, cu duşumeaua acoperită de un covor turcesc, o masă lungă şi fixă de mahon lustruit pe care se afla, ca o pată vie de culoare, o glastră cu o floare de muşcată. Într-un colţ al sălii, cu picioarele ridicate pe pernele banchetei şedea un om voinic de vreo şaizeci de ani, cu capul mare şi părul cărunt tuns scurt, cu o gambetă aşezată pe o ureche care-i dădea un aer şăgalnic şi înţelept totodată. Era urât, cu sprâncenele lui zbârlite şi cărunte, cu una din urechi stârcită probabil în urma unui accident, dar faţa lui tăbăcită şi brăzdată de cicatrice arăta o nepăsătoare cordialitate. Purta un costum albastru lucios de alpaca, prea strâmt pentru el şi

cam uzat. Pantalonii cam prea scurţi se mulau strâns pe gambele groase, dându-i un aer aventuros şi cutezător; acul ce-i prindea cravata avea o perlă falsă în vârf, iar cămaşa, atât cât se vedea, părea curată. Şedea tolănit ţinând în mâinile butucănoase şi mari o carte cu scoarţele învelite în hârtie. Când îl zări pe Harvey intrând, coborî cartea din faţa ochilor şi mişcând din buze, se uită pe deasupra ochelarilor cu rame de metal aşezaţi pe nasul lui gros şi rosti afabil cu un pronunţat accent irlandez:

— Vă doresc bună dimineaţa!

— Bună – Harvey se lăsă pe un scaun, sună şi începu să bată nervos darabana cu degetele pe genunchi. Stewardul de serviciu se prezentă imediat.

— Steward – zise Harvey cu voce stăpânită – am comandat să mi se aducă în cabină nişte wisky – la numărul 7. Vrei să-l trimiţi acolo? Până atunci dă-mi un brandy cu sifon.

În aceeaşi clipă faţa stewardului căpătă o expresie de jenă pe care încerca zadarnic s-o ascundă.

— Sunteţi dr. Leith, domnule? – zise cu sfială – de la nr. 7?

— Exact.

— Îmi pare rău, domnule. Dar barul este închis.

— Cum aşa?

Stewardul se aplecă spre el şi căutând vizibil să-l menajeze îi suflă stingherit:

— Închis pentru dumneavoastră, domnule. Din ordinul căpitanului, pe care mi l-a transmis domnul Hamble, comisarul de bord.

Degetele lui Harvey încetară să mai ciocănească genunchii; încremeni uluit în faţa răspunsului neaşteptat. Apoi buzele i se strânseră într-o linie subţire.

— Aşa, vasăzică – murmură ca pentru sine. – Deci aşa stau lucrurile.

Simţi nelămurit că cei doi se uită la el; apoi văzu ca prin ceaţă cum stewardul se strecura afară din salon, dar nu schiţă niciun gest. Ismay a făcut-o, fără îndoială –

Ismay care se lăuda veşnic cu prietenia, cu influenţa, cu priceperea lui de a le aranja pe toate; el a stat de vorbă cu căpitanul – ah, îţi vine să înnebuneşti…

Deodată, omul care stătea în colţul sălii începu să-i vorbească:

— Poate nu ştiţi încă – şi faţa i se lumină brusc de un zâmbet prietenos – dar unii dintre căpitanii ăştia sunt cam zurlii, zurlii sadea, crede-mă. În tot cazul, dacă eram în locul dumitale nu-mi ieşeam din pepeni pentru atâta lucru. – Se opri, dar cum Harvey nu dădea semne că l-ar fi auzit, continuă pe acelaşi ton sfătos:

— Te-am văzut în şalupă când veneai încoace. Mă cheamă Corcoran. Jimmy Corcoran. Un nume destul de cunoscut pe aceste meleaguri.

Se opri din nou cu un aer naiv şi întinse urechea sănătoasă aşteptând parcă confirmarea faimei sale, apoi adăugă:

— Am fost campion al Nordului la categoria grea în ’88, singurul care i-a venit de hac nebunului de Joe Crofty. Aş fi putut să ajung campion mondial dacă nu-mi rupeam piciorul. Pe onoarea mea, sunt mulţi care-l cunosc pe Jimmy Corcoran şi ştiu totul despre el. Filosof, croitor, soldat, marinar, niciodată bogătaş, dar nici pungaş, ăsta-i Jimmy C., totdeauna în formă oriunde s-ar afla. Şi totdeauna zbătându-se în încurcătură, ca cucoana aia de la Drury Lane. Aşa zicea maică-mea, Dumnezeu s-o ierte, cea mai grozavă femeie din Tralee şi din tot Regatul Kerry.

Oftă înduioşat, scoase o tabacheră de metal din buzunarul vestei, o bătu uşor din obişnuinţă şi luă o priză zdravănă. Apoi întinse cartea spre Harvey şi-l întrebă cu simplitate:

— L-ai citit vreodată pe Platon? ăsta a fost un tip care ştia ce şi cum. M-a făcut să mă gândesc uneori la nişte lucruri care de care mai ciudate. Un tip măreţ, Platon ăsta. Ar trebui să-l citeşti, tinere, dacă ai ceva timp liber.

Harvey nu răspunse. Aproape că nici nu-şi dădea

seama că cineva i se adresa lui. Cu o expresie rigidă se ridică în picioare, se întoarse şi ieşi din salon. Urcă treptele şi se îndreptă spre puntea de comandă. Ajunse la cabina ofiţerului de cart, alături de care se afla biroul căpitanului. Prin uşa deschisă îl zări pe căpitan scriind la o masă acoperită cu postav. Îşi îndreptă umerii, ciocăni în uşa dată în lături şi intră în cabină.

Căpitanul Renton ridică ochii şi-l privi sever. Era un om mic şi ţanţoş, cu ochii reci şi bărbia energică; părul său blond, tuns scurt şi încărunţit pe alocuri părea pătat; jacheta scurtă şi strâmtă îl făcea să pară mai înalt decât era în realitate; avea un fel de a fi, vioi, intransigent şi direct. Pe peretele lambrisat din faţa lui se afla un portret în creion al amiralului Nelson, cu care, după spusele unora avea asemănare şi a cărui memorie o venera fără rezerve.

— Dumneavoastră, ce doriţi? – exclamă el, după care adăugă: – Vă daţi seama, sper, că sunt ocupat?

— Mă numesc Leith – spuse Harvey cu un ton glacial. Am venit să vă întreb ceva.

— Va trebui să mă întrebaţi mai târziu, doctor Leith, cam peste o oră. Pilotul se mai află încă pe punte. Sunt întotdeauna foarte ocupat după ridicarea ancorei.

Obrajii pământii ai lui Harvey se colorară uşor, dar nu făcu nicio mişcare să plece.

— Aţi dat ordin stewardului...

— Pe vasul acesta eu dau ordinele pe care le cred de cuviinţă, doctor Leith.

Cei doi se priviră intens câteva clipe. În ochii lui Harvey plutea o undă de deznădejde.

— Aş vrea să vă atrag atenţia, – rosti el cu greutate – că este împotriva oricărei raţiuni de a-mi interzice ceva la indicaţia unei terţe persoane. Ştiţi foarte bine la ce mă refer.

— Fără îndoială, doctor Leith – răspunse Renton aspru. – Dar eu sunt cel care dispune aici. Aşadar am vorbit cu prietenul dumneavoastră, domnul Ismay. Cazurile

disperate au nevoie de remedii disperate. Nu veţi căpăta nicio picătură de alcool atâta timp cât vă aflaţi pe vasul meu. Aşa că trebuie să vă împăcaţi cu gândul acesta. Îndrăznesc să afirm că îmi veţi mulţumi la înapoiere.

Orice urmă de roşeaţă dispăru de pe faţa lui Harvey.

— Înţeleg, strigă el cu buzele tremurând de amărăciune. – V-aţi pus în gând să mă salvaţi cu orice preţ. Ca să mă întorc înconjurat de nimbul virtuţii. Împotriva voinţei mele! Doamne, Dumnezeule! E atât de caraghios, încât nici nu găsesc cuvinte. Trăiască omenirea! Fiţi buni şi blânzi, iubiţi-vă unii pe alţii. Ei m-au băgat în blestemata asta de groapă şi tot ei vor să mă scoată din ea.

Căpitanul îşi îndreptă privirea spre portretul de pe peretele din faţa lui, apoi o întoarse din nou spre Leith. Vorbi lovind uşor cu tocul de birou:

— Aţi avut o pasă proastă. Îmi dau seama de asta, – vocea îi deveni mai blândă. – Da, o pasă proastă. Aş vrea să vă spun că aveţi toată simpatia mea.

— N-am ce face cu simpatia dumneavoastră – ripostă Harvey îndârjit, apoi tăcu. Chipul lui răvăşit fu cuprins mai întâi de un tremur nervos, după care încremeni brusc. Se întoarse fără un cuvânt şi ieşi repede prin uşa deschisă. Se simţea bolnav; tâmplele îi zvâcneau dureros; ochii obosiţi îl usturau de lumina zilei; fu copleşit de un val de slăbiciune. Chinuit de greaţă intră în cabina lui. Rămase un timp în picioare, ţeapăn şi încordat, apăsat de un sentiment de zădărnicie şi de neputinţă. Apoi cu un geamăt înăbuşit, ca un scâncet de durere, se prăbuşi pe cuşetă.

CAPITOLUL IV

În mijlocul spaţiului strâmt din cabina vecină un bărbat şi o femeie stăteau cufundaţi în rugăciune, cu mâinile împreunate şi feţele îndreptate în sus, uniţi în fervoarea comuniunii lor spirituale.

Bărbatul, de vreo treizeci de ani, înalt şi drept, cu o înfăţişare impunătoare, purta un costum elegant de culoare gri cu umerii largi. Era brunet, cu bărbia bine conturată, frumos, cu buzele pline, ochii umezi şi nările fremătătoare. Mâinile lui albe şi fine se mişcau din când în când, sensibile la exaltarea de care era cuprins. Rostea rugăciunea cu voce tare, sonoră, cu un uşor accent american care nu era lipsit de un farmec aparte.

— Trimite, Doamne, harul şi binecuvântarea Ta asupra misiunii noastre – rosti el grav. – Lasă lumina Ta să pogoare asupra acestor insule cufundate în beznă, unde multe suflete sunt pradă pierzaniei, rătăcind în hăţişurile ignoranţei, departe de adevărul Congregaţiei Zilei a Şaptea. Îngăduie-ne Doamne, robilor Tăi Robert şi Susan Tranter, să fim uneltele iertării Tale. Fii cu noi, Mântuitorule, Dăruieşte robului Tău Robert o mai bună cunoaştere a limbii acelor locuri. Dă-i, ca şi până acum, roabei Tale Susan putere şi neprihănire. Fii cu noi, Mântuitorule, rugămu-ne Ţie. Dă-ne, Doamne tăria să rezistăm la boală, ispită şi la batjocura necredincioşilor. Fă-ne, Doamne, să urmăm calea milosteniei şi să năzuim la darurile cele spirituale, dar mai presus de toate, nu ne lăsa să uităm nicio clipă că toate sunt cu putinţă în numele Tău, care ne dai harul şi tăria.

Când bărbatul sfârşi rugăciunea, femeia spuse tare: „Amin”, apoi adăugă cu o ardoare ce dădea cuvintelor parcă mai multă greutate:

— Şi încă te mai rog, o Doamne, ca fratele meu să-şi afle vindecarea trupului, pentru numele Mântuitorului nostru Iisus Cristos, Amin.

Nu era atât de înaltă ca fratele ei şi nici atât de frumoasă. Avea trupul cam prea voinic, aproape disproporţionat, mâinile mari, şoldurile pline, nasul gros şi repezit în sus, tenul curat şi proaspăt; dar chipul ei, deşi cam mare, păstra o anume candoare. Firea ei sinceră se oglindea poate cel mai bine în ochii ei căprui, nu prea mari dar foarte luminoşi, plini de devotament pentru Domnul Dumnezeul ei şi pentru Robbie.

Se lăsă un moment de tăcere, după care cu un oftat de uşurare, se priviră zâmbind, ca doi oameni pe care îi leagă o dragoste adâncă.

— Cred că am să mă apuc acum de despachetat, Robbie – spuse ea în cele din urmă. – Mai bine s-o fac acum până nu începe vasul să se legene iar.

Nu suporta prea bine călătoria pe mare; în urmă cu două săptămâni, în timp ce traversau Atlanticul bântuit de furtună, fusese într-o stare jalnică din pricina răului de mare. Şi acum încă îşi mai scutura capul, cu o groază comică, ori de câte ori îşi aducea aminte.

— De astă dată, fetiţo dragă, n-o să mai ai nevoie de lavabou. Nici măcar o dată. Crede-mă, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să fie o mare calmă precum Galileea după furtună. Şi apoi nici drumul n-o să mai dureze atât. Îmi închipui că o să facem vreo şapte zile până la Las Palmas – unde avem escală de o zi. Apoi încă una până la Orotava, şi să zicem încă una până la Santa Cruz. Şi gata! Asta-i o nimica toată pentru un organism călit, ca al tău, Sue. – Se aşeză pe banchetă şi fără să încrucişeze picioarele îşi puse mâinile pe genunchi şi se uită cu afecţiune la sora lui în timp ce aceasta trase cufărul şi începu să-i desfacă curelele.

— Vezi tu, surioară – continuă el gânditor – presimt că vom da acolo la Santa Cruz de un filon bogat pentru misiunea noastră. S-au copt strugurii în vie, după cum a spus chiar reverendul Hiram Meatee; mi-a scris o adevărată epistolă. Este un om cumsecade de bună seamă şi pun mare preţ pe binecuvântarea şi încurajarea lui frăţească. Nu încape îndoială că sosim acolo tocmai la vreme. Revoluţia a săvârşit mari schimbări. În Spania – ţara-mamă, ca să zicem aşa, a acestor insule – vechea orânduire se clatină gata să se prăbuşească. Aşa cum i-am scris şi reverendului Hiram, este tocmai momentul cel mai potrivit pentru a sădi cuvântul Domnului în pământul acesta înţelenit.

Susan nu-l asculta cu toată atenţia, deoarece cunoştea frazele pe care le folosea fratele ei şi când acesta se opri ca să respire ea îl privi cu zâmbetul ei plin de înţelegere.

— Sunt bucuroasă să pot lucra cu tine oriunde, Robbie. Şi pentru mine este mare lucru să ştiu că aerul Sudului o să te întremeze. Sper că n-ai uitat să-ţi iei doctoria azi dimineaţă?

Fratele ei dădu din cap condescendent.

— Desigur, o să avem de înfruntat multe prejudecăţi. Afară de asta, mai este şi dificultatea limbii. Dar le vom răzbi noi pe toate, Sue. Am făcut-o altă dată şi o vom face din nou. Bănuiesc că Santa Cruz nu se deosebeşte prea mult de Okeville. În orice caz, ceea ce contează oriunde este personalitatea omului. Iată un lucru cu adevărat important. Şi aş zice că contează de două ori mai mult într-o cauză ca a noastră, căreia i-am închinat întreaga viaţă, dragă Sue: răspândirea în lume a cuvântului lui Dumnezeu.

Ochii îi străluceau, făcea gesturi largi cu mâinile, iar dincolo de exprimarea lui pompoasă ardea jarul unei credinţe adevărate. Ochii lui strălucitori se înflăcărară şi mai mult, căci el, Robert Tranter, servitorul curajos al Mântuitorului său, misionar al Congregaţiei Zilei a Şaptea din Connecticut, se şi vedea semănând cuvântul

Domnului în Santa Cruz, salvând sufletele preţioase ale unei populaţii spaniole cufundate în noaptea păcatului.

— Am avut parte de la început de bunăvoinţă, Sue – continuă el după un scurt răgaz. – E un semn bun. Căpitanul n-a avut nimic împotrivă ca armoniul să stea în salon. I-am vorbit simplu, ca de la om la om. „Vom plăti pentru transportul lui, domnule căpitan – i-am spus direct. – Noi nu suntem nişte milogi. Dar n-aş vrea ca armoniul surorii mele să sufere vreo stricăciune în cală. Este fragil şi mic. Şi între noi fie vorba, îl preţuiesc mai mult decât pe un Stradivarius autentic”.

— Poate că ar trebui să facem slujbă duminica, Robbie – sugeră Susan. – Salonul ar fi un loc foarte potrivit pentru asta.

— S-ar putea, s-ar putea. Oricum lucrurile par să meargă bine, – aruncă o privire împrejurul cabinei. – Îmi pare rău, Sue că n-ai o cabină numai pentru tine. Este destul de neplăcut să fii obligată s-o împărţi cu o persoană complet străină.

— Nu face nimic, Robbie. Principalul este că tu te-ai instalat bine.

— N-ai văzut-o încă pe tovarăşa ta, surioară? Este o oarecare doamnă Hemmingway, parcă aşa mi-au spus? E englezoaică. Se întoarce la Santa Cruz, unde trăieşte de mai mulţi ani. Dacă e creştină, poate să ne fie de folos.

Nici nu sfârşi bine de vorbit, că uşa cabinei se deschise brusc şi fără să bată ca să se anunţe, o femeie mică şi grasă cu faţa roşie năvăli înăuntru, odată cu un suflu de aer rece de pe punte.

— Uff, ce frigorniţă! – gemu ea. Mi s-a făcut pielea găină. – Îşi aranjă poalele rochiei fără să-i pese de ceilalţi. – Santa Maria, este mult prea *mucho* – mi s-a urcat tot sângele la cap. – Şi lovindu-se uşor peste sânul stâng ca pentru a-şi încuraja inima să pompeze sângele din nou, încercă să-şi recapete respiraţia.

Elisa Hemmingway era o femeie grasă, atât de grasă încât făcea impresia că lăţimea ei întrece înălţimea; şi

într-adevăr, pieptul ei bogat şi proeminent părea că reduce atât de mult spaţiul şi aşa strâmt al cabinei, încât Robert crezu de cuviinţă să se retragă prudent înspre peretele din fund. Avea un chip viclean, neatrăgător, ochii lucitori ca două mărgele negre, obrajii bucălaţi şi lucioşi, fruntea teşită, ca de broască. Toate acestea îi dădeau o expresie care era un amestec ciudat de îndrăzneală, veselie şi maliţiozitate. Avea părul negru, gras, foarte bogat. Deasupra buzei superioare câteva tuleie ţepoase şi obraznice îi subliniau aerul de ironie sfidătoare. Purta o rochie de culoare vânătă ţipătoare şi o geantă neagră atârnată de gât, care se bălăbănea peste pieptul ei ca o guşă de pelican.

Tranter o fixă cu o totală neîncredere.

— N-aţi vrea să luaţi loc, doamnă? – spuse el în cele din urmă indicându-i bancheta eu un aer de îndoială.

Femeia îşi scutură capul cu violenţă încât i se auzi clinchetul cerceilor, îşi dădu drumul la corset cu o smucitură, apoi cu o mişcare impulsivă făcu un pas înainte şi se întinse comod pe cuşeta de jos.

— *Carajo cono,* aşa mai merge – declară ea, amestecând în dialectul ei natal cuvinte spaniole. – Urcai scara prea repede, asta e. Stătui la taclale la un păhărel cu ospătară, vreau să spun cu stewardesa.

În cabină se lăsă o linişte de gheaţă. În cele din urmă cu o politeţe stângace Robert i se adresă:

— Am sperat, doamnă, că sora mea Susan va ocupa cuşeta de jos. Ştiţi, ea nu prea suportă bine călătoria pe mare, iar sus tangajul se simte mai tare.

Mama Hemingway ridică sprâncenele şi rânji ca un dihor:

— Cine caută – găseşte – răspunse ea ironic – cine pierde – restul îl ştii şi dumneata, domnule. Aci sunt, aci rămân. De ce n-aţi ocupat patul înainte de a veni eu? Tot respectul pentru dorinţa dumitale. Tot respectul pentru simţământul dumitale de frate. Mi se rupe inima pentru Susan. Dar înainte de orice trebuie respectată vârsta. Aşa

că locul lui Susan e sus, iar al meu e jos, că-s mai în vârstă. *Corajo Cono,* Jesu-Maria, mă rog şi sper numai să nu verse peste mine.

Urmă din nou o tăcere grea care se prefăcu de-a dreptul în groază când Mama Hemmingway îşi strecură mâna groasă şi plină de inele în geanta deschisă, scoase de acolo o ţigară de

foi subţire, frecă un chibrit de marginea cuşetei şi o aprinse cu un gest leneş.

— *Carajo* – continuă ea calmă, ţuguindu-şi buzele ca să dea drumul unei şuviţe subţiri de fum, – nici nu ştii ce bine-mi pare că sunt iar pe saramura asta şi mă întorc acasă. Da, domnule, abia aştept să revăd aceste insule. E caraghios, nu? Sunt unele zile în Santa când mi-e *mucho* dor de Waipping şi aş da cincizeci de peseta ca să respir o clipă aerul unui bar din Londra pe o noapte ceţoasă. De, slăbiciune omenească – o, casă, dulce casă, vezi bine – cum cântă Melba la fonograf de plânge toată lumea când o aude. Dar pe Cristo, când sunt acasă, aş da cinci sute de peseta ca să plec mai repede.

— Vasăzică, locuiţi la Santa Cruz? – întrebă Robert cam înţepat, dar simţindu-se dator, de dragul surorii lui să continue această discuţie.

— Se împlinesc treizeci de ani la înălţare – răspunse Mama Hemmingway făcând un gest larg cu mâna în care ţinea ţigara. – Bărbatul meu, Dumnezeu să-l ierte, a fost proprietarul lui „Christopher” – un mic vas de coastă de vreo cinci sute de tone care transporta guano. Parcă-i simt şi acum mirosul când stau culcată pe patul ăsta. Se fac treizeci de ani de înălţare de când s-a dus să tragă un chef dincolo de Teneriffe, cum îi era obiceiul. S-a rătăcit şi şi-a pierdut blestematul ăla de vas. S-a lovit de stâncile Anaga. Trosc-pleosc, una-două şi s-a scufundat cu el cu tot în adâncul albastru al mării. Dacă era după el, ar fi vrut să mă înec şi eu. Aşa, din răutate. Eu însă am fost singura care am scăpat din naufragiu, ca Robinson Crusoe, cum cânta odată Corney Grain. Aşa am ajuns la Santa Cruz. Şi Madre de Dios, dacă mă gânjdesc bine, aşa se întâmplă că am rămas acolo.

— Probabil că v-aţi aclimatizat, doamnă – spuse Robert în silă. – Cum îi găsiţi pe spanioli? Sunt oameni cu care te poţi înţelege?

— Trebuie să-i iei aşa cum sunt – răspunse ea cu complezenţă. – Nu pot spune că-i iubesc, dar nici nu pot

spune că-i urăsc. Oameni ca toţi oamenii. Şi apoi nu sunt numai spanioli pe aceste insule. Poţi întâlni de toate culorile, de la negrul ca tăciunele şi până la metisa blondă. Dar ce importanţă are asta? Vorba ceea: suntem cu toţii la fel, oricare ne-ar fi culoarea pielii. Şi semenii mei de culoare mi-s tot atât de dragi. Cum zice Evanghelia, adică Biblia, vreau să spun: „Oricine trece pragul casei tale, primeşte-l cu o vorbă bună şi nu face deosebire între el şi slugile casei tale”.

— Şi cu ce vă ocupaţi în Santa Cruz? întrebă Robert la fel de reţinut.

— Am o afacere, señor. Ţin un mic local aşa-şi-aşa, în oraşul ăsta.

Din colţul ei, în care stătuse până atunci tăcută, cercetând chipul femeii care vorbea, Susan întrebă aproape cu uimire:

— Ce fel de local ţineţi în Santa Cruz, doamnă?

Mama Hemmingway scuturǎ scrumul pe duşumea şi scuipă un fir de tutun ce-i rămăsese pe limbă. Apoi se întoarse, o măsură pe Susan cu o privire de cunoscătoare şi-şi încreţi buzele într-un zâmbet.

— Ei, un fel de hotel, aş putea spune, drăguţă. Foarte simplu. Paturi cu micul dejun – şi tot ce mai trebuie. Nimic deosebit. Pur şi simplu o afacere cinstită ca oricare alta.

Urmă o tăcere, după care Susan care inhalase fără să vrea o gură din fumul dens ce plutea în încăpere începu să tuşească. A fost un spasm trecător, accentuat de legănarea uşoară a vasului dar care îi aminti din nou lui Tranter de efectul odios pe care-l putea avea ţigara. După ce-i servi lui Susan un pahar cu apă din carafa ce se afla pe etajera lavaboului, îşi drese glasul şi spuse cu un ton grav:

— Sper doamnă, că n-o să-mi luaţi în nume de rău ceea ce am să vă spun. Eu şi sora mea suntem creştini, misionari ai Congregaţiei Zilei a Şaptea din Connecticut şi nu suntem obişnuiţi cu fumatul, mai ales din partea femeilor. Apoi mai e şi altceva. Vedeţi, sora mea nu

suportă mirosul de tutun. Din această cauză mi-aş îngădui să vă rog, în numele milei creştine să nu fumaţi în cabină pe timpul acestei călătorii.

Mama Hemmingway rămase cu gura căscată şi cu ochii holbaţi îndreptaţi spre Robert. Apoi izbucni deodată în râs; râdea cu o veselie dezlănţuită, cu trupul ei gras zgâlţâiţ parcă de spasmele unei dureri teribile. Ai fi zis – o gelatină agitată de un cutremur.

În cele din urmă se linişti şi declară:

— E nemaipomenit de caraghios. *Mucho richo,* señor. Mulţumesc pentru *carajada.* Asta le întrece pe toate. Cum vine asta, încă n-ai aflat că mila creştină începe cu tine însuţi? De aici, adică – şi se bătu peste pieptul ei mare încă agitat după izbucnirea de adineauri. Ei bine, eu fumez o sută de ţigări pe lună – marca mea proprie – Perfecto' Emmingway – făcute special la Las Palmas. Poate vrei să-mi ceri să renunţ şi la jocul meu de whist. Nu, domnule, nu mă las de seegarillos, chiar dacă mi-ai oferi mântuirea sufletului pe tavă.

Robert se aprinse la faţă, dar înainte să poată răspunde Susan interveni:

— Lasă Robbie, n-are rost, – spuse ea cu glas scăzut. Las-o să facă ce vrea. O să mă împac eu cumva şi cu asta.

Mama Hemmingway prinse cuvintele din zbor.

— Sigur că o să se împace. Mă prind că noi două o să fim prietene la toartă când ajungem la Santa. – Aruncă o privire piezişă spre Robert de sub fruntea ei turtită. Eşti un bărbat bine, domnule. Dar ar trebui să mai ştii şi de glumă. Sabe. Să mai râzi colea, ca să te mai îngraşi.

Din nou Tranter încercă să vorbească, dar după ce se uită la ea se răzgândi. Se întoarse spre Susan şi observă timid cu obrajii încă în flăcări:

— Cred că ar fi mai bine să mă duc în cabina mea. Socot că mai am un ceas bun până la ora mesei ca să mai studiez ceva.

Sora lui aprobă din cap şi îi strânse mâna cu înţelegere

în momentul când Robert deschise uşa şi ieşi din cabină cu fruntea sus.

Pe covertă era frig şi vântul sufla cu putere, răcorindu-i faţa înfierbântată. Estuarul rămăsese mult în urmă, iar uscatul apărea ca o dâră întunecată care se estompa undeva în stânga, la babord. Ca de obicei, peste câteva momente se simţi mai liniştit – firea lui impulsivă se calma tot atât de repede pe cât se aprindea – şi cu pasul din nou vioi coti pe coridor înspre tribord unde se afla cabina lui. În acelaşi timp, din partea opusă venea pe coridor doamna Baynham, cu trupul ei zvelt plecat în bătaia vântului care-i îmbujora obrajii. Robert se dădu la o parte, cu pălăria în mână ca să-i facă loc; şi când o văzu trecând pe lângă el în spaţiul strâmt al coridorului, spuse cu glas suav:

— Bună dimineaţa.

Nu era decât un act de curtoazie din partea lui, o ştia bine: iar curtoazia îşi avea rădăcinile tot în dragostea creştinească.

Dar femeia nu-i aruncă nici măcar o privire. Ochii ei mari şi visători erau parcă îndreptaţi undeva în infinit. Apoi coti după colţ şi dispăru, lăsându-l înfiorat de un simţământ bizar de nelinişte şi de o undă fină de parfum care se destramă imediat, luată de vânt. Rămase pe loc, tulburat de acest nou eşec care urmase atât de repede după celălalt, apoi îşi continuă drumul încet. Probabil că nu m-a auzit din cauza vântului, îşi zise păşind cu capul plecat. Gândul acesta nu-l linişti însă pe deplin şi obsedat încă de privirea ei intră, nemulţumit, în cabină

CAPITOLUL V

Vaporul se legăna acum pe apele marii irlandeze. Sirena dădu semnalul şi toţi pasagerii, cu o singură excepţie, se adunară în sala restaurantului şi se aşezară la masă împreună cu căpitanul.

Aureola fusese la început un cargobot – căruia i s-a spus adesea în derâdere „bananier” – dar nu şi în prezenta căpitanului Renton. Peter Renton îl considera drept un vapor mare şi frumos, iar pe sine drept stăpânul lui absolut. Omul acesta avea o înţelegere instinctivă a mării şi un rar simţ al demnităţii, pe care după părerea lui, trebuie să-l aibă toţi cei care cutreieră mările, înaintaşii lui fuseseră marinari; cunoştea biografiile lor şi pe cele ale altor marinari mai strălucitţi ca ei. Servise în tinereţea sa pe veliere şi înfruntase furtunile din strâmtorile de la sud-vest. Biblioteca lui conţinea cărţi despre navigatori celebri şi mai ales despre Nelson pe care îl venera. Şi când era în vervă povestea cu ochii strălucind de entuziasm despre aceşti oameni mari şi dezpre insulele de care-şi legaseră numele şi pe care acostase el însuşi; despre Columb, care pornise din Gomera ca să descopere America pentru Spania, despre asaltul oraşului Gas Palmas de către Drake şi Hawkins, despre Nelson care îşi pierduse braţul la Santa Cruz şi despre Trowbridge care reuşise să-şi croiască drum prin Plaza de la Iglesia, într-o vreme când totul – în afară de comoara spaniolilor – părea pierdut.

Acesta era Renton omul, iar metoda lui nu putea decât să-i semene: cu o privire trează şi un limbaj autoritar ştia

să-şi menţină vasul în perfectă ordine, până chiar în cele mai mici amănunte ale serviciului la masă – prin care ţinea să sublinieze condiţia lui de gentleman. Îi plăcea să spună că la masă rufăria trebuie să fie imaculată, paharele şi tacâmurile să strălucească, iar o glastră înflorită să înveselească ochii comesenilor. Şi cu toate că ofiţerii săi mâncau separat într-o încăpere de la pupa, el considera că-i reveneau anumite obligaţii mondene, printre care şi aceea de a lua masa împreună cu pasagerii săi. „Un căpitan este un om singuratic, – obişnuia el să spună, – şi această participare reprezintă într-un fel o compensaţie” sau: „Până la un punct pasagerii sunt oaspeţii mei”.

În momentul acela, tocmai degusta omleta, iar privirea lui critică alerga în jurul mesei. Lady Fielding se afla la dreapta lui; alături de ea, ţeapăn şi cu spatele drept, stătea Daines-Dibdin, pe care îl situă de la început în categoria imbecililor. Apoi venea doamna Baynham, o femeie a naibii de frumoasă, dar, îşi zise el, dată dracului; şi Tranter, misionarul acela, un individ cam mărginit şi exaltat – nu-i agreiase niciodată pe yankei: bunicul său fusese împuşcat în timpul blocadei, pe vremea când servea pe SS *Alabama* – dar avea impresia că cel puţin era sincer. La stânga lui şedea Susan Tranter, care în ciuda prejudecăţii lui, îi făcea o impresie mai bună; avea în ea ceva sincer şi spontan care îi plăcea. Lângă ea se afla un scaun liber, ceea ce îl făcu să se încrunte. Mai departe venea Corcoran, pe care îl cunoscuse înainte de îmbarcare – o mică încurcătură cu plata biletului de voiaj – dar care, cu toate acestea, îi era simpatic şi în sfârşit, acea batoză grasă şi vulgară, Mama Hemmingway, pe care avusese grijă s-o plaseze în colţul cel mai îndepărtat al mesei, pentru că o ştia din altă călătorie, tot pe vaporul lui.

După ce-şi termină inspecţia, încercă să prindă câte ceva din conversaţie. Chiar în momentul acela Dibdin, cu gâtul întins spre el şi o curiozitate stupidă întipărită pe

faţa lui prelungă şi osoasă, îi adresă cuvântul:

— Căpitane, ce-i în lada asta caraghioasă de-aici? Pe onoarea mea este ceva cu totul neobişnuit.

— E un armoniu, domnule, – răspunse Renton laconic, – şi aparţine unuia dintre pasageri.

— Un armoniu, – repetă Dibdin ca un ecou şi sprâncenele i se repeziră în sus spre chelie. – Dar oare nu s-a terminat cu ele? Pe onoarea mea, eram convins că aceste instrumente nu se mai folosesc, la fel ca şi plasele pentru păr.

Mama Hemmingway aruncă o ochiadă maliţioasă peste masă.

— N-aţi fost niciodată la o adunare religioasă? Acolo drăciile astea răsar ca ciupercile. Iar asta de aici este tot pentru aşa ceva. – Arătă cu degetul gros spre Susan: – Este al dumneaei. A plecat împreună cu frate-su să-i convertească pe spanioli. El e însă suferind.

Şi după ce lansă această Informaţie, precum o sepie cerneala ei, se întoarse satisfăcută la tocătura din farfurie.

Urmă un moment de tăcere, după care doamna Baynham se uită la Susan:

— Fratele dumitale este într-adevăr bolnav? – întrebă ea cu interes. – Arată ca un animal perfect sănătos.

Susan îşi muşcă buzele şi îndreptă asupra celeilalte o privire plină de reproş. Îşi stăpânea greu aversiunea pentru această fiinţă indolentă care acum îşi bătea joc cu atâta neruşinare de Robbie al ei.

— Fratele meu, – spuse ea cu răceală, – nu este chiar atât de robust.

Tranter râse, cu râsul lui profund şi plăcut, pe care îl folosea adesea chiar pe amvon.

— Nu te supăra Sue dragă, – spuse el pe un ton neobişnuit de blând. – Doamna Baynham n-a pus decât o simplă întrebare şi nu e nimic rău în asta. De fapt, – se adresă el de astă dată direct către Elissa, – nu am nimic organic, doar un grad uşor de anemie. Medicul meu, de la

noi din Connecticut – ca să nu mai lungesc povestea, a găsit că indicele de hemoglobină este la mine mai coborât cu cinci puncte sub normal. Urmez acum un tratament cu extract de ficat; şi nădăjduim că razele soarelui din aceste insule vor urca acest indice iarăşi exact acolo unde-i este locul.

Elissa se uită la el neîncrezătoare, apoi râse amuzată:

— Dibs, – strigă ea, – dumneata care ai o experienţă atât de vastă atât în domenii indecente cât şi în celelalte... spune-mi ai întâlnit vreodată un misionar cu un indice? – se opri, apoi spuse cu graţie: – deocamdată, vrea cineva să-mi dea untul?

Tranter, lângă a cărui farfurie se afla untiera, se repezi cu un gest de scuză.

— Vă rog să mă iertaţi doamnă, murmură el cu faţa îmbujorată, întinzându-i untiera.

Elissa întoarse capul, se uită o clipă cu ochii ei mari albaştri undeva dincolo de el, apoi îşi mută deliberat privirea în altă parte.

Câtva timp Mary Fielding cercetă cu o privire absentă scaunul neocupat, apoi, ca la un impuls lăuntric, se adresă lui Renton:

— Scaunul acesta gol, căpitane, – zâmbi şi strânse înfiorată din umeri, – n-aduce oare ghinion, şi asta chiar de la începutul călătoriei?

Căpitanul îşi netezi şervetul pe genunchi.

— Nu sunt superstiţios în ce priveşte scaunele, doamnă. Este pur şi simplu un loc, un scaun rezervat pentru unul dintre pasagerii mei. Iar dacă pasagerul respectiv nu binevoieşte să-l ocupe, deduc pur şi simplu că are motivele sale bine întemeiate ca să procedeze astfel. Aşa că eu îmi văd mai departe liniştit de mâncare.

— Eşti lipsit de inimă, căpitane, – spuse doamna Baynham visătoare. – Dar ne-ai făcut curioşi. Nu cumva l-am mai văzut pe acest... hm... pasager când ne-am urcat la bord? Omul acela cu o figură răvăşită, care stătea pe coridor. L-ai văzut Mary, nu-i aşa?

— Da, Elissa, – răspunse Mary după o clipă de ezitare. L-am văzut.

— Părea sfârşit de tot, mistuit parcă de un foc lăuntric. Ştii, avea în el ceva atât de intens încât te înfiora, – mai adăugă Elissa. – Am dori să ştim mai multe despre el.

— Mai doriţi puţină omletă, doamnă Baynham, – spuse Renton pe un ton autoritar. – Este specialitatea casei pe *Aureola,* preparată după o reţetă proprie, cu multe condimente. Am căpătat-o de la un bucătar spaniol din Palma. Sau poate preferaţi puţină tocătură?

Elissa zâmbi amabilă.

— Parcă discutam despre pasagerul care lipseşte, nu? Cine este, unde este, ce-i cu el?

Urmă o scurtă pauză. Dar din cine ştie ce motive situaţia luă deodată o întorsătură penibilă. De sub sprâncenele lui zbârlite Kenton o examină pe Elissa, apoi răspunse foarte laconic:

— Numele lui este Leith, doamnă. Doctor Harvey Leith.

În aceeaşi clipă în jurul mesei se aşternu o tăcere mormântală. Toţi încetară să mănânce şi se uitară unii la alţii.

— Leith! Doctor Leith! – Elissa parcă încerca să-şi aducă aminte şi privirea ei rătăcea de la Renton la scaunul gol. – Este nemaipomenit.

Atunci Dibs scoase un fel de nechezat:

— Ei da! – exclamă el. Nu de mult ziarele erau pline de un anume Leith, – Harvey Leith. Şi pariez pe orice că era medic. Ştiţi, individul care…

Renton privea drept înaintea lui cu o faţă împietrită. Deodată, ca din senin, Mama Hemmingway începu să chicotească:

— Să mori de râs, nu alta. E acelaşi nume ca şi al amicului care lipseşte! Asta-i bună! Şi după mutra căpitanului pot să jur că-i acelaşi om. Să mor eu, dacă nu-i aşa.

Urmă o nouă tăcere, în timpul căreia faţa lui Renton rămase neschimbată şi impenetrabilă; după ce-i aruncă o privire rapidă, Mary înţelese că era supărat.

— A fost un scandal monstru, – declară Dibs surescitat. Este vorba aproape de un asasinat sau cam aşa ceva.

Pe neaşteptate Jimmy Corcoran îşi lăsă jos cuţitul şi furculiţa. Faţa lui latră rămase perfect impasibilă când

rosti calm:

— După câte văd, dumneavoastră ştiţi foarte bine despre ce-i vorba. Dumneavoastră cunoaşteţi o mulţime de lucruri. Sunteţi un om învăţat. Le ştiţi pe toate.

— Cum, ce-ai zis? – întrebă Dibs care era cam tare de o ureche. – Ce vrei să spui?

— Nimic, – răspunse Jimmy liniştit. – Absolut nimic. Vedeţi, eu nu sunt prea vorbăreţ, dar am ascultat ce spuneaţi de când aţi intrat. Şi mă tot gândesc câte le ştiţi. E nemaipomenit. Pur şi simplu nemaipomenit. Probabil că v-aţi închinat viaţa studiului. Platon a fost un copil pe lângă dumneavoastră. – Se uită în tavan şi muşcă cu nădejde din cornul lui.

— Presupun că şi dumneata citeşti ziarele, – spuse Dibs înţepat, foindu-se ca o femeie bătrână. – Prin urmare ştii că ceea ce spun e adevărat.

Jimmy continuă să mestece energic, apoi răspunse:

— Întocmai! Citesc ziarele, dar îl citesc şi pe Platon. Asta e deosebirea.

O roşeaţă uşoară coloră obrazul tăbăcit a lui Dibs. Monoclul îi luci din pricina agitaţiei ce-l cuprinse.

— Dar nu poţi tăgădui evidenţa, – exclamă el – este ceva prea bătător la ochi. Toată presa a vorbit despre asta. Individul a fost inuman, – vocea i se frânse pe o notă înaltă, făcându-l pe Renton să se încrunte şi să-şi înalţe capul brusc. Spuse pe un ton ferm:

— E cazul să-i punem punct. Nu-mi plac bârfelile. Şi nu le voi tolera pe vasul meu. Acest doctor Leith este omul despre care vorbiţi, şi cu asta să punem capăt discuţiei. Calomnia i-a distrus pe mulţi oameni, dar a distrus şi multe vapoare. Când sunt în larg nu pot să tolerez aşa ceva. Cred că m-aţi înţeles. Asta e tot.

Trecu aproape un minut întreg, apoi Robert Tranter făcu un gest de aprobare generoasă.

— Sunt cu totul de partea dualitate, căpitane, – spuse el cu emfază. – Acesta este adevăratul spirit de fraternitate umană. Cândva s-a pus întrebarea „cine va

îndrăzni să arunce prima piatră?” Ei bine, socot că niciunul dintre noi. Sora mea şi cu mine l-am văzut pe acest om în şalupă. Şi credeţi-mă, arăta atât de abătut încât am simţit pe loc dorinţa de a-i exprima întreaga mea simpatie.

Cu picioarele strâns lipite şi ochii plecaţi peste farfurie, Susan Tranter simţi că se înflăcărează la cuvintele fratelui ei. Harvey Leith – doctor Harvey Leith! – Tocmai el era omul despre care citise cu atâta mâhnire. Chiar înainte de a şti ceva îl remarcase pe şalupă – ca pe un om care şi-a pierdut credinţa – şi mai cu seamă au impresionat-o ochii lui. Ochii aceştia erau plini de suferinţă, ca ochii unui Crist chinuit. Se simţi năpădită de un val de compasiune. O, cât trebuie să fi suferit! Instinctiv se alinie de partea lui, împotriva indiferenţei crude a acestei doamne Baynham. O îneca mila şi din această milă – căci nu putea fi decât milă – se născu un gând luminos: aş putea să-l ajut. Da, simt că trebuie să-l ajut. Îşi înălţă privirea pe furiş.

Masa era pe sfârşite. După toate aparenţele, nimeni nu mai avea prea multe de spus.

Iar Mary Fielding, care vorbise atât de puţin, rămase în loc, ca şi Susan, fără să scoată o vorbă. Faţa ei avea din nou acea expresie tristă şi enigmatică, ca şi cum s-ar fi străduit să descopere ceva nelămurit care-i scăpa. Ochii ei mari erau încă înneguraţi când se ridică de la masă şi ieşi împreună cu Elissa pe covertă. Statură o clipă ca să-şi potrivească echilibrul după legănarea uşoară a vasului, uitându-se la întinderea monotonă a apelor învolburate. Vântul care bătea cu putere le înfăşură rochiile în jurul trupului. Pământul se şterse de mult de la orizont, iar valurile – enorme, cenuşii, fără spumă alergau de la proră spre pupă mânând vasul inexorabil pe drumul lui. Înainte, mereu înainte, ca în atâtea alte dăţi. Dar încotro anume? În faţa dezolării reci a peisajului Mary se simţi tulburată de amintirea discuţiei neplăcute pe care o provocase.

Soţul ei care privise întotdeauna cu o neîncredere pe jumătate amuzată năzuinţa ei către simplitate, nu fusese

de acord cu această călătorie, după el, cu totul extravagantă. Parcă-i vedea şi acum faţa, atunci când se apropiase de el şi-i declarase hotărâtă

— Trebuie să plec, Michael. Numai eu singură. Pe un vaporaş oarecare. Oriunde, numai să fie linişte şi cât mai departe. Trebuie, crede-mă! Lasă-mă să plec!

De fapt, de ce a stăruit să plece? Era ceva cu totul inexplicabil. Doar fusese fericită la Buckden; la urma urmei îi era dragă acea frumoasă reşedinţă în stil Tudor, în mijlocul unui parc imens de stejari foşnitori, îi plăceau toate acele lucruri mărunte pe care le putea face acolo în fiecare zi: să călărească singură prin tainice luminişuri, să se scalde nevăzută de nimeni la revărsat de zori în apele lacului, să hrănească căprioarele sfioase care se iveau printre fagii argintii, şi să le facă toate numai ea singură.

În fond era fericită cu Michael. Fericită? Da, destul de fericită. Era mândră de Michael. Îl îndrăgea; întotdeauna i-a plăcut. Cu blândeţe şi răbdare Michael căutase să aducă zeci de motive ca s-o convingă să renunţe la planul ei, dar tot el a fost acela care, cu graţia ce-l făcea atât de simpatic, consimţise până la urmă. Îi făcea plăcere să cedeze capriciilor ei – aceasta era atitudinea lui faţă de ea. Nu căuta să-i înţeleagă motivele, dar îi acorda, ca întotdeauna, întreaga lui participare, aranjând lucrurile în aşa fel ca s-o însoţească Elissa, ca Dibdin să le escorteze pe amândouă. Bietul Dibs – cu toată strălucirea numelui său era lefter şi acceptă bucuros aceasta însărcinare. De altfel era felul de viaţă a lui Dibs: trăia pe seama altora, de pe urma invitaţiilor, aşa că apărea numai rareori în cele două camere pe care le ocupa pe Davis Street. Bietul Dibs! La el totul era numai manieră, aparenţă şi nimic pe dinăuntru! Nu citise o carte în toată viaţa lui, nu făcuse niciodată nimic. Ba nu! Nu era adevărat. Vânase – tot datorită unor invitaţii – un mare număr de păsări şi animale.

Îi părea rău de Dibs. Şi totuşi ar fi preferat să plece singură; dar din păcate aşa ceva nu era cu putinţă.

De ce oare mintea ei o luase razna? Era tulburată; căuta să scape de ceva, ah, da... Să scape de acea întâlnire ciudată de azi dimineaţă.

Elissa începu să se agite.

— Mi-e frig, – spuse ea şi începu să bată din picioare pe punte. – Să mergem în cabina mea.

În cabină dădu drumul micului radiator electric, şi-şi înveli genunchiul cu un pled.

— Am nevoie de foarte mult soare ca să te pot ierta pentru toată povestea asta în care m-ai băgat, Mary dragă, – spuse ea nemulţumită. – Suntem înghesuite pe vaporul acesta mizerabil, fără cameristă şi cu toţi aceşti oameni oribili – ah, cât sunt de oribili cu toţii! Ce ţi-a venit, spune-mi, ce ţi-a venit să pleci?

— Nu ştiu, – răspunse Mary şovăitoare. – Eram într-o stare îngrozitoare şi apoi simţeam o nevoie stranie să plec.

Spunea adevărul. Adesea o obsedau chemări ciudate – un loc pe care avea impresia că l-a mai văzut cândva, un parfum vag şi stăruitor, o grădină înmiresmată şi luxuriantă undeva la poalele unui pisc înzăpezit, scăldată în lumina lunii, legănată de şoaptele unei mări neadormite. Adesea grădina aceasta îi apărea în vis, şi ar fi vrut să alerge fericită şi să rătăcească pe aleile ei mângâind florile, oferindu-şi obrazul razelor de lună, cuprinsă de o bucurie tainică ce o învăluia toată ca o lumină. A doua zi se trezea tristă, tăcută şi singură, se simţea ciudat de stingheră, despărţită de toate preocupările obişnuite ale vieţii. Într-un rând i-a vorbit lui Michael despre grădina ei. El a râs cu gentileţea lui de totdeauna, cu siguranţa calmă a stăpânului.

Eşti încă un copil, Mary – îi spusese el atunci. – E timpul să te maturizezi.

Dar aceste cuvinte nu puteau s-o mulţumească. Era ceva de neînţeles. Viziunea aceasta ciudată, care lucra în taină ca o plantă pe întuneric căutând să răzbească spre lumină o neliniştea, uneori o îngrozea chiar, pentru că

reacţia pe care i-o provoca era atât de dureroasă.

Deodată îşi ridică ochii. Elissa o privea ţintă.

— Eşti o fiinţă ciudată, Mary – îi spuse ea râzând. – Eşti exact ca un copil care se uită la un curcubeu. Dă-mi o ciocolată. Şi pentru Dumnezeu, pune un disc la gramofon. Mă plictisesc, mă plictisesc de moarte.

CAPITOLUL VI

Clopotul sunase pentru al doilea cart şi ecoul lui mai vibra încă în urechile lui Harvey, care zăcea în cuşeta lui pe jumătate îmbrăcat, cu ochii aţintiţi la şirul de buloane din tavan. Erau nouăsprezece buloane vopsite în alb, cu capetele rotunde şi aşezate simetric pe un singur rând; le număra la nesfârşit, ca omul chinuit de insomnie care încearcă să numere o turmă imaginară de oi, sperând zadarnic să-i vină somnul. Uneori, în mijlocul scrâşnetelor şi foşnetelor neîncetate venite din inima vaporului, i se năzărea că aude zgomotul metalic al ciocanelor lovind buloanele de deasupra lui, alteori ciocanele îi răsunau chinuitor în creier. Zăcea cu pumnii încleştaţi, cu chipul palid şi rătăcit, ca un animal hăituit. Se vedea că suferă îngrozitor; dar îndura această suferinţă cu un fel de îndârjire stoică. La răstimpuri îl încerca un gând, doar câţiva paşi până la parapetul vasului, apoi întunericul rece şi toate se vor sfârşi. Dar ar fi fost prea simplu; întotdeauna respinsese asemenea porniri. Cândva îşi făcuse o autoanaliză necruţătoare, căutând să determine natura acestei porniri morbide. Avusese întotdeauna această curiozitate instinctivă, această dorinţă persistentă de a pătrunde în miezul lucrurilor. Era motivul principal care îi călăuzea viaţa.

Fusese crescut în condiţii austere. Tatăl său era profesor dar nu la un colegiu scump şi confortabil, ci la o modestă şcoală-internat din Birmingham, unde muncea din greu ca profesor de ştiinţe pe o leafă de mizerie. Cu toate acestea William Leith era un om înzestrat, ambiţios,

un om superior mult epocii sale şi cu mult mai presus de o slujbă atât de ingrată ca aceea de a târî cu de-a sila nişte tineri recalcitranţi prin labirintul elementelor de chimie şi fizică. Dar pentru el această slujbă era o necesitate. Julia, soţia lui, era una dintre acele femei a cărei existenţă se putea rezuma într-un singur cuvânt: pretenţii. Cu o lăcomie nepotolită îi cerea rochii, bani, dragoste. Îi secătuia fără milă veniturile modeste; se plângea mereu că nu câştigă destul; îl cicălea fără încetare, vlăguindu-i sufletul şi trupul, până când într-o bună zi, cu o sublimă nepăsare fugi de acasă cu un comis voiajor. Din ziua aceea nici soţul şi nici fiul ei nu mai auziră vreodată de ea.

Înainte chiar de plecarea Juliei, William Leith suferea de o leziune pulmonară incipientă, iar tusea lui fusese poate ultima picătură care o aruncase pe soţia lui în braţele comis-voiajorului. După aceea boala progresă rapid, el însă nu-i dădu atenţie. Renunţă la propriile lui ambiţii şi se dedică în întregime fiului său, căruia îi dăduse într-un moment de mândrie şi de nădejde numele marelui Harvey.

Astfel în sufletul băiatului încolţi de timpuriu pasiunea pentru cercetarea ştiinţifică, şi, oricât ar părea de ciudat – căci niciodată nu-şi iubise mama – un dispreţ precoce pentru femei.

Când Harvey împlini doisprezece ani, William Leith muri în urma unei hemoptizii. Pentru băiat fu o lovitură groaznică. Îşi iubea tatăl şi între ei se statorniciseră relaţii de strânsă camaraderie.

Rămase acum în grija unei mătuşi – o fată bătrână şi săracă – care îl acceptă de nevoie şi-l socoti de atunci ca o pacoste pe capul ei. Însă tânărul Harvey era ambiţios. Aptitudinile lui strălucite, precum şi o tenacitate de câine în urmărirea scopului propus l-au ajutat să-şi termine şcoala şi să obţină apoi trei burse pentru a-şi continua studiile la Colegiul provincial de medicină. Îl văzuse pe tatăl său ratând o carieră academică pentru că i-au lipsit

ocaziile de a se afirma şi simţea instinctiv că medicina îi putea oferi cele mai multe şanse. Afară de asta avea o predilecţie specială pentru biologie. La Birmingham fusese considerat cel mai strălucit student din promoţia sa. Dar după ce-şi luă diploma şi câştigă toate premiile cu putinţă, refuză numirea la Spitalul Comunal şi fără să anunţe pe nimeni plecă la Londra. Nu aspira la o practică mănoasă, nu-şi dorea un cabinet de consultaţii şi nici să facă avere din vorbele de îmbărbătare pe care le-ar distribui cu dărnicie la patul bolnavilor. Avea o năzuinţă mai profundă, un ideal mai înalt. Poseda acel har unic cu care puţini oameni în lume fuseseră înzestraţi de-a lungul secolelor – o pasiune autentică pentru cercetarea ştiinţifică originală.

Nu avea bani şi nici nu-i dorea. Vroia să câştige doar atât cât să acopere nevoile sale zilnice. Închirie o cameră mobilată în Westminster şi se puse pe lucru. La Londra avu de îndurat nenumărate greutăţi şi privaţiuni. Dar scrâşnea din dinţi, îşi strângea cureaua mai tare, subordonând totul idealului său. Aici descoperi piedicile care stăvilesc elanul geniului, mai ales când geniul acesta provine de la o şcoală de provincie fără renume. Cu toate acestea, piedicile nu făcură decât să-i întărească tenacitatea cu care-şi urmărea scopul. Trăia ca un pustnic, lupta ca un soldat. Obţinu numirea într-un post de mică importanţă la un spital dintr-un cartier mărginaş. Apoi, după trei ani de muncă istovitoare i s-a încredinţat postul de medic terapeut la Spitalul Victoria – un spital mic şi modest, poate, destul de vechi, cu metode anchilozate – dar această numire a însemnat într-adevăr un pas important în cariera sa. În seara aceea se întorsese acasă, la locuinţa sa din Vincent Street şi rămase câtva timp cu ochii aţintiţi la portretul lui Pasteur de pe biroul său – Pasteur, singurul pe care-l considera mare cu adevărat, apoi zâmbi cu zâmbetul acela atât de rar şi neobişnuit la el. Simţea cum creşteau în el forţa şi hotărârea de a învinge.

Se consacră inevitabil cercetării în domeniul serologiei şi epidemiologiei şi formulă o teorie bazată pe un şir lung de experienţe asupra aglutinării, care marcau un pas înainte faţă de lucrările lui Kock şi Wright şi aveau să revoluţioneze

– era sigur de asta – însuşi principiul ştiinţific al tratamentelor.

Ideia lui era uriaşă, magnifică – aplicabilă nu numai la o anumită afecţiune particulară, ci viza prin ramificaţiile ei câmpul cu mult mai vast al vaccinării preventive şi curative. Această convingere ardea în el ca o flacără vie. Izolând un punct de atac specific, îşi îndreptă cercetările asupra meningitei cerebrospinale; în parte din cauza mortalităţii ridicate a acestei boli, precum şi datorită eşecului relativ al tuturor serurilor existente.

Aşadar, îşi începu activitatea la spitalul Victoria. Timp de şase luni lucră intens la serul descoperit de el. După ce-şi îndeplinea obligaţiile rutiniere de servici din timpul zilei, se consacra noaptea cercetărilor sale. Sănătatea lui începu să se resimtă, dar nu se arătă înţelegător atunci când prietenul său Ismay îl sfătui să reducă timpul pe care îl petrecea în laborator. Dimpotrivă, întârzia şi mai mult, mânat de acel zel lăuntric care îl ardea. Deveni nervos, irascibil, mereu încordat, dar avea senzaţia că se apropie cu paşi siguri de victorie. În afară de asta, tocmai atunci se declarară câteva cazuri sporadice de meningită şi numai gândul ineficienţei tratamentului „preadamit” existent – expresia îi aparţinea! – îl făcea să-şi sporească eforturile.

Noaptea târziu făcu ultimele controale concludente ale experienţelor sale. Verifică de mai multe ori rezultatele. Era satisfăcut? Nu acesta era cuvântul. Era pur şi simplu transportat. Îşi zvârli creionul în aer. Era convins că a câştigat bătălia.

În ziua următoare fură admise în spital alte trei cazuri în faza incipientă de meningită cerebrospinală. Pentru Harvey aceasta nu însemna o simplă coincidenţă, ci un concurs logic de împrejurări, o anticipare a victoriei sale. Se prezentă imediat la conducerea spitalului şi se oferi să-şi demonstreze serul.

Propunerea îi fu refuzată categoric.

Harvey rămase uluit. Nu-i trecuse niciodată prin minte că avea duşmani, că îmbrăcămintea lui neglijentă şi ignorarea arogantă a etichetei făcuse din el un obiect de antipatie şi suspiciune. Adevărul muşcător al rapoartelor sale în domeniul patologiei ajunsese să indispună pe mulţi diagnosticieni şi, asemenea tuturor mediocrităţilor care nu văd cu ochi buni pe cei ce le-o iau înainte, ei îl catalogaseră definitiv drept un fanfaron, un răzvrătit, un tip inteligent dar primejdios.

Cu toate acestea, deşi consternat, Harvey nu acceptă înfrângerea. Nu, nu; n-ar fi fost el însuşi dacă s-ar fi împăcat cu situaţia!

Neîntârziat porni o campanie. Vorbi separat cu diferiţi membri ai corpului medical, le demonstră dovezile experienţelor sale; se strădui din răsputeri să-i convingă pe cei care îi erau binevoitori de valoarea operei sale originale. Iritat de inerţia conservatoare, de întregul eşafodaj de şicane al autorităţilor spitalului, îşi continuă totuşi insistent campania. Chiar şi amărăciunea de pe chipul său respira o convingere adâncă. Întâmpină neîncredere şi ezitare; era vorba despre principiile generale care călăuzeau activitatea instituţiei, despre o adunare generală a personalului medical. În timpul acesta starea celor trei bolnavi se înrăutăţea rapid, boala progresa ajungând într-un stadiu avansat.

Apoi pe neaşteptate opoziţia slăbi şi deveni mai mărinimoasă; s-a luat hotărârea, cu toată gravitatea de rigoare, de a se permite aplicarea noului tratament; Harvey primi un fel de confirmare în scris. Nu mai zăbovi nicio clipă şi alergă în salon.

Din nenorocire însă era prea târziu şi ar fi trebuit să-şi dea seama de asta. Cei trei bolnavi, după şase zile de spitalizare şi la zece zile de la debutul bolii, intraseră în comă şi trăgeau să moară. Aşa că situaţia se prezenta din păcate nu ca o anticipare a victoriei lui Harvey, ci mai curând ca o cursă pe care o întindea destinul în calea lui. De o parte se afla un grup de spectatori ostili care

aşteptau cu antipatie şi neîncredere săvârşirea miracolului anunţat, de altă parte – trei cazuri disperate, pe care niciun remediu omenesc nu le mai putea salva şi la care Harvey ar fi trebuit să refuze să intervină, dacă ar fi judecat lucrurile cu mai mult calm. Dar el nu era calm; ajuns la o tensiune nervoasă inimaginabilă, nu putea acorda oponenţilor săi satisfacţia de a-l vedea înfrânt.

Credea cu disperare în serul lui, mânat parcă din urmă de un destin inexorabil. Îşi asumă întunecat răspunderea şi injectă intrarahidian doze masive de ser, celor trei bolnavi. Rămase toată noaptea la căpătâiul lor, repetând de câteva ori dozele.

În zorii zilei următoare, aproximativ în decurs de o oră, cei trei pacienţi muriră unul după altul. Ar fi murit oricum, era ceva inevitabil. Pentru Harvey însă fu o lovitură crâncenă, de pe urma căreia s-ar fi refăcut totuşi datorită vitalităţii sale neostoite. Dar urmările se arătară mult mai grave, decât ar fi putut bănui.

Cineva difuză ştirea în afara zidurilor spitalului. Vestea accidentului apăru în ziare, crescu monstruoasă şi se răspândi ca un incendiu în presa de mare tiraj. Se porni o campanie înspăimântătoare împotriva spitalului şi a lui Harvey. El rămase impasibil şi tratã toată această larmă cu un dispreţ total. Acum când examina problema cu luciditate îşi dădea seama că intervenise prea târziu. Judecând la rece, moartea celor trei indivizi reprezenta de fapt, din punct de vedere ştiinţific, doar încheierea unui experiment neconciudent. Deoarece nu-şi dorea un succes facil de public, urletele mulţimii îl lăsau rece.

Dar nu era acelaşi lucru pentru conducerea spitalului, care începu să se neliniştească.

Sub presiunea unor influenţe exercitate din afară – consiliul de administraţie se reuni în plen. Directorul, asemenea lui Pilat, se spălă pe mâini; protestele câtorva susţinători ai lui Harvey se dovediră ineficiente; în aer plutea sentimentul vag că intrusul trebuia izgonit.

A doua zi după adunare, când intră în laborator, Harvey

găsi un plic pe birou. Era somat să-şi prezinte demisia. În faţa nedreptăţii flagrante a acestei lovituri rămase încremenit fără să-şi creadă ochilor. Era o absurditate. Zidurile se prăbuşiră peste el. Muncise fără preget patru ani de zile în slujba ştiinţei; patru ani de zile îşi pusese tot sufletul în căutarea adevărului, iar acum se vedea azvârlit afară, fără slujbă, fără posibilităţi, fără bani, cu numele târât în noroi. Cu puţin noroc ar fi putut, poate, să-şi facă rost de un post de asistent la vreun practician obscur. Dar încolo – era un om sfârşit.

„Îşi simţi sufletul înecat de amărăciune, se ridică de la birou fără un cuvânt, arse toate foile pe care-şi notase observaţiile experienţelor, sparse eprubetele care conţineau rezultatul muncii sale şi părăsi laboratorul.

Se întoarse acasă. Aici analiză situaţia cu o ironie necruţătoare şi ajunse la concluzia că trebuia să uite totul – şi asta cât mai repede cu putinţă. Începu să bea, nu din slăbiciune ci dintr-o ură înverşunată împotriva vieţii. Atitudinea lui nu era eroică, ci dispreţuitoare. Alcoolul era un drog ca oricare altul şi-l folosea ca atare. Era singur pe lume; femeile nu-l interesaseră niciodată şi nu era capabil să întreţină relaţii de prietenie, aşa că numai Gerald Ismay, chirurgul, asistă la spectacolul decăderii sale.

Ismay însă fu nelipsit de lângă ei. În fiecare zi din cursul acelor trei săptămâni de chin se afla acolo – blând, tăcut – şi încetul cu încetul, prin insinuări pline de tact, sugeră ideia acestei călătorii.

La urma urmei, de ce să nu plece? Poţi bea mai uşor şi să te cureţi mai repede pe un vapor izolat de lume. Acceptă sugestia, fără să bănuiască cursa pe care i-o întindea Ismay. Şi acum se afla aici, pe bordul acestui vapor nenorocit, lipsit de băutură, chinuit de o suferinţă cumplită.

Deodată îşi răsuci capul pe pernă şi tresări brusc la realitate. Cineva bătuse la uşă şi în clipa următoare mânerul se învârti şi Jimmy Corcoran îşi strecură trupul ciolănos în cabină. Se opri un moment zâmbind jovial, cu

pălăria pe cap, apoi îşi îndoi braţele ca pentru a ridica nişte haltere enorme.

— Cum merge treaba, băiete? Cu alte cuvinte, cum îţi merge? Simţi că ţi-au mai revenit puterile?

Harvey îl fixă cu ochii injectaţi.

— De unde ştii că nu-mi merge bine? – mormăi el.

Corcoran zâmbi din nou cu un aer prietenos, aproape intim.

Îşi împinse uşor pălăria pe ceafă.

— Nu tu masă, nu tu ceai, şi acum după cât se vede, nu tu cină. Pe cinstea mea, nu-i nevoie să fii detectiv ca să vezi că nu ţi-s boii acasă. Şi pentru că sunt unul care ştiu ce înseamnă un knock-out, am venit să văd dacă ai reuşit să te târăşti până în colţul dumitale.

— Ia te uită, samariteanul cel milostiv, – pufni Harvey batjocoritor.

— Chiar aşa.

Urmă o scurtă tăcere, apoi împins de un gând subit Harvey se ridică în capul oaselor:

— Te pomeneşti că s-a discutat despre mine.

— Asta cam aşa e, – recunoscu Jimmy după ce îşi trase pantalonii în sus din cingătoare şi se aşeză cu grijă pe banchetă. – Într-adevăr, au vorbit despre dumneata. Au întors pe o parte şi pe alta toată povestea dumitale. Era acolo unul mai bătrân care a îndrugat verzi şi uscate. Acum tot ce nu se ştie încă despre dumneata ar încăpea pe o monedă de trei penny. Dar nu-ţi pierde firea. Fii calm şi ţine fruntea sus, măi frate.

— Pentru Dumnezeu, – strigă Harvey în culmea enervării, nu-mi mai spune astfel. Spune-mi oricum altfel, dar nu aşa.

— Bine, încuviinţă Jimmy binevoitor.

Se lăsă o tăcere. Harvey îşi trecu palma umedă pe frunte, apoi exclamă deodată, cu o nesfârşită amărăciune:

— De ce-ai venit aici? Nu vezi că vreau să fiu lăsat în pace?

Jimmy îşi scoase tabachera din buzunarul vestei, băgă în ea două degete groase, aspiră cu aer serios o priză, apoi îşi scutură haina de firele de tutun.

— „Când va dispare obiectul interesului său – cită el pe un ton profetic– el va pleca şi nu se va mai arăta”. Asta e din Platon, dar zău aşa, doar n-ai să-mi ceri să plec chiar acum. Tocmai mie care mi-am dat seama de ce se întâmplă cu dumneata din chiar momentul când ai intrat în salon. Bineînţeles mi-am dat seama imediat că băutura-i toată beleaua, de cum mi-am aruncat ochii asupra dumitale. I-a distrus pe mulţi oameni cumsecade. Şi eu am tras la măsea pe vremuri. Cărţile şi băutura!... Ah... – Oftă şi se uită la celălalt dintr-o parte, cu un fel de solemnitate.

— Dar să fiu al dracului dacă mai pun gura pe aşa ceva. Să ştii, oi fi avut eu multe păcate, dar am spus întotdeauna adevărul. Dacă un om ţine la adevăr, eu îl respect şi inima mă îndeamnă să mă apropii de cel ce-a fost lovit de soartă. Pe cinstea mea, şi eu unul am avut o viaţă zbuciumată, sus-jos, încolo-încoace, de când am văzut lumina zilei la Clontarf acum şaizeci de ani. Părinţii mei erau săraci – dar oameni mândri, să ştii, din Tralee, mândri dar săraci. De mic copil am făcut şcoala vieţii, ţinând caii de căpăstru pe Sackville Street şi am învăţat literele silabisind afişele lui Guiness. Poate nu-ţi vine să crezi una ca asta despre mine care citesc acum pe Platon ca un om învăţat. – Făcu o pauză aşteptând un semn de încurajare. Dar Harvey continua să ţină ochii strâns închişi. – Apoi m-am apucat de sport, cel mai frumos sport din lume. Am fost un tip grozav. Nu mă întrecea nimeni. N-a existat om pe ring care să-mi reziste. La Belfast l-am trimis pe Smiler Burge în corzi cu o directă de stânga. Fără îndoială că aş fi ajuns campion al lumii dacă nu-mi rupeam piciorul. Dar mi l-am rupt şi trag ponoasele până în ziua de azi. Pe cinstea mea, lumea a pierdut un campion. Aşa s-a făcut că am emigrat prin anii ’90. Erau ani grei.

— Ai terminat în sfârşit? – gemu Harvey. – Dacă ai terminat, atunci fii bun te rog şi pleacă de aici.

— Dacă am terminat? – protestă Jimmy. – Pe cinstea mea, asta a fost abia începutul. De atunci numai ăl de sus ştie ce-am mai făcut. M-am ocupat de biliard într-un local din Sidney. După aceea am nimerit în Mexic, în timpul unei revoluţii dintr-alea de-ale lor. Anul următor eram la Bull Gulch printre căutătorii de aur, iar un an mai târziu ţineam o crâşmă la San Francisco. Dar bineînţeles n-am putut să rezist la o astfel de viaţă şi atunci am încercat să mă fac fermier într-unul din Statele de Sus. Asta mi-a plăcut cel mai mult. Dacă vreodată voi reuşi să mă aşez undeva, să ştii că aşa ceva îl vei găsi făcând pe Jimmy C.: – cu o vacă şi câteva găini pe lângă casă. Dar m-a apucat un dor nebun de ducă şi am plecat în Colorado să caut argint. Pe urmă am umblat cu circul profesorului Sinnott. Bietul Bob, sper să-l văd în curând. Mă întâlnesc cu el în Santa Cruz, vezi dumneata, avem amândoi de pus la cale o afacere, o afacere grozavă. Ehei, acelea au fost nişte zile fericite în circul lui Bob. În fiecare seară timp de douăsprezece luni de zile intram în cuşca leoaicei Dominica, o fiară neîmblânzită. Atacase şi omorâse trei îngrijitori – aşa scria pe afişe. Dar în cele din urmă a murit pe braţele mele şi ale lui Bob. Îi nimerise ceva în mâncare din cuşca maimuţelor. După aceea circul n-a mai ţinut. – Oftă şi-şi băgă degetul mare la subţioara vestei. – A fost o zi tristă, crede-mă, când mi-am luat rămas bun de la Bob.

Harvey se zvârcolea înnebunit în aşternut.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ia-ţi rămas bun şi de la mine!

— Mă duc, mă duc – strigă Jimmy împăciuitor. – Văd că nu te simţi bine de loc. Am vrut numai să mă recomand şi să-ţi spun că-ţi stau la dispoziţie. Pe cinstea mea că aşa e. Şi nu judeca oamenii după aparenţe, băiete. Se prea poate că arăt ca unul pe care l-a părăsit norocul. – Se opri şi-şi potrivi acul de la cravată. – Dar bineînţeles asta n-o să ţină mult. Pentru că sunt pe cale de a încropi cea mai

bună afacere din viaţa mea, cu profesorul, mă-nţelegi. O afacere grozavă! Bunul dumitale prieten Jimmy C. este pe cale să facă avere.

Urmă o pauză atât de impresionantă, încât Harvey fu silit să deschidă ochii şi întâlni deasupra capului său zâmbetul acela dezarmant. Avu o clipă de ezitare. Aventurierul acesta bătrân şi jerpelit avea un farmec irezistibil care oprea cuvintele mânioase ce-i stăteau pe limbă. O clipă cei doi se uitară unul la altul. Apoi Corcoran se ridică.

— Deocamdată atât. Şi nu uita ce ţi-am spus despre omul dumitale. E de ajuns să zici o vorbă şi vine imediat la dispoziţia dumitale.

Făcu un pas spre uşă, îşi împinse pălăria pe o ureche, salută din cap şi în cele din urmă se strecură afară. Avea aerul mulţumit al omului care şi-a făcut datoria faţă de sine şi faţă de aproapele său. Înainta fredonând uşor de-a lungul punţii căutând-o din ochi pe Mama Hemmingway. Pe cinstea mea, îşi zise el, – e timp destul până la cină pentru un păhărel de porto şi o partidă liniştită de cărţi.

În cabina lui, Harvey îşi apăsă fruntea de bara rece de alamă a cuşetei. Cum am putut îndura, se întreba el nedumerit, – tentativa asta de simpatie din partea unui antropoid ca ăsta? Această tradiţională lipsă de discreţie a irlandezului, care ţi se bagă în suflet cu bunăvoinţa lui. Era într-adevăr insuportabil. Începu din nou să se zvârcolească în aşternut pe patul lui îngust.

Timp de o jumătate de oră nu-l deranjă nimeni. Apoi Trout intră în cabină cu o expresie speriată întipărită pe faţa lui cu trăsături nedefinite; ducea în mână o cană de alamă lustruită, cu apă fierbinte.

După ce puse cana uşor pe duşumea spuse încet:

— Să vă scot lucrurile din valiză, domnule?

Harvey nu deschise ochii.

— Nu, – mormăi el fără să mişte capul

— Vreţi să vă aduc cina, domnule?

— Nu.

— Poate doriţi să vă servesc cu ceva?

În cabina de alături gramofonul reluă ascuţit, pentru a zecea oară în după amiaza aceea, melodia „Dăruieşte-mi sărutările tale”. Un tremur de durere trecu pe faţa lui Harvey. Muzica stridentă, de un sentimentalism dulceag şi agresiv îi sfredelea creierul şi-l făcea să se cutremure de repulsie. În cele din urmă nu-şi mai putu stăpâni nervii şi se ridică brusc:

— Simt că-mi plesneşte capul. Roagă-i… roagă-i să aibe milă şi să oprească odată gramofonul.

Se opri văzând expresia consternată de pe faţa lui Trout; apoi, ca şi cum o mână ar fi luat acul de pe disc, muzica încetă brusc. Tăcerea subită, aproape apăsătoare se prelungi până când Trout îngăimă cu glas sfielnic:

— Peretele e subţire, domnule. Vocea dumneavoastră se aude dincolo dacă strigaţi aşa de tare.

Pe urmă stewardul ieşi din cabină, ca să revină peste cinci minute în braţe cu o tavă acoperită cu un şervet. Pe tavă se afla un castron cu supă fierbinte, iar alături se vedea capsula de argint a unui tub de comprimate.

— Puţină supă, domnule? – spuse Trout rugător, ca şi cum s-ar fi scuzat pentru o greşeală gravă. – Este foarte hrănitoare, supă à la Sidney, domnule. Căpitanul mi-a spus să v-o aduc. Iar lady Fielding, auzind că vă doare capul, m-a trimis să vă întreb dacă nu doriţi nişte aspirină.

Buzele lui Harvey se crispară. Ar fi vrut în clipa aceea să ţipe, să înjure, să plângă.

— Lasă asta aici, – spuse cu glasul stins. – Lasă tava lângă pat.

Apoi se culcă din nou, închise ochii şi ascultă zgomotul vasului care înainta despicând întunericul de afară. Îşi croia drum mânat de o forţă stranie şi simbolică care-l împingea înainte, mereu înainte, împotriva voinţei sale. Înainte, icnind şi suspinând. Avea senzaţia că-l înconjură nişte voci, voci ciudate care-i şopteau ceva neînţeles.

CAPITOLUL VII

Se aflau pe drum de trei zile. Vântul prielnic dinspre sud-vest legăna *Aureola* pe o hulă leneşă. Capul Finisterre abia se mai zărea dinspre babord, iar soarele dimineţii ce se ivea din când în când de după nori alterna cu câte o răpăială de ploaie caldă, care se abatea peste apele molcome ale mării.

Dinspre tribord se auzea tropăit de paşi, dar în salonul de jos Robert Tranter şi sora lui şedeau în faţa armoniului deschis.

— Este o melodie foarte frumoasă Robbie – spuse ea gânditoare în timp ce-şi ridică mâinile de pe clape ca să răsfoiască paginile notelor de pe pupitru. – Şi bineînţeles tu o cânţi minunat.

— Da, vechiul imn al „Gloriei” păstra acelaşi caracter înălţător, – răspunse el şi îşi îndreptă urechea spre luminator, aşteptind parcă de acolo întoarcerea ecoului de paşi de adineauri. – Nu crezi că e cazul să terminăm exerciţiul nostru, Sue? E soare afară, iar coriştii ar face bine să mai facă o plimbare sus pe punte, – declară el cu un zâmbet uşor.

Degetele ei se opriră pe claviatură, apoi Susan îşi îndreptă ochii ei căprui şi calzi spre el.

— Dar abia am început, Rob. Era vorba să facem o oră, nu? Şi tocmai această oră care-mi place cel mai mult din toată ziua – când putem sta aici liniştiţi împreună.

— Ştiu, Sue, – răspunse el râzând. – Bineînţeles îmi place şi mie să studiem împreună... dar mă furnică parcă un fel de nerăbdare – o ştii şi tu– de îndată ce pun

piciorul pe puntea unui vapor.

Sora lui se uită la el îndelung, apoi întoarse privirea în altă parte; luă un acord lung şi armonios care făcu instrumentul să vibreze din străfunduri.

— Nu prea îmi plac oamenii de pe vasul acesta, – exclamă ea deodată fără un motiv plauzibil. – Şi mai ales nu-mi place această doamnă Baynham.

El îşi contemplă câtva timp manşetele scrobite, de o albeaţă imaculată, prinse cu butoni de aur de o formă sobră.

— Nu se poate, Sue, – protestă el cu un glas neobişnuit, dar fără urmă de jenă. – Cred că n-ai dreptate în privinţa ei. Da, sunt sigur că n-ai dreptate. Simt că are un suflet bun – că este capabilă de multă generozitate.

— Femeia asta râde de noi, Robbie. Îşi bate joc de orice… până şi de Dumnezeu.

El îi strâase braţul în semn de dezaprobare cu mâna lui mare şi albă, apoi rosti:

— „Să nu-l vorbeşti de rău pe aproapele tău”. Socot Susan dragă, că nu este bine să-i criticăm pe alţii.

— Văd că femeia aceasta te interesează, – spuse ea repede. – Mi-am dat seama imediat.

El nu încercă să tăgăduiască.

— Sunt gata să admit, Susan, că mă interesează, – răspunse calm, privind-o drept în ochi. – Şi asta pentru că are un suflet care poate fi mântuit. Socot că am avut de-a face cu destule femei în trecut. Ei bine! Ţi-am dat vreodată motive să te îndoieşti de mine?

Era adevărat. Întâlnise multe femei care fuseseră subjugate de fervoarea lui spirituală, manifestând faţă de el o devoţiune pe care Robert o acceptase cu complezenţă, ca ceva ce i se cuvenea. Dar niciodată nu avusese faţă de ele nici măcar pentru o singură clipă un sentiment care ar fi meritat o umbră de reproş. Afecţiunea lui era concentrată exclusiv asupra propriei sale persoane, a lui Dumnezeu şi a surorii sale.

Născut la Trenton din părinţi evlavioşi, făcea parte dintre

oamenii care par predestinaţi chiar din fragedă copilărie să devină preoţi. Tatăl său, Josiah Tranter, fusese un negustor nu prea norocos, un mic brutar bărbos, adept fanatic al sectei Congregaţia Zilei a Şaptea – care-şi dospea jimblele cu Leviticul în mână şi până şi turta dulce pe care o cocea avea la el un gust stătut de biserică. Mama lui, pe numele ei Emilia, o femeie tăcută cu ochii plini de zel, descindea dintr-o familie cucernică din Concord. Era liniştită, bună şi suporta toate eşecurile succesive în afaceri ale soţului ei cu o răbdare şi o tărie vrednice de laudă. Singura ei bucurie erau copiii, mai ales Robby pe care, cu toată aparenţa ei calmă, îl adora. Şi Robert o merita din plin. Era un băiat conştiincios, inteligent, evlavios din instinct, nu făcea niciodată ştrengării, iar când se întâmpla ca vreunul din clienţi să-l mângâie pe cap şi să-l întrebe: „Ia spune, băiete, ce ai de gând să te faci când ai să creşti mare”, băiatul răspundea cu toată sinceritatea: „Am să predic cuvântul Domnului”. Această intenţie înălţătoare era încurajată şi aprobată cu plăcere de toată lumea. Un pastor în trecere prin oraş, care fusese găzduit în casa brutarului, a scris chiar o broşură despre el intitulată: „Harul Domnului a coborât asupra lui la vârsta fragedă de 9 ani”. Astfel Robert cunoscu încă din copilărie dorinţa de a aduce oamenii pe calea adevărului.

Susan, deşi înzestrată cu o fire mai sensibilă, trebui să se mulţumească inevitabil cu un loc mai şters în familie. Era o fată bună, devotată sincer fratelui ei, dar nici pe departe o întruchipare a perfecţiunii. Aşa că, în timp ce Robert urma un colegiu teologic, toată lumea fu de acord ca ea să intre la şcoala de infirmiere de pe lângă spitalul John Stirling. Anii au trecut şi veni ziua glorioasă a hirotonisirii lui Robert. Ce clipe de mândrie pentru micul brutar şi soţia lui! Uitând de zbuciumul şi greutăţile prin care trecuseră în anii de sacrificii şi privaţiuni, îşi puseră hainele lor sobre de sărbătoare şi se urcară plini de elan în trenul de Connecticut.

Dar un destin trist şi pervers se abătu asupra acestui tren. La şase mile depărtare de Trenton, se ciocni de un obstacol şi deraie pe taluz. Pagubele n-au fost importante: numai două vieţi pierdute. Dar acestea erau Josiah şi Emily Tranter. Pentru Robert a fost desigur o lovitură dureroasă. Avu loc o scenă sfâşietoare când i se aduse vestea chiar în momentul când ieşea proaspăt hirotonisit din templul Congregaţiei. Susan a fost mai reţinută. Nu te puteai aştepta desigur din partea ei să simtă lovitura tot atât de acut. Leşină totuşi de două ori în lunile următoare în timp ce era de gardă la spital. Doctorii i-au spus că are o afecţiune cardiacă şi au sfătuit-o prieteneşte să renunţe la ideia de a lucra într-o instituţie.

Astfel ajunse să stea împreună cu Robert în Okeville, prima lui parohie. Aici i se consacră cu totul fratelui ei. Nici nu-şi dorea altceva. El însă, cu toate că era zelos şi repurta succese mari în cariera lui, nu-şi găsea liniştea. Avea un suflet romantic şi înflăcărat. Dorea, fără să-şi dea seama de asta, să cunoască lumea. S-o vadă cum arată, să-i simtă substanţa. După un an îşi dădu demisia din slujba de pastor şi ceru să fie trimis în străinătate ca misionar.

Sinceritatea lui nu era pusă în îndoială, calităţile lui se bucurau de preţuire, aşa că cererea îi fu aprobată. S-a ţinut seama de faptul că nu avea o sănătate prea robustă. Şi s-a întâmplat că tocmai atunci reverendul Hiram McAtee, şeful spiritual al sectei, medita – asemenea lui Alexandru Macedon, la cucerirea de noi teritorii. Mai ales că au intervenit împrejurări speciale în care cererile din insulele Canare deveniră tot mai insistente. Robert fu trimis în străinătate, dar nu în China şi nici în Congo, ci la Santa Cruz. După cum era şi firesc, Susan îl însoţea.

Aceasta era pe scurt povestea vieţii lui Robert Tranter, care se uita acum condescendent la sora lui.

— Sunt un om serios Sue, – continuă el ferm. Crede-mă, am o presimţire că doamna Baynham ar putea fi adusă pe drumul adevărului. E mult mai mare meritul să

converteşti un om cinic decât pe unul apatic şi indiferent. Iar pentru mine ar fi o mare fericire dacă mi-ar fi dat să fiu unealta umilă a Domnului, şi să-i aduc mântuirea sufletului. – Ochii i se aprinseră: era cutremurat de măreţia acestui gând.

Ea îl privea în tăcere, tulburată de o nelinişte care-i aduse sângele în obraji. În aceeaşi clipă o aversă de ploaie porni să răpăie pe luminatorul salonului, urmată imediat de o exclamaţie de râs. Apoi răsunară paşi pe scară şi Mary intră în fugă pe uşa salonului. Sandalele ei albe şi mici erau stropite de ploaie, iar din părul ud se prelingeau picături grele peste obraji.

— Plouă, plouă, – intonă ea. – Hai iute să ne ascundem!

Elissa, Dibdin şi Corcoran veniră după ea în salon.

— Pe Neptun! – tună Dibs, călcând cu paşi legănaţi ca un adevărat marinar. – Asta zic şi eu că-i ploaie! Şi aşa din senin, cum îţi place?

După ce-şi scuturară poala pardesiului, Elissa se uită la fraţii Tranter.

— Am impresia că aici s-a cântat, – spuse ea cu glas tare. Vai ce amuzant trebuie să fie! Şi armoniul ăsta – o, e adorabil! Probabil că apăsaţi pe pedalele astea, nu-i aşa? Dar nu trebuie să vă opriţi, dimpotrivă, trebuie să ne faceţi plăcerea. E delicios. Pur şi simplu delicios. – Şi după ce se aşează alături de ceilalţi pe bancheta lungă de pluş îşi luă un aer de binevoitoare aşteptare.

Dintr-odată atmosfera deveni mai încordată şi cu toate că obrajii îi ardeau încă, Susan răspunse ferm:

— Am cântat pentru Creatorul nostru, – rosti ea distinct. – Şi noi nu considerăm acest lucru ca o simplă distracţie.

Elissa ridică din sprâncene prefăcându-se mirată:

— Nu vreţi să ne cântaţi ceva? Adică, vreau să spun, nu s-ar putea să cântaţi ceva pentru Creatorul vostru şi totodată să ne distraţi şi pe noi?

Dibs scoase nechezatul lui obişnuit, dar ochii lui Susan se întunecară şi buzele îi păliră brusc; părea să-şi caute

cuvintele, dar Robert interveni.

Uitându-se drept la Elissa, spuse:

— Am să cânt pentru dumneavoastră, doamnă Baynham, din moment ce ne-o cereţi. La urma urmei nu suntem oameni chiar atât de puţin amabili. Şi apoi cred că nici lui Dumnezeu n-o să-i displacă.

Se întoarse cu un aer ceremonios şi puţin intimidat spre sora lui şi îi adresă câteva cuvinte în şoaptă. Susan şedea dreaptă şi ţeapănă ca o stâncă. Trecură vreo zece secunde şi se părea că nu va ieşi din încremenirea ei, dar în cele din urmă trupul i se destinse şi cu un gest de resemnare întinse mâinile spre armoniu şi începu să cânte. Era un negro-spiritual „Toţi sunt fiii Domnului” şi după primele vibraţii subţiri şi melodioase ale modestului instrument, Robert începu să cânte.

Avea o voce plăcută de bariton, care deşi suna poate puţin cam aspru în registrul grav şi tremura în cel acut, avea totuşi amploare şi rezonanţă. Cu ochii larg deschişi şi gâtul întins căuta din răsputeri să cânte cât mai bine. Arăta de-a dreptul emoţionant şi aproape teatral. Toate acestea nu reuşeau însă să tulbure frumuseţea impresionantă a melodiei care răsuna în spaţiul strâmt al salonului, se avânta în sus ca să se piardă apoi în nemărginirea mişcătoare a apelor.

Corcoran asculta cu urechea teafără întinsă, dând uşor din cap – pentru el aceasta era o muzică frumoasă. Dibs, cu gura deschisă întrebător, descoperindu-şi dinţii îngălbeniţi, se gândea la masa lui de prânz; nemişcarea infatuată a Elissei trăda doar dispreţ şi plictiseală. Dar Mary aşezată pe banchetă cu picioarele ei subţiri strânse sub fusta albastră de serj, scurtă şi strâmtă, care-i contura şoldurile fine, asculta parcă pierdută într-un vis. Privirile ei rătăceau undeva departe, ca şi cum cel care cânta nici nu se afla acolo. Faţa ei frumoasă, atât de veselă şi de temerară cu câteva clipe mai înainte, exprima acum o tristeţe fără margini; privirea ei era străbătută de umbre de nelinişte şi teamă; în auz îi cânta

murmurul unui izvor ce licărea sub clar de lună. O stăpânea din nou acelaşi tremur ca înaintea unei revelaţii.

Glasul se ridică deodată într-un ultim elan şi se stinse. Nimeni nu scoase o vorbă. Mary era prea emoţionată ca să mai poată vorbi. Apoi Elissa căscă demonstrativ în palmă.

— Vă mulţumesc foarte mult, spuse ea indiferentă. – L-am auzit pe Robeson cântând această melodie. Era admirabil.

Tranter roşi până în vârful urechilor, biciuit de această nouă umilire; Susan se ridică în picioare şi cu mişcări automate începu să adune notele.

Apoi Mary spuse:

— A fost frumos... foarte frumos. – Ezită căutându-şi cuvintele. – Muzica asta are ceva... un sens mai profund pe care nu-l poţi găsi la suprafaţa lucrurilor.

— Pe cinstea mea, aveţi dreptate doamnă, – spuse Corcoran galant. – În melodia asta zace ceva mult mai adânc, care nu se poate afla prin regula de trei simplă. Lucruri la care nici nu visezi – lucruri ciudate, şi oricât ai căuta, nu ţi le poţi explica niciodată.

Se lăsă o scurtă tăcere. Apoi Mary se ridică şi fără un cuvânt ieşi din salon.

Pe punte ploaia încetase. Sprijinită de balustradă, simţi suflarea aspră şi proaspătă a vântului şuierând printre dinţii ei întredeschişi ca într-o scoică uriaşă. Fără vreun motiv aparent era profund emoţionată. Sensul acela pe care nu-l poţi găsi la suprafaţa lucrurilor! Fusese o proastă, prea proastă pentru ca vorbele ei să aibă vreo noimă. Dar nu şi le-a putut stăpâni. Întinse braţele, orbeşte. Cu palmele întoarse în sus şi degetele răsfirate se dărui cu tot sufletul zărilor necuprinse.

În salon grupul se destrămase: Corcoran şi Dibs s-au retras fiecare în cabina sa, iar Susan se oprise în mijlocul încăperii cu teancul de note sub braţ, fixându-l cu ochii ei căprui pe Robert care continua să şadă lângă armoniu.

— Vii Robbie? – întrebă ea blând. – E timpul să-ţi iei

extractul.

Ca un om trezit din adâncul gândurilor sale, el îşi înălţă capul.

— Vin îndată, Sue. Vrei să-mi pregăteşti tu blestemata aceia de doctorie, – spuse el zâmbindu-i frăţeşte.

— Să mergem acum. Altfel ai să uiţi cu siguranţă s-o iei.

El continua să zâmbească, apoi vorbi cu o veselie forţată:

— Măsoară-mi tu doza, Susie, şi dacă nu vin într-o jumătate de ceas atunci sunt gata să înghit toată sticla.

Degetele ei se încleştară mai tare pe coperţile verzi ale notelor, dar făcu un efort şi reuşi să-i răspundă la zâmbet, apoi se întoarse şi ieşi fără zgomot din salon.

Elissa se trezi din visare şi privirea ei căzu întâmplător asupra lui Robert.

— E geloasă pe dumneata, – spuse ea şi adăugă ironie: – mă întreb, ce motiv o avea?

— Susan şi cu mine trăim unul pentru celălalt.

— Şi cu Dumnezeu cum rămâne?

— Ei da. Şi pentru Dumnezeu.

Din celălalt capăt al încăperii se uita la el ca şi cum l-ar fi văzut de pe un alt continent; privirea ei era încărcată de o ironie indolentă şi în acelaşi timp de uimire ca în faţa unui antipod. Pe omul acesta îl socotea creatura cea mai abjectă, individul cel mai plicticos şi insuportabil, fariseul cel mai greţos care a încercat vreodată să îngâne o psalmodie. Ochii lui întunecaţi surprinseră verdictul nemilos şi atunci el izbucni nestăpânit:

— De ce ne dispreţuiţi, doamnă Baynham, pe sora mea şi pe mine? Noi nu avem creşterea dumneavoastră, eleganţa, poziţia dumneavoastră socială, dar cu toate acestea suntem oameni şi noi. Cel puţin aşa îmi închipui. Suntem nişte oameni obişnuiţi care încearcă să fie cinstiţi şi buni.

Ea îşi aprinse o ţigară cu un aer nepăsător. Dar el se ridică în picioare, traversă cu paşi mari încăperea şi se

aşează hotărât lângă ea.

— Doamnă Baynham, – spuse el serios cu vocea lui plină, caldă şi solemnă. Am dorit foarte mult să am ocazia să vă vorbesc. Vreau să ştiţi – ochii i se aprinseră şi începu să vorbească mai repede – sunt absolut sincer în tot ce fac. Vă închipuiţi probabil că sora mea şi cu mine suntem nişte fachiri sau cu alte cuvinte, pur şi simplu nişte şarlatani. Nu e adevărat. Noi, evangheliştii, am fost adesea împroşcaţi cu noroi. S-au scris cărţi, s-a râs de accentul nostru, de îmbrăcămintea noastră, de orice. E o ruşine! Şi Dumnezeu mi-e martor, nu este adevărat. Au fost cazuri, vă asigur cazuri regretabile, când bărbaţi şi femei în goană după câştig au prostituat cuvântul Domnului pentru bani. Dar pentru fiecare din aceşti nemernici există alte sute, însufleţiţi de o credinţă adevărată ca o flacără vie. Citind aceste cărţi s-ar putea crede că nu există strop de bunăcredinţă sau năzuinţă sinceră în religie, că niciun preot nu crede în ceea ce predică. Este o minciună grosolană. Eu cred cu fiecare fibră a fiinţei mele. Doamnă Baynham, chiar dacă dumneavoastră nu sunteţi de acord cu această credinţă, cel puţin aveţi bunătatea să admiteţi că noi suntem sinceri.

Femeia se uită la el de sus:

— Ce predică lungă! Ce înseamnă toate astea? Şi ce importanţă au?

— Au mai multă importanţă decât vă închipuiţi, doamnă. Şi ştiţi foarte bine ce înseamnă. Credeţi-mă, sunt profund mâhnit să constat că o femeie cu talentele, deşteptăciunea şi frumuseţea dumneavoastră este atât de oarbă faţă de sensul adevărat al vieţii! Dumneavoastră nu sunteţi fericită. Aţi gustat din toate şi nu v-aţi bucurat de nimic.

Elissa ridică sprâncenele.

— Vasăzică nu m-am bucurat de nimic?

— Nu, – exclamă el. – De nimic! Şi nu veţi fi niciodată fericită până când nu-l veţi găsi pe Dumnezeu. Aceasta

este singura bucurie a vieţii.

Ea trase un fum adânc şi examina atent capătul aprins al ţigării. Evident, omul acesta era sincer; admitea acest lucru cu un fel de surprindere opacă. Un capriciu vag se aprinse şi se stinse în ea. Are un profil plăcut, – îşi spuse, – e bine făcut, solid, dar îi cresc nişte fire de păr în nări, şi apoi e atât de plicticos. Se trezi spunând:

— Dar dumneata ai avut parte de toată fericirea pe care ţi-ai dorit-o?

— Dumneavoastră nu vedeţi, – răspunse el exaltat, – că sunt fericit? Mântuirea aduce fericire acum şi pururea. Este un adevăr, o certitudine. O, dacă aţi putea înţelege acest lucru! Doamne! Cât de mult aş vrea să vă pot convinge!

Înfăşurată în indiferenţa ei inaccesibilă, răspunse:

— Vasăzică dumneata vrei cu adevărat să... să mă mântuieşti?

Era cât pe ce să folosească o altă expresie mai usturătoare, dar se stăpâni.

— Chemarea mea este să duc oamenii la mântuire, – strigă Robert şi prin cuvintele lui înflorite vibra un straniu accent de sinceritate. Se aplecă spre ea cu ochii umezi şi plini de fervoare: – Nu vreţi să încercaţi doamnă Baynham? Nu vreţi să încercaţi să veniţi la Domnul? Sunteţi într-adevăr prea frumoasă pentru ca să rămâneţi pierdută. Veniţi! Veniţi! O, lăsaţi-mă să vă ajut ca să veniţi la Domnul.

Femeia şedea nemişcată abia reţinându-şi o veselie intimă şi batjocoritoare, care în cele din urmă o copleşi. Izbucni într-un hohot de râs, întrerupt brusc de un sunet de goarnă ca o chemare la judecata de apoi. Era semnalul sirenei care chema la masa de prânz.

În cele din urmă se întoarse spre el:

— Tocmai mă gândeam, – reuşi ea să articuleze înecată de râs, – că ai uitat... ai uitat să-ţi iei extractul de ficat.

CAPITOLUL VIII

În aceeaşi zi, imediat după cele şase bătăi de clopot, Harvey Leith ieşi din cabina lui, pentru prima oară de când vaporul pornise în larg. Orbit de o rază de soare pe care ochii săi nedeprinşi cu lumina n-o puteră suporta se opri pe coridor, năpădit de o senzaţie stranie de izolare. Se simţea un paria. În lumina aceea necruţătoare faţa lui trăda unele suferinţe prin care trecuse. Avea obrajii supţi, dar cu toate că era încă slăbit se simţea mai bine, mult mai bine. Trout îl bărbierise, îl ajutase să-şi pună costumul gri ponosit şi acum îl privea din uşa cabinei cu o expresie de mândrie autentică de creator. În tot timpul acestor trei zile micul steward fusese nelipsit de lângă el, iar Corcoran venise şi el în mai multe rânduri să-l tortureze cu filosofia lui optimistă.

Harvey le era recunoscător, deşi cu tot ajutorul lor se simţea un străin pe vas. De altfel aceasta era şi dorinţa lui. Ţinându-se de balustradă urcă încet treptele ce duceau la puntea superioară. În partea dinspre babord, înfăşurată într-un pled şedea Mama Hemmingway, cu mâinile ei grase, pline de inele, aşezate în poală ca doi bulgări de unt şi cu trupul puhav ca un boţ de aluat. În clipa aceea nu fuma, nu mânca, nu făcea nimic, ci stătea în deplină imobilitate. Dar când îl zări pe Leith ochii îi licăriră maliţios.

— Ia te uită, ia te uită, – strigă ea. – Chiar el e, străinul. Sancta Maria, dar arăţi de parcă te-ai fi sculat din morţi. Pe onoarea mea, când mă uit la dumneata, mă sperii de-a binelea. Harvey îşi plecă ochii şi se uită la obrazul ei

bucălat şi atât de roşu încât era parcă gata să picure sânge.

— Nu cumva trebuie să-mi cer scuze? – întrebă ei tăios.

— O, nu, – exclamă ea pe un ton prietenos. – Să nu crezi că te ţin de rău pentru că ai făcut-o lată. *Carajo,* nu domnule. Ştiu că-i iadul pe pământ când îţi taie porţia aşa deodată. Ceea ce ţi-ar trebui acum este o picătură din „sângele negrului" tare şi bun, asta-i. E cam greu, da' te întăreşte. – Îi făcu cu ochiul. – Spune o vorbă şi-ţi fac rost numaidecât.

— Nu, mulţumesc, – spuse Harvey indiferent şi dădu să plece.

— Stai, nu pleca aşa, – strigă ea volubilă. – Stai jos şi ţine-mi tovărăşie. Umblu cu limba scoasă după un parlez-vous cu blestematul ăsta de snob bătrân de la masă nu mai poţi scoate o vorbă. Cred că bunul Dumnezeu l-a lăsat cam sărac cu duhul. „Aţi fost vreodată la vânătoare?" mă întrebă el azi, cu gândul să mă ia la vale. „La vânătoare? – zic eu – nu ştiu să deosebesc un cal de un porc, dar dacă dumneata ai de gând cumva să-ţi baţi joc de mine, să ştii că te jupoi de viu" îşi scutură cerceii indignată. Dar zâmbi imediat. – Dumneata eşti altfel. Ai trecut prin multe, cocoşelule, aşa cum am trecut şi eu. De asta îmi place de dumneata. Să mă bată Dumnezeu, dacă nu-mi eşti al dracului de simpatic. – Închise un ochi cu şiretenie. – Trebuie să vii să mă vezi la locul meu din Santa. O să luăm câte o gustărică şi facem o partidă de wist nemţesc. Calle de la Tuna, o sută şaisprezece. Notează-ţi adresa.

— Sunt copleşit de amabilitatea dumitale. Dar nu cred că am să pot veni.

— Nu se ştie niciodată unde te duce întâmplarea, cocoşelule. – Se uită la el iscoditor. – Şi pentru că veni vorba. Ce învârte prietenul dumitale Corcoran? Văd că nu-şi mai încape în piele de mulţumire. I-am luat toţi bişatarii lui nenorociţi la rummy, dar n-am putut scoate nimic de la el. De ce se duce la Santa?

Harvey clătină din cap.

— N-am nici cea mai mică idee, – spuse el cu răceală. Apoi înainte ca ea să poată replica ceva se întoarse şi se îndepărtă cu paşi repezi ca să n-o mai audă.

Se îndreptă spre tribord, căutând un loc mai izolat. Dar cu toate că erau acolo câteva scaune libere, două erau ocupate îi era tot una. Simţi deodată un fel de sfârşeală şi se aşeză.

Soarele era cald, o căldură binefăcătoare care venea ca un balsam peste pleoapele ochilor săi întredeschişi şi pătrundea ca o alinare în trupul lui ostenit. Colţurile gurii sale, lăsate în jos într-un rictus amar se relaxau pe nesimţite. Rana din suflet era încă deschisă şi continua să sângereze; dar pentru o clipă uită de durerea lui. Aerul era uşor şi străveziu. Apa scânteia, în unde mari, domoale. Vaporul naviga spre sud şi incredibil, deasupra lui se vedeau două rândunele zburând în cercuri largi, bucuroase de această oază nesperată care le asigura un popas sigur în drumul lor spre un ţărm ospitalier.

Subit Harvey deschise ochii, conştient că cineva îl priveşte stăruitor. În aceeaşi clipă Susan Tranter îşi întoarse privirea în altă parte, iar obrazul i se roşi, apoi păli din nou.

Şedea pe scaunul de alături cârpind un ciorap de lână gri, cu un coşuleţ de lucru lângă ca şi cu un caiet de însemnări şi un creion pe genunchi. Se întoarse atât de precipitat încât caietul căzu pe podea şi rămase cu foile deschise lângă pantoful ei mare cu tocul plat.

El îl ridică de jos înţelegând îndată, cu acea intuiţie care îi era proprie, că era jurnalul ei intim. Nici nu se putea altfel, îşi spuse el sarcastic – este tipul de femeie care ţine un jurnal cu conştiinciozitate şi cârpeşte lenjeria fratelui ei. Dar în timpul scurt în care ţinu caietul în mână, o foaie se întoarse din întâmplare şi ochii îi căzură cu mirare asupra numelui său şi a unei fraze pe pagina acoperită cu un scris fin: „Nu cred că povestea asta e adevărată. Are o figură plină de nobleţe”.

Numai atât; caietul închis era acum din nou în poala ei; expresia lui rămase neschimbată. Ea părea încă tulburată şi avea sentimentul chinuitor că trebuie să spună ceva, dar ce anume? În cele din urmă îndrăzni:

— Sper… sper că vă simţiţi mai bine.

El îşi întoarse faţa în altă parte. Nemulţumit de descoperirea ce-o făcuse, de sentimentul stângaci pe care îl implica, îi ura solicitudinea; şi totuşi în atitudinea ei era o timiditate care îl făcu să răspundă:

— Da, mă simt mai bine.

— Asta e minunat, – reluă ea repede. – Când ajungem la Las Palmas, sâmbătă, vă veţi simţi atât de bine încât veţi dori să coborâţi pe mal şi să faceţi o ascensiune pe munte.

El privea morocănos înaintea lui.

— O să cobor, probabil pe mal ca să mă îmbăt. Şi n-am s-o fac într-un mod eroic, înţelegeţi; va fi pur şi simplu o beţie cu totul lipsită de dramatism, doar ca să mă ameţesc şi să uit.

În ochii ei parcă tresării ceva; ar fi vrut să protesteze, dar se stăpâni.

— Fratele meu şi cu mine am fi vrut să vă ajutăm, în timp ce eraţi… eraţi bolnav. El a vrut chiar să vină la dumneavoastră în cabină, dar eu am bănuit că preferaţi să fiţi singur.

— Aţi avut dreptate.

Aprobarea lui părea o concluzie menită să pună capăt discuţiei. Câtva timp tăcură amândoi. Dar la un moment dat, ea rupse tăcerea:

— Remarca mea de adineauri poate să vă pară cam ciudată, spuse ea cu sfială. – Trebuie să vă spun că am o oarecare experienţă ca soră medicală. Am lucrat trei ani la clinica spitalului John Stirling. Mă pricep şi la îngrijirea bolnavilor cu febră – de la malarie şi până la crizele dentare. Vedeţi, aceasta ar putea fi de folos în activitatea de misionar a lui Robert. Făcu o pauză ca să rupă cu dinţii un fir de lână, apoi adăugă: – dar sper că la Laguna

climatul e destul de sănătos.

Harvey n-o asculta. În timp ce ea vorbea, ochii lui, rătăcind neliniştiţi, dădură de făptura care şedea pe scaunul din faţă la o distanţă de vreo trei metri de el. Fata adormise. Pieptul ei mic se ridica şi se lăsa încet, mâinile îi căzură dealungul trupului, genele aruncau umbre albastre peste pielea palidă a obrajilor încălziţi de soare. Genele îi erau lungi, întoarse şi lucioase, fiecare parcă cu propria ei individualitate. Haina din blană moale, de culoare cafenie, era descheiată la gât, lăsând să se vadă un şirag de perle roz, translucide, netede şi mai mari decât bobul de mazăre. Dormea calm ca un copil, cu trupul destins, plin de o frumuseţe fragilă. Aşa cum zâmbea prin somn era drăgălaşă ca o floare.

Văzându-l că este cu totul neatent, Susan tăcu şi ea; dar din când în când îşi ridica ochii de pe lucrul ei şi-i urmărea privirea, oprindu-se asupra unei fâşii subţiri de mătase galbenă ce răsărea lucitoare deasupra genunchilor fetei adormite. În cele din urmă nu se mai putu stăpâni şi spuse:

— Lady Fielding este foarte tânără. – se aventură ea cu băgare de seamă, pe un ton voit generos. – Şi într-adevăr foarte frumoasă.

— Fără îndoială, singurele ei virtuţi, – răspunse el cu răceală. Dar imediat regretă aceste cuvinte; avea senzaţia stranie de-a fi rănit ceva plăpând şi fără apărare.

Susan nu-i încuraja ironia, dar nici nu-l dojeni pentru asta.

— Aceste perle, – continuă ea cu aceiaşi voce incoloră, fiecare din ele ar permite unei familii muritoare de foame să subziste timp de un an de zile. Nu vi se pare, dr. Leith, că este îngrozitor de nedrept? Oamenii săraci mor de foame în cocioabe mizerabile, şi aici iată, aceste zorzoane! Sincer, sunt atât de inutile!

— Nu mă interesează familiile care mor de foame prin cocioabe, – spuse el cu o amărăciune ironică, – cel mult în cazul când mor cu adevărat. Aceasta ar îmbunătăţi rasa,

căci e nevoie de aşa ceva. Ştiţi fără îndoială că eu am pus în practică principiul exterminării. Înainte de a mă îmbarca am curăţat trei inşi nenorociţi care nu aveau nicio vină. Un început promiţător.

Ochii ei se tulburară. Atrasă spre el din milă, bănuia acum instinctiv rana care-i ulcera sufletul. Iar chipul lui – când se uita la el i se tăia răsuflarea, – semăna atât de mult cu tabloul pe care îl văzuse cândva şi care reprezenta profilul Mântuitorului chinuit... Nu, trebuia să spună ceva.

— Soţul ei, sir Michael Fielding, – vorbi ea la întâmplare, – este teribil de bogat. Are plantaţii vaste pe insule. Dar cred că pentru el aceasta reprezintă doar ceva secundar. Am aflat toate acestea când ne-am informat ce fel de om este. Are o reputaţie frumoasă şi poartă un nume istoric. Bănuiesc că este ceva mai în vârstă ca ea. Lady Fielding se numea Mainwaring înainte de căsătorie – o familie care a avut întotdeauna legături cu marea. Cel puţin aşa mi s-a spus. Este ciudat că a plecat în călătorie fără soţul ei. Mă întreb, de ce oare?

— N-aveţi decât să o întrebaţi pe ea, – spuse el cu brutalitate. – Mie unuia nu-mi plac bârfelile nici atunci când sunt împănate cu texte din biblie.

Susan se uită la el cu ochii mari, adânc tulburată; privirea ei căpătă deodată o expresie de adâncă mâhnire.

— Îmi pare foarte rău, – spuse ea încet. – Da, nu trebuia să spun aşa ceva. Sincer, îmi pare rău.

Clopotul sună rar de opt ori şi imediat după aceea se auzi sunetul limpede al goarnei chemând călătorii la ceai. Trout avea latitudinea de a varia nota acestei chemări în funcţie de importanţa mesei. În clipa aceea Mary Fielding se trezi. Susan îşi strânse lucrul, luă coşuleţul în mână şi se ridică în picioare. Faţa ei îşi recăpătase expresia obişnuită. Se adresă lui Leith cu voce calmă:

— Dacă coborâţi acum cu noi, voi fi bucuroasă să vă torn o ceaşcă de ceai. Pe vapor ceaiul e tare, devine negru dacă-l lăsaţi să stea.

Harvey şedea cu capul întors într-o parte, sprijinit de spătar, cuprins iarăşi de un vălmăşag de gânduri dureroase. Se prefăcu că n-o auzise. Nu avea nevoie de ceai, ceaiul negru, subţiat cu laptele bunătăţii omeneşti care izvora din ochii calzi ai acestei fete. Continuă să stea cu faţa întoarsă până când Susan, după un moment de aşteptare, se îndepărtă în tăcere.

Acum aştepta cu o nelinişte curioasă plecarea celeilalte; aştepta enervat s-o vadă şi pe ea că pleacă să-şi toarne ceaiul acela negru şi amar.

Dar ea nu se mişcă. În schimb pe punte îşi făcu apariţia Trout purtând o tavă pe care era dispus în ordine serviciul de porţelan chinezesc cu flori trandafirii al vaporului. Pe tavă erau cornuri proaspete, felii subţiri de lămâie şi o cutie de argint care purta gravată adânc o creastă de val.

Apoi, Mary vorbi, adresându-se parcă aerului înconjurător:

— Îmi place întotdeauna să iau ceaiul pe punte când vremea e atât de calmă. Soarele… contribuie ca totul să aibă un gust atât de bun. Ce zici, luăm sau nu luăm ceaiul aici sus? Dacă nu vrei, n-ai decât să spui. – Vocea ei plăcută şi melodioasă îl făcu să se simtă ciudat de înăcrit, prost îmbrăcat şi grosolan. Ar fi vrut să sară îndată în picioare şi să plece, să facă un gest violent de refuz cu braţul, dar n-apucă să schiţeze nimic din toate acestea, fiindcă afurisitul de Trout se şi întoarse şi puse pe tavă, cu o reverenţă, o a doua ceaşcă, apoi se retrase în vârful picioarelor ca după sfânta cuminicătură.

— Îmi place acest Sea-Trout[1]. E însurat cu stewardesa, – rosti ea un moment mai târziu. – Au şase copii, cu toţii pe uscat. Gândeşte-te ce minunat ar fi dacă ar veni cu toţii să facă voiajul împreună. Am să-l rog pe Michael să-mi dea voie să fac asta cândva.

Harvey avu deodată viziunea tulburătoare a *Aureolei* navigând pe mări străine, condusă de cei şase copii ai stewardului; apoi îşi dădu seama că în timp ce vorbea, ea îi întindea o ceaşcă de ceai. O luă automat şi observă indispus că degetele îi mai tremurau încât linguriţa ţăcănea pe farfurioară.

Ea îi citi gândurile.

— Uneori şi mie îmi tremură mâna îngrozitor, – spuse liniştit. Când se întâmplă să servesc ceaiul la Buckden. Ştii, din când în când dăm recepţii foarte ceremonioase.

[1] Sea-trout – păstrăv de mare.

Lui Michael îi plac grozav, eu însă nu pot să le sufăr.

El nu spuse nimic. Femeia aceasta îl derută. Se uita la degetele ei subţiri cu vinişoare albastre sub pielea albă catifelată, la verigheta prea largă – un cerculeţ de aur ce părea grotesc pe mâna ei mică de copil; văzu în minte mâna aceasta delicată ţinând un ceainic masiv şi greu în stil georgian şi tremurând uşor din cauza efortului.

— Nici nu-ţi închipui, – continuă ea, – cât de plăcut este să laşi toate baltă şi să evadezi. La un moment dat simţi o apăsare din ce în ce mai mare, de parcă ai sta cu nasul turtit de geam. Şi atunci îţi spui: „trebuie să evadez, ah – trebuie să fug de tot şi de toate”. N-ai simţit niciodată aşa ceva?

El regăsi instinctiv tonul ironic:

— Da, zise el, – dar de cele mai multe ori n-am reuşit.

Ea se uită la el cu o privire sinceră şi zâmbi:

— Ai perfectă dreptate. Spun prostii şi nu ştiu să exprim ceea ce simt. Nu prea sunt deşteaptă, – adăugă ea şi oftă. – Dar soarele ăsta face ca totul să-mi pară atât de frumos. Mai vrei un ceai? E marca Twining. Simţi în el aroma de portocal?

— Nu, – răspunse el scurt. – Nu simt. Nu sunt obişnuit cu ceaiuri scumpe. Şi apoi am fost mai mult beat în ultimele trei săptămâni, aşa că am cerul gurii tăbăcit.

Ea nu dădu atenţie tonului său brutal şi se lăsă pe spătar, oferindu-şi faţa razelor de soare ce se reflectau în apa mării.

— Te-ai simţit vreodată fericit? – întrebă ea visătoare.

— Fără să ştii de ce? Pur şi simplu aşa, fără niciun motiv?

— De fapt nici nu există vreun motiv, – răspunse el posac.

— Fericirea este o stare iraţională. Dacă încerci s-o analizezi dispare.

— Nici nu vreau s-o analizez, – murmură ea şi-l privi în ochi, apoi continuă simplu, – sunt fericită în clipa asta. Trebuie să ţi-o spun. O ştiu, dar nu-mi pot explica de loc

care este cauza. – Vorbea rar, cu seriozitatea celui care încearcă să dezlege sensul ascuns al cuvintelor. – Este ceva atât de straniu, în clipa în care te-am văzut am avut impresia că te cunosc, că te-am întâlnil cândva, că ai putea să mă înţelegi. E ca o amintire foarte îndepărtată, ascunsă în adâncuri. Ai simţit vreodată aşa ceva? Te surprinde uneori într-o seară calmă, frumoasă de vară – ceva care revine parcă de la mari depărtări. Simţi nevoia să stai complet liniştită, fără să mişti un deget şi să asculţi. Dar totul este foarte straniu şi confuz. Nu pot să-ţi explic lămurit dar există, simt că există aevea.

Farmecul şi frumuseţea ei deosebită îi treziră o ostilitate spontană, făcându-l să se îndoiască de sinceritatea cuvintelor ei. În mod deliberat se situa pe o poziţie contrară. Râse sarcastic. Nu-şi putea explica dorinţa asta subită, clocotitoare de a o jigni. Toată viaţa lui fugise de frumuseţe; obsedat de muncă ca un sihastru de rugăciunile lui, aruncase doar câte o privire fugară asupra unui asfinţit, unui copac înmugurit, unui chip de femeie; se izolase de toate acestea de bună voie. Şi acum vederea trupului ei tânăr, a părului ei ce strălucea în soare, a obrazului ei frumos şi însufleţit îi trezi în suflet o disperare sfâşietoare, nemărginită, care clocotea în pieptul lui ca un val imens de amărăciune.

— Îmi pare rău, – spuse pe un ton tăios. – Habar n-am despre ce vorbeşti. Nu mă interesează decât realităţile vieţii. Sunt biolog de meserie. Nu am timp pentru emoţii confuze şi alte aiureli de felul acesta. Şi sunt absolut sigur că noi doi nu ne-am întâlnit niciodată.

Pe faţa ei apăru o expresie stranie de dezamăgire.

— Da bineînţeles, – spuse repede şi se opri. Apoi ca şi cum şi-ar fi adunat întreg curajul, exclamă pe nerăsuflate: – Dumneata nu ştii… chiar nu ştii nimic despre Casa Lebedelor? Şi nici despre grădina cu frezii? Cu fântâna aceea arteziană care are ghizdurile roase şi crăpate, unde se adăpostesc şi dorm şopârlele acelea mici şi drăguţe? Eu nu te întreb toate acestea din cine ştie ce motive

caraghioase. Te întreb pur şi simplu pentru că îmi este peste putinţă să fac altfel.

În primul moment lui Harvey nu-i veni să creadă că vorbea serios; dar privirea ei, atât de gravă şi concentrată, – îl subjuga în chip ciudat. Clătină din cap.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Credeam – murmură ea, – credeam că poate ştii. Apoi făcând o ultimă încercare, continuă cu ochii pierduţi în gol: – Pe poartă sunt gravate nişte lebede, urci pe alee, treci pe lângă o căsuţă cu zorele de culoare galbenă, ceva mai încolo într-un colţ al grădinii e un copac bătrân cu crengile răsucite. Nu se poate să nu ştii. – În glasul ei vibra o stăruinţă dureroasă. – Nu se poate să nu fi trecut şi dumneata pe acolo.

— Niciodată.

Urmă o tăcere lungă; femeia respira greu, gâtuită de emoţie.

— Mă gândeam, – vorbi ea din nou cu glasul stins, – mă gândeam că poate totuşi cunoşti această grădină.

Constată speriat că ochii ei erau scăldaţi în lacrimi şi fără voia lui o întrebă:

— Unde se află locul acesta?... Casa Lebedelor?

Ochii ei rătăceau peste întinderea mişcătoare a mării.

— Este un loc unde mă duc uneori, – spuse ea încet. – Şi câteodată aveam senzaţia că mai era cineva cu mine. Dar acum îmi dau seama că m-am înşelat. Văd că am fost o proastă şi m-am făcut de râs. Dumneata nu înţelegi...

Harvey fu cuprins din nou de o emoţie inexplicabilă; în adâncul sufletului simţea parcă o bătaie sfioasă de aripi. Se aplecă uşor spre ea, dar înainte de a putea rosti primul cuvânt, de jos se auzi un zgomot de paşi. Ceaiul se sfârşise, salonul se golea şi toată lumea urca pe punte. De pe scară răsună vocea lui Tranter.

— Iată, aici e un loc pentru toată lumea.

Şi imediat apărură cu toţii pe puntea superioară. Dând cu ochii de Harvey se opriră în loc. Dibdin îşi căută monoclu. Elissa îl examină cu curiozitatea ei insolentă.

Ochii lui Tranter se îmblânziră. Îşi frecă mâinile şi faţa i se lumină:

— Ia te uită, – izbucni el vesel. Ce plăcere să te văd, dragă prietene. Mă bucur foarte mult. Vroiam să vin la dumneata mai înainte, dar sora mea Sue m-a oprit. Să ştii că-mi pare bine să te văd pe picioare, aşezat aici atât de plăcut şi confortabil.

— A refuzat să stea lângă mine, – spuse Mama Hemmingway şi chicoti maliţios. – Dar în schimb a stat frumuşel lângă înălţimea ei. Iată ce înseamnă să ai sânge albastru în vine.

Râsul lui Robert răsună din nou. Făcu un pas şi puse o mână frăţească pe umărul lui Harvey.

— De acum încolo să contezi pe mine, amice. Poate nu sunt chiar atât de englez şi distins ca doamna, aici de faţă, dar am să-ţi ţin tovărăşie ori de câte ori îţi face plăcere. Da, domnul meu. Vreau să ştii chiar acum – dacă există ceva ce pot face pentru dumneata – indiferent ce, să-ţi consideri dorinţa ca şi îndeplinită. Ochii lui alunecară o clipă spre Elissa. – Crede-mă, dacă putem să ne ajutăm unii pe alţii, în numele dragostei creştine…

Harvey înţepeni în scaunul lui. El care pierduse totul, să fie nevoit să-l suporte pe palavragiul ăsta odios! Era ceva din cale afară! Cu o mişcare bruscă se ridică în picioare, conştient deodată că era ţinta tuturor privirilor. Numai Mary, cu ochii rătăcind deasupra întinderilor nesfârşite ale mării, părea că nici nu-l vede.

— Mă măguleşti, – îi spuse lui Tranter cu o voce grea ameninţătoare. – Crede-mă, nu sunt demn de interesul dumitale.

— Ba de loc, prietene, ba de loc. Eu socot dimpotrivă…

— Taci, – şuieră Harvey – şi nu mă pisa atâta.

Faţa lui Tranter, îmbujorată de ceaiul fierbinte şi de o simpatie virilă, se lungi deodată într-un mod caraghios.

— Cum adică, – bâigui, – cum adică… Credeam că n-am făcut decât să-mi ofer simpatia, ca un slujitor al lui Dumnezeu.

— Dumnezeu! Repetă Harvey cu o voce joasă, încărcată de amărăciune. – Trebuie să fie un Dumnezeu cam aiurea dacă lasă pe unul ca dumneata să vorbească cu atâta îngâmfare. – Apoi îşi lăsă capul în piept şi făcându-şi loc să treacă, se îndreptă grăbit înspre puntea inferioară.

Chiar în momentul acela Renion ieşea din cabina de cart, dar nu dădu nicio atenţie spectacolului ce se desfăşura dinaintea lui. Avea o expresie preocupată, aproape descompusă. Ţinea în mână o radiogramă.

Ca întotdeauna, Elissa fu aceea care mirosi că a intervenit ceva neobişnuit.

— Poate ne spui şi nouă ce s-a întâmplat, căpitane, ca să ne mai treacă plictiseala, – spuse ea pe tonul ei îndolent.

Renton îşi ridică privirea de pe banda de hârtie şi se uită la grupul din faţa lui.

— Nu s-a întâmplat nimic. – răspunse el, căutând să dea cuvintelor o notă veselă. Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc. Dar nu este absolut nimic.

Harvey n-a mai stat să asculte urmarea. Pusese deja piciorul pe scară. Coborî pierdut într-o învălmăşală de simţăminte tulburi şi se cufundă din nou în singurătatea cabinei sale.

CAPITOLUL IX

Sâmbăta, pe o dimineaţă liniştită acostară la Las Palmas. Strecurându-se o dată cu răsăritul în portul adormit, alunecând pe lângă vapoare cufundate în tăcere, pe care mai pâlpâiau încă palid felinarele atârnate de catarge, *Aureola* îşi purta spre chei carena sculptată de apa sărată a mării.

La trei ore de la ancorare Harvey se trezi din cauza zgomotului vinciurilor.

Pentru prima oară după multe nopţi dormise bine şi lenevea în pat liniştit, cu membrele destinse, urmărind razele calde ale soarelui care dădeau o nouă strălucire pereţilor albi ai cabinei. Îşi simţea trupul neobişnuit de uşor şi aproape nu-i venea să creadă că se putea simţi atât de proaspăt şi de odihnit. I se părea de asemenea ciudată stabilitatea patului său înalt, în contrast cu legănarea continuă şi aproape ireală din ultimile zile. Iar atunci când un dangăt depărtat de clopote de pe ţărm îi pătrunse în urechi, realiză în sfârşit că vasul ancorase în port. Cuprins de o nerăbdare febrilă se ridică din pat, îşi trase pe el halatul de baie şi se urcă pe punte.

Aici răcoarea dimineţii îl învălui cu un veşmânt înrourat. Cerul era albastru, aerul transparent, rarefiat, soarele care se ridica orbitor de după munţi presăra paiete fără număr peste undele mării. În faţa lui se deschidea golful, tivit cu o dantelă de spumă, iar mai departe – oraşul care urca în terase multicolore pe colinele galbene. Totul era scăldat în căldură şi culoare: o îmbinare de roşu, verde şi alb strălucitor dădea viaţă unui peisaj tropical de o

frumuseţe neobişnuită. Iar deasupra tuturor, dominând golful şi oraşul, înălţat trufaş peste crestele mai apropiate, se vedea un pisc îndepărtat, aproape fantomatic şi misterios ca un miraj, ce-şi împlânta calota de zăpadă într-un inel de nori suspendat parcă între pământ şi cer.

Cuprins de o stranie uimire, Harvey rămase nemişcat, incapabil să-şi ia ochii de la piscul acela semeţ. Frumoasă ca o plăsmuire divină, priveliştea îl captiva, îi picura în suflet o senzaţie subtilă, aproape dureroasă. Ce-l impresiona oare mai mult, semnificaţia ei sau frumuseţea însăşi? Privea vrăjit, cu răsuflarea tăiată, simţind că nu mai poate suporta, dar fără să reuşească totuşi să se smulgă acestei vrăji.

Făcu un efort, se deslipi de acolo şi se apropie de bastingajul vaporului. Văzu cheiul galben prăfuit, unde viaţa îşi începea acum forfota ei zilnică. Pe dalele arse de soare, vreo douăzeci de peoni îmbrăcaţi cu pantaloni de pânză şi desculţi, descărcau sacii de făină cu o încetineală plină de pitoresc. Nu se grăbeau deloc: vorbeau, fumau, scuipau, îşi pierdeau vremea sau întindeau alene mâinile după saci şi nu păreau câtuşi de puţin interesaţi să-şi termine treaba mai repede. Unul dintre ei, îmbrăcat într-o cămaşă galbenă decolorată începuse să cânte cu o voce subţire un refren ritmat, dulce şi adormitor. Harvey îl asculta fără voia lui.

El amor es dulce
Y el que lo desprecia un loco

Deşi cunoştea foarte puţin limba spaniolă, sensul cuvintelor era limpede: Dragostea e dulce, iar cel ce o dispreţuieşte e un prost.

Ca şi cum ar fi căutat un antidot împotriva dulcegăriei, îşi plimbă ochii nerăbdători în josul cheiului şi dădu de câţiva catâri nenorociţi, cu crupele căzute, roase şi cu coastele urâte şi scheletice, înhămaţi la căruţele lor cu

roţi înalte. Unul dintre ei începu deodată să tuşească ca un om, speriind muştele care roiau în jurul lui, aproape gata să cadă de slab ce era. Dar omul chircit pe capră nu-i dădu atenţie; cu mâinile bălăbănind alene hăţurile şi o floare după ureche, scoase un grohăit de mulţumire.

Harvey se întoarse brusc – nu mai putea îndura vederea acestei brute josnice. Mai întâi – frumuseţea ţărmului, măreţia sublimă şi misterioasă a piscului, iar în clipa următoare – spectacolul dezgustător al unei vieţi infame. Stăpânit de o agitaţie ciudată, începu să se plimbe nervos încolo şi încoace cu paşi repezi. Se uită la ceasul de la mână – se făcuse târziu, aproape de nouă – întrebându-se nerăbdător ce ar putea să facă. Se afla într-un port, eliberat de orice constrângere absurdă, scăpat de asemenea de această companie silită care îl enervase atât; şi o dată cu acest gând înţelese brusc că putea coborî pe ţărm, putea părăsi acest vapor odios ca să se piardă din nou în uitarea pe care ţi-o putea crea după dorinţă. Va putea să uite acum acele viziuni chinuitoare ale trecutului, acele năluci bizare în care se amestecau cei vii şi cei morţi, care-l asaltaseră ca un coşmar morbid. Strânse din fălci; era firesc să dispară, această hotărâre o luase de la bun început; nimic în lumea asta nu-l putea abate de la ea; da, va dispare pentru că aşa vrea el şi nimic nu-l va putea reţine.

Şi totuşi Harvey nu plecă. Continuă să măsoare puntea cu paşi mari, simţind căldura soarelui pe umeri şi prezenţa aproape imperceptibilă a piscului acela sublim în spatele lui. Trebuia să se oprească, să se întoarcă şi să-l privească din nou. În timp ce stătea aşa auzi vocea lui Renton alături de el.

— Ce privelişte splendidă, nu-i aşa, doctore Leith? Este Pico de Teyde de pe Teneriefe. Şi dacă vrei să mă crezi, se află la mai bine de şaptezeci şi trei de mile spre vest, dar domină toate insulele. Ai să-l vezi mai bine la Santa Cruz.

Stăteau alături privind muntele, apoi Harvey spuse

încet:

— Da, e o privelişte splendidă. – Dar imediat simţi îndemnul să-şi ironizeze propriul său entuziasm şi adăugă în zeflemea: – O viziune a paradisului!

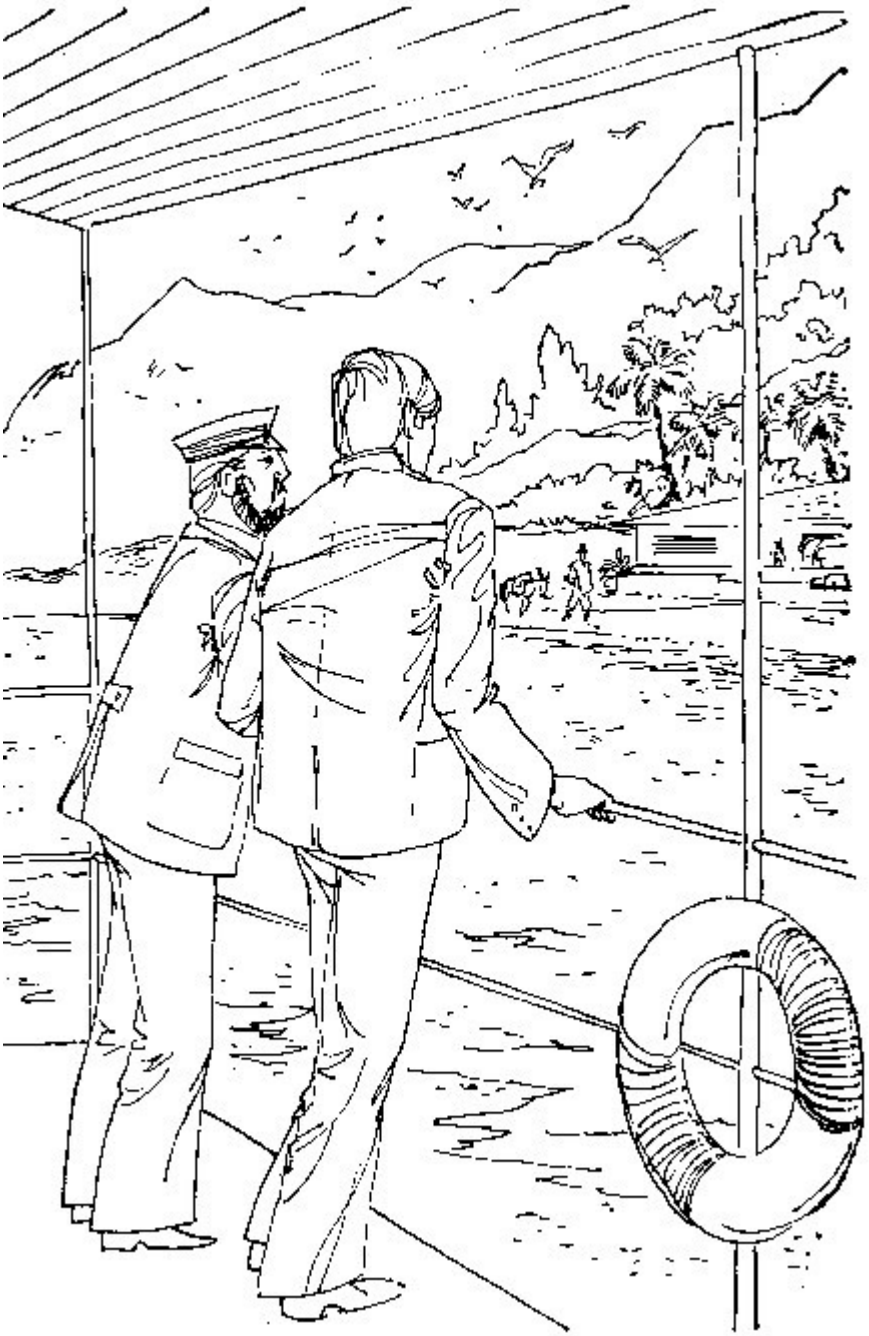

— Un paradis care-şi are câteodată neajunsurile lui, spuse Renton tăios. Făcu o pauză după care se uită la celălalt. – Se întâmplă o treabă cam urâtă pe colinele astea din spatele oraşului Santa Cruz. Am primit o radiogramă ieri. S-a declarat acolo o epidemie de friguri galbene!

Se lăsă deodată o tăcere.

— Friguri galbene, – repetă Harvey ca un ecou.

— Da! Epidemia a izbucnit la Hermosa, un sat în apropiere de Laguna. Din fericire a putut fi localizată.

Urmă iarăşi un moment de tăcere.

— Te rog să păstrezi ştirea numai pentru dumneata, spuse Renton în cele din urmă. – Te-am informat pentru că eşti medic. Dar consider că nu are rost să-i alarmăm pe ceilalţi inutil.

— Nu le-ai spus nimic?

— Nu, domnule. Nu le-am spus. Obişnuiesc să-mi ţin gura dacă nu am un motiv suficient ca să vorbesc.

— Frigurile galbene nu sunt uşor de localizat, – spuse Harvey, măsurându-şi cuvintele. – Boala e transmisă de ţânţari şi este un flagel îngrozitor.

Căpitanul se zbârli: mai presus de orice nu suferea să fie contrazis.

— Sper că nu încerci să mă înveţi ce am de făcut, – spuse enervat. – Vrei să-mi ţin pasagerii închişi în cală? De ce să-i bag în sperieţl? Ţi-am spus că voi aştepta şi voi vedea ce-i de făcut! Am primit ştirea de la domnul Carr, agentul nostru. Iar el este de acord cu hotărârea mea.

— Ştirile ajung uneori cu întârziere. În schimb o epidemie se răspândeşte repede.

— Nu există niciun fel de epidemie. – ripostă Renton supărat. – Îmi pare rău că ţi-am vorbit despre asta. Faci din ţântar armăsar. Ei n-au niciodată epidemii pe aici.

Stătea ca un cocoş gata de luptă, hotărât să combată orice împotrivire. Dar Harvey se mulţumi să răspundă pe un ton neutru:

— Asta e bine.

Renton se uită la el iscoditor, dar nu putu pătrunde prin masca impasibilă a chipului său. Stătu o clipă mut, descumpănit, apoi salută scurt din cap şi se depărtă încruntat spre cabina de cart.

Harvey rămase nemişcat lângă balustradă.

Friguri galbene! Nu cumva lumina veselă a golfului avea deja ceva sinistru, ceva dur şi nemilos? Nu, nu era nimic, absolut nimic. Doar un om bolnav la o depărtare de şaizeci de mile. Ce ţi-e şi cu înclinaţia aceasta exagerată de a anticipa calamităţile? În orice caz, lui puţin îi păsa. De acum încolo nimic nu mai avea importanţă pentru el.

Se întoarse şi se îndreptă spre cabina lui, dar la un moment dat se opri. Pe puntea inferioară, lângă coridorul dinspre pupă o zări pe Mary şi pe doamna Baynham stând de vorbă cu un bărbat, care se urcase pesemne chiar atunci pe bord. Era un bărbat bine, destul de tânăr, înfloritor, cu o faţă rumenă şi oarecum bovină, o mustaţă subţire şi răsucită în sus, ceafa groasă şi trupul muşchiulos, cu mişcări bine studiate; purta un costum din pânză de tussore imaculat, bine croit, pantofi din piele moale de o albeaţă strălucitoare şi o pălărie albă de panama, pe care o ţinea în mâna lui îngrijită. Stătea bine înfipt, cu picioarele depărtate, râzând cu capul dat pe spate, iar o cută de piele i se revărsa deasupra cămăşii. Aspectul lui i se păru lui Harvey de-a dreptul odios şi grosolan şi instinctiv îl detestă. Înregistră cu o grimasă de dispreţ luciul părului său lins, înclinarea oarecum ceremonioasă a capului, ochiadele cuceritoare pe care le lansa, condescendenţa arogantă care răzbătea din comportarea lui respectuoasă.

O bănuială întunecată străfulgeră mintea lui Harvey. Te pomeneşti că o fi amantul ei, îşi zise el cinic, iar această întâlnire constituie de fapt scopul real al călătoriei ei? Dar amantul cui? Se uită acum încruntat la Mary căutând să desluşească pe faţa ei, în gesturile repezi, impulsive ale mâinilor un cât de mic semn de aprobare. Rochia de

mătase albă, strânsă pe corp trăda parcă freamătul cald al trupului ei tânăr.

În timp ce urmărea stăruitor grupul de la picioarele sale, auzi iarăşi un glas care i se adresă. Tresări şi se întoarse. În spatele lui se afla Susan Tranter şi fratele ei, îmbrăcaţi amândoi pentru a coborî pe ţărm. Ea îşi repetă întrebarea calm, privindu-l serioasă drept în ochi.

— Te întrebam, dacă ai vreun program pe ziua de azi?

— Un program? – smuls brusc din gândurile lui, repetă cuvintele aproape maşinal, conştient de prezenţa ei, de trupul ei curat şi sănătos, de privirea sinceră şi serioasă a ochilor. Avea mâinile înmănuşate, iar pălăriuţa de paie arunca o umbră uşoară peste fruntea ei largă, îndulcindu-i conturul.

— Ţi-ai făcut vreun plan – vreau să spun – dacă ai un plan cum să-ţi petreci ziua de azi?

— Nu!

Susan plecă ochii, apoi şi-i ridică imediat.

— Robert şi cu mine avem o invitaţie, – spuse ea cu voce limpede. – Avem nişte prieteni americani la Arucas. Sunt oameni drăguţi. Au o vilă frumoasă, până şi numele ei arată că e frumoasă. Se numeşte Bella Vista. Nu vrei să mergi şi dumneata?

El îşi clătină capul încet.

— Nu. Nu vreau să merg.

Susan nu-şi putea deslipi ochii de pe chipul lui.

— Ar fi bine să vii cu noi, – insistă ea cu glasul încet. – E o ambianţă plăcută acolo. Prietenii noştri sunt creştini şi oameni foarte cumsecade. Vei fi foarte bine primit. Ai să te simţi ca acasă. Nu-i aşa că am dreptate, Robert?

Tranter care stătea cu capul întors şi ochii pironiţi la puntea de jos, făcu un gest stângaci de aprobare.

— De ce aş veni? – spuse Harvey tăios. – Eu nu sunt creştin şi nici nu sunt amabil. Îi voi detesta pe prietenii dumitale, americani, la fel cum mă vor detesta şi ei pe mine. Până şi numele de Bella Vista mă umple de dezgust. Şi la urma urmei, aşa cum ţi-am mai spus, am să

cobor probabil pe ţărm ca să mă îmbăt.

Ochii ei se desprinseră în sfârşit de pe chipul lui.

— Te rog, – spuse ea aproape în şoaptă, – te rog din suflet... m-am rugat... – Glasul i se frânse şi rămase o clipă cu ochii aţintiţi pe podea. În cele din urmă îşi înălţă capul.

— Atunci să mergem, Robbie, – rosti ea cu o voce neutră. Avem un drum lung de făcut şi poate găsim o trăsură pe chei.

Coborâră pe puntea inferioară. Susan merse anume pe partea opusă aceleia unde se afla Elissa.

— Ascultă, Susan, – îndrăzni Tranter în timp ce-şi continua drumul, – nu crezi că am putea amâna vizita noastră până după amiază?

— Nu, nu cred de loc, – răspunse ea privind drept înainte. Am fost invitaţi la masa de prânz.

— Ştiu asta, bineînţeles că ştiu, – spuse el timid. – Dar nu-i nevoie să ne petrecem toată ziua acolo. Socot că o după amiază ar fi de ajuns.

Ea se opri şi-l privi drept în faţă. Emoţia de adineauri o cuprinse din nou, dar de astă dată din alt motiv.

— Este pentru a treia oară în dimineaţa asta că-mi propui să nu mai mergem la Bella Vista. Ştii foarte bine Robbie, cât de important este să mergem acolo. – Întrebă cu buzele tremurătoare: – ce s-a întâmplat cu tine şi ce altceva ar fi de făcut?

— Haide, haide, dragă Sue, – protestă el grăbit. – Nu-i nevoie să te superi. Dar... ei bine – ce rău vezi tu în asta, dacă m-am gândit că am putea face în dimineaţa asta o plimbare la Las Canteras, împreună cu doamna Baynham. Dânsa mi-a propus să mergem la plajă împreună cu grupul ei de prieteni. Spunea că am putea să înotăm puţin cu toţii. Este îngrozitor de cald. Şi doar ştii cât de mult îţi place apa. Pe vremea când erai acasă, erai cea mai bună înotătoare.

Susan rămase cu răsuflarea tăiată.

— Deci asta era, – strigă ea în cele din urmă. – Trebuia

să-mi închipui. Şi felul în care prezinţi lucrurile ca să mă faci să merg pe plajă! Ştii foarte bine că nu ţi-a plăcut niciodată să înoţi, că n-ai putut să înveţi înotul niciodată. Ei da, dumneaei ne-a poftit! Nu vezi că femeia asta îşi bate joc de tine? O, Robbie, Robbie, dragul meu! Ce-i cu tine de câteva zile încoace? N-o mai slăbeşti pe femeia asta din ochi. Ascultă-mă ce-ţi spun: femeia asta îşi râde de tine tot timpul iar tu continui să alergi după ea ca un nebun.

Robert se aprinse la faţă.

— Nu-i adevărat, te înşeli, – reuşi el să îngăimeze. – Nu e nimic, absolut nimic de care să-mi fie ruşine.

— Femeia asta e o stricată – lansă cuvintele cu buzele tremurând de emoţie.

— Susan!

Urmă o tăcere grea în timpul căreia fata luptă să-şi recapete stăpânirea de sine, apoi vorbi repede pe un ton hotărât.

— Nu pot să stau şi să mă uit cum eşti luat în bătaie de joc. Te iubesc prea mult pentru ca să admit aşa ceva. Vom merge la Arucas. Chiar acum. Şi vom sta acolo toată ziua.

Atitudinea ei hotărâtă trezi propria lui demnitate. Se simţea nedreptăţit, profund dezamăgit de refuzul ei de a merge la Las Canteras, dar cu toate acestea avu tăria să răspundă calm, pe un ton semeţ:

— Foarte bine. Să mergem. Dar să ştii de pe acum că la întoarcere mă voi duce să stau de vorbă cu doamna Baynham. Se întoarse şi începu să coboare pasarela cu capul sus.

Înăbuşindu-şi un suspin, cu faţa tulburată şi nefericită, Susan îl urmă la pas.

Harvey nu-i văzu plecând. Coborâse în cabina lui şi mânca fără chef din fructele pe care Trout i le adusese pentru micul dejun: erau portocale de Telde, savuroase, cu coaja subţire, şi mere proaspete şi zemoase, cumpărate în dimineaţa aceea din piaţă. Un dejun

delicios, dar Harvey se gândea cu un regret tardiv la scena de adineauri cu Susan. Nu intenţionase să-i vorbească pe tonul acela; în definitiv ea nu-i dorea decât binele şi avea o mare calitate: era absolut sinceră. Supărat pe sine se ridică în picioare şi începu să se îmbrace. E adevărat că fusese lovit de viaţă şi de aceea, ca un câine întărâtat se năpustea să-i muşte la rândul lui pe alţii, să se răzbune împotriva vieţii cu o furie oarbă, ba mai mult chiar – trebuia să lovească primul, dacă nu, voia să fie din nou lovit. Era reacţia unui suflet rănit, dar astăzi purtarea lui i se părea un simptom al propriei sale răutăţi.

Oftă şi se depărta din faţa oglinzii. Nu mai era chiar atât de palid; obrajii i se bronzaseră uşor; mâna cu care tocmai se bărbierise nu mai tremura; iar privirea îşi recăpătase limpezimea. Vigoarea trupului se restabilea cu repeziciune, dar undeva în străfundul lui mocnea un dispreţ nemăsurat faţă de el însuşi.

Se auzi o bătaie în uşa cabinei şi Harvey se opri cu capul ridicat. Crezuse că era singurul dintre toţi pasagerii care rămăsese pe vas – în singurătatea pe care o căutase şi o dorise atât de mult.

— Intră – strigă el.

Uşa se deschise larg şi Jimmy Corcoran intră în cabină cu pieptul bombat, însufleţit parcă de frumuseţea acelei dimineţi. Purta pe cap o caschetă nouă dată pe ceafă, iar la gât o cravată de un verde ţipător. Harvey se uită la el surprins, apoi întrebă încet:

— De când ai luat obiceiul să baţi la uşă?

— Pe cuvânt că n-aş fi făcut-o. Nici măcar de-aş fi ştiut că te bărbiereşti. Dar s-ar putea ca asta să te supere. Eşti un tip al naibi de sucit.

Harvey îi întoarse spatele şi începu să-şi perie părul cu mişcări energice.

— Cum se face că nu ţi-e silă de mine? – întrebă el cu o voce străină. – Cred că n-am fost prea politicos cu dumneata de când am pornit această admirabilă călătorie.

— La naiba cu politeţea, – răspunse Jimmy cu convingere. Fii sigur că nu m-am dat în vânt niciodată după politeţe. Nu mi-a plăcut să umblu cu mănuşi. Prefer ca omul să-mi spună de la obraz ce crede despre mine şi să-mi tragă una în mijlocul spatelui, uite aşa, – şi-l pocni zdravăn între spete ca să-şi întărească vorbele. Îşi făcu loc în faţa oglinzii, se privi galeş, îşi sfrânse cravata teribilă, îşi netezi o şuviţă pomădată şi trimise imaginii sale din oglindă o sărutare din vârful degetelor. Apoi începu să cânte:

Archie, Archie s-a întors iar în oraş
E idolul femeilor, mor bărbaţii de necaz.

— Văd că eşti foarte încântat de dumneata în dimineaţa, asta.

— Sigur că sunt înaintat. Şi la drept vorbind de ce n-aş fi? Sunt singurul om care l-a trimis în corzi pe Smiler Burge. Şi aş fi în stare s-o fac din nou în cinstea Sfântului Patrick. Ai uitat. Că sunt cel mai grozav om care a ieşit vreodată din Clontarf? Aşa zicea biata maică-mea. Inimă de leu şi frumuseţea de faun. Cum zicea Platon. Iar în dimineaţa asta mă simt atât de bine încât m-aş bate până şi cu Papa. –

Continuă să cânte:
Zdrobeşte mii de inimi,
Mai dulce-i ca vanilia,
Când femeile îi întâlnesc
Numai pe el îl doresc.

Apoi privind în jur declară:

— Toată lumea a plecat la plajă. Dumneata mergi cu mine pe mal în dimineaţa asta.

Harvey se uită lung la el.

— Şi zi, coborâm pe mal, Jimmy, nu mai spune!

— Sigur că mergem, – răspunse el şi îşi lovi palma cu

pumnul, ca pentru a-şi întări afirmaţia. Mergem la golful Canteras. Chiar adineauri am vorbit cu căpitanul. Zicea că-i ceva ce nu s-a mai văzut. E un ştrand frumos acolo şi un mic restaurant unde se găseşte ceva de haleală. Îţi spun, e o plajă acolo cu un nisip galben, de-ţi vine să te dai tumba de plăcere.

Un surâs fugar trecu peste faţa lui Harvey când se gândi la Corcoran dându-se tumba de plăcere pe o plajă cu nisip galben. Dar se trezi spunând:

— Bine! atunci să mergem, Jimmy.

Un zâmbet larg se aşternu pe chipul tăbăcit al lui Corcoran.

— Pe legea mea, – dacă spuneai nu te omoram. Azi după masă am o treabă importantă de aranjat. Strict confidenţială, mă înţelegi. Dar toată dimineaţa asta sunt omul dumitale.

Ieşiră din cabină în lumina limpede de afară, traversară pasarela şi coborâră pe cheiul prăfuit. În timp ce păşea prin port cu un aer de proprietar, cu degetele mari agăţate la subţioara vestei şi cu o scobitoare între buze, Corcoran emitea păreri critice despre indolenţa băştinaşilor, despre femei, cumpără în tăcere un bucheţel de violete de la o bătrână ce şedea ghemuită în drumul lor şi-l prinse la butonieră, oferi o priză de tutun unui cerşetor năpădit de muşte şi în cele din urmă se opri în faţa unei trăsuri hodorogite la care era înhămată o gloabă.

— Ehei! – exclamă el, – iată şi ceea ce ne trebuie, băiete. Calul se ţine pe picioare şi trăsura are roţi. – Apoi adresându-se vizitiului: – Cât ceri pentru o cursă până la Las Canteras, negriciosule?

Vizitiul făcu un gest din umeri care voia să însemne un preţ de nimic şi arătă patru degete cu unghii îngălbenite.

— Patru şilingi englezeşti, señor.

— Patru moace englezeşti! E prea mult. Îţi dau două peseta şi o priză de tutun.

— Nu, nu, señor. Tartana mea e foarte frumoasă şi

merge repede de tot.

— Ei, la fel de repede merg şi picioarele mele.

Vizitiul dădu drumul unui torent de cuvinte în spaniolă însoţite de strâmbături jalnice şi gesturi rugătoare.

— Ce spune? – întrebă Corcoran, scărpinându-se în cap. – Nu prea sunt tare în acest jargon.

Harvey răspunse calm.

— Spune că te cunoaşte bine. Că eşti cel mai mare lăudăros din câţi au făcut umbră pământului. Că nu l-ai trimis niciodată în corzi pe Smiler Burge. Că Smiler Burge era cât pe ce să te omoare dintr-o singură lovitură. Spune că eşti urât, bătrân şi mincinos pe deasupra. Mai spune că nevastă-sa e pe moarte, împreună cu cei zece copii ai lui şi că o să moară şi el de inimă rea dacă nu-i dai cei patru şilingi pentru o plimbare cu frumoasa lui tartana.

Jimmy îşi împinse cascheta pe ceafă până atinse gulerul cămăşii.

— Fie, – zise el cu îndoială, – să-i dăm atunci vreo doi şilingi. Doi şilingi englezeşti, băiete.

Faţa vizitiului se lumină de bucurie. Cu un gest de grande spaniol deschise uşa şubredă a trăsurii şi sări pe capră cu un aer victorios. Doi şilingi englezeşti! era nici mai mult nici mai puţin decât de cinci ori tariful lui obişnuit.

— Trebuie să ştii cum să-i iei pe oamenii ăştia, – declară Jimmy din colţul gurii. – Asta înseamnă că ai spirit comercial. Dacă nu bagi bine de seamă, ăştia îţi fură până şi cămaşa de pe tine. – Şi se lăsă comod pe pernele trăsurii care porni săltându-şi călătorii peste pavajul desfundat al străzii.

CAPITOLUL X

Mary Fielding veni şi ea la Playa de Las Canteras. Auzise pe Renton vorbind despre frumuseţea acestui mic golf mai puţin cunoscut şi acum, cu costumul ei de baie verde ud, stătea culcată pe nisipul albit de soare, lăsând căldura lui mângâietoare să pătrundă pe nesimţite în toată fiinţa ei. Picături minuscule de apă sărată mai scânteiau încă pe picioarele ei albe. Trupul pe care valurile îl modelaseră cu puţin înainte, mai vibra încă după îmbrăţişarea lor. Curba delicată a sânilor era plină de graţie ca o floare şi suplă ca un zbor de rândunică. Ţinea ochii închişi ca să păstreze în ea senzaţia suavă de abandon pe care o încerca; cu toate acestea întrevedea întreaga frumuseţe a peisajului, formele fragile şi efemere ale nisipului, apa de un albastru mai dens decât cerul şi spuma albă a valurilor ce se spărgeau vuind de stânci; piscul de la orizont, strălucitor, transparent, atotputernic ca un zeu. Era atât de bucuroasă că venise.

Aici putea să respire în voie, să stea întinsă goală pe pământ, să se regăsească. Simţea cum creşte în ea ceva nelămurit, mai alb decât spuma dantelată, mai strălucitor decât piscul muntelui – o amintire, un elan sau poate amândouă la un loc. Niciodată încă nu realizase cu atâta intensitate că felul acela de viaţă pe care fusese nevoită să-l ducă nu era altceva decât un subterfugiu, o umbră palidă a realităţii. Şi niciodată până acum nu urâse şi nu dispreţuise cu atâta pasiune spectacolul pompos şi înzorzonat al înaltei societăţi, ritualul de la Buckden, da, până şi Buckdenul cu cărămizile lui decolorate de vreme i

se părea că o striveşte sub snobismul lui secular.

Aici, în mijlocul acestei naturi simple şi adevărate totul i se părea ceva îndepărtat şi vag; tot atât de amorf ca şi nisipul ce-i curgea printre degete.

Se ridică puţin şi se uită în cealaltă parte unde se aflau Elissa şi Dibdin, care şedeau sprijiniţi spate în spate la umbra unei umbrele uriaşe. Elissa nu se dezbrăcase, deoarece pielea ei nu suporta aerul mării. Dar Dibs, cu un fel de senilă zburdălnicie îşi dezgolise trupul zbârcit şi părea o mumie costumată într-un şort de serj albastru, care-şi expunea carcasa secătuita brizei răcoroase.

Sprijinită în cot, Mary ascultă conversaţia lor. Se silea să fie atentă, deşi îşi dădea seama de toată deşertăciunea acestei vorbării.

— Elissa, – spunea Dibs, – la drept vorbind nu eşti plictisită că ai venit aici?

Timp de vreo două minute Elissa Baynham îşi pudră nasul cu cea mai mare atenţie: pentru a patra oară în răstimp de o oră se dedica pasiunii ei pentru perfecţiune.

— Ştii bine că sunt întotdeauna plictisită, – răspunse ea, tocmai în momentul când interlocutorul ei îşi pierduse orice speranţă de a mai căpăta un răspuns. – Mai ales că nu-i niciun bărbat pe aici.

— Niciun bărbat, – chicoti Dibs, – dar eu ce sunt?

— Dumneata? – făcu Elissa şi nu mai adăugă nimic. Aprinde-mi o ţigară, – ceru ea într-un târziu. – Dar să n-o umezeşti că mă apucă o criză de isterie. – Făcu o pauză. – Mi-a venit deodată în minte un nume nou pentru dumneata, – acum că te-am văzut dezbrăcat. Pe viitor am să te numesc Sex-Appeal.

El găsi tabachera de onix în poşeta ei împletită din fir de aur, scoase din ea ţigara cu degetele lui vânoase şi o aprinse.

Întinzându-şi o mână peste umăr, Elissa spuse:

— Dă-mi-o, dar în aşa fel ca să nu fiu nevoită să mă întorc. Vederea pielii dumitale îmi face rău.

— Pielea mea! – exclamă el jenat în cele din urmă. –

Pielea mea n-are niciun cusur şi au fost sute de femei cărora le-a plăcut.

— Dragul meu, asta s-a întâmplat înainte de a începe să porţi corsete.

Dibs începu să tremure de furie şi căută să se răzbune pe altă cale.

— Eşti teribil de proastă, Elissa. Nu înţeleg ce ţi-a venit să-l laşi pe nenorocitul ăsta de Tranter să alerge după dumneata.

— Într-adevăr, ce bătaie de cap! Dar dacă omul vrea neapărat să mă salveze?

— Numai că nenorocitul ăsta e îndrăgostit de dumneata până peste urechi.

— Da, dar el nu ştie asta. – Trase un fum adânc din ţigară. – E atât de plicticos, altfel poate mi-ar fi plăcut să încerc o dată. O singură dată, aşa din pură fantezie, Dibs dragă, adică vreau să-ţi spun Sex-Appeal.

El îşi îndreptă spinarea ciolănoasă.

— Asta e prea de tot, Elissa. Pe cuvântul meu, dacă nu te întreci cu gluma. Nu ştiu unde o să ajungă tânăra generaţie. Pe vremea mea aveam şi noi aventurile noastre, dar cel puţin aveam decenţa să nu vorbim despre ele. Noi nu ne afişam niciodată şi cel puţin eram cuviincioşi.

— Spuneai întotdeauna: „Îmi daţi voie?” – nu-i aşa Dibs dragă? răspunse ea în zeflemea.

— Pe cinstea mea! – suflă el. – Într-adevăr eşti femeia cea mai imorală din câte mi-a fost dat să cunosc.

— Nu, Dibs. Nu sunt imorală – reflectă ea. – Doar fără falsă pudoare. N-am să mă consider niciodată imorală atâta timp cât îmi voi permite să fac dragoste cu un amant pe o canapea.

Mary care asculta cu faţa nemişcată, făcu un gest slab de deznădejde.

— Lissa, aş prefera să nu mai vorbeşti aşa, – spuse ea deodată cu glas încet şi ochii îi rătăciră peste întinderea mişcătoare a mării. – Este prea îngrozitor. Strici toată

plăcerea.

— Stric plăcerea! – răspunse Elissa. – Ştii că-mi placi, Mary dragă. Cine ne-a târât în pustietatea asta? Cine a refuzat invitaţia lui Carr la Quinney? Cine a insistat ca el să vină să ia masa aici cu noi? Nu-i făcea absolut nicio plăcere, dă-mi voie să ţi-o spun fără supărare. Se vedea că l-ai atins în demnitatea lui. – Scormoni puţin nisipul cu degetul arătător şi înfipse înăuntru capătul aprins al ţigării.

— Nu-mi plac restaurantele luxoase, cu toată eticheta lor ţeapănă şi oribilă. – murmură Mary în chip de scuză. – De aceea am vrut să vin aici. E atât de pustiu şi încântător. Iar domnul Carr n-o să se supere. În fond n-are decât să nu vină dacă nu-i place.

— O să vină, – spuse Elissa cu un aer nepăsător. – Îi atârnă limba de un cot când se uită la tine.

Mary avu deodată o senzaţie neplăcută – parcă atinsese ceva murdar. Scutură din cap ca să alunge un gând încă nedesluşit.

— Mă duc să mai înot, – spuse pe neaşteptate, se sculă în picioare şi se repezi în fugă în valurile înspumate. Dincolo de spuma ce clocotea şi se învolbura în jurul ei, marea se vedea opaleseentă albastră şi ireal de eterică, asemenea luminii reflectată în peşteri adânci de cristal. Picioarele ei se desprinseră de pe nisipul cald şi deodată avu senzaţia delicioasă a adâncului. Cu mişcări energice se îndreptă spre pluta ancorată la jumătatea drumului în direcţia stâncilor. Se simţea acum purificată, cu membrele biciuite de apa sărată a mării şi sângele înviorat de aerul înţepător şi proaspăt. Înota tot mai departe până când cu un mic strigăt de plăcere atinse marginea mişcătoare a plutei şi se căţăra încântată pe suprafaţa ei acoperită cu o rogojină. Se odihni acolo cu braţele întinse în lături şi obrazul apăsat de rogojina caldă şi umedă. Se simţea acum la mii de mile depărtare de limba slobodă a Elissei, dar deodată avu senzaţia că nu e singură. Cu o mişcare înceată îşi întoarse capul. La

capătul celălalt al plutei stătea culcat Harvey Leith.

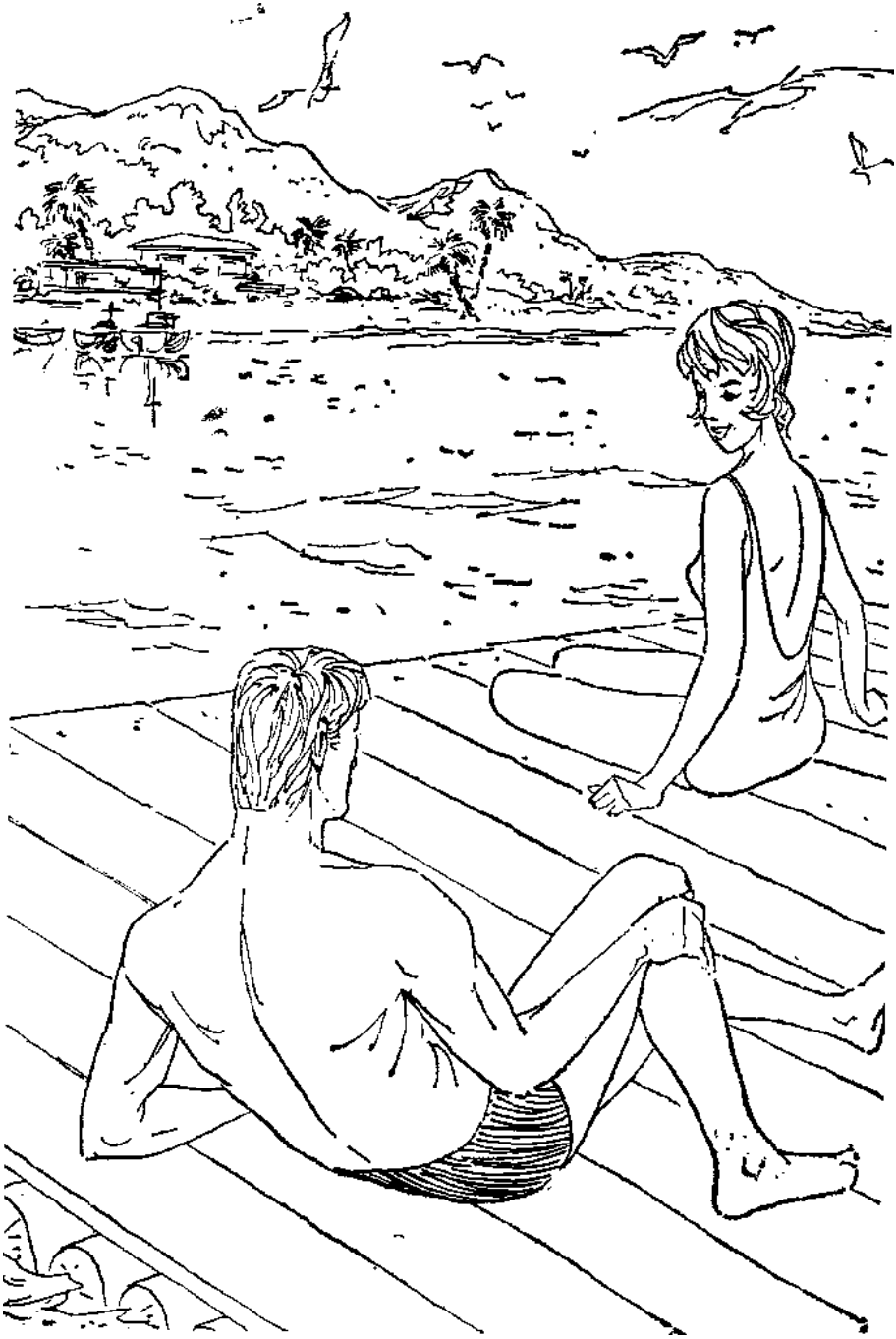

Se uitară unul la celălalt un timp, care i se păru foarte lung. Dezbrăcat de costumul lui ponosit, trupul său avea o frumuseţe nebănuită: umeri largi, şolduri înguste, picioare fine şi muşchiuloase totodată. În cele din urmă uimită şi surprinsă clipi din pleoapele cu gene lungi.

— Nu credeam... nu ştiam că eşti aici, – spuse ea jenată.

— Nici eu nu am ştiut că mă voi afla aici, – răspunse el încet. – Dar uite că sunt.

— Şi eu la fel, – spuse ea râzând uşor. – Plutim din nou pe un alt vas. Nu-i nostim?

Nimic mai banal decât vorbele pe care le rostise şi totuşi sub aparenţa lor – simţi că revine şi creşte din nou în ea acea nelinişte stranie care o prinsese şi altă dată. Ceva ursit de mult, o forţă vie care o mâna inexorabil spre un viitor necunoscut, care îi schimba cursul obişnuit al vieţii, îmbrăcând momentul prezent în culorile visului ei, umplându-i întreaga fiinţă cu un fel de aşteptare inexplicabilă. Nu încercase niciodată o armonie atât de adâncă şi palpitantă a simţirii, niciodată încă n-o stăpânise o constrângere atât de stranie şi aproape dureroasă. Nu era în stare s-o înţeleagă şi nici să se apere. Degetele i se jucau nervoase cu o şuviţă liberă a rogojinei, nu avea puterea să-l privească.

— E atât de plăcut aici, – spuse în cele din urmă cu un fel de nervozitate. – Marea, soarele, zăpada pe vârful muntelui. E atât de frumos. Mă simt de parcă aş fi cunoscut toate acestea din totdeauna – Vorbea cu o voce surdă, gâtuită de emoţie.

Harvey nu răspunse. Stătea întins fără să se mişte pe pluta legănată de valuri, plutind parcă între cer şi pământ, ca într-o lume fermecată. Cu privirea fixă, subjugat de frumuseţea vie a acestui trup tânăr, părea să mediteze adânc la vorbele ei. „E atât de frumos!” spusese ea. Îşi simţea sângele pulsând puternic în tâmple. „E atât de frumos!”. El nu se gândise niciodată la frumos şi nici nu căutase să dezlege misterul fugar al

frumuseţii. Dusese o viaţă dură ca o stâncă de granit, guvernată de legi cunoscute, inflexibile. Fusese un cercetător. Da, un cercetător al adevărului. Dar în ce scop? Nu urmărise niciodată să ajute omenirea ci pur şi simplu să afle cauza lucrurilor – nudă şi indiferentă. Acum însă, în lumina aceea orbitoare ce pătrundea în el din afară ca o flacără, în sufletul lui se opera o transformare ciudată şi stăruitoare.

— Insula asta se cheamă Gran Canaria, – murmură ea, – Gran Canaria! Câtă culoare şi mişcare în numele acesta! Când mă gândesc la această călătorie, trebuie să-mi repet mereu Gran Canaria! Are o sonoritate emoţionantă.

Cuvintele ei căpătau un alt sens, filtrate prin albeaţa orbitoare a acestei bucurii tainice. Atunci o întrebă:

— Mâine părăseşti vasul?

— Da, trebuie să rămân la Orotava.

Era straniu şi inevitabil. Ea va pleca. Diseară *Aureola* vă porni în larg, croindu-şi drum prin întunericul cald spre o insulă mai depărtată, iar dimineaţa ea va fi plecată.

— La Orotava e multă linişte, – continuă ea. – E o localitate mică şi fără pretenţii. Este ceea ce îmi place cel mai mult. Domnul Carr a aranjat totul pentru noi, la hotelul San Jorge. Este agentul soţului meu aici, în insule.

— Înţeleg. – spuse el şi simţi subit cum se stinge în el toată lumina. Primise ceva şi acum i se lua înapoi. Strânse din fălci, şi încercă să se uite la ea cât se poate de calm.

— Sunt sigur că te vei distra foarte bine.

— Dumneata, bineînţeles mergi mai departe cu vaporul? întrebă ea privindu-l cu ochii larg deschişi.

— Merg mai departe, apoi mă întorc tot cu vasul acesta.

Se lăsă o tăcere, în timpul căreia fiecare rămase cu propriile-i gânduri. Deodată ea făcu acea mişcare uşoară şi impulsivă cu mâna, ca şi cum ar fi vrut să oprească din zbor o bucurie fugară.

— Vrei să iei masa astăzi cu noi? Te rog, te rog nu refuza. E un mic restaurant acolo, foarte plăcut. Trebuie

să vină domnul Carr. Dar eu vreau să vii şi dumneata.

Simţea o plăcere amară la gândul că trebuie să refuze.

— Nu sunt singur, – răspunse – Corcoran m-a adus aici. Făcu un gest înspre larg, în partea unde Jimmy se zărea în depărtare sărind peste valuri ca o focă bătrână.

— Să vină şi el, – spuse ea repede. – Trebuie să veniţi amândoi.

— El are treburi în oraş.

— Dar dumneata n-ai niciun fel de treabă?

Se purtase destul de mojic cu ea pe vapor; acum când îşi amintea de asta refuzul i se stinse pe buze.

— Admirabil! strigă ea încântată, fără să ţină seama de tăcerea lui. Vasăzică vii, vii să iei masa cu noi.

Vorbele ei aduseră o umbră de zâmbet pe buzele lui şi când îl văzu zâmbind sări în picioare, îşi arcui braţele fine cu un fel de delectare nevinovată şi plonjă adânc în apă. Impetuozitatea elanului ei provocă un recul atât de puternic al plutei, încât Harvey se rostogoli după ea şi căzu pe creasta unui val care se apropia tocmai atunci. Deschise ochii sub apă. Răsfrânt prin lumina subacvatică, trupul ei aluneca depărtându-se de el, scânteind alb ca o rază de lună. Se ridică la suprafaţă şi îşi umplu plămânii cu aer. Simţi deodată dorinţa să urmărească pata aceea albă şi scânteietoare. Dar n-o făcu. Schimbă direcţia şi înotă voiniceşte spre cabana de pe mal. Aici în ghereta care mirosea a răşină de brad se îmbrăcă cu mişcări încete. Pielea lui biciuită de curenţii vii ai mării, avea o nuanţă trandafirie. Privea fix înaintea lui retrăind o viziune recentă, acum fugară şi îndepărtată.

Când apăru Jimmy cu torsul puternic şi roind de apă, Harvey îi relată pe un ton detaşat despre invitaţia pe care o acceptase.

Manevrând prosopul cu o îndemânare profesională, Corcoran îi aruncă o căutătură mirată, dar nu zise nimic. În capul lui mare se învălmăşeau gânduri ciudate. În cele din urmă spuse:

— Pe cinstea mea, trebuie să fii mândru de o invitaţie

ca asta. Dacă nu aveam atâta treabă, aş fi mers şi eu cu plăcere. Dar în orice caz am să te însoţesc şi am să-i salut pe toţi înainte de plecare.

Zece minute mai târziu intrară amândoi în micul restaurant.

Mary spusese cuvântul „plăcut” pentru a-l descrie şi, într-un fel, adjectivul era corect. Locul era mic şi foarte curat, duşumeaua din scânduri albe proaspăt frecată, mesele acoperite cu feţe de pânză albastre perfect curate. Faţada deschisă în întregime avea vederea spre mare, spre cer şi spre piscul acela îndepărtat şi fantomatic. În fund se afla barul în formă de potcoavă, deasupra căruia se înălţa un raft plin de sticle, – dar, lucru curios, Harvey nu se mai gândea de loc la uitarea pe care o căutase cu atâta ardoare. Iar în dosul tejghelei un chelner, numai în cămaşă, şedea absent pe un scaun înalt răsucindu-şi mustaţa mică, care semăna mai curând cu o sprânceană crescută din greşeală în altă parte. Într-un colţ se afla un pian mecanic ce părea rătăcit acolo nu se ştie de unde.

La vederea instrumentului ochii lui Jimmy licăriră de plăcere, se apropie de el numaidecât şi cu o monedă îl puse vesel în mişcare. O melodie stridentă sfâşie aerul, şi după ce îşi mişcă de câteva ori umerii în ritmul muzicii, Corcoran se lansă într-un dans îndrăcit. Chelnerul începu să zâmbească, un tânăr care şedea la bar şi sorbea leneş dintr-un păhărel de absint zâmbi şi el, la fel şi familia de spanioli de la masa din colţ. Înţeleseră cu toţii şi le făcea plăcere căci ştiau ce înseamnă să fii fericit.

Muzica se revărsa mai departe în cascade. Picioarele lui Jimmy descriau figuri întortochiate şi se mişcau cu o iuţeală uluitoare. Chelnerul începu să bată din palme în tactul muzicii; spaniola cea grasă îşi legăna capul cu vioiciune deasupra şervetului legat la gât: tânărul cu gura căscată, ca un câine întărâtat, se porni deodată să cânte melodic cu o voce înaltă de tenor. Prin valurile de muzică răbufneau din când în când de la bucătărie arome de

mâncăruri rafinate, care se amestecau cu un iz de usturoi şi boarea sărată a mării.

În clipa aceea Mary intră în sală, urmată de Elissa, Dibs şi Carr. Totul se opri ca prin farmec; Jimmy cu răsuflarea tăiată, se uita de astă dată ruşinat în jurul lui, tânărul amuţi, chelnerul coborî de pe scaunul lui şi muzica se sfârşi cu un ultim acord. Dar Mary începu să râdă.

— Minunat, – strigă ea bătând din palme. – Ce melodie minunată. Mai puneţi-o odată.

Wilfred Carr nu râse. Se oprise în cadrul uşii şi îşi plimba ochii peste toată această ambianţă – cu totul deplasată – pe care o desfiinţa dintr-o singură privire. Niciodată până acum nu intrase într-un local atât de ordinar şi bineînţeles nu va intra nici de acum încolo. Nu era cu putinţă ca un gentleman să poată lua o masă cumsecade într-o asemenea speluncă, decât numai pentru a satisface un capriciu ridicol al unei femei fermecătoare, îşi îndreptă cu mândrie trupul îmbrăcat într-un costum mătăsos, când dădu cu ochii de Harvey, care stătea cu mâinile vârâte în buzunarele costumului său prost croit, şi de tovarăşul său, acest irlandez bătrân şi vulgar. Se arătă de o politeţe glacială în timpul prezentărilor. Stătu înţepat de o parte, în timp ce Corcoran îşi lua rămas bun.

— Vă rog să mă scuzaţi – declară Jimmy. – N-aş pleca dacă n-aş fi obligat. Dar, la drept vorbind, am primit o telegramă şi mai am şi alte lucruri de aranjat, extrem de importante.

Din atitudinea lui se putea deduce că de el depindeau chestiuni de prima mărime, aşa că se înclină galant în faţa celor prezenţi şi plecă.

— Cine-i individul acesta? – întrebă Carr plin de dispreţ.

— Este un bun prieten al meu, – repetă Harvey scurt.

Se măsurară un moment cu privirea.

— O, înţeleg, – mormăi Carr, mutându-şi ochii în cele din urmă. – De altfel e firesc.

Se aşeză la masă într-o atmosferă brusc încărcată de

electricitate.

Micul chelner romantic se întrecu pe sine – căci de bună seamă, nu în fiecare zi îi picau în local nişte lorzi englezi, iar mica Contesă care comandase masa era atât de frumoasă – *bella, molte bella.* Aşa că şervetele din pânză tare scrobită luară forme cu totul neaşteptate, lângă fiecare tacâm se afla câte un bucheţel de violete proaspete, încă ude de rouă; măslinele negre şi mici erau delicioase; omleta proaspătă cu condimente, aşa cum se ceruse, fu ridicată în slăvi ca şi El Telde însuşi. Şi acum erau la *ensalada.*

— Vreau, vreau neapărat puţin usturoi la salata mea, – declară Mary.

Carr făcu un gest de oroare, se înecă şi începu să tuşească.

— Desigur, desigur. – Se întoarse şi vorbi chelnerului cu voce tare, într-o spaniolă stâlcită, dar arogantă.

— Uite ce e, Mary, – spuse el şi se aplecă spre ea confidenţial, – trebuia de fapt să mă laşi pe mine să-ţi aranjez ziua de azi – I se adresă pe numele mic cu dezinvoltură. – Masa, la club. Ar fi fost mai bine, aş zice, mult mai bine ca aici. După aceea – o partidă de golf. Avem un teren foarte bun.

— Dar n-am venit aici ca să joc golf.

— În sfârşit, lasă-mă cel puţin să aranjez lucrurile pentru dumneata la Orotava, – declară el cu familiaritate. – Peste vreo două zile mă cheamă nişte treburi la Santa Cruz – exact de cealaltă parte a insulei. Cu siguranţă că am să vin să te văd. Solicitudinea lui insistentă, concentrată asupra ei dădea a înţelege cu subtilitate că era absolut cu neputinţă ca ea să rămână insensibilă la interesul ce-i arăta şi să nu fie cucerită de farmecul lui irezistibil. Acesta era felul de a fi al lui Wilfred Carr. Atâtea femei îi spuseseră că avea farmec încât ajunsese să fie convins că nicio femeie nu-i poate rezista.

Poate că avea într-adevăr farmec, nu-i lipsea niciunul din atribute pentru asta. Dansa admirabil, juca golf destul

de bine, iar tenis strălucit; făcea călărie, boxase odinioară în echipa colegiului său, se pricepea la bridge şi era ca la el acasă în orice buduar. Tatăl lui nu era decât un preot de ţară. Dar Wilfred frecventase şcoli scumpe unde primise o educaţie aleasă, aşa că avea totul în maniere şi nimic în cap! Mai presus de toate era înzestrat cu instinctul parvenirii. Pe vremea când era încă în Anglia cultivase relaţii cu oamenii din lumea bună, oameni ce-i puteau fi de folos. Se apropie de Michael Fielding, iar acum avea o situaţie bună, o viaţă uşoară, o popularitate meritată în societatea restrânsă din insule şi îşi spunea adesea că nu are niciun motiv să se plângă.

O întâlnise pe Mary destul de des în Anglia şi de multe ori, o admirase de la distanţă. Dar iată că acum ea se afla aici, o femeie tânără şi foarte atrăgătoare – desigur, cu înclinaţii destul de ciudate, din moment ce era în stare să invite un bărbat să ia masa într-o bombă atât de infectă. Întotdeauna s-a spus despre ea că are ciudăţenii, – dorinţa de a duce o viaţă simplă şi alte fleacuri de felul acesta; o fiinţă cam sucită; un dobitoc o poreclise cândva Alice în Ţara Minunilor, dar independent de toate astea, sau poate tocmai de aceea, era o femeiuşcă extrem de atrăgătoare. Se aplecă din nou spre ea, făcând un gest curtenitor cu mâinile lui frumoase şi îngrijite.

— Da, – spuse. – Dacă vrei să te laşi în seama mea, îţi promit că te vei distra admirabil. Cred că ţi-a fost destul de urât pe „bananiera” asta mică cu care ai venit.

Ea se uită la el cu o expresie curioasă, ca un copil care se uită la un crab.

— Nu mi-a fost chiar atât de urât.

Carr râse bine dispus.

— N-are a face, acum însă trebuie să te înveseleşti. Mă voi simţi de-a dreptul nenorocit dacă nu-mi promiţi asta. Ştii Mary, multă lume îşi închipuie că noi, cei de aici, suntem o societate primitivă. Nu e câtuşi de puţin adevărat. Avem tot ce ne dorim. Este locul cel mai plăcut şi încântător pe care ţi-l poţi imagina. – Vorbea cu toate

superlativele unui colonist care, aclimatizându-se şi prosperând într-un anumit loc, consideră acum noua sa patrie ca o imagine a lui însuşi. Şi adăugă cu căldură, urmărind totodată efectul pe care vorbele lui îl produceau asupra lui Mary. – Cea mai desăvârşită Utopie. Toată lumea se distrează aici – şi de ce nu? – Deveni de-a dreptul liric. – Şi oamenii şi dobitoacele duc aici o viaţă minunată.

Harvey sta cu chipul întunecat, simţind cum se ridică în el un val uriaş de antipatie; fără să ştie de ce devenea din ce în ce mai furios. Se întoarse ostentativ spre Carr.

— Am văzut nişte catâri azi dimineaţă pe chei. Nu arătau prea prosperi. Şi nu păreau să ducă o viaţă chiar atât de minunată.

Carr se îndreptă în scaunul lui şi se încruntă.

— Ce-i cu catârii? – spuse el scurt. – Nimeni nu-i bagă în seamă.

— Apoi mai sunt şi ţânţari – urmă Harvey gonind o insectă ce bâzâia deasupra farfuriei lui, – presupun că nici pe aceştia nu-i bagă nimeni în seamă.

Carr se încruntă şi mai mult.

— Nu, răspunse el categoric, – nimeni în afară de doamnele bătrâne şi de nişte turişti prăpădiţi.

— Foarte bine, – ripostă Harvey calm. – Până şi ţânţarii o duc minunat. Şi nimeni nu are nimic de suferit din pricina asta. Nici pomeneală de friguri sau altceva. Este cât se poate de bine.

Pe faţa lui Carr începu să-şi facă loc o lumină de înţelegere. Râse sarcastic şi condescendent.

— Vasăzică asta e. Ţi-au ajuns la urechi zvonuri alarmiste şi te-ai speriat. Trebuia să-mi închipui.

Dibdin lăsă furculiţa din mână cu un aer perplex.

— Ia ascultaţi, oameni buni! Nu înţeleg, despre ce tot vorbiţi?

Carr făcu un gest energic de dispreţ.

— Nu este nimic, absolut nimic, – declară el. – În momentul de faţă sunt câteva cazuri izolate de friguri pe

insulă, dar niciun om care judecă cât de cât nu le dă nici cea mai mică atenţie. Se găseşte întotdeauna cineva care să stârnească panică printre indigeni. Noi însă nu putem lua în serios asemenea fleacuri. Doamne, Dumnezeule, nu. N-am mai fi englezi dacă am face-o – încheie el pe un ton marţial şi patriotic.

— Iată vocea unui englez autentic, – spuse Elissa cu o strâmbătură. – Dar cineva trebuie să ne spună şi nouă. De acum încolo vederea unui ţânţar mă va paraliza pur şi simplu de groază. A şi început să mă mănânce tot corpul, din creştet până în tălpi.

— Am impresia că ne-au şi înţepat azi dimineaţă – spuse Mary cu un aer gânditor, – în timp ce treceam prin port.

— Nu te necăji, Mary, – răspunse Carr liniştitor; o mângâie uşor pe braţ. – Toată povestea este cu desăvârşire absurdă. Un caz de friguri. Dumnezeule mare, dar asta nu înseamnă nimic. Voi avea eu grijă ca să nu fii expusă la riscuri.

Ea îşi feri braţul încetişor şi rămase cu privirea pierdută.

— Ce înseamnă să fii expus la riscuri? Aşa ceva nu există, – spuse ea liniştită. – Ce ţi-e dat să se întâmple se întâmplă. Aceasta e convingerea mea.

— Da, bineînţeles, – încuviinţă Carr cam fără tragere de inimă, – dar totuşi voi veghea asupra dumitale ca să nu păţeşti nimic.

Harvey tăcu, dar clocotea în sinea lui. Îşi cunoştea presimţirile care-l făceau să pară absurd, dar era de fapt flerul omului de ştiinţă. Văzuse odată în portul Londrei un marinar indian bolnav de friguri galbene şi nu putea uita niciodată ravagiile înspăimântătoare ale acestei boli cu manifestări tot atât de acute cu holera şi tot atât de mortale ca ciuma. Şi acum iată-l pe dobitocul ăsta lăudăros proclamând că totul e un fleac de nimic, etalându-şi bravura zornăitoare şi ignorantă – era înnebunitor, îşi întoarse capul spre Carr şi-l măsură de sus

cu o privire dispreţuitoare. Dar înainte de a putea spune primul cuvânt, Mary se ridică în picioare.

— Hai să luăm cafeaua afară, pe terasă – spuse ea.

Se ridicară de la masă şi ieşiră pe mica platformă de lemn cu vederea spre miazăzi, unde în partea umbrită aveau aşezate câteva mese acoperite cu tablă de zinc. Aici li se serviră cafele pe care le băură în tăcere. Micul chelner avea un aer trist ca şi cum ar fi înţeles că armonia acelei zile s-a terminat.

— Mi-e somn, – spuse Elissa cu ochii pe jumătate închişi.

Nimeni nu-i răspunse pentru că nimeni nu mai avea prea multe de spus. Harvey şedea posac, cu picioarele întinse şi mâinile înfundate adânc în buzunarele pantalonilor. Gura lui Dibs era deschisă, semn că se plictisea; în sinea lui îl socotea pe Carr ăsta un tip cam mărginit, iar masa fusese poate şi ea cam prea grea pentru ficatul lui.

Faţa lui Mary exprima un fel de detaşare tristă şi nedumerită; părea preocupată de un gând tainic, înşelător şi în acelaşi timp preţios. Se întoarse spre Harvey:

— Pluta aceea, – spuse ea visătoare – îţi aminteşti? Am impresia că mă mai legăn şi acum pe ea. – Şi ochii ei îl priveau atent, învăluindu-l într-o lumină dulce şi stranie.

Cu ceaşca de cafea în mână, Carr se plimba ţanţoş pe terasă, aparent îmbufnat, oprindu-se numai ca să dea cu piciorul în şopârlele mici ce traversau grăbite platforma de scânduri. Din când în când arunca pe furiş câte o privire spre Mary care şedea cu spatele la el, ca să-i admire ceafa albă, fină, pe care tremura uşor un zuluf cârlionţat. Îl tratase cu multă indiferenţă, nici vorbă! Dar până la urmă uită de supărare. Un zâmbet apăru pe buzele lui pline.

Se apropie şi-şi trase scaunul lângă al ei. Era gata să înceapă să-i facă confidenţe, dar prevenindu-i intenţia, Mary spuse cu un glas ce părea că vine de departe:

— Aş vrea să mă întorc pe vas.

Imediat Carr se aplecă spre ea şi începu să protesteze cu efuziune. Era prea devreme*; Aureola* nu avea să pornească înainte de opt; ei ar putea să mai facă o plimbare pe mare în jurul capului Puerto – şalupa lui se afla jos la debarcader – şi mai ales trebuiau să ia ceaiul la club. Îşi redobândise întregul arsenal de seducţie şi era gata să se împace din nou cu viaţa şi cu Mary.

Dar Mary se ridică în picioare păstrând în ochi acea expresie distantă care îi umbrea câteodată. Ceilalţi puteau să mai rămână, ea însă trebuia să plece.

Dar nici ceilalţi nu erau dispuşi să rămână; după ce achitară nota, plecară cu toţii. Traversară istmul îngust care ducea spre Puerto şi unde, după cum îi anunţase Carr cu emfază, îi aştepta şalupa lui, de data aceasta însă, nu pentru o plimbare. Cu un aer mâhnit o ajută să coboare treptele. Ceilalţi îi urmară, şi barca se puse îndată în mişcare. În timp ce goneau prin golf, Carr avu parte de o mică satisfacţie. Şedea alături de ea şi prin ţesătura subţire a rochiei îi simţea căldura şi moliciunea trupului. Făcu o manevră uşoară cu genunchiul. Dar ea privea drept înainte, în depărtare. Totuşi nu-şi pierdu nădejdea. Nu se ştie niciodată. Femeile astea sunt creaturi ciudate.

Cinci minute mai târziu se opriră lângă *Aureola*. El se ridică galant s-o ajute să urce scara, nimeni nu ştie să strângă un braţ de femeie cu mai mult subînţeles ca el – dar când întinse mâna cineva din urmă îl împinse violent la o parte.

— Lasă că fac eu asta, suflă Harvey feroce. – Auzi?

— Ce este? – bâigui Carr, luat pe neaşteptate. – Ce vrei să faci?

— Dă-te la o parte – şuieră celălalt – că de nu te arunc în apă.

Carr rămase o clipă înmărmurit, incapabil să scoată un cuvânt, dar cu toate acestea, ceva în ochii aceia învăpăiaţi îl făcu să se dea la o parte. Ieşiră cu toţii din

şalupă înainte ca el să-şi poată veni în fire. „Dracu’ să-l ia pe nebunul ăsta, îşi zise. Fir-ar să fie, de ce nu l-am plesnit”? Surâsul îi încremeni pe buze, dar făcu un efort şi continuă să zâmbească.

Îşi ridică pălăria şi o flutură graţios în timp ce striga:

— Nu uita. Ne vom întâlni săptămâna viitoare.

În timp ce se lăsă pe pernele şalupei jură în sinea lui că va face totul ca s-o revadă pe Mary.

CAPITOLUL XI

În aceeaşi după amiază, pe la ora şase, când soarele mângâia cu degete trandafirii colinele de la Santa Ana, Susan şi Robert Tranter se înapoiară pe vas – erau ultimii, deoarece Corcoran era de mult pe bord. Aveau încălţămintea plină de praf – căci din motive de economie dădură drumul trăsurii la Plaza. Umerii lui Susan erau uşor aduşi, iar Robert avea o expresie încordată ca şi cum ziua care a trecut fusese mai curând o corvoadă decât o plăcere.

Suiră pasarela încet, în tăcere, cufundaţi fiecare în propriile sale gânduri nerostite. Dar în clipa când Susan puse piciorul pe punte, îl zări pe Harvey Leith plimbându-se cu paşi mari, înainte şi înapoi, pe partea dinspre pupă. Faţa fetei se lumină brusc, umerii se îndreptară, iar oboseala şi teama se spulberară ca prin farmec. Un glas cânta în sufletul ei: „Se simte bine! Se simte bine!”. Silueta ei greoaie deveni parcă mai aeriană, o rază de soare polei cu aur părul ei închis. Scăldată astfel în lumină se opri un moment în capul scării, apoi îl urmă pe fratele ei în lungul culoarului.

— Ce bine că ne-am întors, Robbie, nu-i aşa? – observă ea pe un ton vesel. Acum când am terminat ce-am avut de făcut am impresia că a fost o zi obositoare.

El nu-i răspunse nimic. Ochii i se întunecară din nou, dar rosti fără să-şi schimbe expresia.

— Acum cred că am să merg să mă întind puţin. A început să mă doară capul. Poate că până la cină ai să te simţi destul de bine, dragul meu.

Robert mergea ţeapăn, dar când îi răspunse peste umăr, se putea ghici după tonul vocii că se simţea nedreptăţit:

— Consider că m-am simţit bine tot timpul. – Şi cu fruntea sus păşi în cabina lui şi închise uşa cu zgomot.

Dar oare se simţea bine cu adevărat? Se opri o clipă în faţa oglinzii şi se uită absent la imaginea sa. Obrazul îi era palid şi parcă străin. Pe urmă se lăsă tulburat pe marginea cuşetei şi-şi îngropă fruntea în palme. Vizita la Arucas, de care depindea întrucâtva succesul misiunii sale a fost de fapt o corvoadă chinuitoare; fusese tot timpul, neatent la discuţia importantă cu privire la tipărirea materialelor de propagandă în limba spaniolă; era cât pe ce să uite scrisoarea de recomandare către domnul Rodgers din Laguna. Ziua întreagă fusese obsedat de un singur gând: Elissa! Numele ei, deşi nerostit, avea darul să-l facă să roşească. Dar de ce? Doar nu avea niciun motiv să-i fie ruşine. Şi totuşi aşa era. Desigur, nimeni în afară de el. Nu putea să înţeleagă cu adevărat; Susan, toţi cei de pe vapor, toată lumea asta bârfitoare putea să-l judece total greşit, să-l arate cu degetul, să-i condamne sentimentul. El însă ştia că toţi ceilalţi se înşelau, că emoţia lui era nobilă, frumoasă şi înălţătoare. Frumoasă – o simţea cu adevărat, era o emoţie generoasă care ardea într-nsul şi-l făcea să se simtă mai aproape de Dumnezeu.

Elissa! – cât era de frumoasă! Şi ce era ruşinos în asta? Frumuseţea este un dar dumnezeiesc, animat de aceeaşi suflare care a dat lutului un suflet nemuritor. Şi dacă ea păcătuise la viaţa ei, de ce trebuia, asemenea fariseilor din vechime, s-o condamne şi să se depărteze de ea? Nu şi nu! În faţa lui Dumnezeu, de un milion de ori nu! Îşi propusese chiar de la început s-o ajute pe această femeie atât de frumoasă căzută pradă deşertăciunilor. Chiar şi astăzi, faptul că a trebuit să stea departe de ea, să piardă trei ore preţioase, îl făcea să se simtă chinuit de remuşcări dureroase. Da, remuşcări dureroase, acesta

era cuvântul. Îl cuprinse din nou o dorinţă arzătoare de a fi cu ea – de a o ajuta. Chipul ei fericit, sanctificat, îi apăru deodată în faţă, alături de el, ca o viziune sublimă, înconjurată de crâmpeie vagi de sunete şi culori: o bătaie uşoară a unor aripi de îngeri, trâmbiţe cu sunete armonioase, albul imaculat al unor veşminte şi nişte buze suave şi pure, porţi de aur deschizându-se larg şi sâni pe care capul lui ar putea să se odihnească. O, era prea mult, mult mai mult decât putea să suporte o inimă omenească.

Stătea singur în cabină cu nările fremătând, cu tot sângele năvălit în obraji, apoi îşi înălţă deodată ochii şi strigă cu glasul vibrând de emoţie:

— Voi putea să fac orice în numele lui Cristos care-mi dă puterea!

Rămase câtva timp cu privirea îndreptată în sus ca într-o rugă, apoi se ridică în picioare, se spălă pe mâini şi pe faţă, îşi puse un guler curat şi ieşi din cabină. Urcă imediat pe puntea superioară.

Sperase atât de mult şi se aşteptase atât de puţin s-o găsească pe Elissa acolo, încât atunci când o zări lâncezind plictisită şi singură într-un colţ retras, tot sângele îi fugi din nou în inimă. Păli violent. La câţiva metri mai încolo, în apropierea cabinei de cart, Mama Hemmingway şedea îngrămădită în fotoliul ei, ca un colac de frânghie sau vreun alt accesoriu al vaporului, atentă ca întotdeauna, maliţioasă şi iscoditoare. Ea fusese singura persoană care nu se mişcase de pe vas toată ziua. Dar Tranter n-o zări atunci când se îndrepta cu ochii strălucitori spre Elissa.

Femeia ridică privirea şi se uită la el.

— Aproape că te-am uitat, – spuse ea cu glasul tărăgănat. Îi plăcea să fie adulată şi devotamentul umil din ochii lui o determină să se arate aproape politicoasă.

— Trebuia să fac o vizită – crede-mă – pur şi simplu am fost obligat să o fac, – se grăbi el să-i explice. – Dar să ştii că m-am gândit toată ziua la dumneata.

Elissa căscă, etalându-şi fără jenă şirul de dinţi albi şi puternici din gura ei mare, roşie.

— Eşti obosită, – spuse el repede. – Ai umblat prea mult. – Solicitudinea lui era cu totul frăţească, deşi ar fi putut desigur să acorde măcar o fărâmă din compasiunea lui şi surorii sale Susan, care suferea tocmai atunci de o durere de cap cumplită.

— Am avut o zi extrem de obositoare şi cu totul neinteresantă.

— Cred că şi despre ziua mea s-ar putea spune acelaşi lucru, – răspunse el sprijinindu-şi cotul de bastingaj şi privind-o în ochi surâzător. – Deşi nu acesta este cuvântul pe care ar fi trebuit să-l folosesc. Totuşi îmi rămâne conştiinţa unei datorii împlinite. Vizita noastră la Arucas ar putea să dea roade. Vreau să spun, în ce priveşte succesul misiunii noastre. Oamenii aceia ne-au promis sprijinul lor financiar. Am căpătat o scrisoare de recomandare către un plantator foarte influent din Laguna, aşa că putem porni cu toată încrederea înainte. Rămase o clipă gânditor. – Este ceva de-a dreptul uimitor: toată ziua prea puţin m-am preocupat de perspectivele muncii mele, iar acum când stau aici şi discut despre aceste lucruri cu dumneata abia îmi pot stăpâni nerăbdarea. Mă simt plin de elan şi pentru mine asta înseamnă foarte mult.

— De ce?

— Toată viaţa mi-am dăruit-o vocaţiei mele. Am cunoscut graţia divină la o vârstă fragedă. Da, am găsit calea adevărului încă pe când eram copil. Trebuie să-ţi spun că am fost un băiat sărac. *A.*trebuit să lupt din greu ca să răzbesc, ca să fac o şcoală teologică, a trebuit să mă străduiesc din răsputeri pentru ca să pot munci la via Domnului.

Elissa se uită la el neîncrezătoare; omul acesta nu e sincer – îşi spuse – nu poate fi sincer. Pe urmă rosti cu glas tare:

— Nu cumva ai de gând să-mi istoriseşti povestea vieţii

dumitale?

— Nu, câtuşi de puţin – protestă el şi făcu un gest energic cu mâna. Simt pur şi simplu că trebuie să-ţi spun totul, totul despre mine, despre ceea ce sunt cu adevărat. Mi-e imposibil să păstrez aceste lucruri în mine.

Urmă o pauză, după care, împinsă de curiozitate, Elissa întrebă înălţând uşor din sprâncene:

— Dumneata ai avut vreodată de a face cu femeile?

— Nu.

— Nici măcar o singură dată?

E! clătină din cap, privind-o cu ochii mari strălucitori cum şi-ar privi un câine credincios stăpâna.

— la te uită, – murmură ea ca pentru sine. – Vasăzică e adevărat. Şi ai făcut tot drumul ăsta lung de la Connecticut...

— Poftim?

— Spuneam, – răspunse ea, – că de acum încolo te voi numi Iosif.

Se aprinse la faţă; nu înţelese aluzia.

— Iosif! – articula el. – Dar numele meu este Robert.

— Eu mă voi gândi întotdeauna la dumneata ca la Iosif. Pentru mine te-ai născut din nou cu numele acesta. Deşi nu ştiu. Nu m-am hotărât încă.

Vorbea foarte serios, dar pe Robert îl încerca bănuiala groaznică că-şi bate joc de el. Exclamă cu o seriozitate patetică:

— Pentru mine faptul de a te fi întâlnit a fost unul din marile evenimente ale vieţii mele. Atât de mare încât nici nu-mi pot închipui că vei dispare din existenţa mea – făcu o mişcare largă cu braţul şi lansă platitudinea arhiuzată, – ca un vapor care se pierde în noapte. Ar fi prea absurd. Întâlnirea noastră trebuie să aibă o continuare. Da, trebuie. Toate aceste convorbiri între noi doi nu se poate să nu ducă la nimic. O, aş fi în stare să-mi dau mâna dreaptă ca să pot fi instrumentul mântuirii dumitale. – Glasul începu să-i tremure şi se frânse. Copleşit de emoţie, îşi puse mâna rugător pe braţul ei şi urmă cu

căldură: – Aş vrea să-ţi dau ceva. Ceva care să exprime ceea ce simt pentru dumneata. Şi este sigur că asta simt. Dacă ai vrea să primeşti, aş dori să-ţi dau ceva la care ţin foarte mult. O carte mică ce a aparţinut mamei mele. Nu e mare lucru – doar o carte mică, cu vorbe bune. Dar nu m-am despărţit de ea niciodată în ultimii douăzeci de ani. Vrei... vrei s-o primeşti?

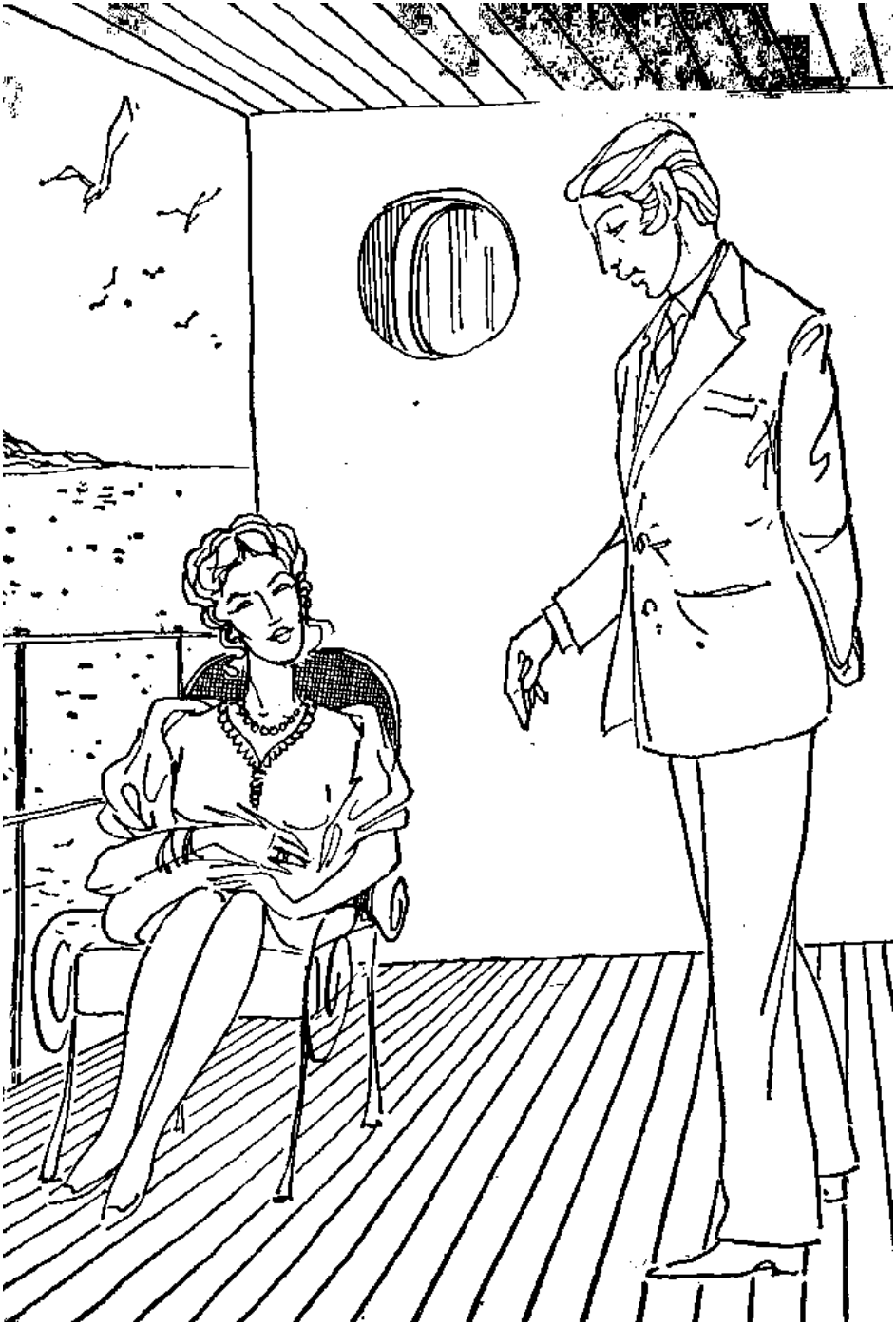

Elissa ridică privirea, apoi se uită repede în altă parte.

— Femeia aceea groaznică de colo se uită ţintă la dumneata, – observă ea cu indiferenţă. – Mie nu-mi pasă de loc, dar dumitale probabil că-ţi pasă.

El întoarse capul şi întâlni ochii ca două mărgele ai Mamei Hemmingway privindu-l sfredelitor.

— Nu, nu mă supără de loc, – declară el, dar în acelaşi timp îşi retrase mâna de pe braţul ei.

— Să mi-o dai după masă, – spuse Elissa deodată, – când vom ieşi din port, după ce se întunecă. Va fi mult mai misterios şi mai plăcut aşa... şi va mai drege puţin ziua de azi.

Se uită la ea vrăjit. Ceva mai încolo Mama Hemmingway se ridică anevoie din fotoliul ei şi se îndreaptă cu paşi târşiţi spre scară. Văzuse destul şi acum trepida de nerăbdare. Mici izbucniri de veselie lăuntrică îi agitau osânza de pe pântecele enorm, în timp ce punea cu băgare de seamă picioarele mici şi strânse în şireturi pe treptele scării.

— Să mor, dacă n-am prins poanta cea mai grozavă, – murmura ea satisfăcută. Santa Maria, să-mi sară ochii dacă mint. Se mai şi roagă lui Dumnezeu să iasă bine! Şarlatan afurisit. Am nişte ochi să-mi trăiască... Pe cinstea mea, e o poantă prea bună ca să n-o spun şi altcuiva. Plină de însufleţire înainta de-a lungul coridorului ca o broască mică şi neagră, până ajunse la cabina ei. După cum se aşteptase, Susan se afla acolo, culcată pe cuşetă cu o batistă udă pe frunte.

— Hello, hello – strigă ea pe un ton cât se poate de nevinovat. Ai aţipit un pic? Bine ai făcut. Pe aici trebuie să ai grijă de sănătatea dumitale, că de nu, te cureţi repede. Ascultă ce-ţi spun eu. Ia-le mai uşurel, drăguţă – exact cum face frăţiorul dumitale pe puntea superioară.

Susan ridică batista de pe un ochi. Urmă o pauză.

— Fratele meu?

— Chiar el, – strigă Mama Hemmingway cu o supremă

bunăvoinţă şi se sprijini de peretele cabinei. Chiar el, domnul acela drăguţ care cântă la armoniu. Şi, Sancta Maria, ce mai cântă şi acum. Nu se încurcă. Nu că l-aş condamna. Chiar atâta muncă, fără nicio bucurie, te face să căpiezi. Asta e sigur. Aşa am făcut şi eu, de când mă ştiu.

Susan deschise şi celălalt ochi.

— Ce vrei să spui?

Mama Hemmingway izbucni într-un hohot de râs tunător.

— Nu te speria, fetiţo. Lui Robbye n-o să i se întâmple nimica rău. La urma urmei, aşa e firea omenească. Altfel de ce ar fi mai lăsat Dumnezeu muieruşte pe pământ?

Se făcu linişte, apoi Susan se lăsă pe pernă şi închise ochii scârbită.

— Ce-ar fi să stăm puţin fără să vorbim. – spuse ea. Am o durere de cap…

Dar mama Hemmingway nu se lasă descurajată.

— Doamne Dumnezeule, de câte ori nu m-a durut şi pe mine capul. Mai ales după chef. Nu vreau să te plictisesc, drăguţă. M-am gândit însă că poate te-ar interesa să ştii că fratele Bob se distrează de minune cu doamna Baynham. Se ţin de mână. Vorba aceea: du-te încolo, vino încoace, lasă-mă şi nu-mi da pace. – Îşi lăsă capul pe spate şi începu să cânte cu ifose:

„Învârte-mă Willie în jur înc-odată
Tot roată, şi roată şi roată.
Că muzica-i dulce şi iute ca vântul
Picioarele nici să n-atingă pământul.”

Şi cu vocea ei obişnuită:

— Adevărul este că dragostea e visul celor tineri, nu-i aşa? Uitându-mă la ei m-a apucat setea. – Se întoarse cu dezinvoltură, luă o gură de apă din carafă şi începu să-şi gargarisească gâtlejul cu zgomot în faţa lavaboului.

Susan se ridica brusc de pe cuşetă şi se uită năucă,

cutremurată la silueta aceea informă şi lucitoare. Privirea ei deveni speriată; se ridică încet, deschise uşa cabinei şi ieşi. Mama Hemmingway care urmărea iscoditoare orice mişcare ca şi cum ar fi avut ochi şi la ceafă, strigă deodată în urma ei:

— Ia şalul meu, drăguţă. Soarele e spre asfinţit şi bate un vânt rece.

Apoi căzu pe banchetă şi lovindu-şi pieptul umflat cu palmele începu să râdă în hohote.

Susan urcă ţeapănă pe puntea superioară, cu mintea chinuită de nesiguranţă. O privire rapidă, temătoare o convinse că Robert nu era acolo: coborâse probabil jos. În schimb doamna Baynham mai trândăvea încă pe punte. Silueta ei de o frumuseţe voluptoasă se profila cu intensitate în lumina orbitoare a asfinţitului. Trupul acela cu formele împlinite, oarecum exagerate, emana ceva care o umplu pe Susan de oroare. Buzele i se crispară, figura îi deveni speriată. Dar avea în ea o forţă de neînfrânt. Se apropie de femeia aceea.

— De ce nu-l laşi pe fratele meu în pace? – o abordă ea fără ocol. Vorbea cu vocea joasă, concentrată.

Elissa îşi ridică ochii spre ea, apoi îi mută în altă parte.

— S-a şi comentat în cabină? – murmură ea. – O mică conversaţie creştinească cu mahalagioaica aceea anglo-spaniolă, prietena dumitale?

— Să nu crezi că scapi de mine cu una cu două, – răspunse Susan neînduplecată. – Ştiu de mult că l-ai scos din minţi pe fratele meu.

— Atunci de ce nu vorbeşti cu el?

— Am vorbit cu el, dar nu vrea să înţeleagă. N-a fost încă niciodată în halul acesta. Parcă a înnebunit de tot.

Elissa începu să-şi pudreze nasul.

— Vrei să spui că dumneata eşti înnebunită de groază, ca nu cumva să-l pierzi. Se vede cât de colo pe faţa dumitale. De ani de zile îl cocoloşeşti şi acum când pentru prima oară se uită la o altă femeie leşini de frică.

Degetele lui Susan se încleştară; deveni albă ca varul.

— Nu-i adevărat, – strigă ea cu glasul tremurător. – Nu vreau decât ca Robert să fie fericit. Devotamentul meu pentru el este cu totul dezinteresat. Nimeni n-ar fi fost mai fericit ca mine dacă s-ar fi îndrăgostit de de o femeie cumsecade.

— O, doamne, – oftă Elissa şi închise pudriera cu o mişcare leneşă. – Am crezut că toate aceste lucruri sunt de mult de domeniul trecutului. Pur şi simplu nu sunt în stare că suport aşa ceva.

— Îmi pare rău, – spuse Susan printre dinţi – dar va trebui să suporţi.

— Pleacă, – o rugă Elissa pe un ton plictisit. – Te rog să pleci. Nu mai pot. Eşti prea teatrală. Parcă ai fi o tânără creştină din antichitate aruncată în arena cu lei. Simt că mă apucă disperarea.

— Degeaba încerci să fii ironică, – spuse Susan cu glasul sugrumat; simţea că se sufocă. – Trebuie să-mi promiţi acum… aici.

Brusc, Elissa se dezbără de aerul ei indolent ca de o haină veche; îşi înălţă capul încet şi o ţintui pe Susan cu o privire de un dispreţ nimicitor.

— Nu eşti altceva decât o biată nebună şi ai început să mă plictiseşti. Pentru Dumnezeu, femeie, de ce nu poţi să laşi niciodată oamenii şi lucrurile în pace? Vrei ca toată lumea să fie ca dumneata. Eşti de un egoism nemaipomenit. Şi pe lângă toate mai eşti şi acaparatoare! L-ai monopolizat pe micuţul Robert al dumitale ca să faci din el o a doua ediţie a Mântuitorului. La urma urmei n-ai decât. Pe mine nu mă priveşte nici dacă o faci şi nici pe cine converteşti. Dar ce te priveşte pe dumneata cu cine mă culc eu?

— Nu se poate, – îngăimă Susan, – nu se poate să spui aşa ceva. Este îngrozitor.

Elissa râse scurt, apoi se ridică deodată în picioare.

— Foarte amuzantă această conversaţie, – spuse ea cu o răceală autoritară. – Dar consider că a durat destul. Acum trebuie să cobor. – Şi, târând după ea pledul ce-i

atârnă pe braţ, trecu foşnind uşor prin faţa lui Susan şi se îndreptă cu un mers graţios spre cabine.

Susan rămase nemişcată, cu genunchii tremurând, cu toată fiinţa răvăşită, cufundată parcă în beznă. Dar cel puţin vorbise. Da, spusese ce avea de spus. Gândul acesta o reconforta. Îşi ridică faţa şi privi cerul strălucitor care-şi revărsa mai departe splendoarea în torente scânteietoare, izvorând parcă din însuşi tronul Creatorului.

Dumnezeu! Da, acolo era Dumnezeu. Totul era bine din nou. Putea să se roage. Se simţi iarăşi puternică şi cu ochii îndreptaţi în slăvi îşi mişcă buzele într-o rugă mută, pasionată.

Deodată răsunară stins trei bătăi de clopot, ca o chemare la vecernie sub cupola unei catedrale. Sunetul acesta se răspândi în ungherele cele mai îndepărtate, trezind parcă la viaţă întreaga animaţie a vasului. Se auzi un plescăit de otgoane peste luciul apei, un scârţâit de scânduri de dană, câteva strigăte răzleţe de pe mal care se destrămară în neant. O briză uşoară se stârni în văzduhul liniştit. Vasul se mişca din ce în ce mai repede. *Aureola* îşi croia din nou drumul către larg.

CAPITOLUL XII

Masa de seară se sfârşise; o masă tăcută, tristă, străbătută de momente de emoţie, învăluită în atmosfera stranie a despărţirii iminente. Căpitanul, de obicei adept al unei conversaţii continui în timpul mesei, de astă dată vorbise puţin. Era preocupat de un gând, poate de gândul că pierdea un pasager pentru care avea un respect sincer; poate ceva mai mult decât atât. Privirea lui se îndreptase de câteva ori spre Mary şi în cele din urmă întrebă: – Vă veţi petrece tot timpul la Orotava, – la hotel? La răspunsul ei afirmativ, ezită – lucru puţin obişnuit la un om ca el, apoi spuse:

— Este o localitate plăcută. Curată şi sănătoasă datorită aşezării ei. O adevărată staţiune climaterică, iar vântul bate întotdeauna dinspre mare.

Şi nu mai adaugă nimic.

Harvey se urcase acum pe puntea superioară bucurându-se de liniştea nopţii, după zăpuşeala din salon. Efervescenţa asfinţitului se topise înghiţită de apele mării. Şi cu un suspin de uşurare văzduhul se însenină şi se limpezi din nou; se lăsase o noapte albă, liniştită, iluminată de vraja fluidă şi palidă a lunii care se ridica încet în urma vasului. Încă neîmplinită, ca o fecioară dulce şi sfioasă speriată de feminitatea ei născândă. Stelele clipeau şi ele undeva în înaltul luminiscent al cerului. La babord luminile oraşului Las Palmas licăreau în zare presărate ca nişte puncte scânteietoare pe linia clară a orizontului.

Aureola aluneca înainte fără grabă, abia cu cinci noduri

pe oră, legănându-se uşor în mers, ca şi cum ar fi ştiut că nu avea un drum lung de făcut şi că mai era timp destul până să arunce ancora înainte de revărsatul zorilor. Apa clipocea vesel lovindu-se de flancuri şi de pupă, iar zgomotul ei se ridica murmurând şi stârnind ecouri vagi şi sclipiri de argint.

Rezemat de bara de la proră, Harvey îşi lăsă privirea să se afunde în adâncul cald al nopţii: apa, pământul şi cerul unite între ele şi împăcate. Dar în inima lui nu era pace.

Deodată auzi paşi apropiindu-se şi o mână îi atinse umărul. Harvey nu se mişcă: fără să întoarcă capul, spuse cu o voce străină, sugrumată de tristeţe:

— Ei bine, Jimmy. Ţi-ai pus afacerea pe picioare?

— Bineînţeles, e ca şi făcută, strigă Corcoran şi în liniştea nopţii vocea îi răsună cu o tărie neaşteptată. – Am trimis o telegramă la Santa Cruz şi tot ce mai aveam de aranjat. Când Bob o s-o primească, va sări în sus de bucurie. Ţi-am spus că sunt pus pe fapte mari.

— Eşti foarte misterios, Jimmy – spuse Harvey absent, în legătură cu afacerea asta a dumitale.

— Exact! strigă Jimmy – Dar toate lucrurile la vremea lor, nu-i aşa? Şi niciun om n-a făcut vreodată avere, vorbind prea mult. – Se întrerupse şi aruncă o privire şireată spre profilul întunecat şi sever al lui Harvey; apoi cu un mic gest confidenţial declară: – Dar dumneata eşti prietenul meu, nu-i aşa? Nu mi-e teamă să-ţi spun ce am de gând să fac.

— Altă dată, Jimmy, – spuse Harvey repede. – Nu sunt tocmai într-o stare sufletească potrivită pentru a asculta confidenţe.

— Bine, bine – răspunse Jimmy împăciuitor; îşi retrase braţul, luă o postură ofensivă, strânse pumnii şi făcu câteva mişcări puternice de box prin aer; apoi gâfâind uşor luă o priză de tutun. – Vezi, asta e povestea. Toate la timpul lor, zici? Ai dreptate, răspund eu. Dar ai să cobori cu mine la Santa Cruz şi ai să-l cunoşti pe profesor, ori să nu-mi zici mie Jimmy C.

Se lăsă o scurtă tăcere, în timpul căreia Jimmy îşi ciuli urechea mutilată.

— Îl auzi? – spuse el şi un zâmbet larg i se putea ghici pe întuneric. E întocmai ca o vacă într-un magazin de porţelanuri.

Dincolo de cabina de cart auziră paşii repezi, agitaţi ai lui Robert Tranter. Fredona un cântec – semn sigur că era neliniştit. Ori de câte ori mintea lui evanghelică era stăpânită de nehotărâre, Tranter începea să fredoneze; şi acum, printre buzele lui groase şi ţuguiate, ieşeau anevoie notele psalmului „Coboară, car frumos”.

— Cai verzi pe pereţi, – reluă Jimmy, – dar ăsta e un papă-lapte sadea. Avea dreptate Platon când spunea că bunul simţ e un lucru care nu poate fi învăţat niciodată. Şi uite-l cum umblă de colo-colo ca un somnambul. Pe cinstea mea, soră-sa face cât şase ca el. – Căscă, îşi încleşta pumnii şi-i ridică cu o vădită plăcere în sus. Apoi declară cu un aer cât se poate de indiferent: – Bun, mă duc jos, să mai stau liniştit la o parolă cu Mama Hemmingway şi Hamble. O conversaţie mondenă, mă-ntelegi. Nimic altceva. La revedere. Vreau să spun, deocamdată.

O urmă de zâmbet trecu pe faţa lui Harvey – reticenţele lui Corcoran erau caraghioase din cale afară! – apoi se stinse imediat. Se întoarse din nou să se sprijine de bară, dornic de singurătatea mării, de tăcerea adâncă a nopţii. Dar o clipă mai târziu, fu deranjat din nou: alături de el se oprise Tranter.

— Văd că ai ieşit să visezi, dr. Leith. Şi e o noapte minunată pentru a comunica cu stelele. Da, domnule. Niţel cam închisă poate. Un pic umedă, nu crezi? Trebuie să recunosc că sunt leoarcă de transpiraţie. – Harvey îi auzea respiraţia precipitată printre amabilităţile pe care i le adresa. Oamenii ar trebui să iasă pe punte ca să mai respire.

— Oamenii ar trebui să facă fiecare ce doreşte – i-o reteză Harvey plictisit.

Tranter râse cu râsul acela prompt şi emoţionat care în seara asta venea parcă mai prompt, suna parcă mai strident, aproape isteric.

— Ha! ha! Sigur că aşa trebuie. – Vorbea ca şi cum ar fi vrut să-şi dea singur curaj. Cum să nu. Adică, până la un punct. Mă gândeam numai că doamnele s-ar simţi mai bine aici, pe punte şi mă întreb, de fapt, oare unde s-or fi dus.

Harvey se depărta de el, îngreţoşat de tonul moale, oarecum speriat, dar persistent al cuvintelor lui.

— Doamna Baynham s-a retras în cabina ei îndată după cină – îi aruncă el scurt, peste umăr. – Am auzit-o spunând că este obosită şi că doreşte să se culce imediat. Se întoarse brusc şi se îndreptă spre cabine, vag conştient de valul subit de dezolare care inunda faţa celuilalt.

A plecat, a dispărut pentru toată noaptea în sanctuarul inviolabil al cabinei sale! – Şi-i promisese doar... era o lovitură cruntă pentru Tranter. Micul volum legat în piele moale, care umfla buzunarul de la piept îi apăsă acum inima ca o bucată de plumb. Cu desăvârşire zdrobit rămase un moment locului, cu un aer disperat şi rătăcit, apoi îşi lăsa capul în piept şi începu să se plimbe încolo şi încoace. Uită să mai fredoneze.

Pe puntea inferioară, în faţa intrării coridorului, Harvey se opri. Să intre şi el în cabină? Se simţea obosit, epuizat, fără să ştie de ce. Amintirea penibilă a obrazului lui Tranter îl obseda, ca o pată urâtă, înfuriindu-l fără motiv. Această manifestare de tandreţe dulceagă, etalată cu atâta lipsă de pudoare îi confirmă în întregime convingerea că dragostea nu e decât o himeră, o necesitate biologică, o reacţie animalică a celor stăpâniţi de instincte vulgare. Atât şi nimic mai mult. Aşa gândise întotdeauna cu sânge rece. Acum însă gândul acesta îl deprima umplându-i sufletul de remuşcare. Ce se întâmplase? Mândria lui senină şi superbă era biciuită de ironia unui glas lăuntric. În jurul lui mai auzea şi alte

glasuri. Vraja acelei nopţi îl învăluia cu mii de şoapte dojenitoare şi îi tulbura simţurile. Frumuseţea – pe care o respinsese întotdeauna ca fiind diametral opusă adevărului, era ireconciliabilă cu convingerile lui.

Copleşit de tristeţe îşi continuă drumul spre proră. Vaporul îşi urma şi el calea lui neabătut într-o mare de linişte. Harvey ajunsese la proră. Aici, deşi faţa lui nu trăda nimic, inima i se opri deodată, apoi începu să bată năvalnic. Silueta ei zveltă şi fragilă ca o trestie îi apăru în faţa ochilor, trezindu-i un elan de bucurie tainică. În clipa următoare se pomeni alături de ea, sprijinit de bară, cu privirea aţintită în depărtarea necuprinsă şi tăcută.

— Ştiam că ai să vii, – spuse ea într-un târziu, fără să se uite la el. – Acum nu mă mai simt abătută. Vorbea cu o voce stinsă, incoloră, lipsită de orice urmă de cochetărie. A fost o zi atât de stranie, – urmă ea, – Sunt năucită. Iar mâine părăsesc vaporul.

— Ai fi preferat să nu pleci? spuse el şi cuvintele sunau dureros de reci.

— Da. N-aş vrea să părăsesc vaporul acesta. Îmi place. Pe bordul lui mă simt în siguranţă. Şi totuşi va trebui să plec.

El nu-i răspunse nimic.

— Ai simţit vreodată, – reluă ea şi vorbele îi sunau ciudat, venite parcă de la mari depărtări – că eşti prins într-un angrenaj şi că trebuie să mergi înainte condus parcă de nişte sfori nevăzute, mereu înainte?

Scormoni în minte să găsească o glumă care să sublinieze extravaganţa cuvintelor ei; dar nu găsi nimic.

— Am impresia că toată viaţa mea a fost aşa. Acest vaporaş mă împinge acum înainte către ceva – nici eu nu ştiu către ce anume. Şi totuşi ştiu, adică îmi dau seama foarte vag, fără să fiu în stare să înţeleg.

— Toate acestea sunt copilării – spuse el cu glasul stins.

— Ştiu că sunt copilării, şi totuşi acesta e adevărul. Ai râs de mine zilele trecute când ţi-am vorbit de visul meu. Mă crezi proastă, poate chiar nebună! Dar ce să fac, n-am încotro. Este ceva mai puternic decât mine, care mă obsedează, planează asupra mea ca o pasăre mare. Nu vrea să-mi dea pace. N-am fost încă niciodată pe aceste

insule. Şi totuşi am sentimentul nelămurit că mă reîntorc aici. Nu ţi-am văzut chipul niciodată înainte şi totuşi... dar ţi-am mai spus-o şi altă dată! Crede ce vrei, dar e adevărat – e purul adevăr. Pe pluta aceea, astăzi, am simţit într-un chip cu totul inexplicabil că te cunoşteam mai bine decât mă cunosc pe mine însămi. – Vorbele ei se stinseră într-un oftat uşor care îşi luă zborul în necunoscut, întocmai ca o pasăre albă rătăcită şi speriată, departe de ţărm.

Harvey făcu un efort ca să-i răspundă.

— Când eşti pe mare îţi vin fel de fel de idei, fără nicio legătură cu viaţa reală. Peste şase săptămâni vei fi din nou în Anglia şi ai să uiţi de toate acestea. Iar sforile nevăzute de care vorbeşti te vor conduce foarte vesel la restaurantele de lux, la operă, la acele recepţii despre care mi-ai vorbit zilele trecute. O viaţă cât se poate de plăcută!

Pentru prima dată îşi întoarse capul spre el. Chipul ei zbuciumat avea o paloare ciudată – iar ochii luceau cerniţi şi trişti.

— Totul este numai o aparenţă, răspunse ea cu melancolie. – Acest fel de viaţă nu-mi place şi nu mi-a plăcut niciodată. Niciodată. Locul meu nu este acolo. Într-un fel nu mi se potriveşte. – Glasul ei căpătă un accent chinuit şi începu să vorbească mai repede. – Te gândeşti că sunt încă un copil, că nu pricep nimic din viaţă. Dar să ştii că înţeleg destule şi de aceea uneori n-o mai pot suporta, de aceea trebuie să plec undeva cât mai departe. Este atât de deşartă, gălăgioasă, agitată. Nimeni nu se astâmpără – petreceri peste petreceri, cocktailuri, baluri, cinema, alergătură de colo-colo – o viaţă dezlănţuită – în fiece clipă te asurzeşte jazzul. Gramofonul Elissei – cred că ar muri fără el. O singură preocupare – Cum să te distrezi? Poate n-ai să mă crezi – dar n-ai timp nici să te gândeşti. Îţi spui probabil că sunt o nebună, că nu am simţul proporţiilor şi nici al umorului. Dar am convingerea că n-ai dreptul să primeşti de la viaţă decât

dacă investeşti ceva în ea. Iar oamenii pe care îi cunosc pretind să ia mereu, fără să dea nimic în schimb. Totul este strălucitor pe deasupra şi gol pe dinăuntru şi nu există nimeni care, să înţeleagă acest lucru. – Tăcu brusc şi se întoarse iarăşi, abătută, cu faţa spre larg.

Harvey rămase multă vreme neclintit, mut, apoi se trezi spunând, cu un glas ce părea că vine din adâncul fiinţei sale:

— Eşti măritată. Ai un soţ.

Melancolia ce plutea în jurul ei ca o umbră transparentă îi învălui glasul când îi răspunse ca şi când ar fi repetat o lecţie.

— Michael e foarte bun cu mine. Ţine foarte mult la mine şi eu ţin mult la el.

Lupta care se dădea în el deveni insuportabilă, cuvintele îi scăpară violent de pe buze, fără să şi le poată reţine.

— Atunci n-ai niciun motiv să te plângi. Soţul dumitale te iubeşte şi dumneata îl iubeşti pe el.

Totul păru că se opreşte în loc: vaporul, marea, noaptea şi brusc se făcu tăcere. Mary îşi strânse mâinile deznădăjduită şi spuse în şoaptă:

— Este odios din partea mea să vorbesc despre astfel de lucruri. Dar dumneata mi-ai cerut-o. Nu pot... n-am iubit niciodată. Am încercat, dar mi-a fost peste putinţă. Este ca şi cum acest sentiment ar fi fost smuls din mine cu ani şi ani în urmă.

Trecură clipe lungi. Niciunul din ei nu scoase o vorbă. Vaporul îşi continua cursa pe o mare uşor învolburată. Vântul aducea până la ei foşnetul şi clipoceala apei, iar stelele clipeau pe cerul limpede ca nişte ochi deschişi proaspăt spălaţi. Stăteau unul lângă altul pe întuneric, uniţi într-o intimitate misterioasă. Nimic altceva nu mai avea importanţă. Timpul şi spaţiul se topiseră undeva în necunoscut. Vaporul nu mai era vapor ci un fel de element celest, straniu înzestrat cu o forţă care, fără să ţină seama că trupurile le erau despărţite, îi purta în

grabă pe amândoi spre acelaşi destin. Da, erau împreună, legaţi printr-o forţă ale cărei mobiluri nu le puteau descifra, dar care era acolo, reală şi de neînţeles. În afara trecutului şi în afara viitorului, mistică şi totuşi palpabilă. Inima lui bătea să-i spargă pieptul. O încântare divină plutea în aer gata să-i pătrundă în sânge. Cuprins de un tremur, nu dorea decât un singur lucru: să afle că ea îl iubea. Dar nu spuse nimic – orice cuvânt ar fi fost o profanare într-o clipă ca asta. Într-un târziu se auzi slab o bătaie de clopot, undeva departe în urma lor. Mary oftă.

— Acum trebuie să plec. Da, trebuie…

Se desprinse în tăcere şi o însoţi. Orice mişcare a ei i se părea infinit de preţioasă, încărcată de un sens tainic. Ajunşi pe coridor se opriră apoi, fără să se mai uite unul la altul, intră fiecare în cabina lui. Harvey nu îndrăznise s-o privească. Nu-şi spuseseră nici măcar „noapte bună”.

O linişte adâncă coborî asupra vaporului. La fel ca şi mai înainte, când soarele se contopise într-o apoteoză de frumuseţe pură cu apele mării, în liniştea de acum stăruia ceva trist şi cast totodată. Jucătorii de cărţi se retrăseseră în cabinele lor. Vasul parcă adormise.

În momentul acela, tulburând liniştea din jurul lui, se auzi pe puntea superioară pasul tiptil şi grăbit al lui Robert Tranter. La ora asta, trebuia să fie de mult în cabina lui. Coborâse şi, din fericire, Susan îl văzuse îndreptându-se spre cabină. Dar ieşise din nou. Era zăpuşeală, pur şi simplu nu mai putea respira. La urma urmei, omul are tot dreptul să ia puţin aer proaspăt, fie ce-o fi.

Şi aşa ajunse pe puntea superioară, înconjurat de farmecul senin, ei da… al operei Creatorului său, şi umbla, umbla mereu neostenit încolo şi încoace. Uf, ce căldură! Trase nervos de guler. Nu puteai cere unui om să stea jos în cabină pe o noapte ca asta. Şi totuşi, probabil că va trebui să meargă jos; da, domnule; doar n-o să stea afară toată noaptea. Un zâmbet slab îi alunecă pe faţă la gândul acesta. El, Robert Tranter să se poarte ca un Don

Juan! Apoi zâmbetul se topi, făcând loc unei expresii de spaimă.

Cât de mult dorise s-o vadă pe doamna Baynham după cină! Ea îi făgăduise doar: da, fir-ar să fie, îi făgăduise. Şi Elissa – da, de ce să nu-i spună Elissa, doar acesta era numele ei, nu-i aşa? – nu era o femeie care să nu se ţină de cuvânt. Era sigur că dacă spunea ceva, făcea exact ceea ce spunea.

Doamne, ce căldură! Se simţea încins, cu cămaşa lipită de trup. Tamponându-şi fruntea cu batista, căuta cu disperare să-şi vină în fire. Dar degeaba. Ea îi spusese, nu-i aşa? că va accepta cartea după cină. Şi plecase imediat în cabina ei. Posibilitatea la care se gândise mai înainte îi trecu din nou prin minte cu o îndoită stăruinţă şi-l făcu să se cutremure.

Probabil ea înţelesese că el o să-i aducă cartea chiar în cabina ei. Da, cu siguranţă că aşa era. Şi de ce nu? Înghiţi în sec şi-şi şterse fruntea din nou. Da, de ce nu? Nu era trecut cu mult de ora zece. Şi apoi mâine ea va părăsi vasul.

„Mâine ea va părăsi vasul”. Un glas abia auzit care putea să fie şi al său propriu, îi repeta într-una aceste cuvinte la ureche.

Nu putea s-o lase să plece chiar aşa. Nu, nu. Şi-ar putea închipui despre el că a uitat – că a făcut o glumă proastă. Nu domnule. El nu era în stare să facă o glumă atât de proastă, atât de grosolană.

Deodată se opri din mers. Cu o privire hipnotizată, speriată, se întoarse, şi începu să coboare încet scara ce ducea la cabine. Se apropie prudent de uşa cabinei ei. Cu degete tremurătoare ciocăni uşor, bâjbâi nesigur, apoi deschise uşa.

Elissa nu se culcase încă, ci stătea întinsă aproape goală pe banchetă. Îmbrăcămintea ei somptuoasă, risipită pretutindeni îi atrase privirea, dar mai ales vederea ei – acolo! Îl zăpăci.

— Ei, – spuse ea cu un calm desăvârşit. – Ţi-a trebuit

mult timp până să te hotărăşti.

El nu răspunse. Pe faţa lui speriată apăru o expresie lacomă. Se uită din nou la ea, la părul ei, la pielea albă, la curba superbă a taliei. Îşi simţi gâtul uscat. În clipa următoare uită de toate. Intră şovăitor în cabină, apoi închise uşa în urma lui.

CAPITOLUL XIII

— Dar noaptea făcu loc zorilor şi tot farmecul fierbinte al întunericului se scufundă în ocean ca o mână ostenită. Se revărsa de ziuă, o zi rece şi posomorâtă. Pe cer se târau inexorabil trene lungi de nori. *Aureola* ancorată în faţa Orotavei încă de când clopotul bătuse de şapte ori, se legăna acum pe valurile cenuşii şi agitate, cu trâmbe de ceaţă în jurul catargelor, şi toată alămăria vaporului aburită de frigul dimineţii. În faţă, litoralul era şi el învăluit într-o ceaţă fină care plutea alburie deasupra oraşului şi se izbea în rotocoale dese de Pisc, ascunzându-l vederii. Din când în când printre valurile ceţii se ivea fugar câte o pată de culoare – galbenul unui vârf de acoperiş, verdele unei crengi de palmier sau purpura unei tufe înflorite – care licărea şi se stingea intermitent, amăgitoare şi efemeră. Valurile se izbeau întunecate de nisipul negru vulcanic al ţărmului, iar pescăruşii care zburau în jurul vasului cu ţipete ascuţite adăugau acestui muget îndepărtat o notă dezolantă şi ameninţătoare.

— Pe legea mea, – spuse Corcoran în timp ce privea de pe puntea superioară peisajul din faţa lui împreună cu Mama Hemmingway. – N-aş spune că mă încântă priveliştea asta. Nu se vede mare lucru, dar ceea ce se vede arată de-a dreptul groaznic.

Fără să-şi ia ochii ei mici şi lucitori de la ţărmul îndepărtat, îşi mută ţigara de foi în celălalt colţ al gurii.

— Ia te uită la el, – mormăi ea cu dispreţ. – Ei nu, că asta-i bună. De ce vorbeşti ca un nătărău despre ceea ce nu ştii? Când se ridică ceaţa, locul ăsta e un colţ de rai. N-

ai loc să te mişti de-atâtea flori frumoase. Îţi aduci aminte de cântecul lui George Lashwood „În fiecare dimineaţă îţi cumpăr un buchet de violete”. Mare cântăreţ, George ăsta. Aici n-ar fi avut nevoie să le cumpere. Şi nici dumneata. Răsar de peste tot şi ţi se bagă drept în ochi. Numai că eu nu dau o para chioară pe ele, fie că răsar sau nu răsar. Aşa-s eu. Înţelegi?

— Înţeleg foarte bine, – spuse Jimmy mohorât. – Dumneata nu dai o para chioară pe nimeni, de aia ei un noroc atât de-al dracului la cărţi. Când pornim de aici?

— O să ridicăm ancora destul de repede. Îndată ce înălţimile lor, simandicoşii noştri pasageri vor fi debarcaţi. Dacă dumitale nu-ţi place oraşul, căpitanului nu-i place portul. Şi nici nu e bun de loc. Uite acolo, cocoşelule, în partea din fată, ce stânci se văd. Arunci un biscuit de la pupă şi ajunge la ele. Dacă ai fi trecut printr-un naufragiu, aşa cum am trecut eu în tinereţe, ai fi ştiut ce înseamnă asta. Pariez că într-o jumătate de oră am plecat de aici. La ora cinci trebuie să fim la Santa Cruz. Buna mea Santana! Poţi fi sigur că bătrâna Hemmingway n-o să mai zăbovească o clipă –, fuga la mica ei *Casa presto printo.* Cu picioarele pe preş şi cu coatele pe masă la o mică *comida.* Şi dacă nu pricepi ce-i aia, să ştii că e o mâncărică pe cinste. Într-un fel nu prea mi-a plăcut haleala în ultima vreme. Pur şi simplu nu mi-a tihnit. Cu blestematul ăla de ţap bătrân înfipt în faţa ta nici nu puteai să înghiţi dumicatul ca lumea. Ori, eu una mănânc cum nu se mănâncă, să zicem, peştele la palatul Buckingham. Vulga-ar, grozav de vulga-ar, dar cu toată plăcerea. Ăsta-i adevărul. – În aceeaşi clipă se întoarse pe jumătate şi-i aruncă o privire piezişă. – Şi pentru că veni vorba de adevăr. Ia spune-mi ce ai de gând să învârţi după ce ajungi la Santa?

— Nişte afaceri, – răspunse el şi-şi trecu palma peste bărbie. Am o întâlnire importantă de afaceri.

Ea chicoti neîncrezătoare.

— Să fim bine înţeleşi. Pe mine nu mă duci cu aşa ceva.

Doar n-oi fi Rockefeller. Ştiu ce-ai făcut în după amiaza aceea la Las Palmas. Ţi-ai vândut acul de cravată. Da, cocoşelule, i-ai dat drumul pe gârlă ca să faci rost de niscaiva mărunţiş pentru o mică partidă de rummy. Şi acum uite că Hemmingway ţi i-a luat pe toţi. – Bătu satisfăcută cu palma peste punga ce-i atârna pe piept. – Sunt aici bănişorii. În seiful meu particular, iar dumneata umbli iarăşi să împuşti banul.

Jimmy rămase cu gura căscată în faţa intuiţiei ei diabolice; dacă n-ar fi fost atât de năucit, poate că ar fi roşit.

— Ce vrei să spui cu prostiile astea? N-am pus eu la cale o afacere care mă aşteaptă deîndată ce cobor de pe vas? Nu-i totul aranjat? Nu mă aşteaptă prietenul meu, profesorul Sinnott, cu braţele deschise ca să mă ia tovarăş?

Ea se uită la el câteva clipe mută de uimire. Apoi se porni pe râs. La început stăpânit, gustând pe îndelete savoarea acestei glume, apoi se dezlănţui, ţipând de veselie şi ţinându-se cu amândouă mâinile de bară ca să nu cadă.

— Sinnott, – hohoti ea, – bătrânul Bob Sinnott care ţinea barăcile alea pricăjite de distracţii lângă arena de tauri! Sfinte Dumnezeule, o baracă de tras la ţintă pentru toţi derbedeii, şi un manej cu un singur cal pentru bambinos. Doamne ajută şi nu mă lăsa, asta-i bună. Îl ştiu pe bătrânul. Sinnott. Şi nici nu-i profesor, e un nenorocit, un biet nenorocit ca vai de capul lui, îţi spun eu. E pe ducă. Barăcile lui sunt gata să se dărâme şi el odată cu ele. Ăsta e omul care o să te ia ca tovarăş în afaceri? Nu mai spune – Şi izbucni din nou în cascade de râs.

Se uită la ea consternat şi neîncrezător.

— Toate astea sunt prostii, – protestă el – nişte prostii sfruntate. Bob şi cu mine am fost tovarăşi pe vremuri în Colorado, el mi-a scris şi mi-a cerut să vin.

Femeia îşi şterse ochii şi trase cu poftă un fum din ţigară.

— Vom trăi şi vom vedea, – declară ea satisfăcută. Aşteaptă puţin şi ai să vezi. Bob Sinnott e dator vândut la toată lumea dimprejur. Se agaţă şi de un fir de păr. N-are nici măcar un ban de aramă nenorocit ca să zică şi el că-i al lui. E la pământ.

Tăcere mormântală.

— Nu se poate, – murmură el într-un târziu – te înşeli.

Femeia îşi scutură capul cu energie.

— Ascultă-mă pe mine, cocoşelule. Dumneata eşti cel care te înşeli. Ai să vii în curând la mine: dă-mi o coajă de pâine cucoană – aşa să-mi ajute Dumnezeu. Şi ai să-i dai dreptate lu' maica Hemmingway. Dar nu-ţi fie teamă. N-o să te las să mori de foame. Mama Hemmingway are o inimă bună. Bătrână şi urâtă, dar cu o inimă de aur. – Se uită la el dintr-o parte. – Calle de la Tuma 166 – asta-i adresa. Toată lumea îmi cunoaşte localul. O vorbă bună pentru fiecare şi niciun fel de favoruri. N-ai decât să întrebi pur şi simplu unde-i localul Mamei Hemmingway. Dacă vrei poţi să întrebi şi un poliţist. – Mai trase adânc un fum din ţigară. – Haide, n-o lua chiar aşa de serios, cocoşelule. Fii vesel. Ar trebui să iei exemplu de la doamna Baynham – Nimic n-o poate doborî. – Încerca vădit să-l încurajeze. N-ai văzut-o azi? Umbla ca o pisică care a mâncat smântână. Şi vrei să ştii de ce? – Îşi ridică sprâncenele cu înţeles. Apoi chicoti de plăcere. – N-ai observat? Tranty nu s-a arătat încă în dimineaţa asta. Aseară târziu a avut de făcut o rugăciune cu cineva. Doarme târziu, drăguţul de el. Stai cuminte organistule, dacă nu vrei să dai de altă muzică.

Corcoran se uită la ea încruntat şi neîncrezător.

— N-ai putea să laşi oamenii în pace? – spuse în cele din urmă, încă amărât. – Întotdeauna eşti gata să pui altora în cârcă tot ce poate fi mai rău.

— Tot ce poate fi mai rău? – ripostă ea indignată. – Nu l-am văzut eu cu ochii mei behăind ca o oaie rătăcită la uşa cabinei ei ca să-i dea drumul înăuntru? Nu l-am văzut eu… se opri brusc, dând cu ochii de Susan Tranter care se

apropia de ei venind dinspre cabina de cart.

— L-aţi văzut cumva pe doctorul Leith? – întrebă ea.

— Nu, răspunse Mama Hemmingway, cu o efuziune onctuoasă. – Noi nu l-am văzut, drăguţă. Tocmai stăteam aici şi vorbeam despre vremea de afară, despre flori şi câte altele. Frumoşii trandafiri care înfloresc primăvara, tra, la, la. E un psalm, întreabă-l şi pe Rockefeller, aici de faţă, dacă nu-i aşa. Dar nu l-am văzut de loc pe doctor. O fi poate în cabina lui. Pentru ce ai nevoie de el, drăguţă?

— Nu are importanţă, – răspunse Susan cu o veselie forţată. – Nu-i chiar atât de important.

— Sper că fratele dumitale nu-i bolnav? – întrebă Mama Hemmingway plină de solicitudine. – Sper şi mă rog să nu i se fi întâmplat nimic.

— Arată puţin cam palid astăzi, – spuse Susan. Dar nu e nimic serios.

— Aha, răsuflă Mama Hemmingway uşurată. – Poate că o uşoară indigestie, drăguţă. Poate că a avut o noapte agitată.

Se lăsă o tăcere grea, apoi, ca pentru a umple tăcerea, se auzi o bătaie uşoară de vâsle în aerul dens şi opac şi din ceaţă se desprinse o barcă de formă lunguiaţă. Condusă de opt oameni desculţi care vâsleau voiniceşte, aşezaţi în rând câte doi în partea dinspre pupă, barca se apropia încet de *Aureola.*

— Iată şi barca – spuse Jimmy deodată – Acum o să coboare pe mal toţi cei care debarcă la Orotava.

— Să le fie de bine şi noroc celor ce pleacă – strigă Mama Hemmingway, şi-şi aruncă mucul ţigării care se stinse sfârâind în apă. – Drept să spun mi-a venit să plâng când şi-au luat rămas bun azi dimineaţă la masă. Cucoana cea micuţă este cumsecade, trebuie s-o recunosc… *Mary*, *hai spune-mi Mary, cum îţi cresc florile în toiul verii?”* Nu se poate să nu-ţi placă. Dar ceilalţi doi! Sigur, oamenii sunt cum sunt, dar să mă bată Dumnezeu, dacă n-ar trebui ca unii să fie mai atenţi cum se poartă.

Din nou se făcu linişte în timpul căreia cei trei se uitau

la barca ce se apropia, fiecare stăpânit de alte gânduri. De pe puntea interioară Harvey se uita şi el la barcă prin uşa întredeschisa a cabinei sale. Privirea lui întunecată şi fixă, părea că nu e aţintită asupra bărcii mici care dansa pe valuri, ci asupra unui gând depărtat şi tulbure. Sub bronzul recent al pielii arse de soare, faţa lui avea o paloare ciudată. Toate simţurile îi erau parcă amorţite: mintea lui părea că contemplă cu un fel de detaşare şi uimire confuză propria sa fiinţă, atât de înstrăinată, aproape de nerecunoscut.

Barca se apropia tot mai mult. Împinsă de mişcările ritmice şi greoaie ale vâslelor: mai aproape, tot mai aproape; până când dispăru din vedere sub pupa înaltă a *Aureolei.* Acum era probabil lângă flancul vasului.

Harvey îşi simţi inima zvâcnind surd în piept; ceaţa se mai risipise învăluindu-l într-un abur transparent de dezolare; mărgele mici de apă picurau de pe tocul uşii ca nişte lacrimi.

Auzi ca prin vis un zgomot de bagaje ridicate, un tropot de paşi, un sunet de glasuri; dar toate acestea ajungeau până la el nelămurit, fără formă sau substanţă. Deodată îşi înălţă capul. Pe coridor, în faţa lui stătea Mary, îmbrăcată de plecare. Cu figura ei mică şi neobişnuit de încordată, cu ochii ei întunecaţi care se uitau la el cu o privire gravă.

— Aşadar, plec – spuse şi glasul ei ajungea până la el parcă de la mari depărtări.

O vedea ca prin vis. Mary pleca.

— Mi-am luat rămas bun de la toţi – şi de la dumneata – la micul dejun. Ştiu că nu trebuia, dar am venit. Barca ne aşteaptă jos.

El se ridică în picioare.

— Da, am văzut-o venind. – Glasul i se frânse, se uita maşinal, fără rost la ceas. Mâinile îi tremurau.

— Mi se pare atât de fantastică plecarea asta în mijlocul ceţii, – spuse ea cu aceeaşi voce stinsă.

— Totul pare atât de ireal. Dar mâine – cred că soarele

vă străluci din nou. Va fi cu totul altceva, nu-i aşa?

— Da, va fi cu totul altceva.

Se uitau unul la altul. Ochii ei luceau acum miraţi şi trişti – avea chipul tras şi părea o nălucă albă şi fragilă.

Privind-o astfel, îi reveni în minte imaginea rândunicii care zburase ostenită deasupra punţii şi i se păru deodată că Mary este pasărea aceea mică şi obosită.

— După ce vei ajunge la ţărm, ai să te simţi mult mai liniştită, – spuse el hotărât. – Văd că te-ai întristat pentru că trebuie să părăseşti vasul.

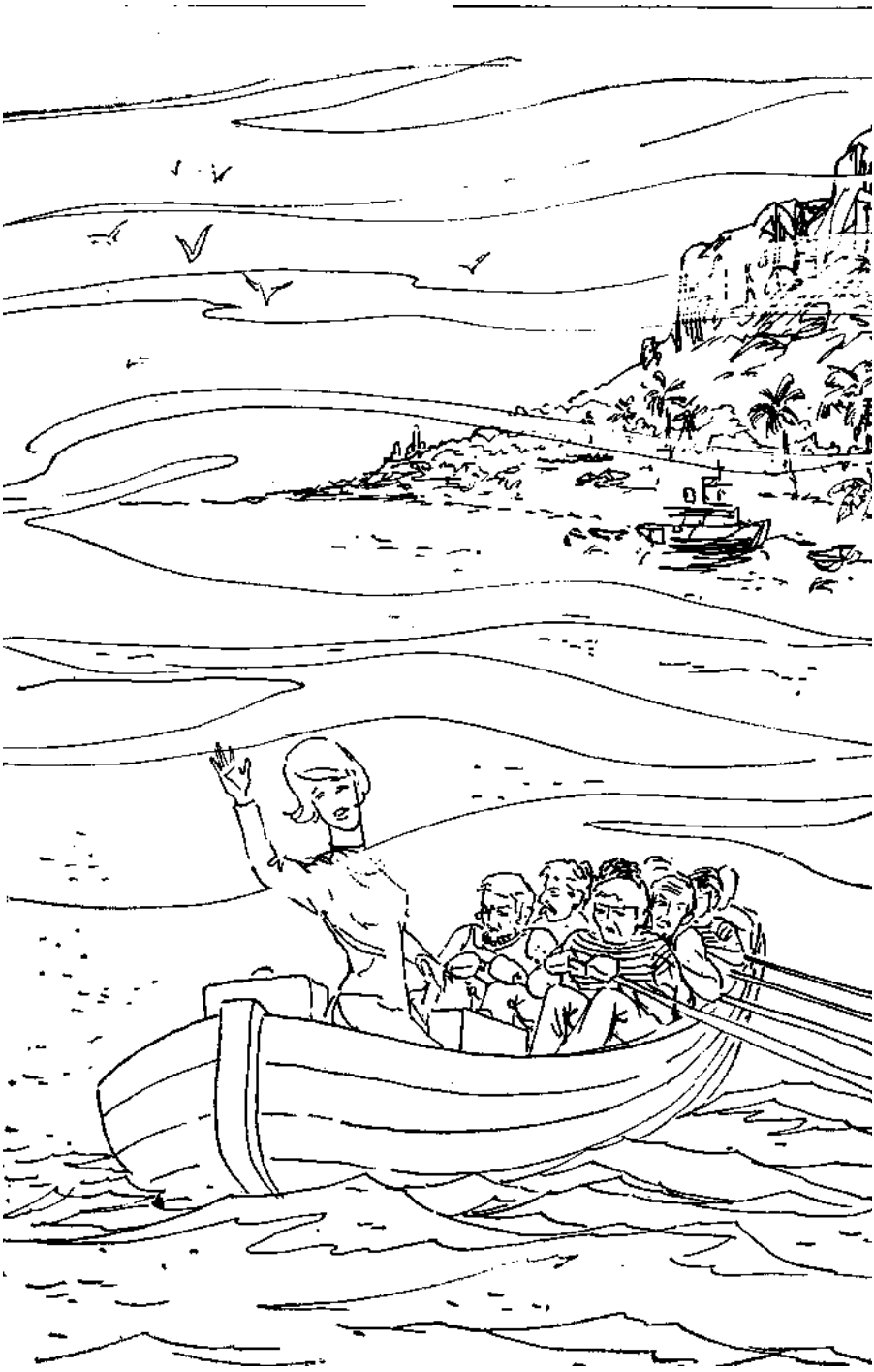

— Într-adevăr. – încercă să zâmbească, dar în loc de asta scoase un oftat, ca şi când inima i s-ar fi zbătut într-o strânsoare. O lacrimă grea îi izvorî între gene şi se rostogoli încet de-a lungul obrazului. – N-o lua în seamă, spuse ea abia auzit. – Nu e nimic, crede-mă. Mi se întâmplă adesea să nu mă pot stăpâni şi să mă fac de râs.

— Poate nu te simţi bine?

— Ba da, – suflă ea. – Mă simt perfect. Nu-ţi face griji din pricina asta.

Cu capul plecat într-o parte, ca o pasăre speriată ce-şi caută adăpost sub propria-i aripă, stătu câtva timp nemişcată. Apoi întinse mâna.

— Şi acum…

El îi luă mâna, mâna ei caldă şi mică. Inima îi zvâcni îndureratã. Spuse cu glasul sugrumat:

— Eu n-am să te conduc la barcă.

— Nu, nu-i nevoie să vii jos.

Chinul ce-i tortura sufletul îl împinse să adauge inutil:

— Toţi ceilalţi… o să fie acolo.

— Da.

— Aşa că… acum ne spunem cu adevărat bun rămas.

Ea repetă ultimul cuvânt ca un ecou, cuprinsă parcă de groază, mai zăbovi o clipă, inertă şi pierdută. Apoi totul se sfârşi. Mâna ei nu mai era într-a lui; ochii ei lucitori dispăruseră. Plecase.

Se aşeză greoi pe banchetă şi-şi propti capul în palme, ca şi cum lumina zilei i-ar fi făcut rău. Nu văzu barca cea lungă depărtându-se de vapor şi alunecând pe valuri spre malul învăluit în ceaţă. Niciodată încă nu se simţise atât de îngrozitor de singur. Trăise până atunci fără să se gândească vreodată la singurătatea lui. Acum însă, parcă scăpaţi din frâu, anii aceia de izolare năvăliră peste el ca o povară grea şi insuportabilă. Brusc deveni conştient că era un individ aspru, venit parcă dintr-o altă lume, lipsit de darul prieteniei, incapabil de a se face iubit. Smuls muncii sale, aruncat de destin pe acest vapor, fusese

purtat spre ţărmuri necunoscute, unde o clipă zăbovise ca în faţa unui miracol, cu sufletul înfiorat de uimire şi bucurie. Dar acum miracolul murise, scurta lui bucurie se risipise, şi cu vaporul acesta – instrument şi simbol al destinului său – se va întoarce înapoi trist şi mohorât, pe acelaşi drum pe care venise. Simţi în gât un nod greu de amărăciune. Deasupra capului său, pe covertă, bocăneau paşi grei, se strigau comenzi, vinciul înfăşura neobosit, cu un zornăit surd, cablul ancorei în jurul cabestanului, iar zgomotele pătrundeau prin planşeu ca un ecou îndepărtat. Harvey însă nu auzea nimic din toate acestea; continua să stea acolo singur, copleşit de tristeţe, cu ochii pierduţi în gol.

Ploaia se înteţi şi acum spinteca grea şi rece aerul cenuşiu, scurgându-se cu un foşnet monoton pe funiile îmbibate de apă. Vântul care se repezea intermitent în rafale neaşteptate spre ţărm, stârnea peste apele umflate unde mici şi tremurătoare.

Păsările de mare se roteau şi plonjau fără încetare ţipând ascuţit, bătând din aripi, rătăcite şi speriate. O nesfârşită dezolare cobora parcă din cerul acoperit ca să se întindă peste o lume pustie şi părăsită. Mâine poate soarele va străluci din nou, şi dulci adieri vor dansa uşoare peste pământul înviorat; astăzi însă, în timp ce *Aureola* sălta greoaie peste valuri departe de ţărm, nu era decât tristeţe şi pustietate. Şi prora, despica valurile tulburi, tot mai departe şi mai departe.

CAPITOLUL XIV

Dar în curând ploaia rămase undeva în urmă.

Drumul scurt până la Santa Cruz se terminase şi *Aureola* acostă pe un soare strălucitor în faţa malului arcuit.

După ce aruncă o ultimă privire asupra oraşului care împodobea ca o floare strălucitoare pieptul masiv al muntelui, Susan alergă în cabina fratelui ei.

— Am ajuns, Robbie! În sfârşit! – Era încântată, trepida de emoţia sosirii care se adăugă uşurării ce o resimţea după plecarea Elissei. Dar după ce închise uşa se întoarse şi se opri în loc.

Cu spatele spre ea, Robert, aplecat asupra unui geamantan meşterea ceva la curele, dar cu mişcări atât de incoerente ca şi cum ar fi sărit chiar atunci din pat în căutarea unui pretext care să dea impresia că este ocupat.

Mirată, Susan făcu ochii mari; de obicei ea era aceea care se ocupa de bagajele fratelui ei.

— Ce-i asta? – exclamă ea – am uitat să pun ceva în grabă?

— Catarama asta, – murmură el fără să-şi ridice capul. Vreau s-o strâng mai tare. Am impresia că nu ţine cum ar trebui.

Ea nu răspunse, dar continuă să-l urmărească atent în timp ce trăgea fără convingere de curea. În cele din urmă el îşi îndreptă spatele, şi cu faţa roşie din cauza efortului se uită la ea.

— Te simţi mai bine acum, întrebă dânsa.

— Da.

— Azi dimineaţă eram puţin îngrijorată din cauza ta, insistă ea cu îndoială. – Mă gândisem chiar să-l rog pe doctorul Leith să vină să te vadă.

Robert roşii mai tare.

— Nu, nu, – declară el grăbit. – Nu pot... nu vreau să-l văd.

— Atunci spune-mi, ce s-a întâmplat, Robbie? – Se aplecă spre el întrebătoare căutând să-i întâlnească privirea.

Dar el o evită, îi întoarse spatele ca să privească prin fereastra cabinei spre port.

— Nu s-a întâmplat nimic. Absolut nimic.

Urmă o tăcere, apoi Susan continuă pe un ton mai vioi.

— Eu îmi ziceam că ai să vii cu mine pe punte ca să vezi cum intră vasul în port. Este o privelişte splendidă. Cred că are să-ţi placă. Am văzut o clipă panorama Lagunei departe sus pe colină, parcă ar fi la jumătatea drumului între cer şi pământ. Este o regiune minunat de frumoasă. Văi pline de verdeaţă, păduri, pe alocuri plantaţii şi o mulţime de palmieri. Niciodată nu mi-am închipuit că palmierii cresc atât de înalţi. Un peisaj cu adevărat exotic. Am senzaţia că locul acesta va însemna ceva pentru noi. Am simţit-o imediat ce mi-au căzut ochii asupra lui. Ceva... ceva cu adevărat important. Aceasta mi-a fost prima impresie. Unii au şi coborât pe ţărm – urmă ea grăbită. Femeia aceea groaznică, Hemmingway, s-a topit repede ca fumul. Două fete – să ştii că aveau o înfăţişare cam ciudată – o aşteptau pe chei şi i-au sărit îndată de gât, Doamne, ce scenă a mai fost şi asta. Nici nu pot să ţi-o descriu. – Făcu o pauză. – Iar domnul Corcoran a coborât şi el; purta alte haine şi o cravată nouă. Arăta foarte şic, dar părea grăbit şi abia şi-a luat rămas bun. – Se opri din nou. – Şi acum cred că a sosit şi pentru noi timpul să ne grăbim.

Robert continuă să stea cu ochii aţintiţi spre port, fără să răspundă.

— Când vine domnul Rodgers?

— Înţelegerea a fost să ne aştepte pe chei când vaporul va ancora în port. Aşa ni s-a spus la Arucas. Nu-ţi aminteşti Robbie? Trebuie să mergem chiar acum ca să ne luăm rămas bun de la căpitanul Renton. S-a purtat foarte amabil cu noi. Făcu o pauză. – Am impresia că la început avea unele rezerve în ceea ce ne priveşte. L-am auzit spunând că nu-i prea plac misionarii. Se vede că nu avea încredere, dar acum s-a convins cred, că noi suntem altfel.

Robert dădu enervat din mâini şi se întoarse brusc, fără să vrea, cu buzele tremurând şi nările dilatate ca ale unui cal nărăvaş.

— Susan, – exclamă el şi se opri.

— Da, dragă?

— Nu vezi, – strigă el aproape isteric. – Tu nu vezi în ce stare sunt eu?

Ochii ei stăruitori nu se dezlipeau de pe obrazul lui; îi luă mâna şi i-o strânse între palmele sale.

— Înţeleg foarte bine, Robbie. Dar, dragul meu, să ştii că te respect pentru asta.

Se uită la ea uluit şi repetă ca un ecou.

— Mă respecţi?

— Şi de ce nu? – răspunse ea cu vehemenţă. – Tu nu mă poţi dezamăgi. Văd că eşti deznădăjduit. Dumnezeu mi-e martor că am văzut chiar de la început cum stau lucrurile. A trebuit să lupţi Robbie, iar dacă victoria a fost plătită scump, meritul este cu atât mai mare.

— Dar Susan… gemu el.

— Ştiu ceea ce simţi – interveni ea repede – cu o sensibilitate ca a ta. Da, da. Până acum nu ţi-a fost dat să înfrunţi aşa ceva. Ştiu că era frumoasă. Dar, era o stricată Robbie dragă, o femeie cu totul decăzută. Dacă ai fi fost slab de înger, ea ar fi distrus totul, – da, toată viaţa ta. N-ai observat cât eram de îngrijorată? M-am rugat, m-am rugat mereu ca Dumnezeu să-ţi ajute să fii tare. În sfârşit! Acum a plecat şi-i mulţumesc lui Dumnezeu că n-o s-o

mai vedem niciodată.

Se uita la ea prostit, cu gura căscată şi cu ochii strălucitori, larg deschişi.

— Adu-ţi aminte, Robert, – spuse ea pe un ton potolit şi încurajator. – Că şi El a fost ispitit. Gândul acesta trebuie să-ţi aline suferinţa din suflet.

Un fel de geamăt îi scăpă de pe buze; cuvinte fără noimă stăteau gata să i se reverse de pe limbă. Isteric, exaltat, cuprins de remuşcări, era cât pe ce să înceapă să vorbească, când deodată se auzi o bătaie în uşă. Sunetul clar şi sec străbătu aerul ca un foc de pistol. Se întoarseră amândoi în timp ce uşa se deschise şi un bărbat intră înăuntru.

Era înalt, blond, cu ochelari, cu trupul osos şi uscăţiv. Părea cam prea larg în umeri, iar costumul de pânză groasă era parcă prea larg şi el. Avea un aer impasibil – atitudinea omului care le ştie dinainte pe toate – dar paloarea buzelor şi un licăr sumbru al privirii trădau o forţă ascunsă care ardea în el ca un foc mocnit. O clipă îi măsură pe cei doi în tăcere, apoi întinse mâna, o mână uscată şi aspră, acoperită cu fire de păr roşcat.

— Aţi sosit la timp, – declară el calm, cu glasul niţel răguşit şi tărăgănat, ca şi cum cei doi ar fi sosit la masă cu bacul de pe celălalt mal al râului. – Vă spun: bine aţi venit. Aţi legat curelele la bagaje? Trăsurica mea vă aşteaptă pe chei gata de drum.

— Vasăzică – începu Susan puţin emoţionată – dumneavoastră trebuie să fiţi, dacă nu mă înşel, domnul Rodgers?

Dădu din cap cu indiferenţă.

— Numele meu este Aaron Rodgers, plantator de pe James River. Am renunţat la fermă când s-a declarat criza şi m-am stabilit acum trei ani pe insula asta păcătoasă. Cultiv stafide, banane, lucernă şi lămâi. Mă bucur să vă pot oferi ospitalitatea mea până vă veţi aranja în casa voastră. – Aruncă o privire rapidă şi sumbră spre Tranter.

— Sunt foarte mulţumit că ai venit aici, frate. Locul

acesta este o cloacă care colcăie de necredincioşi şi ignoranţi.

Sub privirea lui pătrunzătoare Tranter tresări şi se fâstâci; o roşeaţă bruscă i se urcă din nou în obraz.

— Şi nouă ne pare la fel de bine, domnule, – reuşi el să îngâne, ca şi cum s-ar fi apărat. – Sunt foarte bucuros să vă cunosc.

— Este ceasul al unsprezecelea – replică celălalt netulburat. – Dacă nu poţi duce sufletele la mântuire, atunci lasă-le să putrezească în iad. – Făcu o pauză, apoi cu o satisfacţie întunecată lăsă să cadă cuvintele: – Aţi sosit aici exact în mijlocul celei mai groaznice molime care a bântuit vreodată pe aceste locuri. Friguri galbene, tot ce poate fi mai rău. Se spune că boala a fost adusă din Africa, de un cargobot liberian. După părerea mea însă este o pedeapsă trimisă de Dumnezeu. Nici mai mult nici mai puţin.

— Am auzit şi noi un zvon, – spuse Susan, – dar după câte am înţeles, este vorba de câteva cazuri fără importanţă.

— Fără importanţă? – repetă el cu dispreţ. – Este rău, mult mai rău ca o otravă. Autoritatea încearcă să ascundă realitatea, dar martor mi-e cel de Sus, care m-a făcut, că de astă dată au de-a face cu o adevărată urgie care nu poate fi ascunsă.

Susan îşi contractă buzele.

— Epidemia s-a declarat în Laguna? – întrebă ea cu gravitate.

— În toată partea de sus a oraşului, – răspunse el, acru. – Nu se gândesc decât cum să facă ca s-o ţină departe de Santa Cruz. La noi, cei de aici, nu s-au gândit deloc. Ce e mai rău, că molima se întinde spre apus, a apărut şi pe celelalte insule. Mi s-a spus că a coborât săptămâna trecută şi la Palmas. Dar Laguna este focarul. La marginea oraşului, chiar în apropiere de plantaţia mea se află o moşie, Casa de Los Cisnes. Stăpâna ei este o cucoană bătrână pe jumătate nebună, de origine

spaniolă. – Vocea îi deveni deodată rea şi tăioasă. – Este ceea ce se cheamă aici o marquesa. Mă rog, se poate! Dar sângele el albastru n-o poate salva de ruină. Pământuri de cea mai bună calitate lăsate în paragină, uscate, năpădite de buruieni. Duce lipsă de apă. Şi nici n-o să capete atâta timp cât sunt eu aici. În sfârşit, pe proprietatea ei, prăpădul e cel mai mare. Şi-a pierdut jumătate din puţinii peoni pe care-i mai avea. Cimitirul e plin.

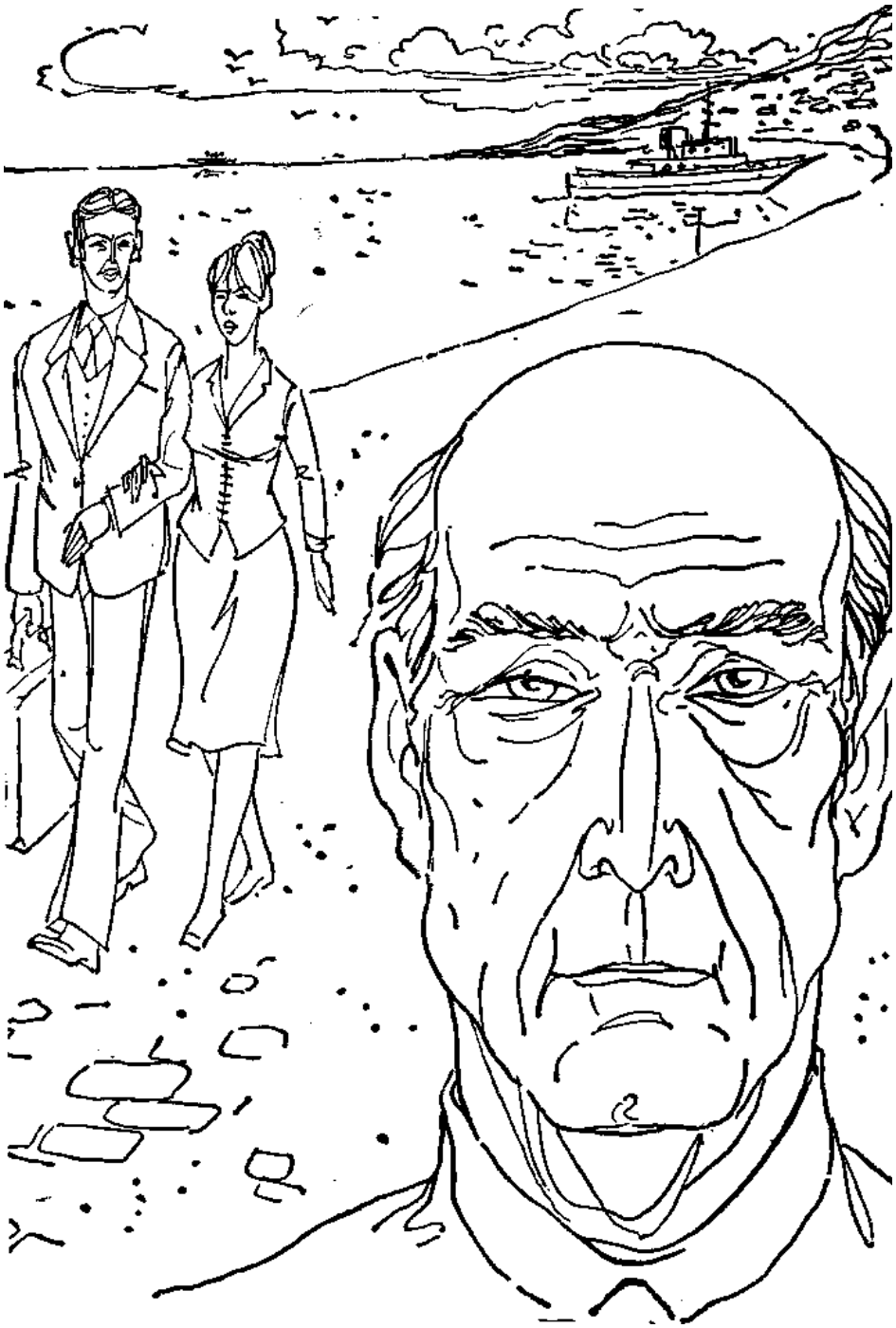

După aceste cuvinte înspăimântătoare se lăsă o scurtă tăcere; apoi Robert trase adânc aer în piept ca pentru a-şi reface încărcătura de entuziasm şi generozitate.

— Prin urmare, – declară el, – o să avem destul de făcut pe aici. Atunci să m-apuc de treabă. – Glasul îi vibra adânc, patetic, dar tocmai de aceea suna oarecum fals.

— Atunci să mergem – spuse Rodgers. – Duceţi bagajele pe chei. – Şi ieşi din cabină, grav şi rigid, înaintea celorlalţi, în lumina soarelui, o lumină orbitoare, în acelaşi timp lipsită de viaţă şi ameninţătoare. Despre Robert însă nu se mai putea spune acum că era lipsit de viaţă. Nehotărârea lui de adineaurea dispăruse fără urmă şi sub privirea ascuţită a lui Rodgers, comportarea lui vădea un zel oarecum nervos. El, care de obicei privea activitatea surorii sale cu o detaşare indulgentă acum o dădu pe Susan la o parte şi începu să-şi facă de lucru cu geamantanele.

Ea stătea în picioare şi-l urmărea în timp ce-şi punea mănuşile – în ciuda căldurii de afară s-ar fi simţit dezbrăcată dacă ar fi păşit pe ţărm fără mănuşi – apoi, parcă mânată de un impuls, se depărtă încet şi urcă pe puntea superioară.

Lângă cabina de cart dădu de Renton. Era gata să-i spună „Am venit ca să-mi iau rămas bun”, când căpitanul i-o luă înainte:

— Tocmai te căutam. – Avea faţa năduşită, preocupată; strângea în mâini un maldăr de hârtii. Făcu o pauză, apoi repezindu-şi bărbia înainte continuă: – Este vorba de povestea aceea cu frigurile. Mă tem că este mult mai grav decât ni s-a spus de la început. Aud că lucrurile stau destul de rău în Laguna. Aşa că n-ar trebui să vă băgaţi în gura lupului. Rămâneţi deocamdată în Santa Cruz până trece epidemia. Sau puteţi rămâne încă o zi pe vas, dacă vreţi – până vă hotărâţi unde vă stabiliţi. Nu plecăm de aici până mâine.

Un zâmbet slab apăru pe buzele ei.

— Mie nu mi-e frică, căpitane, şi apoi febra nu s-a întins

oare şi în Santa Cruz? Şi în Las Palmas e la fel. Ne-a spus-o chiar acum domnul Rodgers. De fapt nu trebuia să coborâm cu toţii de pe vapor acolo, dacă situaţia e atât de gravă.

El mormăi ceva nedesluşit, şi obrazul i se roşi violent. Obişnuit cu o disciplină severă, temperamentul său nu suporta să-i fugă terenul de sub picioare.

— Informaţiile pe care le-am primit erau greşite – răspunse el laconic. – Iar agentul o să răspundă pentru asta. Situaţia este mult mai gravă decât ni s-a spus. Acum am informaţii exacte, şi aţi face mai bine să-mi urmaţi sfatul. Rămâneţi la Santa Cruz. Acolo e relativ linişte, şi până una alta vă va conveni destul de bine. N-are rost să vă expuneţi la primejdie. E un bun simţ elementar.

Ea îşi scutură capul încet.

— Lucrurile nu ies întotdeauna cel mai bine dacă ne luăm numai după bunul simţ.

Căpitanul foşni iritat hârtiile.

— Prin urmare vă duceţi?

— Da.

O cercetă cu luare aminte şi expresia lui încăpăţânată se îndulci. Întinse mâna, iar ochii lui nu mai aveau sclipirea aceea îngheţată.

— Atunci vă urez noroc. Nu ieşi seara din casă şi mai ales nu te pierde cu firea.

Respectul lui îi încălzi inima şi obrazul i se lumină din nou de un zâmbet trist.

— Consider că nu fac parte dintre acei care se pierd cu firea – spuse, apoi se întoarse şi-şi văzu de drum. Coborî scara care ducea spre cabine, şi în timp ce mergea pe coridorul dinspre tribord, ochii i se aprinseră deodată. În întâmpinarea ei venea Harvey Leith. Se întâlniră faţă în faţă în mijlocul coridorului; şi cu un fel de nepăsare inconştientă, nu se feri din calea lui. Harvey fu silit să se oprească. Câteva clipe lungi o tăcere jenantă pluti între ei; după care împinsă de un simţământ confuz, Susan

reuşi să articuleze:

— Noi plecăm acum. Adineauri mi-am luat rămas bun de la căpitan.

El se uită la ea cu o privire fixă, cu trăsăturile rigide ca o mască; părea că întreaga amărăciune din zilele acelea când s-au cunoscut, îl stăpânea din nou – atât de rece şi fără viaţă era expresia de pe chipul lui.

— În cazul ăsta, – spuse el în cele din urmă, – la revedere.

În aceiaşi clipă Susan se făcu roşie ca focul, simţind cu o nouă intensitate forţa lui teribilă de a o răni. Şi tot atunci îşi dădu seama de faptul că se despărţea de el, că nu avea să-l mai vadă niciodată, amănunt la care nu se gândise înainte, dar care o zgudui ca o spaimă subită.

— Şi acum îmi dai voie să trec, – spuse el obosit, sau poate vrei să cântăm un ultim psalm împreună?

— Aşteaptă, – strigă ea. – Nu pleca încă. Nu pleca. Şi mânată de dorinţa nestăpânită de a-l reţine, întinse mâna şi îl apucă de mânecă.

Îi simţi antebraţul sub stofa subţire. Atingerea o cutremură de un fior care îi înfierbintă sângele şi stârni în ea un val de ruşine.

— Vrei să-mi făgăduieşti să-mi promiţi ceva înainte de plecare? – Vorbea sacadat, aproape fără să-şi dea seama de ceea ce face.

— De ce să-ţi promit? N-am nicio obligaţie faţă de dumneata.

— Nu faţă de mine, – suflă ea, – faţă de dumneata. O, eu nu mă gândesc la nimeni, doar la dumneata.

El continuă să se uite fix la faţa ei deschisă, ridicată spre el, ce fremăta acum pradă emoţiei.

— Mă doare, – urmă ea aproape vehement, – când te văd cum îţi baţi joc de dumneata. Astăzi n-ai venit la nicio masă. Nu mănânci nimic. Nu te îngrijeşti deloc... – se întrerupse brusc privindu-l cu ochii strălucitori, apoi îşi adună curajul şi continuă, pe un ton implorator: – Ştiu că mă fac de râs. Dar nu-mi pasă. Ştiu că-ţi sunt nesuferită.

Dar asta nu mă va opri. Este ceva în dumneata care mă face să ard de dorinţa de a te ajuta. Mi-am pus în dumneata toată încrederea. Ştiu că eşti în stare să realizezi lucruri mari, şi ai trecut prin atâta suferinţă. Nu vreau să mai suferi pe viitor. Nu vreau, îţi spun. Nu pot suporta să ştiu că suferi. Nu pot. Te rog, te implor, lasă-mă să cred că vei avea grijă de dumneata. Spune-mi că ai s-o faci şi – şi voi pleca fericită. – Mâna ei alunecă de-a lungul mânecii şi îşi apăsă convulsiv degetele în palma lui.

— Să nu faci asta – strigă el, dându-se înapoi imediat ca şi cum atingerea asta tremurătoare l-ar fi mânjit.

— Ştiu, ştiu foarte bine – ripostă ea într-o izbucnire de gelozie. – Ştiu că eşti îndrăgostit de ea. Să nu crezi că n-am văzut. Dar nici asta nu mă poate opri. Ea nu poate să simtă pentru dumneata ceea ce simt eu. Şi apoi, ea a plecat, vezi, aşa cum voi pleca şi eu. Dar gândurile mele te vor urma necurmat Nu vei putea scăpa de ele. Nu vei putea, să ştii. O să mă rog pentru dumneata. Da, am să te slujesc prin rugile mele.

Se opri îngrozită. În liniştea care urmă nu se auzea decât respiraţia ei precipitată.

— Te rog, nu trebuie, – spuse el încet cu durere în glas. – Te pierzi cu firea şi nu… nu are niciun rost.

Totul e zadarnic, păreau să spună cuvintele lui, dar tocmai când Susan se pregătea să protesteze, întărâtată de aerul lui iremediabil înfrânt, o voce din spatele ei o opri brusc în loc:

— Noi suntem gata. Te aşteptăm să vii.

Era Rodgers, înarmat cu aceeaşi privire trufaşă, sfredelitoare, iar alături de el se afla fratele ei.

Susan rămase o clipă nemişcată. Apoi mâna îi căzu cu o mişcare deznădăjduită. Ochii ei mai stăruiră un moment asupra lui, apoi fără un cuvânt se întoarse şi cu capul plecat porni încet spre pasarelă.

— Şi acum… spuse Tranter şovăitor. Murmură nedesluşit un bun rămas şi dădu mâna cu Harvey – era o

mână moale, rece ca o coadă de peşte, departe de strângerea lui caldă, energică şi bărbătească de altă dată! Rodgers nu spuse nimic. Îl măsură pe Harvey cu o privire rece, nemulţumită, apoi întoarse spatele lui colţuros şi se depărta înţepat.

Harvey stătea cuprins de un fel de amorţeală, cu faţa imobilă şi lipsită de expresie. Îi urmări astfel până coborâră pasarela şi urcară în trăsura care-i aştepta. Se auzi un clinchet de zurgălăi, un tropot de copite, apoi se ridică un norişor de praf albicios. Mereu nemişcat, îi văzu îndreptându-se încet spre Laguna... spre Laguna unde bântuia epidemia de friguri galbene.

CAPITOLUL XV

Era singurul dintre toţi pasagerii care mai rămase pe vaporul acesta, acum nemişcat şi învăluit într-o tăcere ciudată – ca tăcerea aceea neaşteptată care cuprinde o casă părăsită în grabă. Singur! Era un cuvânt înfiorător; un cuvânt care se agăţa de el ca o obsesie. El, care dorise singurătatea, care se mulţumise întotdeauna cu sine însuşi, suferea acum sfâşiat de tortura singurătăţii.

Şedea în cabină cu o carte pe genunchi şi se prefăcea că citeşte. Dar literele îl jucau tulburi în faţa ochilor, iar cuvintele păreau fără sens. O viziune retrospectivă, haotică a întregii sale vieţi îl tortura. Tot ce făcuse până atunci fusese inutil! Gândul că nu fusese bun de nimic, îşi făcea loc tot mai insistent în mintea lui. Incidentul care pusese capăt carierei sale la spital îi apăru brusc într-o altă lumină. Îl încerca o vagă părere de rău, nu pentru sine, ci pentru cei trei care muriseră. Bieţii oameni, îşi zicea, n-au avut noroc.

Aruncă nervos cartea pe cuşetă şi stătu multă vreme cu ochii aţintiţi în gol. Apoi se auzi o bătaie uşoară, uşa se deschise şi Trout apăru purtând binecunoscuta ceaşcă cu apă fierbinte.

Harvey îl urmări pe steward, în timp ce punea cana jos şi după aceea, când făcea ordine în cabină mişcându-se fără zgomot. Împins de un impuls inexplicabil, îşi scoase portvizitul, luă o bancnotă şi o întinse stewardului.

— Ia asta, – spuse, – pentru că ai avut grijă de un porc ingrat ca mine.

Trout făcu un gest delicat de protest.

— Nu domnule. Vă rog, nu trebuie. A fost plăcerea mea. O să fie timp destul când ne-om întoarce acasă.

— Ia-o, – spuse Harvey brutal.

Trout o luă, stătu o clipă nehotărât, apoi se strecură afară cu un murmur de recunoştinţă.

Pentru ce, se întrebă Harvey, am făcut gestul acesta? Începuse prin a-l brusca pe Trout, iar acum, într-un elan sentimental îi dădu, cu totul inoportun, o liră sterlină. Era o enigmă prea greu de dezlegat, aşa că renunţă. Apoi ochii îi căzură asupra cănii de alamă pusă lângă lavabou şi perspectiva unei cine singuratice, pe care i-o sugera, îl umplu de disperare. În timpul cât vaporul se afla în port, Renton îşi lua mesele invariabil în cabina lui; Corcoran – ei da, şi Corcoran îl părăsise, şi probabil fără gând de întoarcere. Va fi singur, singur-cuc. Din nou se simţi copleşit de melancolia acestui cuvânt.

Fusese atât de sigur de el în trecut, îşi încleştase pumnii în faţa prieteniei, dispreţuise orice afecţiune cu o superioritate definitivă şi nimicitoare. Acum însă începu să înţeleagă că sentinţa lui nu era chiar atât de definitivă.

Ce l-a făcut să-şi dea seama de asta? Dragostea! Cu şase luni în urmă cuvântul acesta l-ar fi făcut să râdă batjocoritor, să facă spirite şi să afírme cu superioritate că dragostea este ceva stupid. Acum însă nici nu râdea şi nici nu făcea spirite. Se gândea la Mary.

Oare într-adevăr n-o va mai vedea niciodată?

Îi era dor de ea. Spusese odată în felul ei incoerent că viaţa era guvernată de nişte forţe invizibile, tainice şi subtile, pe care mintea omenească nu le poate cuprinde. La gândul acesta, un fatalism straniu, nou apărut, aprinse în el o rază slabă de speranţă. În tot cursul vieţii se obişnuise să se bazeze pe faptul cert şi incisiv. Acum însă avea impresia vagă că există o altă forţă, mai înaltă, mai profundă decât raţiunea…

Suspină adânc, se ridică în picioare şi se uită afară prin hublou. În port activitatea încetase, deşi era încă lumină. În

depărtare, dincolo de linia malului se înălţau vârfurile acoperişurilor oraşului, unul deasupra celuilalt. Erau învăluite în tăcere şi totuşi parcă îl chemau. Deodată, starea lui meditativă se schimbă făcând loc unei agitaţii febrile: „Nu mai pot rămâne pe vas. Pur şi simplu nu mai pot”.

Totul se petrecu într-o clipită: gândul se materializă în faptă. Apucă pălăria, ieşi aproape alergând din cabină şi coborî pe chei.

Aerul era răcoros; mersul lui grăbit deveni ceva mai liniştit, ajunse la capătul cheiului, traversă drumul, trecu de clădirea vămii şi intră în plaza. Aici se opri.

Prăvăliile erau închise. Faţada sclipitoare a hotelului îi stârni o senzaţie de repulsie: era singur între străini. Ce făcea el acolo? În scuar, pe sub palmierii rămuroşi oamenii treceau pe lângă el într-un du-te vino continuu. Bărbaţii se plimbau separat de femei: două şiruri de oameni defilau în ordine pe o parte şi pe alta a aleii. Nu se observa niciun fel de agitaţie sau însufleţire; totul se reducea la simpla plăcere de a respira aerul răcoros al serii. Prezenţa epidemiei în oraş nu părea să afecteze calmul aparent al existenţei obişnuite. Viaţa îşi urma cursul indolentă şi netulburată; azi e azi, iar mâine – vom trăi şi vom vedea: aceasta era suprema filosofie. Câteva clipe Harvey rămase să-i privească, apoi brusc se îndepărtă. Aceiaşi nelinişte care îi clocotea în sânge îl mâna mereu înainte. O luă spre stânga, pentru a scăpa de strada principală, de bătaia luminilor şi se afundă într-un labirint de străduţe înguste, până când, la capătul uneia dintre ele dădu de o clădire veche. Era catedrala. Ascultând de un impuls subit intră înăuntru. Pe semne că tocmai se terminase o slujbă: un miros de ceară şi tămâie plutea în aer; câteva femei stăteau îngenunchiate în faţa altarului central cu capetele plecate fără să se mişte, învăluite în obscuritatea albăstruie a bisericii. Harvey rămase nemişcat, stăpânit de o stranie uimire. Avea impresia că vede biserica aşa cum era ea cu mulţi ani în

urmă; înfiorat auzea parcă ecoul pierdut al unor paşi de demult; simţea în nări mirosul de răşină al unei torţe aprinse. Se mişca încet sub bolta invizibilă a naosului, ca un om care caută zadarnic ceva – poate pacea sufletului. Se oprea când aici, când dincolo, uitându-se la veşmintele brodate, la relicve, la femurul Papei Clement, la crucea adusă acolo de conchistadori. Apoi ajunse în dreptul drapelelor. În faţa lui, atârnau grele în vitrina lor de sticlă două stindarde luate de la Nelson în timpul asediului oraşului. Se uită la ele gândindu-se la mâinile care le atinseseră cu mulţi ani în urmă. Îl cuprinse deodată dorinţa de a pipăi ţesătura acestei pânze zdrenţuite. Degetele îi tremurau, simţi parcă o durere ciudată, şi totuşi nu era durere, ci o emoţie unică, nelămurită, stârnită de vederea acestor steaguri. O fulgerare retrospectivă cu un iz straniu de melancolie, îl săgetă brusc şi dispăru repede. Nu-şi putea explica de unde provenea această senzaţie insolită care-l tulbura, lăsându-l, pustiit şi trist.

Încă deprimat de gândul că o asemenea emoţie poate sălăşlui în sufletul lui, se întoarse şi ieşi din catedrală. Se opri nehotărât pe treptele măcinate de vreme. Se făcuse întuneric. Dinspre mare un reflector îşi plimba în cerc raza care îl cuprinse şi pe el o clipă în lumina ei orbitoare. Raza aceasta neaşteptată era aidoma gândului său: o iluminare de o clipă, apoi recăderea în întuneric.

Lăsase în urmă umbrele bisericii. Dar ce-l aştepta oare înainte? Coborî treptele, rătăci la întâmplare în lungul ţărmului. Singurătatea îl apăsa ca un blestem. Din nou îl asalta dorinţa de a evada. Ce s-a întâmplat cu mine? – se întreba. – Dacă nu reuşesc să mă scutur de această obsesie voi înnebuni. Şi mânat de un imbold de moment traversă strada pietruită şi intră într-o cafenea puternic luminată, situată alături de un vechi depozit de materiale navale.

Era un local sărăcăcios, de fapt o cârciumă ordinară, joasă, la demisol. Pardoseala era de piatră, iar mesele din

lemn nevopsit. Din tavan atârna la capătul unui lanţ vechi o lampă de petrol. Lângă bar un tânăr spaniol, numai în cămaşă, îşi consuma cina compusă din pâine neagră şi măsline. La intervale îşi întorcea capul ca să scuipe sâmburii peste umăr: întoarcerea capului constituia o delicată concesie făcută politeţii. Pe laviţele de lemn şedeau câţiva clienţi, numai bărbaţi – toţi din categoria celor care-şi fac veacul în port. Se uitară curioşi la Harvey când se aşeză la o masă. Se uită şi el la ei întrebându-se mirat ce căuta acolo; nu ştia nici el prea bine cum ajunsese de pe vapor în catedrală şi din catedrală în taverna aceea. Dar ce drept avea un om să cerceteze cauza prezenţei sale prestabilite în timp şi spaţiu? Nu era ceva care depindea exclusiv de voinţă sau de întâmplare, căci nu fusese adus în tavernă la ora aceea anume de un simplu concurs de împrejurări sau de fuga vertiginoasă a clipelor prin infinit; aşa i-a fost scris – era ferm convins de asta, deşi ideea părea absurdă. Târşindu-şi picioarele încălţate cu nişte espadrile uriaşe, ospătarul îi aduse un pahar de vin. După ce scutură masa de firimituri cu un şervet de bumbac, puse paharul jos, luă banii cu un aer ofensat şi se întoarse la măslinele lui.

Harvey şedea cu capul în piept, uitându-se la vinul negru din faţa lui. Apoi ridică paharul şi îl goli. Nu se mai temea: se lecuise de dorinţa aceea stupidă din trecut de a se ameţi; o simţea cu toată fiinţa lui. Cum de-şi închipuise că putea găsi o scăpare în băutură? Acum ştia că nu-i adevărat. Starea lui devenise alta şi chiar el însuşi devenise un alt om, de nerecunoscut.

Scoase un oftat neauzit şi-şi ridică privirea. Fără voia lui fu atras de o privelişte neaşteptată. Un om se oprise în faţa intrării. Stătu acolo un moment uitându-se înăuntru, apoi se aplecă repede şi trecu pragul. Era Corcoran.

În acelaşi moment îl zări pe Harvey. Se uitară unul la altul, apoi Corcoran traversă încăperea, se aşeză la masă şi-şi şterse fruntea. Seninătatea lui obişnuită dispăruse fără urmă; arăta trist şi necăjit; avea obrazul plin de praf,

brăzdat de dâre de sudoare – ca şi cum ar fi alergat în mare grabă. Fără să adreseze un cuvânt lui Harvey, comandă răstit de băut, îşi băgă batista în buzunar, mută scaunul în colţul de unde putea să vadă uşa. Când i se aduse băutura, trase o duşcă zdravănă, îşi şterse buzele cu podul palmei, apoi se răzgândi, bău din nou, răsuflă *adânc* şi-şi drese glasul. În cele din urmă zâmbi, dar era un zâmbet de îndoială care ascundea o tulburare adâncă.

— Ce bine că te-am întâlnit, – declară el clătinând din cap. – Că dacă nu aveam o pereche de picioare atât de iuţi, dracu' ştie de ne mai întâlneam pe lumea asta.

— Ce s-a întâmplat? – întrebă Harvey.

— Ce s-a întâmplat? – mârâi Corcoran. – O poveste foarte tâmpită. Şi este numai din vina lui Bob Sinnott, deşi poate n-ar trebui s-o spun, Dumnezeu să-l ierte, că acuma-i mort şi îngropat.

Harvey se uită la el în tăcere. Cu o clipă în urmă gândurile îl purtaseră asupra problemelor înalte ale vieţii; în urechi mai răsuna o profeţie a destinului său. Avusese o viziune tulbure, simţise chemarea unui mesaj din trecut. Şi iată, acum îi era impusă inevitabil prezenţa acestui irlandez cu lamentaţia lui fantastică împotriva unui oarecare Sinnott „mort şi îngropat". Nu există oare o ierarhie a valorilor în lumea asta? Numai fenomenul acesta tragicomic al căderii de pe culmi?

Se frământă neliniştit, îşi înăbuşi un suspin şi în cele din urmă întrebă:

— Este vorba de omul căruia îi ziceai Profesorul?

— Exact, – strigă Jimmy, supărat din cale afară. – Chiar el, care m-a chemat încoace, mi-a scris şi mi-a cerut să mă asociez cu el, mi-a promis marea cu sarea – Sfânta Fecioară să-l ierte în Purgatoriu. Zicea că are un fel de parc de distracţii pe lângă arena de tauri, ceva ca un bâlci; şi că lucrurile de felul acesta merg foarte bine prin părţile astea, cel puţin aşa zicea el, Dumnezeu să-l ierte. Adevărul este că Bob a umblat toată viaţa lui după cai verzi pe pereţi. Dar aş fi vrut să vezi şi dumneata locul

acela! Pe Sfânta Cruce, vroia să mă bage în mare bucluc, cum mă vezi şi cum te văd! Nu pot să-mi vin în fire, când mă gândesc că Bob vroia să mă bage la apă.

— Ce vrei să spui?

Jimmy făcu un gest amărât cu mâna.

— Acum îmi dau seama că Bob începuse să se ducă la fund când mi-a scris scrisoarea aceea. Era băgat până în gât în încurcături şi avea datorii până peste cap. Împrumutase bani pe bază că voi veni eu ea să mă asociez eu el. Pe legea mea! Dacă poţi să-ţi închipui ceva mai năstruşnic ca asta! N-am văzut în viaţa mea un om ca profesorul, care să ticluiască mai bine o poveste.

— Nu i-ai promis niciodată că ai să-ţi bagi banii în afacerea lui?

Corcoran fu apucat de un acces puternic de tuse care-l chinui îndelung şi-i aduse tot sângele în obraz. În cele din urmă ridică o privire şireată şi întrebă:

— Ei, cum poţi să spui aşa ceva?

Se lăsă o tăcere adâncă.

— Înţeleg, spuse Harvey ironic. – Dar dacă omul a murit, înseamnă că totul s-a terminat.

— Bineînţeles, mai ales că e mort de-a binelea, – exclamă Jimmy. – L-au doborât frigurile alea blestemate care bântuie în oraş. Dacă ar fi murit şi el ca omul, acu, o lună sau două, ar fi fost cu mult mai bine. Dar să dea ortul popii taman în ajunul sosirii mele, asta-i culmea neobrăzării. – Jimmy era atât de revoltat, încât Harvey aducându-şi aminte de declaraţiile pompoase despre „o asociaţie într-o mare afacere” şi despre performanţele extraordinare ale „Profesorului”, nu-şi putu stăpâni un zâmbet.

— Va trebui să te întorci pe vapor împreună cu mine. Nu cumva asta este ceea ce te supără?

— Ba nu sunt supărat deloc. Pe cinstea mea, nu mă necăjesc nici atâtica. Pur şi simplu îmi pare rău că mi s-a putut întâmpla tocmai mie una ca asta.

— Vrei să spui, că i s-a putut întâmpla lui Sinnott?

— Ba mie, – declară Corcoran cu necaz. – Ţi-am spus că Bob datora o mulţime de bani. Şi aş fi vrut să-l vezi pe cuţitarul ăla căruia îi era dator. Dacă vrei să ştii, era acolo cu o bandă de derbedei cu pielea măslinie după el, atunci când am ajuns la barăcile lui Bob – şi mă aştepta pe mine înarmat cu telegrama pe care am expediat-o din Las Palmas şi mai avea pe lângă asta şi vreo două scrisori de-ale mele... Au venit la mine de parcă eram un Cresus, căutând să mă facă răspunzător pentru ceea ce împrumutase Bob. Eu, dacă vrei să ştii, mă zbat în propriile mele dificultăţi financiare. Pe cinstea mea, s-au repezit la mine ca o haită de câini de vânătoare. Şi jur că ar fi pus mâna pe mine dacă nu eram destul de deştept ca s-o iau din loc. – Răsuflă adânc, luă paharul, îl duse la buze şi adăugă: – Aşadar iată-mă aici viu şi nevătămat. Încă nu s-a născut omul care să-i vină de hac lui Jimmy C.

Începuse să-şi recapete buna dispoziţie, când deodată se opri cu gura căscată şi puse paharul jos neatins.

În pragul tavernei stăteau trei bărbaţi. După ce-şi rotiră privirea prin încăpere, aparent fără niciun interes şi fără să se oprească nicio clipă asupra lui Corcoran, intrară înăuntru cu băgare de seamă şi se aşezară la masa de lângă uşă.

— Fir-ar să fie, – mormăi Jimmy printre dinţi.

Harvey se întoarse şi se uită la cei trei. Arătau înspăimântător. Unul dintre ei, scurt şi îndesat, cu faţa smeadă îşi aprinse o ţigară şi cu un gest insolent aruncă chibritul jos. Ceilalţi doi stăteau răsturnaţi pe laviţă cu un aer indolent şi obraznic, dând parcă a înţelege că deocamdată se mulţumeau să aştepte. Cel mai înalt dintre ei purta o pelerină ca să-l apere de răcoarea nopţii. La un moment dat o aruncă de pe umeri cu o afectare trufaşă. Cel de al treilea era îmbrăcat cu un pulover alb şi murdar, iar în picioare purta nişte espadrile rupte; pe cap avea o caschetă jerpelită, cu cozorocul crăpat care-i cădea peste ochi ca o aripă frântă.

Între timp ospătarul se apropie de ei în mare grabă şi

cu un respect vădit execută comanda aducându-le la masă o sticlă de vin. Desfundă sticla, şterse servil paharele cu şorţul şi turnă vinul; apoi stătu cu capul plecat ascultând ceea ce-i spunea individul voinic şi îndesat. Omul vorbea tare, cu multe exclamaţii ironice, arătând cu degetul mare în direcţia lui Corcoran. La urmă ospătarul dădu din cap şi se apropie de Corcoran.

— El Brazo, – spuse el privind într-o parte, – El Brazo spune că trebuie să plăteşti.

— Să plătesc?

Ospătarul se întoarse spre grupul de la uşă aşteptând o încurajare; văzând că cei trei dau din cap aprobativ, continua:

— El Brazo spune că dumneata vei plăti vinul.

Corcoran se îndreptă pe scaun, îşi umflă pieptul; faţa i se aprinse de furie; împinse coatele în lături ca şi cum ar fi vrut să-şi facă loc prin mulţime.

— Vasăzică, ăştia îşi închipuie că am să cumpăr şandramaua, – mârâi el şi spuse ospătarului pe un ton ridicat, ca să-l audă toată lumea. – Spune-le că nu plătesc nimic. Spune-le să se ducă dracului şi să-i ardă focul!

Toţi cei prezenţi încremeniră şi ascultau atenţi. În aer se simţea miros de încăierare.

Harvey interveni:

— Nu fi prost, – spuse el răstit, – doar n-ai de gând să te iei la bătaie în bomba asta.

— Ba să fie bătaie, fir-ar ea afurisită! – zbieră Jimmy. M-am săturat de cuţitarii ăştia. – Clocotea de mânie. Îşi încheie haina şi se întoarse spre ospătar: – Spune-i lui Brazo din partea mea că e o jigodie galbenă şi murdară. Sabe? Spune-i: jigodie, galbenă şi murdară. Şi mai spune-i că nu-mi place mutra lui, iar la urmă spune-i că n-o să vadă de la mine niciun sfanţ nenorocit.

Ospătarul ridică din umeri şi se uită într-o parte.

— Poate că i-o spui chiar dumneata. El Brazo zice că-i datorezi nişte bani. El Brazo este matador. A ucis mulţi tauri.

— Tauri, – repetă Jimmy, – şi chiar mai mult decât atât.

— Da, – îngână chelnerul, – şi chiar mai mult decât atât.

În timpul acesta bărbatul cel scund se ridicase în picioare.

Urmat de prietenii săi, se apropia încet cu o mână ascunsă după jiletcă, cu ochii ameninţători.

— Aşa, – spuse el rânjind. – Şi acum ai să-mi plăteşti pentru ceea ce mi-a furat tovarăşul tău. El a furat de la mine, El Brazo, cunoscut pentru cinstea şi curajul său, o sută de peseta. Aşa, ai de gând să-mi plăteşti?

În încăpere se lasă o tăcere încordată. Se auzi un suspin general de aşteptare când Harvey se ridică în picioare, la fel şi Corcoran, care răsturnă scaunul.

— Pleacă de aici, – zbieră el, repezindu-şi bărbia înainte, – ori te pocnesc de nu te vezi.

În aceiaşi clipă celălalt făcu o mişcare fulgerătoare cu braţul. Dar Corcoran i-o luă înainte. Pumnul lui uriaş îl nimeri pe El Brazo drept în bărbie. Zgomotul loviturii răbufni în încăpere şi El Brazo se retrase curajos spre duşumea. În timp ce se rostogolea, în ochii lui se aprinse un licăr vag de uimire, apoi trupul i se lovi de lespezile de piatră şi nimeni nu se mai ocupă de el. Cât ai clipi începu un vacarm de nedescris. De pretutindeni porniră strigăte şi toţi se repeziră de-a valma. Ospătarul sări în spatele tejghelei. Cineva zvârli o sticlă, iar Harvey şi Corcoran încercară să-şi croiască drum spre ieşire.

Erau aproape de ieşire când deodată printr-o breşă în învălmăşeala generală, tovarăşul înalt al lui El Brazo aruncă un cuţit. Totul se petrecu fulgerător. Harvey zări ceva lucind în aer şi cuţitul se înfipse în braţul lui Jimmy. Încercă să treacă înainte, alunecă, apoi cineva ridică un scaun şi-l lovi cu putere în creştetul capului. Văzu negru în faţa ochilor. Frânturi de strigăte, tropăit de picioare ajungeau până la el parcă de la mari depărtări; nişte oameni se înghesuiau în jurul lui, pe urmă îl simţi pe Corcoran trâgându-l cu o violenţă sălbatecă prin mulţime.

Afară îl învălui aerul rece al nopţii, iar prin creierul său tulbure trecu inexplicabil un gând: avusese dreptate. Nu era o întâmplare, ci ordinea prestabilită a lucrurilor. Aşa i-a fost scris. Îşi dădea seama vag că Jimmy îl sprijinea în timp ce coborau strada. Apoi totul se cufundă din nou în beznă.

CAPITOLUL XVI

Harvey deschise ochii. Era culcat pe o sofa de pluş roşu într-o odaie mică în care plutea un miros cald de cafea, ceapă şi fum de ţigară. Îşi simţea ceafa înţepenită şi capul îl durea îngrozitor. Zăcea nemişcat lăsând odaia să se materializeze treptat din ceaţă şi să îmbrace contururi mai precise. Lucrurile deveniră mai limpezi. Pe consola şemineului se distingea un ceas de marmură verde, o cutie de ţigări de foi, doi câini cockeri-spanioli din porţelan cu urechile blegi şi o expresie încremenită de devotament, iar deasupra atârna un text brodat: „Doamne, binecuvântează căminul nostru fericit”. Pe pereţii acoperiţi cu tapete maronii oribile spânzurau tablouri în ulei, cu rame aurite şi ţipătoare; Ormonde câştigând Derby-ul, o Madonă multicoloră între doi serafimi, un bărbat cu barbă în costum de navigator, apoi o fotogravură reprezentând o femeie goală, zâmbitoare şi impudică.

Închise ochii ca să nu mai vadă. Desigur, trăia un coşmar: totul era prea oribil ca să fie real.

Dar nu era un vis. Lumina vie a soarelui se revărsa în cameră prin fereastra închisă. Era dimineaţă. Îşi mişcă capul cu grijă. Mai încolo, lângă masa aşternută pentru dejun, şedea cu picioarele încrucişate şi o ţigară de foi între buzele strânse cu afectare însăşi Mama Hemmingway. Parcurgea cu ochii ei ca două mărgele coloanele unui ziar.

Harvey se uită la ea cu o privire fixă, îşi umezi buzele şi în cele din urmă reuşi să articuleze:

— Cum am ajuns aici?

Ea nu-şi ridică ochii de pe ziar, ci continuă lectura trăgând cu poftă din ţigară. După un răstimp, lansă cu maliţiozitatea el inimitabilă:

— Vasăzică, te-ai trezit, drăguţule. Te-ai odihnit bine? – Apoi foşni ziarul şi-şi mută ochii pe o altă coloană, asupra căreia păru să-şi concentreze întreaga atenţie. – Vreau să sper, din mila Domnului, că ai dormit bine şi *comodo.* Dacă nu, atunci ne vom plânge. Asta e, vom adresa o plângere către administraţie. Şi, asta sunt eu.

El îşi duse mâna la cap şi îl palpă cu grijă. Imediat, ca şi cum ar fi aşteptat acest semnal, femeia se întoarse spre el şi rânji:

— Ei, ia te uită, – spuse afabilă. – Te pomeneşti că-l doare? L-o fi lovit poate careva? Ce om rău! Ruşine, ruşine să-i fie! De ce oare nu pot oamenii să fie politicoşi şi bine crescuţi, când au norocul să întâlnească un gentleman atât de manierat şi distins ca domnia voastră?

Ochii lui Harvey se opriră din nou asupra ei.

— Drăguţul de Jimmy te-a adus. Pe furtună, orice fel de port e bun. Ştii cum vine asta. Dar mi-a făcut din pricina asta o întreagă dandana. Mi-a stricat bunătate de vânzare aseară şi pe de-asupra mi-a murdărit de sânge tot covorul din salon. Noroc că e de culoare vânătă. Poftim! Ia şi mănâncă ceva! – făcu un gest brusc spre masă. – Stai colea şi gustă un pic. De ce-oi fi făcând asta, habar n-am. Am să mă trezesc într-o bună zi cu o pereche de aripioare – pe onoarea mea îţi spun.

— Unde e Corcoran? – întrebă el.

— Lasă-l că n-are nimic. E viu şi nevătămat. Doarme jos într-un pat. Nu e decât un fleac. O mică zgârietură pe braţ şi atâta tot. Şi-a luat gustarea acum o oră! A înghiţit aproape o litră de şuncă, ca un câine flămând.

Harvey se ridică în picioare. Apoi, cu paşi nesiguri, se apropie de fereastră şi se uită afară. Camera era la etaj şi în faţa lui, dincolo de strada liniştită se întindea ţărmul mării, golful, debarcaderul ieşit în afară, asupra căruia

privirile lui, rătăcind în neştire se opriră deodată perplex.

Se uită îndelung la locul gol unde acostase în ajun vaporul lui şi o exclamaţie de surpriză îi scăpă de pe buze. Înălţându-şi capul instinctiv spre orizont, descoperi o şuviţă subţire de fum care putea să fie un vapor. Se putea foarte bine să fie *Aureola.* Nu era sigur; ştia numai atât: vaporul lui nu mai era acolo.

Se întoarse încet, întâlni ochii care-l pândeau tot timpul cu o curiozitate plină de viclenie.

— De ce nu i-ai anunţat? – i se adresă el cu reproş. – Pe Renton sau pe oricare altul. Puteai să faci cel puţin atâta lucru!

Ea chicoti încet; apoi începu deodată să râda în hohote, cu veselia ei obişnuită şi lovi cu palma peste masă.

— Ia uitaţi-vă la el! strigă ea. – Numai uitaţi-vă la el! Nu vezi că ăsta-i cel mai bun renghi al Mamei Hemmingway? *Carajo!* Mă prăpădesc de râs. – Râdea ţinându-se cu mâinile de burta. – Ştiam... ştiam că Renton n-o să aştepte nici dacă ar fi Bunul Dumnezeu. Am văzut vaporul plecând chiar de la fereastra asta. Dar am văzut cât erai de obosit, puiule. Aşa că te-am lăsat să dormi. – Se cutremură iarăşi de râs, apoi se opri, schimbă tonul: Hai. Vino aici, – spuse ea mişcând farfuriile îmbietor. Nu mai fi supărat. Mănâncă ceva. Eu am mâncat, aşa că nu te uita la mine. Iată, ai aici nişte salam şi roşii. Ia ce crezi că o să-ţi priască.

El o privi încruntat, după care apropie un scaun şi se aşeza la masa fără s-o slăbească din ochi.

— Asta-i treaba! – strigă ea în timp ce împingea mâncarea spre el. – Pe ce am mai sfânt, n-aş fi crezut, atunci când erai atât de politicos cu mine pe vapor, că voi avea cinstea să-ţi înapoiez amabilitatea şi încă cu dobândă. *Carajo,* nu. Uite că s-a răcit cafeaua! Am *s*ă spun să-ţi aducă alta, fierbinte.

— Mulţumesc! Poate că o să te miri, dar mi-e foame.

În timp ce Harvey îşi ungea un corn cu unt, ea întinse mâna şi trase de şnurul clopoţelului. După scurt timp

apăru o tânără fată spaniolă. Purta o fustă largă de culoare roz şi era încălţată cu pantofi cu tocuri înalte pe piciorul gol; părul îi cădea peste pieptul tânăr şi plin în două meşe strânse neglijent, surâse întâi către Mama Hemmingway, apoi, mai galeş, către Harvey.

— Hei, Cuca, adu nişte cafea. Să fie fierbinte. *Presto, pronto.*

— *Si,* señora.

— Şi nu te mai hlizi, Cuca. Că nu fac chef cu acest *señor.*

— *Si, señora.* – Dar Cuca ieşind din cameră nu încetă să surâdă şi încă mai zâmbea atunci când se întoarse cu ibricul de cafea fierbinte. Nu era un zâmbet amuzat, ci pur şi simplu expresia unei bunăvoinţe irezistibile care parcă se lipise de ea şi de care nu mai putea scăpa.

— Drăguţă fată, Cuca asta, – spuse Mama Hemmingway după ce fata ieşi din cameră. Turnă cafeaua în ceaşcă şi i-o întinse. După aceea îşi supse dinţii gânditoare. – Se fac cinci ani de Vinerea-Mare de când a venit la mine. E veselă ca o ciocârlie, destul de manierată şi la locul ei. S-a mai îngrăşat de atunci. Sancta Maria, acum e o plăcere să te uiţi la ea, dar s-o fi văzut când am luat-o. Mamă, doamne, era mai subţire decât o coadă de şobolan. N-o să-ţi vină să crezi, dacă ţi-aş spune ce creştere avea. Nimeni nu s-a ocupat de ea. Nu fusese dusă nici măcar la prima împărtăşanie când am luat-o la mine. Da, domnule, poţi să-mi spui în faţă că sunt o mincinoasă, dacă n-am dus-o la împărtăşanie chiar eu în prima săptămână când a venit în casa asta.

Harvey nu replică nimic şi-şi puse o felie de salam pe pâine.

— N-o să-ţi vină să crezi, îţi spun – repetă ea cu o convingere duioasă, – dar mă port foarte frumos cu toate fetele mele, aşa să-mi ajute Dumnezeu. Bineînţeles, aici la mine nu e o şcoală duminicală, recunosc asta. Dar fac o treabă cinstită, înţelegi? Cu dreptate şi fără hatâruri pentru nimeni. Iar cui nu-i place n-are decât să plece.

Harvey bănuise vag ce fel de casă ţinea Mama Hemmingway. Acum bănuiala i se confirma pe deplin. Dar, lucru curios, constatarea aceasta nu-i provocă niciun fel de dispreţ sau dezgust. Ceva se schimbase în el. Acum, dimpotrivă, simţea cum urcă spre lumină din adâncul sufletului său o resemnare ciudată. Viaţa trebuia acceptată aşa cum era, fără s-o dispreţuieşti. Nenorocirile prin care trecuse, treziră în el o toleranţă, un fel de umilinţă binefăcătoare de care din păcate fusese lipsit multă vreme.

— E bună cafeaua asta, – remarcă el, privind-o peste masă. – La fel şi cornurile. Aş zice, e mai bine c-am scăpat vaporul decât să fi scăpat gustarea asta.

Surprinsă de remarca lui neaşteptată, se îndreptă pe scaun şi se puse imediat în gardă.

— Ia ascultă, cocoşelule, ce-i cu dumneata? Lasă-te de bancuri. Să ştii că cu mine nu-ţi merge.

— Dar nu fac niciun fel de bancuri. Îţi apreciez ospitalitatea mai mult decât îţi închipui.

Femeia îşi scutură cerceii cu un aer ofensat.

— Dumneata nu eşti un om cu suflet darnic. Asta-i nenorocirea cu dumneata, domnule dragă. Îţi închipui că le ştii pe toate. Te-ai cocoţat pe un tron şi te uiţi la toţi de sus. Dar mai ai multe de învăţat. Crede-mă, aşa este, cum îţi spun. Eu te-am găzduit aici şi ţi-am dat de mâncare pe degeaba, prieteneşte, iar dumneata în schimb mă scuipi între ochi. Ce-ar fi să te porţi mai cumsecade? Încearcă să înveţi un lucru pe care nu-l găseşti în cărţi. – Apucă ziarul dintr-o mişcare şi începu să-l citească Indignată.

El o cercetă atent cu o umbră de zâmbet:

— Poate că am învăţat mai multe decât îţi închipui… Poate că în ultimele zile m-am gândit şi eu la câteva lucruri.

Ea îi arunca o privire bănuitoare şi se întoarse la ziarul ei.

— Poate că te-ai gândit şi la ceea ce vei face în Santa,

cocoşelule. Poate că eşti destul de deştept ca să te gândeşti măcar la asta?

— Ai ceva să-mi propui?

Mereu neîncrezătoare, îi răspunse cu un zâmbet în colţul gurii:

— Rămâi aici, dacă vrei. Şi vei avea ocazia să te convingi că nu sunt chiar atât de neagră cum mă crezi dumneata. Despre toţi îţi închipui numai lucruri rele, asta e. Dacă vrei să ştii adevărul, n-am ştiut că vaporul ăla afurisit a plecat. Credeam că nu ridică ancora până după amiază. Acum o oră, când m-am uitat pe fereastră şi l-am văzut în largul golfului era să mă lovească damblaua. Eu nu-ţi doresc niciun rău. N-ai decât să rămâi aici, dacă vrei. Fă ce-ţi place cum a zis cucoana aia care a aruncat o banană unei foci: dacă vrei o mănânci, dacă nu – o laşi.

Harvey şedea zâmbind uşor, fără cea mai mică urmă de duşmănie. După o pauză lungă ea îşi ridică ochii şi-l privi scrutător, apoi lovi uşor cu palma ziarul din faţa ei.

— Dacă te interesează să lucrezi ceva, de ce nu te-ai duce la Laguna? Doar eşti doctor, nu? Cel puţin aşa am auzit. Şi acolo bântuie o molimă cum nu s-a mai pomenit de mult. Mor oamenii pe capete cât ai zice peşte. Medicul spaniol a făcut aripi – scrie în *Gaceta* de azi dimineaţă. Este al doilea care s-a dus să cânte la harpă în paradis. Iar celorlalţi nu pare să le placă *destajo mucho mucho.* De ce n-ai încerca dumneata?

El încercă să fărâmiţeze bucăţica de corn şi se uită la ea în tăcere.

— Da, de ce nu? – repetă el ca un ecou.

În ochii ei ca două mărgele se aprinse iarăşi licărul acela maliţios în timp ce-i cerceta faţa cu atenţie.

— Cred că nu-ţi pasă dacă peste câteva zile te vor duce de acolo într-o ladă neagră de scânduri, – insinuă ea perfidă. – Dumneata nu eşti omul căruia să-i pese de aşa ceva.

El abia îi percepea cuvintele. Se gândea la situaţia lui şi la destinul care-l mâna inexorabil pe un drum prestabilit.

Da, va merge acolo – va merge neapărat. Cum de nu se gândise la asta până atunci? Ceva mai profund decât o simplă întâmplare pusese la cale lucrurile. Avea senzaţia stranie că acesta era un moment pe care îl aşteptase de mult.

— Va trebui să te duci în satul Hennosa, – urmă ea. – Sus la Casa de Los Cisnes. Este casa de unde a pornit molima. De altfel este un loc cam ciudat. Nimeni nu se apropie prea mult de această casă, nici chiar pe vreme bună. Totul e numai o paragină. Iar ea e pe jumătate nebună – vorbesc de cucuveaua aia bătrână care o stăpâneşte.

— Voi merge acolo, – îşi spuse el din nou. – Da, trebuie sa mă duc. Îndemnul acesta devenea tot mai stăruitor şi repetă ca pentru sine: – Casa de Los Cisnes.

Se făcu linişte. Femeia îşi întoarse spre el faţa rumenă şi lucioasă şi-l studie pe furiş, plină de curiozitate.

— Văd că nu-ţi lipseşte curajul, – constată ea pe neaşteptate. – Trebuie să recunosc acest lucru. – Se corectă în grabă. – Dar, pe cinstea mea, ai să îngraşi pământul dacă te duci.

El îşi împinse scaunul la o parte şi parcă tras de o mână nevăzută se ridică de la masă şi porni spre uşă.

— Sancta Maria, – ţipă ea uimită. – Doar n-ai să pleci *pronto.* Trebuie să te odihneşti. Şi, la naiba, ar trebui mai curând să te bărbiereşti şi să te speli puţin.

— Nu plec încă, – răspunse el. – Mă duc să-l văd pe Corcoran. E timpul să mă uit la braţul lui.

— Atunci, să fii sănătos. Nu te repezi la mine, că mă apucă leşinul. Şi nu pleca fără mine, că ai să nimereşti unde nu trebuie.

Îi făcu cu ochiul, strivi mucul ţigării pe o farfurie şi se ridică pe picioarele ei minuscule. Îl conduse pe un palier câteva trepte de lemn neacoperite, şi merse de-a lungul unui coridor îngust în care plutea un miros de aer stătut. De jos se auzea ţăcănit de vase de bucătărie, hohote de râs, glasuri ascuţite de femei care se ciorovăiau între ele.

Pe urmă, cu un aer mândru, Mama Hemmingway apucă de clanţă şi deschise larg uşa unui dormitor spaţios destul de murdar având la mijloc un pat cu marginile aurite şi acoperit cu o plapumă viu colorată, plină de pete. Iar în mijlocul patului trona Corcoran. Îmbrăcat numai în cămaşa lui vărgată, albastru cu roşu, şedea sprijinit în perna de un aspect îndoielnic, cu un aer de nepăsare placidă.

Avea braţul bandajat, pe nas ochelarii cu ramă metalică, iar pe genunchi nelipsitul Platon, zdrenţuit şi cu colţurile îndoite ca nişte urechi pleoştite de ogar. Îşi mişca buzele încet şi nu-i auzi intrând.

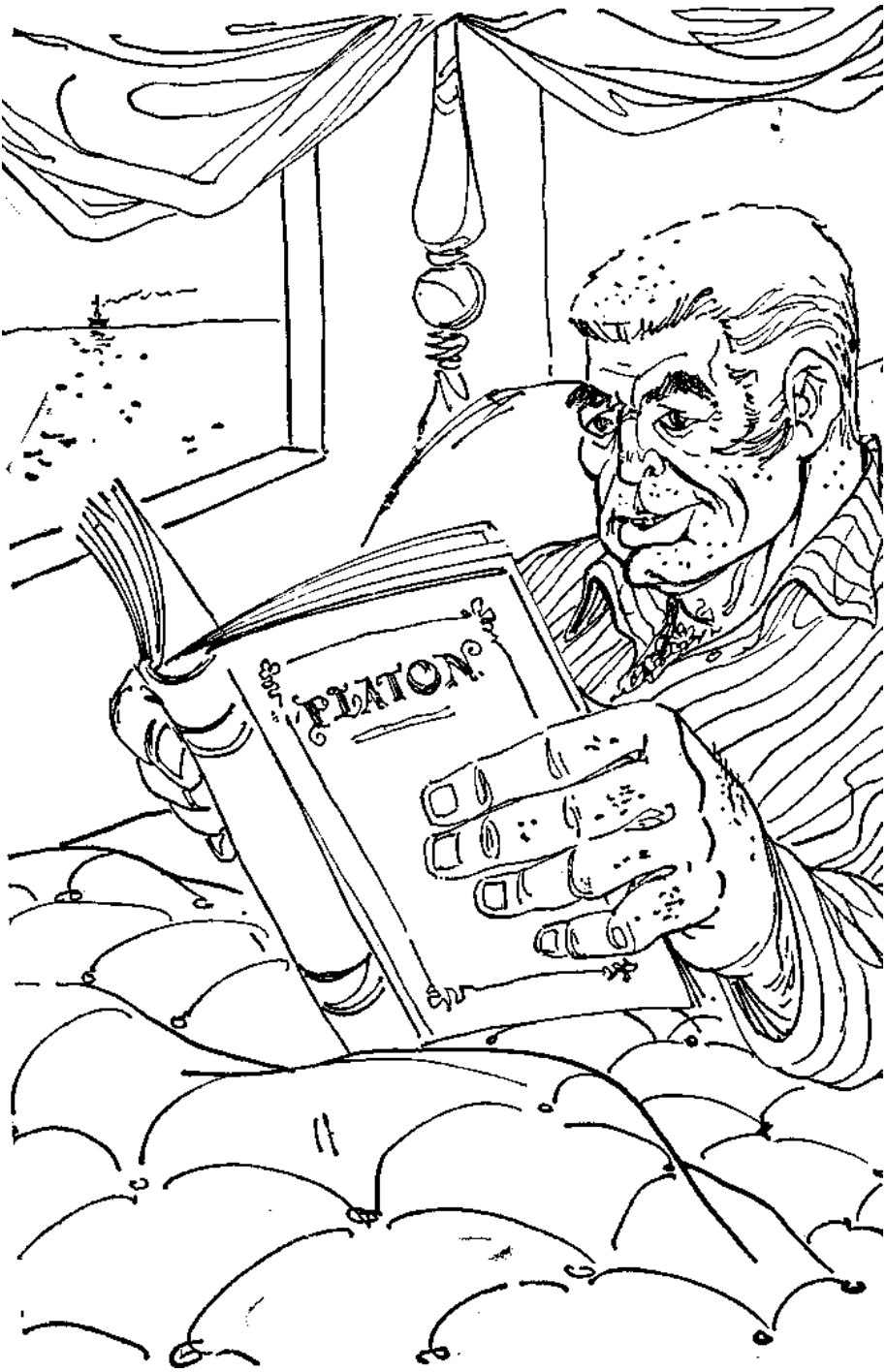
PLATON

— Trezeşte-te, bunico – strigă Mama Hemmingway. – Uite, a venit Scufiţa Roşie să te vadă. N-ai putea să zâmbeşti puţin şi să arăţi mai mulţumit? Dumneata, care mi-ai murdărit de sânge cel mai bun covor din casă.

Jimmy îşi înălţă capul şi clipi ca o bufniţă. Se uită prin sticlele ochelarilor la Harvey şi exclamă, afectând o uimire şi o bucurie oarecum exagerată:

— Ia te uită, ce plăcere neaşteptată în dimineaţa asta. Respectaţi-mi emoţia, vă rog, căci am crezut că ai plecat şi m-ai părăsit fără un cuvânt de bun rămas. Dar spune-mi repede, cum se face că nu eşti pe vapor?

— Vaporul a plecat, fără mine.

— Nu mai spune! – se miră iarăşi Corcoran. – Asta este chiar culmea ghinionului.

— Hai lasă, lasă – i-o reteză Harvey. Ai ştiut tot timpul că vaporul a plecat.

— Asta-i bună! – stărui Corcoran cu un surâs linguşitor către Mama Hemmingway. – După ce am avut atâta bătaie de cap ca să-l scot din încurcătură, să se poarte cu mine în felul acesta? Dar nu face nimic! – se întoarse spre Harvey. Este o bucurie să te ştiu alături de mine şi o consolare pentru ochii mei întristaţi să te văd iarăşi pe picioare.

Harvey se apropie de pat şi începu să dezlege bandajul.

— Cum merge? – întrebă scurt. Se aplecă şi cercetă rana de cuţit care îi străpunsese superficial tricepsul.

— Fii liniştit, nu simt mai nimic. Pentru un om ca mine care a primit şi a dat la viaţa lui lovituri serioase asta nu-i altceva decât o împunsătură de ac. Singura mea dorinţă este ca într-una din zilele următoare să-l întâlnesc pe individul acela galben care mi-a făcut-o.

— Câteva zile de odihnă şi ai să te faci bine, – spuse Harvey. Schimbă pansamentul, strânse iar bandajul şi se ridică în picioare. Apoi vocea îi deveni deodată mai aspră. – Până atunci mă duc la Laguna, – declară el detaşat. – Vreau să văd ce-i cu epidemia aceea acolo.

La auzul acestor cuvinte Jimmy îşi frecă bărbia

gânditor.

— Mă rog, spuse el în cele din urmă, – foarte frumos. Dar eu ce să fac? Deocamdată afacerea mea a căzut baltă. Nu ştiu încotro s-o apuc. Pe onoarea mea, ar fi mai bine să vin cu dumneata.

— Nici vorbă de aşa ceva. În primul rând nu poţi părăsi patul înainte de câteva zile.

— Atunci vin după dumneata îndată ce mă pun pe picioare. Pe cinstea mea, n-ai să te descotoroseşti de mine aşa cu una cu două. Te voi urma imediat ce voi pune piciorul în pământ.

— N-are rost, – stărui Harvey. – N-am nevoie de dumneata.

— Cu atât mai bine, – răspunse Jimmy cu zâmbetul lui dezarmant. – Am să vin special ca să-ţi fac în necaz. – Căută sub pernă cu mâna lui sănătoasă şi cu un gest solemn îşi luă priza de tutun.

CAPITOLUL XVII

În seara aceleiaşi zile, când soarele scăpată după versantul vestic al Piscului, Harvey porni pe jos spre Hermosa – satul situat mai în vale de Laguna. Drumul era lung şi urcuşul greu, căci imediat după ieşirea din oraş începea să urce pieptiş în povârnişuri scurte şi repezi. Dar cu un fel de încăpăţânare sălbatică, bizară, hotărâse să facă drumul pe jos. Într-un fel, efortul fizic pe care şi-l impunea îi domolea zbuciumul sufletesc, căci pe măsură ce se căţăra tot mai sus în aerul rarefiat, iar pantofii i se acopereau de praf şi fruntea de sudoare, simţea cum coboară în el o linişte binefăcătoare. Mergea cu faţa spre asfinţit, o fărâmă întunecată în acel fluviu scânteietor de lumină care se revărsa peste crestele de lavă ale muntelui Telde. Deasupra buzei vulcanice plana, asemenea unui rotocol de abur, un nor alburiu şi fin. Cerul cântă o simfonie de culori pe care pământul o repeta ca un ecou. De o parte şi de alta a drumului bananierii îşi lăsaseră în jos frunzele grele, de un verde închis. Frunzişul sfâşiat de vânturi părea inert în aerul cald şi transparent. Ochiurile rotunde de apă sălcie, galbenă ca aurul şi tot atât de preţioasă, zăceau nemişcate, clipind abia vizibil, prin frunzişul plantaţiei. Trei capre de munte se opriseră lângă unul din ele ca să-şi astâmpere setea. Harvey merse mai sus şi trecu printr-o pădurice de eucalipţi înalţi şi svelţi ca nişte cedri, ce-şi răspândeau mireasma în aerul din jur. Pe urmă drumul se deschise larg, arborii rămaseră în urmă şi la picioarele lui se întindea în depărtare golful liniştit, cu vaporaşele lui

mici ca nişte jucării şi catargele subţiri şi ascuţite. În jurul golfului oraşul se aşternea ca în palmă cu logiile şi balconaşele sale ce se desenau în perspectivă ca nişte guri deschise, însetate de aer, cu mulţimea de acoperişuri înghesuite, printre care Barranca Almeida îşi strecura apele cu luciri de argint. Dar această privelişte dispăru după o nouă cotitură a drumului şi în locul ei se înşiruiau acum podişuri goale şi reci de bazalt. Stâncile de lavă şi bolovanii uriaşi îi atraseră privirea.

Se afla pe drum de aproape un ceas. Puţin mai târziu trecu prin cătunul La Cuesta: o mână de căsuţe; moaşte sub sticlă, lumina pâlpâitoare a lumânărilor, o bisericuţă cu pereţii albi. Tocul părea pustiu sau adormit. Lăsă în urmă cătunul şi urcă mai departe pe drumul ce începea să se îngusteze. Curând, cam la o milă distanţă, unde cărarea făcea un cot brusc, îi apăru în faţă silueta măruntă a unei fete care înainta încet ducând pe cap un ulcior cu apă. Grăbi pasul şi o ajunse din urmă.

— Señorita, – întrebă el în spaniola lui chinuită. – Acesta este drugul spre Hermosa? Satul acela de lângă Laguna.

Fără să se oprească şi fără să mişte capul pe care balansa ulciorul greu, fata îi aruncă o privire piezişă. Purta o bluză roşie decolorată şi ruptă. Avea ochii negri strălucitori. Se ţinea dreaptă şi mergea legănându-şi şoldurile cu o graţie firească. Între degetele subţiri şi murdare ale mâinii stângi ţinea o floare galbenă. Nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani.

— San Cristobal de la Laguna, – spuse în cele din urmă, apoi repetă: – la Laguna.

— Da. Am apucat pe drumul bun?

— Drumul? Este Drumul Regelui.

— Drumul Regelui?

— *Carretera real.* Drumul cel vechi. Sigur că-i un drum bun.

— Bine, dar drumul ăsta duce la Laguna?

Conversaţia părea s-o amuze; zâmbi, descoperindu-şi

dinţii de un alb strălucitor; dacă nu i-ar fi fost teamă să nu răstoarne ulciorul probabil c-ar fi râs.

— *Ay de mi,* – oftă ea, – ce obosită sunt de căratul apei! Apoi parcă uită cu totul de el. Merseră alături în tăcere o bună bucată pe cărarea şerpuită care părea că nu se mai sfârşeşte. Fata aşteptă până trecură de un pâlc de arbori de plută, apoi întinse alene mâna în care ţinea floarea şi-i arătă ceva.

Harvey îşi ridică fruntea. Acolo, destul de aproape, deasupra unui rând de ziduri acoperite de iarbă se înălţau turnurile întunecate ale unei vechi fortăreţe.

— De la Laguna, – repetă ea. – San Cristobal de la Laguna. Vorbele ei aveau o armonie ciudată.

— Bântuie molima în oraş, – întrebă el.

— Si, señor.

— Sunt mulţi bolnavi?

— Si, señor. – Apucă floarea între dinţi şi începu să-i mestece vrejul cu indiferenţă.

— Vreau să ajung la Hermosa. La Casa de Los Cisnes. Poţi să-mi spui în ce parte se află?

Fata îi aruncă iarăşi o privire piezişă. Luă floarea din gură, între două degete, ca pe o ţigară.

— Acolo sunt cei mai mulţi bolnavi. La Laguna s-a terminat. Dar la Hermosa nu s-a terminat încă.

— Vreau să merg acolo.

— Nu s-a terminat încă, – repetă ea şi adăugă cu un aer atotştiutor: – Jesu-Maria. E un blestem acolo.

Merseră iarăşi un timp în tăcere, apoi cam la un sfert de milă de oraş, fata se opri brusc şi arătă cu floarea galbenă ofilită spre o potecă ce se abătea din drum.

— Iată! – spuse liniştit. – Pe aici trebuie s-o iei, señor, dacă vrei să ajungi acolo.

Poteca pe care i-o arătase pornea de la şoseaua principală şi tăia o pădurice de pini. După ce-i mulţumi, Harvey apucă pe cărare. În timp ce intra în umbra copacilor simţi că fata îl urmăreşte cu privirea şi instinctiv se întoarse. Într-adevăr, aşa era. Stătea locului şi se uita

după el; sub ochii lui îşi îndreptă ulciorul pe cap, îşi făcu cruce, şi se îndepărtă grăbită. Aproape în aceeaşi clipă soarele coborî dincolo de linia depărtată a orizontului. Aerul se răci brusc. Harvey avea impresia că pe faţa lui se plimbă nişte degete îngheţate.

Pădurea era sumbră, poteca îngustă, străbătută de rădăcini groase şi tari ca piatra. Crengile plecate atârnau grele conspirând în şoaptă pe întuneric. O piatră de care se împiedică se rostogoli la vale şi căzu în adâncul unei râpe. La zgomotul acesta copacii se strânseră parcă şi mai mult unii în alţii, înspăimântaţi; o pală de vânt trecu printre crengi stârnind un şuer tainic.

Tăcerea sinistră a crângului i se furişă în suflet şi-l umplu de melancolie. Şi ar fi rătăcit astfel prin obscuritate mai departe, tot mai departe, ca o nălucă, până la contopirea totală cu întunericul fără fund. Dar deodată, cam la vreo sută de paşi înaintea lui copacii începură să se rărească; trecu peste un podeţ de lemn şi ieşi din nou la loc deschis unde văzu o casă înconjurată de o grădină. Era o proprietate mică, dar bănui imediat că era locul pe care-l căuta – o vale cu pământ roşu şi gras alimentată de o şuviţă preţioasă de apă care abia se mai zărea de sub vegetaţia luxuriantă ce acoperea malurile. Dar oricât de rodnic părea pământul, ori cât de bogată vegetaţia, întreaga plantaţie dădea o impresie de paragină: grădina era năpădită de ierburi, neîngrijită, dar de o frumuseţe sălbatică, fecundă şi primitivă.

Uitându-se prin uriaşa poartă de fier forjat, Harvey îşi reţinu respiraţia furat de ceea ce vedea: pretutindeni numai flori, şi ce flori! o revărsare nebună de culori în lumina crepusculară: mase de azalee sălbatice îi săgetau ochii cu roşul lor violent, irişi suavi pluteau parcă pe o mare de opal; un vrej de convulvulus purpuriu îşi răsucea trompetele printre valurile de granadilla; orhideele se repezeau spre cer cu aripile lor albastre şi galbene într-un zbor perpetuu; şi peste toate acestea unduiau albe şi parfumate florile de fresia ca o dantelă fină de spumă.

Tresări şi încercă să se reculeagă. Apucă clanţa de alamă a porţii, o răsuci, o scutură, se propti cu umărul de barele ruginite. În zadar: poarta era încuiată. Dar nu avea importanţă – gardul viu care împrejmuia proprietatea avea din loc în loc deschizături de trecere, ceea ce se potrivea pe deplin cu paragina din jur. Dădu să plece, când deodată privirea lui, alunecând peste poarta masivă se opri asupra arcadei uriaşe pe care se vedea o stemă gravată în metal. Era o lebădă în zbor. O lebădă cu aripile întinse!

Se uită fascinat la emblema lebedei, ce părea vie şi plină de un înţeles ascuns. Casa de Los Cisnes. Într-adevăr. Se opri încremenit, cu răsuflarea tăiată. Cum de nu şi-a dat seama mai înainte? Casa de Los Cisnes – Casa lebedelor.

Rămase multă vreme acolo, cu capul dat pe spate, înfiorat de uimire şi de emoţie. Casa lebedelor. Apoi respiră adânc şi dădu să plece. Nu era nimic; nu putea să fie altceva decât o simplă coincidenţă.

Încercă să se scuture de aceste gânduri şi după ce făcu trei paşi la dreapta, trecu printr-o deschizătură a gardului şi apucă pe aleia năpădită de bălării. De fiecare parte a aleii se vedea câte o căsuţă de chirpici. Se opri în faţa uneia dintre ele, bătu cu putere în uşa îngustă, apoi repetă bătaia. Nu-i răspunse altcineva decât ecoul stins al loviturilor sale. Uşa era zăvorâtă, coloanele ferestrelor închise ermetic, casa părea pustie şi părăsită.

Se îndreptă repede spre cealaltă colibă. Aici găsi uşa larg deschisă şi putu să vadă interiorul sumbru al singurei odăi pe care o avea. Nu se observa niciun semn de viaţă. Dar pe duşumeaua de pământ era aşternută o pătură cafenie de formă pătrată iar pe pătură zăcea un mort cu ochii tulburi deschişi, cu gura căscată a mirare. Două lumânări aprinse la picioare aruncau o lumină palidă pe obrazul lui livid, iar parfumul fresiilor plutea în aer ca un balsam binefăcător.

Aici nu mai era nimic de făcut. Harvey ieşi afară şi

închise uşa în urma lui. Porni mai departe pe aleea care cotea spre miazăzi, şerpuind uşor către casa ce se profila albă pe coasta colinei şi pe fondul întunecat al copacilor. Era o clădire din piatră de culoarea fildeşului, joasă dar cu aspect nobil, o casă impunătoare care cădea în ruină: porticul dărâmat, balconul căzut, obloanele putrede şi strâmbe, pereţii pătaţi de umezeală şi licheni. Două urne mari de o parte şi de alta

a intrării zăceau răsturnate într-o rână.

Harvey urcă treptele roase, între crăpăturile cărora creştea un fel de mucegai roşu ca sângele, şi trase de mânerul clopotului. Minutele treceau cu o încetineală enervantă. Trase încă o dată de clopot şi ecoul răsună inutil în interiorul casei. Într-un târziu o femeie de vârstă mijlocie, îmbrăcată într-o rochie de stambă pătată, întredeschise uşa. Se uită la el bănuitoare prin crăpătura uşii ca şi cum ar fi văzut o arătare, până când îl auzi spunând:

— Vreau să vorbesc cu stăpâna dumitale.

Expresia chipului ei încadrat de un păr negru, lins şi acoperit cu o basma roşie şi galbenă deveni deodată evazivă şi speriată.

— E târziu, señor, – spuse, – ziua e pe sfârşite.

— Dar nu s-a sfârşit încă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, señor: soarele a trecut dincolo de culmea muntelui. Cred că ar fi mai bine să veniţi mâine.

— Trebuie să vorbesc cu ea.

— Dar, señor, marquesa e bătrână. Are şi aşa destule griji. Aşa că nu primeşte pe nimeni.

Făcu doi paşi înainte silind-o să se retragă în interiorul vestibulului.

— Spune-i că sunt aici.

Femeia stătea nemişcată şi-l cerceta cu privirea în timp ce mâinile ei frământau nehotărâte colţurile şorţului. În cele din urmă se întoarse mormăind şi începu să urce scările.

Harvey se uită împrejur. Se afla într-un vestibul înalt cu tavanul încrustat cu arabescuri, în care vocea stârnea un ecou grav, întocmai ca în naosul unei vechi biserici. Lumina slabă, crepusculară pătrundea prin unica fereastră înfundată adânc în zid, deasupra căreia se vedea emblema lebedei în culori şterse. Pe pereţii văruiţi atârnau săbii curbate în tecile lor. Se aflau acolo probabil de mulţi ani şi arătau formidabile şi groteşti totodată, în

tăcerea şi pustietatea din jur. Sub panoplii o armură ca un corp chircit de cavaler războinic, cu braţele anchilozate şi genunchii îndoiţi, dar păstrând încă ceva ameninţător, cu lancea împinsă înainte şi viziera întredeschisă agresiv, părea gata să se năpustească asupra lui Harvey. Întreaga ambianţă îl impresiona într-un chip ciudat; îi era aproape teamă să-şi mişte piciorul. Se simţea vlăguit, cu sufletul pustiu. Sunt ostenit, – încercă să se îmbărbăteze singur, – am mers prea mult pe jos.

Un zgomot de paşi pe treptele de lemn ale scării îl făcu să-şi ridice capul brusc. O femeie bătrână şi scundă cobora dinspre galeria de la etaj. Venea încet târându-şi picioarele tremurânde, unul după altul; mâna ei uscată se încleşta ca o ghiară de balustrada grea şi lustruită. Dar cu toată încetineala ei, se ţinea dreaptă, cu distincţia proprie rasei. Era îmbrăcată toată în negru, până şi bentiţa care îi ţinea părul pieptănat în stil Pompadour era neagră, iar rochia cu trenă şi mâneci bufante, cu guler înalt şi bogat amintea de moda secolului trecut. Când se apropie de el, Harvey observă limpede semnele senilităţii. Avea pielea galbenă ca pergamentul, brăzdată de creţuri fără număr, vinele gâtului proeminente ca nişte tendoane de pasăre, nasul mic, subţire şi acvilin, iar buzele uşor ţuguiate. Ochii negri cu pungi sub pleoape erau sticloşi. Purta o mulţime de brăţări la încheieturile mâinilor, iar pe degete o adevărată galaxie de inele străvechi.

Harvey o salută îndată şi se prezentă direct:

— Sunt un medic englez, – spuse. – Mă numesc Leith. Ştiu că pe moşia dumneavoastră bântuie friguri galbene, la fel ca şi în satul din apropiere. Este o boală foarte periculoasă şi am venit să vă ofer ajutorul meu dacă vreţi să-l primiţi.

Stătea în faţa lui ca o mică statuetă îmbrăcată în negru şi ochii ei tulburi dar încă vii priveau undeva, dincolo de el, cu o linişte proprie numai celor foarte bătrâni.

— Nimeni nu mai vine pe aici, – spuse în cele din urmă, iar vocea ei avea o cadenţă cântătoare curioasă. – Nimeni

nu mai vine acum la marquesa de Luego. E foarte bătrână. Toată ziua stă în camera ei şi coboară numai dacă este chemată. Spuneţi, vă rog, señor, ce altceva ar putea face? Rugăciunile au putere mare, nu-i aşa? Aşa spunea Don Balthasar. Acum e mort şi el, dar Isabel de Luego trăieşte. Aşa că stă în camera ei şi aşteaptă să fie chemată. Fără îndoială este o amabilitate din partea dumneavoastră că aţi venit la ea.

Da, este cam ciudată, îşi zise Harvey, auzind-o cum vorbeşte despre ea însăşi. Dar în toată această ciudăţenie era un fel de măreţie care îl impresiona adânc.

— Nu este câtuşi de puţin o amabilitate, – spuse el. – Mă aflam în Santa Cruz. Am auzit de epidemia pe care o aveţi aci – şi la Hermosa. De fapt, trebuie să mărturisesc că nu aveam nimic altceva de făcut. Aşa că iată-mă aici.

— Este un act de mărinimie, señor, şi meritul lui e cu atât mai mare cu cât căutaţi să-l tăgăduiţi. A avut grijă cineva de calul dumneavoastră? Şi ce doriţi de fapt? Am şi uitat. *Pobre de mi.* Se uită atâtea lucruri. Şi atâţia au dispărut. Dar trebuie să luaţi masa. Ascultaţi sfatul celor mai în vârstă: sigur că trebuie să luaţi masa.

— Nu-i nevoie, – spuse el repede. – Să vedem mai întâi unde sunt bolnavii?

— În sat. Acolo sunt mulţi bolnavi. Şi atâţia au murit. Aici la conac toţi au murit sau au fugit care încotro. Toţi, în afară de Manuela şi de mine. Pablo a fost ultimul. Pablo-portarul. A murit la amiază. Mai târziu o să vedeţi. Scoase un mic râs sinistru şi întorcându-se către femeia care stătea în fund şi asculta morocănoasă, exclamă:

— Manuela, domnul va lua cina astă seară cu marquesa de Luego.

Faţa Manuelei deveni şi mai morocănoasă: făcu un gest de neîncredere.

— Dar, doamnă marquesa, cina dumneavoastră este deja servită.

Era o notă de protest în glasul ei, care însă căzu în gol. Marquesa îi repetă lui Harvey cu o veselie copilărească.

— Vedeţi, cina se şi află pe masă. De bună seamă sunteţi aşteptat. Dar marquesa? Şi ea şi-a pus toaleta ei cea mai elegantă Totul cade cât se poate de bine, nu-i aşa? Poftim, señor.

Porni înainte prin vestibul şi intră într-o cameră lungă cu pereţii lambrisaţi cu lemn de encina, de culoare închisă şi acoperiţi de portrete vechi în rame aurite patinate de vreme. În rest, duşumelele erau goale iar pe tavan, pictată o lebădă uriaşă. Unul din pereţi era ascuns de un enorm aparador din abanos, iar în mijlocul încăperii, pe masa de sufragerie din lemn de nuc era servita o cină simplă compusă din fructe, friptură rece de pasăre, brânză şi lapte.

Ursuză, Manuela aduse un al doilea tacâm, apropie un al doilea scaun greu, tapisat cu piele şi după ce aruncă pe furiş o ultimă privire spre Harvey se retrase.

Marquesa luă loc pe scaun cu un aer uşor afectat, îşi turnă absentă un pahar de lapte pe care-l lăsă să stea în faţa ei. Apoi luă o smochină de pe platou şi începu să o taie felii.

— Trebuie să mănânci, – spuse, înălţându-şi capul delicat ca o pasăre. – Cel ce mănâncă cumpătat, posteşte destul. Brânza e bună. E făcută cu cardo din anghinară sălbatecă. Nişte flori mici albastre, da, flori mici albastre. Le culegeam şi eu când eram copil. Şi asta n-a fost ieri-alaltăieri.

Harvey luă puţină brânză şi o bucată de pâine galbenă uscată; căută să alunge impresia de ireal care îl stăpânea. Ar fi dorit să afle mai multe amănunte despre epidemie.

— Cum a început această calamitate? – întrebă el.

— Calamitatea, señor? Dar ce altceva este viaţa, dacă nu o calamitate. Cum zice proverbul: ieşi din lac ca să intri în puţ. A fost unul cu numele José care s-a întors la familia lui. Fusese marinar pe un vas. Pe urmă a murit, şi alţii după el. Este ceva ca ciuma din Modorra de altădată, care a bântuit în Laguna pe vremea când era rege

Ferdinand. Oamenii mai găsesc şi astăzi uneori mici grămezi de oase în peşterile din munţi. Sunt osemintele guanchilor care s-au retras acolo ca să moară. Asta s-a petrecut de mult, tare de mult.

O întrebă aproape cu veneraţie:

— Familia dumneavoastră s-a stabilit de multă vreme prin părţile astea?

Privirea ei trecu dincolo de el ca să se cufunde în trecut.

— Dar, señor, dumneata nu înţelegi. Ce înseamnă multă vreme? Nici luni şi nici ani. *Puneta*, *no señor.* Probabil că este mult mai mult decât atât. Se opri visătoare şi ridicând mâna îşi îndreptă privirea spre fereastra închisă prin care se zărea într-un fel de patio întunecat un copac de formă ciudată, cu ramurile netede, tubulare, răsucite bizar ca şi cum ar fi fost un animal în spasmele morţii. – Uită-te colo, señor. Este copacul dragonului. E încă tânăr, deşi trebuie să aibă vreo patru sute de ani. Nu, nu! Eu nu glumesc de fel. S-au împlinit patru sute de ani de când Don Cortez Alonso de Luego, el Conquistador şi Adelantado a venit în casa asta. De aici, împreună cu oştenii săi din Castilia a luptat împotriva guanchilor la Mantasa şi la Turnul Refugiului. *A* fost rănit în Piaţa Masacrului. De atunci, señor, familia de Luego a trăit întotdeauna aici, întotdeauna. – Oftă şi lăsă mâna ei mică să-i cadă în poală. – Acum însă s-au schimbat toate. Fratele meu, odihneaseă-se în pace, a pierdut, a pierdut totul cu ani în urmă când s-a prăbuşit comerţul cu coşenilla. Toată proprietatea era plantată cu cactus de coşenilla. Dar s-a descoperit o vopsea nouă, înţelegi, un colorant preparat numai din chimico. Şi atunci s-a terminat cu coşenilla. Fratele meu, bietul de el, a fost ruinat şi a murit acum zece ani. De atunci nenorocirile s-au ţinut lanţ. Vin cu carul şi pleacă cu fărâma. Lipsa de apă nu împiedică buruienile să crească. Nu e nimeni care să aibă grijă de proprietate. A fost Don Balthasar, dar acum s-a prăpădit şi el. *Dios mio,* este trist, señor, pentru

Isabel de Luego. Este adevărat că-i bătrână, dar cu toate acestea mai iubeşte încă viaţa. Cu cât viaţa trece, cu atât o iubeşti mai mult. E un proverb din Galicia. Şi aici soarele încălzeşte oasele bătrâne. Te rog, señor, mai ia lapte. Este dulce ca mierea.

Îşi turnă ascultător din laptele cald de capră care făcu un guler de spumă în paharul înalt şi îngust. Înţelese totul: femeia aceasta era ultima supravieţuitoare a unei epoci în care predominase principiul nobleţii de neam. Fratele ei fusese ruinat de descoperirea vopselelor de anilină şi după moartea lui rămăsese aici, bătrână, slabă şi părăsită, victimă poate a unor ţărani indolenţi, a unui administrator necinstit, lovită până şi de izbucnirea unei epidemii dezastruoase, rămăşiţă jalnică a unei rase nobile.

— Ah, señor, – exclamă ea deodată, – cum de n-ai cunoscut adevărata Casa de Los Cisnes, înainte de a cădea în ruină: pe când havuzul clipocea în patio şi o mulţime de peoni curaţi şi ordonaţi cântau, cântau cu toţii la umbra copacilor. – Mişcată de propriile ei cuvinte, cuprinsă de o stranie exaltare se ridică în picioare şi rămase astfel privind prin fereastra îngustă în patio-ul cufundat în umbră. Camera era acum aproape în întuneric, iar silueta ei fină şi mică avea ceva fantomatic.

— N-ai auzit încă niciodată asemenea cântece, declară ea cu o voce înaltă; buzele începură să-i tremure uşor şi două pete roşii colorară obrajii ofiliţi. Niciodată, niciodată nu va mai răsuna cântecul în tufişul de carobia. Uneori, când se lasă seara, îmi pare că-l aud şi acum. Cu obrazul tremurând, iluminată de gloria trecutului – şi spre disperarea lui Harvey – începu să cânte cu glasul stins şi tremurat:

„Al acabarse el trabajo
Y a la puerta del sol
Nos juntamos en la alameda:
Brillan las luciernagas como estrellas

La luna en el cielo esta”.

Urmă o stranie tăcere. Marquesa nu făcu nicio mişcare ca să-şi reia locul la masă, ci continuând să stea în picioare, cu ochii pierduţi în gol, începu să mănânce absentă din fructele de pe farfurie, apoi bău câteva înghiţituri de lapte. Se scurseră astfel câteva momente. În cele din urmă coborî capul încet şi surprinse privirea tulburată a lui Harvey asupra ei. Treptat vraja se destrăma, şi revenită la realitate, femeia începu să râdă încetişor. După ce aprinse cele două lumânări de pe masă, se aşează pe scaun tot atât de uşor cum se ridicase şi-şi împreună mâinile în poală, cu un oftat care îi umflă pieptul scofâlcit.

Cu ochii în farfurie, Harvey începu să frământe jenat o bucăţică de pâine.

— Îmi pare rău. – îngână el. – Îmi pare rău că atâta nenorocire s-a abătut asupra dumneavoastră. Şi după o pauză adăugă:

— Şi acum vă rog să mă iertaţi, dar trebuie să plec.

— Da, – răspunse ea într-un târziu, – trebuie să pleci. Apoi, ca şi cum îl vedea pentru prima oară declară: – Eşti englez şi ai venit la apusul soarelui. *Dios mio,* cât e de ciudat. Au trecut foarte mulţi ani de când un englez a venit la Los Cisnes. Şi atunci fireşte nu se putea să fii dumneata. – Un zâmbet straniu îi tremura pe faţă. – Într-adevăr, cum era să fii dumneata? Căci şi aceasta, señor, este o poveste veche, de pe când Nelson al vostru a vrut să cucerească Santa Cruz. A fost înfrânt, după cum ştii. Ay, ay, ay – garnizoana spaniolă a fost foarte vitează. Pe urmă, după ce bătălia s-a terminat a venit aici către seară un englez. Nu, nu, sigur că nu erai dumneata!

— Zâmbetul se transformă într-o fărâmă de râs copilăresc şi tainic. – Stă scris într-o carte. Am citit-o de câteva ori în *librería.* Într-o zi am să ţi-o arăt. Este atât de trist şi straniu. A venit împreună cu iubita lui să caute adăpost. Ea era sora unui căpitan englez. A lăsat-o aici şi

peste câtva timp s-a întors. *Povre de mi,* ce crudă e viaţa. Când s-a întors n-a mai găsit-o aici. Plecase, plecase de tot. – Se uită la el şi glasul îi scăzu treptat până la o şoaptă subţire, aproape ca o lamentaţie. Urmă iarăşi o tăcere. Pe masă lumânările pâlpâiau uşor trimiţând umbre rătăcitoare pe lambriurile pereţilor. Iar gândurile lui Harvey rătăceau şi ele o dată cu umbrele. Deodată i se urcă un nod în gât şi prins de o emoţie necunoscută, avu senzaţia netă că aici, în locul acesta ciudat, populat de umbrele trecutului, era încătuşat de o vrajă.

Casa Lebedelor. Memoria lui se aventură o clipă pe potecile unui tainic labirint, apoi se retrase tremurătoare. Gânduri ciudate răsăreau şi dispăreau, se zbăteau înspăimântate ca nişte peşti speriaţi în apele limpezi ale lacului. Era ostil acestor gânduri, căuta să le alunge, dar ele reveneau insistent, absurde, obsedante şi chinuitoare. Întreaga lui personalitate începea parcă să se destrame, contopindu-se cu umbrele ireale ce pluteau de-a lungul pereţilor lambrisaţi.

Se cutremură, făcu un efort ca să se stăpânească. Văzu că marquesa terminase de mâncat. Împinse scaunul şi se ridică în picioare.

— Trebuie să plec, – repetă din nou. – Dacă îmi îngăduiţi, m-aş duce până în sat.

— Da, da. Du-te dacă trebuie. Cine sunt eu, ca să mă pun în calea destinului? Nu e departe de aici. Manuela îţi va arăta drumul. – Se ridică, şi cu acelaşi zâmbet şters şi aceeaşi ţinută ţeapănă a corpului porni înaintea lui spre ieşire.

— Manuela, – strigă ea bătând din palme când ajunseră în vestibul. – Manuela, Manuela.

Aşteptară fără să-şi vorbească până când femeia apăru, alunecând neauzit din umbră în papucii ei cu tălpi de pâslă.

— Manuela, ia o lanternă şi însoţeşte-l pe señor până în sat.

Femeia care sta cu ochii plecaţi, se uită deodată la ei

cu o expresie de spaimă.

— Nu, nu. – strigă ea clătinându-şi capul violent, – Nu mă duc. Am suferit destul. Aerul nopţii e otrăvit de boală.

— Spune-mi pe unde s-o iau, – spuse Harvey repede. – Îi de ajuns atât.

— Da, asta se poate. Şi e lună plină afară ca să vă lumineze calea. Nu e nevoie de lanternă şi nici de mine.

Marquesa făcu un mic gest de neputinţă.

— *Pobre de mi,* – oftă ea. – Manuela nu vrea să meargă. Nu vrea, nu vrea şi pace. De câte ori mi-e dat să aud asta. Dar ea e singura care mi-a mai rămas. Fii atent, señor, şi ea o să-ţi spună. După aceea te rog să te întorci în casa asta, chiar dacă nu e prea primitoare. Şi dumneata ai cunoscut nefericirea. Scrie pe chipul dumitale, señor. Dragostea şi durerea sunt cele două lucruri care nu pot fi ascunse. Dar căile Domnului sunt de nepătruns. Cine ştie, poate venirea dumitale e cu noroc. Pentru dumneata… şi poate pentru mine. Şi acum – adios.

Se întoarse cu o demnitate naivă şi, cu mişcări încete, începu să urce scara. Ciocănitul tocurilor pe treptele de lemn răsuna în urma ei ca un ecou, apoi fu înghiţită de întunericul dens care învăluia galeria de sus.

Manuela îl aştepta la uşa de la intrare, şi după ce ascultă tăcut indicaţiile ei aspre porni la drum. Noaptea era senină, iar grădina luminată de o lună mai plină ca niciodată. Parfumul florilor de fresia îi pătrundea în nări în valuri domoale. Totul era nemişcat. Până şi licuricii atârnau îngrămădiţi pe frunzele de granedilla, lucind ca o puzderie de ochi mărunţi larg deschişi.

Cărarea şerpuia spre răsărit urcând colina argintie ca un curs de apă în lumina difuză a nopţii. Urmând firul ei fantomatic trecu printr-o pădurice de portocali în rod, pe lângă un pâlc de bananieri bătrâni, aproape sufocaţi de liane, pe lângă câteva şoproane cu vechituri, o fierărie fără acoperiş, o căruţă goală aplecată într-o rână peste roata ruptă. Pretutindeni erau urme de viaţă şi pretutindeni paragină.

După ce parcurse cam un sfert de milă, dădu peste un zid, nu prea înalt, de piatră şi uitându-se pe de-asupra lui văzu o mulţime de luminiţe clipind slab în întuneric. Trei minute mai târziu se afla pe uliţa satului, conştient deodată de nenorocirea care căzuse peste el ca un linţoliu. Satul părea pustiu, fără alte urme de viaţă în afară de câţiva câini prăpădiţi ce se piteau înspăimântaţi în calea lui. Dar ajungând la o răscruce a drumului văzu deschizându-se deodată uşile negre ale unei biserici şi din interiorul opac începu să se scurgă o procesiune lentă: mai întâi purtătorii de cădelniţe, un paracliser şi un preot, apoi neamurile mortului ţinând în mâini sforile subţiri care îi legau de coşciug. Harvey rămase pe loc şi se descoperi când coşciugul mic şi alb trecu prin faţa lui. Nimeni nu-l luă în seamă. Trebuie să fie un copil, gândi instinctiv, şi când cortegiul funerar coti şi intră în cimitir, miji ochii şi observă movilele proaspăt ridicate ale mormintelor. Merse mai departe şi întâlni un grup de soldaţi, adunaţi lângă un camion la lumina unei torţe de răşină. Pe drum, în jurul lor, erau răspândite lăzi de împachetat. Două călugăriţe se apropiara cu paşi repezi de grup.

În sfârşit, am ajuns – gândi Harvey. – În sfârşit o să pot face şi eu ceva. Nu mai aşteptă. Uşa primei case pe care o văzu era deschisă şi fără să mai stea pe gânduri intră în odaia luminată.

În aceeaşi clipă o femeie se ridică din faţa unui pat în care zăcea o fată de ţăran. Se întoarse, se uită la el şi îşi înăbuşi un ţipăt. Femeia era Susan Tranter.

CAPITOLUL XVIII

Cu două zile în urmă, Mary Fielding urmărise plecarea *Aureolei* din golful Orotava. Ieşise pe balconul hotelului San Jorge şi cu ochii biciuiţi de vânt şi ploaie se uita în urma vaporului ce se topea încet în negura depărtării. Catargele se mai văzură un timp la orizont, dar pe urmă dispărură şi ele; se simţi părăsită, şi tristă. Rămăsese multă vreme nemişcată, ascultând zgomotul maşinilor care încă îi mai vuia în urechi, apoi se întoarse încet, trecu prin uşa largă de sticlă şi intră în dormitorul ei. Era o cameră încântâtoare; spaţioasă, curată, mobilată cu gust; patul din lemn de caoba era ascuns după o plasă scrobită, împotriva ţânţarilor. Se aşeză pe un fotoliu de răchită lângă bagajele ei dispuse în stivă, conştientă de golul imens din sufletul ei. Ar fi trebuit să sune ca să vină camerista să despacheteze, să se ducă să vadă ce face Elissa, să-şi deschidă scrisorile sosite: pe cufărul de sus se afla un maldăr enorm de scrisori. N-ar fi trebuit să stea în felul acesta, pasivă, cu inimile în poală. Dar nu era în stare să se scuture din starea de apatie ce o stăpânea. Simţea un junghi în coastă care o chinuia îngrozitor.

Îşi muşcă buzele. Nu fii proastă, îşi zise – o proastă şi o stupidă incurabilă. Sări în picioare enervată, apăsă pe butonul soneriei şi aşteptă.

Apăru camerista, o mulatră scundă ale cărei manşete şi guler scrobit se luau la întrecere cu albul strălucitor al ochilor el mari La primul cuvânt se repezi la cufere şi cu degetele ei cafenii, mici şi agile, începu să desfacă legăturile curelelor. Mary o urmărea în tăcere, apoi se

apropie neliniştită de fereastră. Cu mâinile împreunate privea la şuviţele repezi ale ploii care nu mai contenea.

— Când o să stea ploaia asta?

Mulatra se întoarse spre ea şi zâmbi descoperind două şiraguri de dinţi albi, strălucitori.

— Vă rog, madama, vremea frumoasă vine bine oricând. Aşa Rosita spune. – Vorbea răguşit, într-o cadenţă cam caraghioasă. Poate că altădată pe Mary ar fi amuzat-o glasul acesta nostim. Acum însă nu era în stare nici măcar să zâmbească.

— Se va face oare frumos în curând?

— Da, vă rog, madama, mâine. Va fi frumos mâine, madama. Rosita repetă cuvântul, ca şi cum ar fi avut pentru ea o savoare deosebită.

Mâine! La gândul acesta Mary se cutremură îngrozită: mâine şi iar mâine; ziua următoare, apoi cealaltă – tot şirul acesta de zile pustii care se aşternea în faţa ei la nesfârşit. Ochii i se umplură de lacrimi; îşi apăsă obrazul de geamul rece şi suspină cu inima frântă.

Dar ziua se scurgea nepăsătoare. Fata termină de despachetat, zâmbi şi se retrase cu o reverenţă. Se auzi gongul care chema lumea la masă.

Coborî încet în sufragerie şi se aşeză împreună cu Dibs şi Elissa la o masă într-un colţ al sălii. Erau amândoi foarte bine dispuşi, Elissa – plăcut impresionată de eleganţa localului, iar Dibs – de perspectiva neaşteptată a unei mese gustoase.

Dar râsetele lor o loveau ca nişte palme.

Totul era ireproşabil: serviciul discret, mâncarea bună, sala spaţioasă şi liniştită, în care arbuşti rămuroşi răcoreau aerul. Dar Mary n-avea poftă de mâncare. Abia se atinse, fără să-i simţi gustul, de friptura de cocoş preparată cu vin alb care-l extazia pe Dibs. Se prefăcea că participă la conversaţie, dar tot timpul se străduia să ţină ascunsă durerea chinuitoare ce o ardea sub coastă.

După masă trecură în hol. Ploaia continua să mai picure din cerul fumuriu, iar Elissa după ce inspectă cerul cu o

mină neîncrezătoare propuse o partidă de bridge.

Bridge! Mary deschise gura ca să refuze, apoi se stăpâni. Nu putea să sufere jocul de bridge, dar n-avea importanţă, va face un efort – la urma urmei trebuie să-l facă – îşi zise ca să nu se mai gândească numai la ea, ca să se arate mai amabilă faţă de ceilalţi. Făcu o sforţare şi-şi impuse să dea din cap în semn de aprobare.

Li se aduseră scaunele şi cărţile şi se aşezară la bridge. Al patrulea era un domn bătrâior, mic de statură, cu o mustaţă tăiată scurt, îmbrăcat într-o jachetă lungă şi pantaloni de călărie, cu o alură de militar, care chiar de la început căutase să fie invitat dar o făcuse cu discreţie, într-o manieră politicoasă, pentru că era un omuleţ bine crescut, invitaţia se produse cu puţin înainte, ca din întâmplare, şi fu acceptată cu graţie. Omuleţul cunoştea deja numele şi antecedentele tovarăşilor săi de joc – obişnuia să studieze atent în fiecare dimineaţă registrul noilor sosiţi şi nu-i fu greu să descopere că aveau cunoştinţe comune în lumea bună. Îşi petrecea iarna în străinătate de dragul „micii lui soţii”, făcea crochiuri, organiza excursii, vorbea poate cam prea gălăgios şi mulţumea cerului că se născuse gentleman englez. Numele lui Forbes-Smith, se scria bineînţeles cu liniuţă de unire.

Jocul parcă nu se mai sfârşea: amestecatul, tăiatul, împărţitul cărţilor, apoi anunţarea şi combinaţiile minuţioase de joc „fără mână”. Nu se termina bine o rundă că începea alta. Pentru Mary jocul acesta avea ceva straniu şi fără sens. Ce-o determina să stea acolo, ţinând în mână cărţile lucioase viu colorate, silindu-se să vorbească, să zâmbească? Mintea îi era tulbure, iar amabilităţile lui Forbes-Smith o plictiseau îngrozitor. Simţea nevoia să fie singură, liniştită, numai cu propriile ei gânduri.

Dar ultima manşă nu se termină înainte de ora cinci. Urmară socotelile, o discuţie stupidă între Dibs şi Elissa din cauza punctelor, apoi insistenţele lui Forbes-Smith de

a-i face cunoştinţă cu câteva „persoane încântătoare” care se aflau în hol. Trecuse de cinci când reuşi să scape de acolo. Sus în camera ei îşi răcori cu apă tâmplele care zvâcneau înfierbântate, îşi schimbă rochia cu cea dintâi care-i căzu sub mână şi coborî din nou ca să suporte încă o dată simulacrul unei mese. Pe urmă, sub pretextul oboselii fu în sfârşit liberă să se refugieze în intimitatea camerei ei. Închise uşa, se sprijini epuizată cu umărul de tăblie, apoi cu un gest de abandon deschise larg ferestrele.

Afară ploaia încetase şi luna, ascunsă după nori, cernea o lumină blândă. Noaptea era ceţoasă, dar cu toate acestea plină de o lumină care plutea uşoară ca o mantie fină în aerul limpezit de ploaie. De departe se auzea stins orăcăitul broaştelor ce se îngâna cu vuietul surd al valurilor lovite de ţărm. Sub balcon, licărea albul florilor de crin crescute în pâlcuri dese. Parfumul lor – întocmai ca parfumul freziilor – se ridica în valuri grele, înăbuşitoare. Din când în când durerea o săgeta tăindu-i răsuflarea. Era peste puterile ei – simţea că nu mai poate îndura.

Se dezbrăcă cu mişcări leneşe, lăsând rochia să-i alunece pe duşumea. Aerul umed îi răcori trupul fierbinte. Acum era întinsă pe spate în patul ei, cu privirile aţintite în întuneric. Pierduse noţiunea timpului. Orăcăitul broaştelor continua, ca şi mugetul surd al valurilor. Zgomotele nocturne ale hotelului ajungeau intermitent până la ea alungându-i somnul. Avea senzaţia că plasa albă, scrobită, care înconjura patul ca un giulgiu o sufocă.

Nu cumva era bolnavă de se simţea atât de rău? Nu-i trecuse prin minte niciodată aşa ceva, şi totuşi avea febră. În sângele ei se agitau perfide toxinele infecţiei. Dar nu ştia încă nimic despre asta; ştia doar că nu reuşea să adoarmă. Trecură trei ore lungi până când un somn tulbure îi închise ochii obosiţi. Se scufundă tot mai adânc în uitare. Apoi începu să viseze.

Niciodată până atunci visul ei nu-i apăruse cu atâta

claritate, începuse ca de obicei, cu vedenia havuzului din curte: vechiul havuz cu ghizdurile crăpate, unde o lebădă de metal părea că înoată absurd într-un bazin fără apă. Mici şopârle verzi se încălzeau leneşe pe margine clipind din ochi prietenoase, când te apropiai de ele. Simţea răcoarea plăcută a dalelor de piatră sub paşii ei; arborele dragonului îşi ridică în aer ramurile răsucite bizar, iar în aer plutea parfumul suav al florilor de frezia. Dar nu avea timp să zăbovească. Alergă în grădină şi în timp ce fugea, două mari lebede albe se ridicară din tufele de rodii şi zburară ţipând şi bătând majestuos din aripi, spre munţii din depărtare. Bătu din palme şi se îndreptă spre livada de portocali. Aici o aştepta o nouă emoţie. Se opri surprinsă, transfigurată, ca în faţa unui miracol. Din nou, el era acolo, în mijlocul acelei livezi, care era de fapt un domeniu ce-i aparţinuse numai ei. Era aşa cum îl văzuse de atâtea ori, dar acum nu mai avea trăsăturile vagi, obrazul ascuns în umbră. Putea să-l vadă foarte bine. Era chiar el. O, era adevărat, – în sfârşit era sigură că nu fusese o amăgire. De data asta el nu va mai putea tăgădui. Inima îl zvâcnea să-i spargă pieptul. Cuprinsă de o bucurie nespusă întinse braţele şi alergă spre el, râzând şi plângând în acelaşi timp.

Râdea şi plângea în acelaşi timp. Era o fericire nemărginită, prea multă ca să încapă în piept. Inima îi creştea, cânta de fericire. Nimic în lumea asta şi nici în cea de dincolo nu putea să se asemene cu clipa aceasta de extaz.

În sfârşit înţelese, ca într-o revelaţie divină, de ce se afla acolo. Venise pentru el, cel pe care îl căutase toată viaţa. Iar acum nimic nu mai lipsea din grădina aceea. Nu trebuia să se mai teamă de singurătate şi nici să ascundă disperată închipuirile ei copilăreşti. Chinul a rămas undeva în urmă, el era acolo real, adevărat, în afara oricărei iluzii, şi viaţa ei toată fusese probabil menită s-o conducă în această întâlnire.

Faţa lui neştiutoare de prezenţa ei, îi trezea un fel de

milă în mijlocul bucuriei. Trebuia să-i spună că este lângă el, să aprindă în ochii lui care n-o vedeau lumina aceleiaşi bucurii pe care o încerca şi ea. Îi şopti numele cu dor, dar el n-o auzi. Îl rosti din nou, mai tare şi încercă să se apropie de el. Dar în aceeaşi clipă, vraja nouă ce pusese stăpânire pe sufletul ei se risipi. Zâmbetul îi îngheţă pe buze. Era incapabilă să înţeleagă, incapabilă să se mişte. Vru să facă un pas, dar picioarele îi erau parcă ţintuite, iar trupul încătuşat. Se zbătu din răsputeri. Spaima şi speranţa se contopiră într-un singur elan. Făcu o sforţare ca să se mişte, sfâşiată de teama înfrângerii. Apoi, cu un scâncet de groază se trezi.

Ochii ei, tulburi de spaimă şi deznădejde, întâlniră uimiţi zorile unei zile noi. Cu răsuflarea tăiată realiză că nu era într-o grădină ci aici – înconjurată de realitatea crudă a acestei camere de hotei. Respirând anevoie, zăcea nemişcată, obsedată încă de sfârşitul de coşmar al visului ei. Se cutremură înfiorată. Fusese atât de aproape, poate mai aproape chiar decât valurile când se sparg mugind de ţărm. Şi acum, iată, din nou atât de departe! Suspină adânc. Se simţea pierdută, copleşită de amărăciunea neîmplinirii.

Când intră în cameră ca să-i aducă tava cu micul dejun. Rosita o găsi cu capul culcat pe braţ; în timp ce trăgea cu o mişcare iute perdeaua la o parte, declară:

— Vedeţi, astăzi e o zi foarte frumoasă. Şi după cum v-am spus, madama, aveţi soare de ajuns.

Mary se uită la ea în tăcere, frământată de acelaşi gând; atât de aproape, poate mai aproape chiar decât valurile de ţărm. Deodată, împinsă de o vagă speranţă, spuse:

— Rosita! – vorbea cu un glas tainic şi străin. – Spune-mi există aici pe aproape o grădină, un parc vechi, vechi de tot, unde vin uneori lebedele în amurg?

Rosita se opri, făcu ochii mari, apoi râse respectuos clătinându-şi capul cu admiraţie, ca în faţa unei glume bune.

— Nu, doamnă, vă rog. Rosita e o fată foarte aiurită dar n-a auzit niciodată de aşa ceva.

— Eşti sigură… absolut sigură?

— Ştie Dumnezeu, madama, că spun adevărul. – Râse mai tare. – Sunt o mulţime de grădini, ştie Dumnezeu, o mulţime, dar niciuna ca asta. Locuiesc aici de douăzeci de ani, dar niciodată n-am văzut măcar o singură lebădă.

Mary nu zise nimic. Era doar pe jumătate conştientă de răspunsul Rositei. Cealaltă parte a fiinţei ei se afla foarte departe, desprinsă din prezent, pradă unei presimţiri misterioase.

Se sculă din pat şi trase peste ea un halat. Aşa cum spusese Rosita, ziua era frumoasă. Dar parcă prea cald, sau cel puţin aşa i se părea. Simţea o vâjâială ciudată în cap şi în timp ce ochii îi alunecau deasupra întinderii albastre a mării se gândi, absentă, cât de proaspătă şi răcoroasă trebuie să fie apa. Da, trebuie să facă o baie. Maioul ei în care se rătăciseră câteva fire din nisipul de la Plaja de la Los Cantaras îi evocă o amintire dureroasă. Dar aceasta nu stărui prea mult, ci trecu ca un junghi scurt prin învălmăşeala ciudată din mintea ei. Îşi luă prosoapele, coborî treptele largi de piatră, trecu pe lângă stratul de crini şi ajunse pe plajă.

Plaja era pustie. Unde mici, albe şi scânteietoare încreţeau uşor luciul necuprins al mării. Începu să înoate cu uşurinţă prin azurul eteric şi parcă fără substanţă al apei. Îşi simţea corpul fluid şi ireal. Deşi încă nu băgase de seamă, braţul stâng îi era înţepenit, iar la încheietură apăruse o mică pată roşiatică. Era o muşcătură de ţânţar. În urmă cu trei zile, în timp ce traversa portul Das Palmas fusese muşcată de o insectă purtătoare de boală. Ce trebuie să se întâmple se va întâmpla. „Nu întâmplarea ci destinul hotărăşte vieţile noastre.” Erau chiar cuvintele ei. Iar acum, victimă a propriei sale profeţii, se afla la o cotitură primejdioasă a destinului.

Era contaminată de friguri galbene.

Această imponderabilitate a corpului, senzaţia continuă

de ameţeală nu erau decât primele simptome ale bolii.

Când ieşi din apă urechile îi vâjâiau. Se şterse cu prosopul, îşi puse halatul şi porni înapoi prin grădina hotelului. Câteva minute rătăci în neştire, mereu cu zumzetul acela ciudat în urechi. Deodată, la o cotitură a cărării dădu peste un bătrân care plivea îngenuncheat un strat de mixandre purpurii. Avea capul acoperit de o pălărie mare de paie, iar urechile lungi şi uscate erau străpunse de două inele subţiri de aur. Mary se uită la ceafa zbârcită şi arsă de soare a bătrânului, care continua să plivească liniştit şi meticulos. În cele din urmă se întoarse spre ea zâmbind sfios şi murmură câteva cuvinte de salut.

Ea îi răspunse. Nu putea nici să zâmbească, dar în sine îşi bătea joc de ea însăşi. Cât de caraghioasă, cât de proastă putea să fie! Aşa era de când se ştia şi aşa va fi întotdeauna! În fond totul era o glumă, o glumă sinistră. Dar nu putea să facă altfel. Trebuia neapărat să pună veşnica ei întrebare şi acestui peon bătrân. Fără îndoială că va râde de dânsa, aşa cum râsese şi Rosita. Dar ce importanţă avea? Oricum, râdea şi ea de sine însăşi, râdea în ungherele cele mai ascunse ale inimii care bătea nebuneşte.

Când îi puse întrebarea bătrânul nu râse. Se ridică în picioare şi îi cercetă faţa cu gravitate. Tăcu multă vreme şi Mary repetă întrebarea.

— V-am înţeles foarte bine, señora, – spuse el într-un târziu, cu o oarecare ezitare. – S-ar putea să cunosc locul despre care vorbiţi.

Faptul că bătrânul nu se lepădă de întrebarea ei o făcu să se înfioare ca de un tremur lăuntric. Se uită la el cu ochii mari.

— Cu mulţi ani în urmă, – continuă el, – am muncit pe această insulă la familia de Luego. Da, señora. Pe atunci Estancia era mare, chiar foarte mare. – Îşi frământă borul pălăriei căsnindu-se să găsească cuvintele. – Iar stema acestei familii este o lebădă, señora, – o lebădă în zbor.

Se simţi cuprinsă de un fel de vârtej şi închise ochii; fără îndoială din cauza soarelui care o orbea.

— Stema aceasta se află sus pe poartă, o poartă mare de fier, lângă o căsuţă galbenă?

El se gândi câteva clipe.

— Da, aşa este, señora, – spuse. – Şi mai este una pe havuzul din patio.

Dar Mary îl întrerupse cu un ţipăt uşor.

— Havuzul este secat, iar pe marginea lui aleargă mici şopârle verzi. În faţa porticului e un strat de frezii. Iar în

josul aleii se află o livadă de portocali, sute şi sute de pomi.

Bătrânul zâmbi, grav mijindu-şi ochii cu pleoapele înroşite de soare.

— Chiar aşa, señora. Este întocmai cum spuneţi. Probabil aţi mai fost acolo, nici nu se poate altfel, – la Casa de los Cisnes.

La Casa de los Cisnes! repetă numele ca pentru a-l întipări mai bine în fiinţa ei, de teamă să nu-l uite. Pe urmă şopti:

— E departe – departe de aici?

El îşi clătină capul dintr-o parte în alta.

— Nu, nu, señora. Nu e departe deloc. Şi drumul e uşor. Mai întâi până la Santa Cruz, de acolo la Laguna unde toată lumea cunoaşte vechea Estancia. Dar nu e greu să ajungeţi până acolo. Într-o zi luaţi mica barcă ce pleacă din port în fiecare zi la amiază. După aceea mergeţi puţin cu trăsura. O nimica toată.

Cuvintele peonului se încrucişau cu un zgomot ciudat în mintea ei, tremurând cu scânteieri orbitoare. Simţea un val fierbinte de recunoştinţă. Se trezi mulţumindu-i. Era vocea ei şi parcă totuşi o voce străină. Nu mai era pe deplin conştientă de ceea ce o înconjura, evadase de acolo, departe, în splendoarea altei grădini.

Ştia exact ce avea de făcut şi hotărârea ei o umplea de o nespusă plăcere. Era calmă – plină de elan şi siguranţă; doar o mică părticică din fiinţa ei se mai simţea dezorientată şi speriată.

Ca prin vis se întoarse la hotel, urcă în cameră, îşi spălă faţa aprinsă, îşi perie părul şi puse aceeaşi rochie care o purtase la Las Palmas. Când se uită în oglindă văzu că ochii îi luceau febril. Luă cu ea ceva bani, se gândi o clipă, apoi scrise câteva rânduri pentru Elissa pe o foaie de hârtie pe care o puse anume pe măsuţa de toaletă.

În sfârşit era gata. Se strecură afară din cameră ca în transă. Se furişă pe nesimţite, în vârful picioarelor. Nimeni nu trebuia s-o audă. Nimeni nu trebuia s-o vadă

plecând. O forţă ciudată îi dirija orice mişcare. După ce coborî scările şi ajunse la poartă se opri cuprinsă din nou de acea nostalgie chinuitoare. Casa de los Cisnes, repetă încă o dată. Tremura din tot corpul. Plec, gândi ea, în sfârşit mă duc acolo. Îşi înălţă capul şi cu ochii pierduţi în zare porni în călătoria ei.

CAPITOLUL XIX

Pe frunzele late ale cactuşilor începuse să se lase roua înserării când Harvey plecă spre casă. Mergea cu umerii aduşi, cu capul plecat. Toată ziua lucrase la Hermosa. Avusese o zi grea, o zi fără spor, extrem de obositoare pentru el. Respirase aerul viciat de duhorile molimei şi de mirosul de bălegar aprins, luptase împotriva ignoranţei, incompetenţei, murdăriei. În sat erau trupe, se întâlnise cu comandantul spaniol care privi cu neîncredere oferta lui de ajutor. Era tot atât de arogant pe câte era de bănuitor: „Noi nu v-am rugat să veniţi, señor!” Dar mai presus de toate aceste neplăceri, îşi dădu seama că faza cea mai gravă a epidemiei trecuse. Ca un caraghios, sosise prea târziu. Era un gând usturător. Dar nu se dădu bătut. Toată ziua muncise ca un sclav, îşi dăduse toată silinţa. Iar acum, frânt trupeşte şi sufleteşte se întorcea acasă, urcând încet aleea care ducea spre proprietate.

La un moment dat, în timp ce trecea prin patio îşi ridică ochii şi i se păru că o vede. Se opri brusc, ca lovit de trăsnet. Se făcu alb la faţă ca un mort, îşi apăsă palma pe ochi

— E din cauza căldurii, – se gândi îndurerat. – O să-mi treacă. – Dar când îşi luă mâna de la ochi, Mary era tot acolo. Îl cuprinse o emoţie atât de puternică, atât de neaşteptată, atât de sublimă încât abia putu să îngâne:

— Mary, – şi încă o dată: – Mary. – Era singurul cuvânt pe care buzele sale izbutiră să-l articuleze. Era acolo. Lumina ce scălda în aur pridvorul casei se reflecta pe obrazul ei împrumutându-i o frumuseţe ireală. Ochii ei îi

căutau privirea. Se avântă spre el, zveltă ca un copac tânăr, încântătoare ca un crâmpei de melodie. Inima începu să-i zburde în piept ca o flacără veselă.

Acum se afla lângă el.

— De ce ai venit aici? – o întrebă cu un glas pe care nu şi-l recunoştea. Avea şi ea chipul palid, dar ochii care-l priveau stăruitor păreau să-i zâmbească.

— Îmi pare atât de bine – şopti ea – că te-am găsit.

Se făcu linişte. Harvey simţi că i se urcă un nod în gât.

— Credeam că n-am să mai ajung niciodată până aici – şopti ea din nou – că n-am să te mai văd niciodată. Trupul ei se sprijini uşor de el. Părea obosită, ca cineva ajuns la capătul unei zile lungi.

— Mary! – izbucni el. Nu pot să înţeleg. De ce eşti aici?

— Nu te nelinişti – răspunse ea ca prin vis. Acum când sunt cu dumneata, totul e bine. Şi apoi, aici e ca şi cum aş fi acasă.

Între ei aerul vibră uşor. Şi totuşi jarul nestins din ochii ei îl înspăimântă. Era o strălucire grea, întunecată, cum nu mai văzuse până atunci.

— Eşti obosită – spuse cu glasul înăbuşit. – Trebuie să iei ceva… ceva de mâneare.

— Nu mi-e foame. Dar mi-e sete… mi-e tare sete.

Îşi desprinse privirea de pe chipul ei şi adăugă fără s-o mai privească:

— Atunci vino, am să-ţi aduc nişte lapte.

Când intrară în casă sângele îi zvâcnea în tâmple cu un zgomot surd învălmăşindu-i gândurile. În sufragerie nu găsiră pe nimeni: trecuse de mult de ora cinei şi după cum arăta masa Harvey înţelese că marquesa mâncase. Cu o mină şovăielnică turnă un pahar cu lapte. Când se întoarse, Mary se afla în hol.

— Mulţumesc. – Bău uitându-se la el peste marginea paharului, – E bun – spuse cu un oftat. – Am avut o durere de cap. Dar acum cred că mi-a trecut.

El îi lua cu grijă paharul din mână. Mâna îi tremură din nou când îi strânse degetele.

— Trebuie să te odihneşti neapărat. Arăţi foarte obosită.

Clătină din cap încet, ca să nu stârnească iarăşi durerea aceea chinuitoare.

— Nu, mi-a trecut oboseala. Mă simt mai bine. Mă simt fericită şi parcă mai uşoară ca aerul. Vreau să merg iar în grădină.

Harvey încercă să zâmbească, dar buzele lui uscate nu-l ascultau, nu izbuti să schiţeze niciun zâmbet.

— Mary, poate că e prea târziu ca să mai mergem în grădină? fără să vrea încă o dată îi spusese pe nume, iar ea îi repetă cu glasul stins, adăugând:

— Îmi face atâta plăcere să te aud spunându-mi pe nume. E ceva care vine parcă dintr-un trecut îndepărtat, cu mult înaintea noastră. – Îşi împreună mâinile într-un gest instinctiv: – Hai să mergem în grădină – exclamă deodată. – Acolo, unde sunt freziile – o mulţime de frezii – atât de proaspete şi frumoase. Apoi mai e şi o livadă de portocali. Vreau să mă conving că sunt aici cu adevărat Nu-ţi dai seama cât sunt de fericită şi de emoţionată? E atât de minunat să ştii în sfârşit că visul ţi s-a împlinit, că suntem aici amândoi, că n-am să mă mai trezesc singură şi tristă.

Gravitatea visătoare cu care vorbea îl nelinişti. Ar fi vrut să protesteze şi în acelaşi timp să i se supună. Când îşi cufundă plivirea în întunericul cald al ochilor ei, auzi parcă răsunându-i în urechi un semnal de alarmă. Simţi iarăşi că-l năpădeşte frica. Dar zâmbetul dulce al gurii ei îi topi spaimele şi împotrivirea. Nu mai era în stare să se gândească la nimic. Avea o singură dorinţă: să fie aproape de ea. Se trezi păşind în urma ei prin vestibulul pustiu.

În faţa intrării cu treptele roase şi crăpate, încrustate cu lichenii sângerii, Mary se opri. Cu privirea îndreptată spre apus, se lipi de el şi scoase un oftat lung în care se contopeau tristeţea şi bucuria. Acolo, departe, pe crestele de lavă, soarele, un glob de foc, încinse văzduhul cu o

văpaie sălbatecă de purpură. Adunate în cupa cerului, limbile de flăcări coborau tot mai jos lăsând în urmă doar nişte lumini verzi, translucide ce se înălţau tremurătoare spre bolta palidă şi tot mai întunecată. Stătură astfel câteva clipe, pe urmă o auzi spunând:

— Când stai aşa lângă mine parcă simt asfinţitul pulsându-mi în inimă.

Nu-i răspunse nimic şi din nou tăcerea îi înlănţui. Avea senzaţia că un singur cuvânt rostit ar fi risipit vraja acestei tăceri. În faţa ochilor lor ziua se ofilea încet, tânjind parcă de dor după întunericul ce întârzia s-o cuprindă în braţe.

Mary tresări. Se uita la el cu ochii larg deschişi, surâzători şi porni spre livada de portocali. Freziile crescute peste marginea potecii îi atingeau, susurând uşor, poala rochiei; se aplecă şi-şi trecu degetele prin masa lor albă şi catifelată ca o undă mângâietoare.

— De atâtea ori am fost înşelată de această iluzie. Cum întindeam mâna ca să mângâi freziile – totul dispărea şi nu mai rămânea decât întunericul rece.

Deodată, sfidând orice raţiune, începu să prindă formă o nălucire stranie. Era din ce în ce mai vie şi Harvey avu o intuiţie extraordinară, aberantă şi totuşi minunată. Mintea lui lupta din răsputeri ca să îi reziste, zadarnic însă: era prins şi se lăsă în voia ei ca să-l ducă înapoi peste spaţiu şi timp.

— Acesta este locul de care mi-ai vorbit? – o întrebă el cu glasul sugrumat. – Eşti sigură de asta?

— Da, răspunse ea cu tonul cel mai firesc – absolut sigură! De aceea simt că aici sunt acasă cu adevărat. Totul este exact cum mi-am închipuit: casa, curtea, copacul acesta bizar cu crengile răsucite, livada de portocali. Totul se potriveşte perfect. Şi freziile, frumoasele mele frezii – vocea i se frânse emoţionată, apoi adăugă dintr-o suflare: – şi dumneata. Acum ştiu în sfârşit. Visul meu nu e nimic, grădina nu înseamnă nimic fără dumneata. Noi am mai fost aici cândva. Pe noi doi ne

leagă ceva mai mult decât nişte visuri. Sunt sigură de asta.

Vorbea încordată, încercând cu disperare să-l facă să înţeleagă. Şi auzindu-i cuvintele, Harvey simţi din nou cum din adâncul insondabil al subconştientului se ridică şi creşte în el o prezenţă inefabilă. Dar nu, nu se poate, totul e o nebunie, o poveste absurdă şi imposibilă. Şi cu toate acestea, aici, pe această insulă vulcanică, izbucnită din străfundul apelor în vremuri de nimeni ştiute, realităţile vieţii erau mituri, şi fiecare mit o realitate palpabilă. Şi brusc, ca şi cum o stea s-ar fi aprins peste o lume cufundată în întuneric percepu limpede sensul întâlnirii lor şi avu senzaţia certă că abia în clipa aceea începea adevărata lui viaţă. Nu era în stare să-şi explice şi nici să înţeleagă pe deplin ce se întâmplase; nu putea să facă altceva decât să creadă.

Se apropie şi mai mult de ea. Toată frumuseţea cerului şi a pământului se adunase în ochii ei şi venea acum spre el ca un torent arzător. O iubea, era sigur. Se aflau în mijlocul livezii de portocali. Amurgul devenea tot mai dens, şi asemenea unei cădelniţe uriaşe de argint lucitor, luna porni legănându-se încet în cerească ei călătorie, poleind copacii cu raze de lumină. Mary se opri sub unul din ei şi ridică mâna arătând crengile fragile.

— Priveşte, – spuse în şoaptă – cât este de minunat

Pomul încărcat de roade grele date în pârg, avea şi unele crengi pline de flori deschise sau abia îmbobocite, peste care luna îşi arunca reflexele de argint. Flori şi fructe; inocenţă şi cunoaştere – această dublă ipostază ce-i fusese hărăzită şi ei în chip miraculos.

Harvey întinse braţul printre frunzele cărnoase şi apucă o portocală lucioasă. O simţea în mână rece şi netedă ca un sân de fecioară, dar n-o culese. Nici ea nu rupse fructul, ci aplecă doar o ramură înfloritâ ce-şi distilă parfumul suav al petalelor pe obrazul ei.

Harvey se uită la ea înfiorat de emoţie. Conturul fin al sânilor ei, subliniat de braţul ridicat i se oferea cu

nevinovăţie şi ar fi vrut să-i cuprindă, aşa cum cuprinsese adineauri fructul.

— Mary – murmură el, şi din nou resimţi armonia dulce a numelui ei pe buze. Ochii i se umeziră de duioşie. – N-am cunoscut încă niciodată un sentiment ca acesta şi nici ceva care să se asemene cu frumuseţea ta. E peste putinţă să înţeleg, dar ştiu că toată viaţa mea n-a însemnat nimic până astăzi.

Cu toate că aştepta de ani şi ani de zile această clipă, ochii ei, închişi sub adierea parfumată a florilor de portocal se deschiseră şi se îndreptară sfioşi spre el. Zvâcnirea ciudată care o chinuise toată ziua începu să i se zbată iarăşi în tâmple. Poate că e fericirea, gândi ea.

Harvey simţea cum i se aprinde dorinţa în sânge, iar chipul i se lumină de o bucurie năvalnică. Îi veni deodată gândul nebunesc că n-o atinsese încă niciodată. Nu, zise el, nu i-am atins nici măcar degetele; trebuie să fie răcoroase şi moi sub buzele mele. Tremurând din tot trupul întinse braţul spre ea.

O cuprinse o senzaţie stranie de materialitate, era parcă mai uşoară decât aerul scăldat în lumina lunii. Dar pulsul acela îi bătea stăruitor în creier, bătea fără astâmpăr, învălmăşindu-i gândurile. Ca în transă trecu florile de portocal în mâna lui. Cu mişcări stângace el i le prinse în păr. Mary încercă să surâdă, dar buzele îi erau rigide şi uscate. Nu era în stare să zâmbească fericirii ce cânta în sufletul ei.

Harvey era aproape de ea, atât de aproape încât percepea dulcea căldură a trupului ei. Îşi reţinu respiraţia. Erau împreună în casa aceasta pustie, învăluiţi de miresmele calde ale nopţii, singuri. Şi nimic nu se va schimba pentru că erau predestinaţi unul altuia. Florile de portocal licăreau palid în părul ei. Nicio putere din lume nu le va mai putea zăgăzui dragostea, această dragoste pe care el n-o cunoscuse până atunci şi care, aproape de necrezut – era acum a lui.

— Eşti fericită?

— Da, sunt fericită – răspunse ea într-un suflet. – Aceasta e tot ce ştiu. Mă simt uşoară şi liberă. Departe de toate.

Simţea cum îi creşte inima, cum toată fiinţa lui se topeşte de dragoste, dar în acelaşi timp îşi simţea trupul ca o cuşcă în care elanul fierbinte era ferecat fără milă. Îl dorea din tot sufletul şi ştia că dacă nu se va supune acestei dorinţe decepţia va fi mai amară ca moartea. Îl iubesc, îşi repeta deznădăjduită. În sfârşit am găsit dragostea pe care am aşteptat-o chinuitor toată viaţa. Şi luptând ca să alunge tenebrele ce-o cuprindeau, rosti cu glasul stins:

— Am venit aici pentru că te iubesc. Înţelegi, dragostea mea? În viaţa mea nu există nimic în afară de tine – îşi apăsă îndurerată mâna pe frunte.

Se uită la ea uluit, sfâşiat între bucurie şi groază. Paloarea frunţii ei îl izbi deodată şi observă tot atunci cum ochii i se tulbură de febra lăuntrică ce-i mistuia toată fiinţa. Instinctiv îi luă mâna. Ardea ca focul, ca văpaia de flăcări ce se zbatea în creierul ei. Culoarea îi fugi din obraz şi buzele îi deveniră albe ca varul. Sângele, aprins de fericire o clipă mai devreme, îi îngheţă acum de spaimă.

— Mary, iubita mea! – strigă el – îţi ard mâinile.

— Este starea aceea ciudată – răspunse ea cu greutate, care m-a apucat din nou. Dar o să treacă, aşa cum a trecut şi adineauri. Ce importanţă are asta, când te iubesc?

Încercă iarăşi să-i zâmbească, dar acum obrazul îi era ca o mască străină ce-şi bătea joc de ea. Nu una singură, ci o mulţime de măşti se strâmbau la ea printre umbrele portocalilor. Dar prin tot acest vălmăşag de năluciri revenea obsedant dorinţa arzătoare de a se pierde în dulceaţa sărutului său.

Pe urmă se simţi deodată înfrântă, zdrobită. Încercă să articuleze din nou: „te iubesc”, dar nu izbuti să scoată niciun sunet. În schimb, măştile acelea schimonosite se

învârteau acum în jurul ei, mai repede, tot mai repede, într-un dans drăcesc, pe urmă pământul se ridică şi întunericul o învălui. Se legănă pe picioare şi căzu în braţele lui.

Harvey scoase un ţipăt de groază, străfulgerat de un gând oribil. Îi cuprinse trupul uşor ca un fulg şi-i luă din nou mâna. Sub arcada fină a încheieturii pulsul galopa nebuneşte. Îşi lipi obrazul de obrazul ei încins. Tot trupul ei ardea ca o văpaie,

— Dumnezeule! – gemu el – cum de nu mi-am dat seama de la început? Are friguri.

Îşi întredeschise pleoapele palide şi o clipă îşi afundă ochii într-ai lui cu o privire pierdută şi tristă, de pasăre rănită.

— În sfârşit – murmură abia auzit. – Dar mă simt atât de ciudat. – Şi capul îi căzu moale pe braţul lui.

Se uită un moment la ochii ei închişi, apoi o ridică în braţe cu o grabă înfrigurată şi o purtă alergând şi poticnindu-se spre casă. Deschise uşa cu o apăsare violentă a umărului şi strigă tare, din mers, în holul pustiu: „Manuela, Manuela!” Apoi urcă repede scările şi intră în camera lui. O culcă în pat peste cuvertura veche de brocart şi îngenunchie lângă ea cu sufletul la gură. La vederea trupului ei întins, atât de plăpând şi neajutorat pe patul acela, îl copleşi un gând dureros. Ochii i se împăienjeniră de lacrimi. Îi strângea în neştire mâinile moi într-ale sale.

Un scârţâit îl făcu să se întoarcă brusc. În spatele lui apăruse din umbră Manuela şi se uita la el cu ochii ei întunecaţi, plini de uimire. Fără să se ridice Harvey îi spuse repezit:

— Señora engleză e bolnavă, a leşinat. Adă-mi te rog, nişte apă. Repede.

Femeia nu se mişcă, dar după o pauză care lui i se păru nesfârşită spuse indiferentă:

— Dar ce caută această señora engleză aici?

— Nu caută nimic, – strigă el. – Dar este bolnavă. Ia

ulciorul şi adu apă rece.

Se făcu tăcere. Servitoarea stătea cu o privire fixă părând să rumege nişte gândurl ciudate în ungherele întunecoase ale minţii ei. Apoi deodată se aplecă înainte şi se uită peste umărul lui cu ochii măriţi de spaimă.

— *Sea por Dios!* – exclamă ea cu o voce stridentă. – E bolnavă, spui dumneata. *Dios mio, o* văd şi eu după felul în care arată. – Începu să ţipe. – *Dios mio,* dar e scris pe chipul ei! E bolnavă de friguri!

— Taci din gură! – se răsti Harvey la ea. Adu apă, îţi spun. Trebuie să mă ajuţi. Ai înţeles?

Manuela se dădu înapoi, gata să protesteze violent. Dar nu spuse nimic. Rămăsese pe loc cu braţele încrucişate, într-o înţepenire ciudată. Apoi gura i se închise ca o trapă. Se întoarse fără un cuvânt şi cu o ultimă privire peste umăr se strecură afară din cameră.

Imediat după aceea Harvey se ridică în picioare şi mai aprinse o lumânare. Mâinile îi tremurau atât de tare încât ceara topită îi stropi degetele cu picături calde; dar ferind flacăra cu palma mâinii, Harvey apropie lumânarea de pat şi scrută cu o privire adâncă faţa lui Mary. Obrajii îi ardeau, pleoapele erau puţin umflate, buzele sângerii ca o rană deschisă. Un geamăt surd scăpă de pe buzele lui. Ştia că Manuela spusese adevărul.

Manuela! Femeia asta nu mai avea de gând să vină? Strânse pumnii furios, apoi cu o hotărâre bruscă ţâşni afară din cameră şi alergă la parter chemând cu glas tare: „Manuela! Manuela!” Strigătele lui stărneau un ecou ce creştea şi se stingea în vestibulul gol, în sufragerie, în bucătărie. Nu primi niciun răspuns. Mai chemă o dată, şi încă o dată, apoi brusc se opri în bucătăria pustie, dându-şi seama de realitate. Manuela se speriase şi părăsise casa.

Încet expresia i se schimbă. Prin urmare era singur – în afară de bătrâna marquesa, care acum dormea în camera ei – singur cu Mary în casa cufundată în beznă. Rămase nemişcat câteva secunde. O oală cu supă clocotea încet,

uitată pe jăratec. De afară se auzea orăcăitul stins al broaştelor ca nişte glasuri batjocoritoare. Apoi deodată privirea i se împietri hotărâtă. Îşi scoase haina, se întoarse, apucă un ulcior mare plin cu apă de pe un scăunel şi strângând în braţe vasul umed de lut urcă repede la etaj.

Mary zăcea aşa cum o lăsase, cu buzele sângerii întredeschise, cu pieptul agitat de o respiraţie precipitată. Începu să-i descheie rochia cu faţa încremenită. Degetele îi erau ţepene şi reci ca gheaţa, dar acum nu mai tremurau. În schimb în piept inima îi palpita cuprinsă de o spaimă de moarte. Trupul ei era atât de uşor încât îmbrăcămintea puţină alunecă de pe ea ca o pânză de păianjen. Unul câte unul îi aşeză lucrurile pe scaun: rochia parcă anume făcută pentru un trup atât de fragil, ciorapii subţiri pe care nici nu-i simţea în mână.

Broboane mici de sudoare rece apărură pe fruntea ei, conturul fin al nărilor părea tăiat în piatră. Dar îşi continuă treaba. Ştia că era absolut necesar: trebuia să combată creşterea temperaturii. Pielea ei era albă ca o mătase, sânii dezgoliţi, mici şi tari, cu vârfurile roze ca de fecioară. Umbre palide căzdeau pieziş peste trupul ei întins, zăbovind în jurul şoldurilor, drapându-i nuditatea lipsită de apărare. Făptura ei nemişcată emana parcă o seninătate şi o linişte miraculoasă.

În cele din urmă Harvey o ridică uşor în braţe şi după ce trase cu un gest convulsiv cuvertura la o parte, o culcă peste cearşaful rece. Când o ridică, braţul ei căzu moale şi păru că-şi caută locul în jurul gâtului lui. În această singură clipă pleoapele ei grele se ridicară şi conştiinţa îi reveni.

— Nu sunt în stare să-ţi pricinuiesc decât necazuri – murmură cu glasul stins.

Dar înainte să-i poată răspunde, ea recăzu din nou în întunericul fără fund al uitării.

Harvey udă un prosop şi începu să-i frece repede trupul gol. Mintea îi lucra febril. Se gândea fără încetare: trebuie

s-o salvez, o voi salva. Dacă moare, voi muri şi eu. Dar asta n-are nicio importanţă. Acum nimic n-are importanţă în afară de salvarea ei.

Sub mâinile lui înfrigurate pielea ei se mai răci puţin, răcorită de apa de izvor care îi rămase între sâni ca nişte picături de rouă. Căuta să se convingă singur că respira mai liniştit; palpă cu vârful degetelor gâtul ei fin ca să surprindă o încetinire a goanei sângelui prin vine. Nimic nu mă interesează, îşi zicea mereu, nimic nu contează, numai ea să se facă bine. Gândul acesta i se răsucea în creier, se destrăma, se contura iarăşi, până când îi umplu tot sufletul şi se ridică într-un zbor avântat prin odaia întunecoasă către cerul nemişcat, ca o rugăciune.

Aruncă prosopul, o acoperi uşor cu cearşaful şi se aplecă deasupra ei. Apoi îi veni un gând: coborî la bucătărie, turnă într-o ceaşcă puţină supă fierbinte şi reveni sus. După ce supa se răci, sprijini uşor capul ostenit al bolnavei şi-i dădu să bea. Instinctiv, ca un om pe jumătate adormit, sorbi adânc cu buzele însetate. Văzând-o cum înghite lichidul rece Harvey se simţi mai reconfortat. Avea din nou curaj să lupte. Puse încet ceaşca goală la o parte şi se aşeză liniştit lângă pat. Se aplecă înainte, îi luă mâna într-a sa şi-i lăsă degetele să i se odihnească în palmă. Nemişcat ca o stâncă încerca parcă să-i transmită vigoarea lui.

Minutele treceau încet. Veghea îl cufundă într-o stare ciudată de mulţumire. În întunericul rece al sufletului său se aprinse o rază de speranţă. Îşi promisese singur s-o salveze. Afară broaştele orăcăiau în limba lor ceva neînţeles şi monoton. O pasăre de noapte foşni uşor atingând fereastra cu aripile ei mătăsoase. Luna păru rotundă umplând odaia cu o lumină molcomă, zăbovi câtva timp, apoi trecu mai departe şi cât ţinu noaptea aceea lungă şi tăcută, el nu se mişcă de lângă ea şi o păzi cu grijă.

CAPITOLUL XX

Lumânările se topiseră aproape cu totul. Zorile se iviră limpezi şi luminoase. Frunzele se înfiorară ca trezite din somn. Iar Susan Tranter cobora cu paşi vioi cărarea ce ducea spre Los Cisnes.

O roşeaţă uşoară i se urcase în obraji. E cam devreme, îşi zicea, pentru o vizită. Da, fără îndoială că aşa era! Totuşi rupse o floare şi în timp ce-o prindea de rochie se gândi: nu-i niciun rău în asta. La urma urmei lucrăm împreună, nu? Probabil că-l voi găsi luându-şi gustarea, cu expresia aceea calmă pe faţă. Poate că îmi va zâmbi chiar şi vom pleca împreună în sat.

Într-adevăr, era o fericire pentru ea să lucreze împreună cu Harvey, legaţi de o cauză comună. Evident, apogeul epidemiei trecuse; se observau unele semne de descreştere. Forma fusese gravă, dar incidenţa scădea tot atât de repede precum apăruse. Şi în ciuda criticilor şi invectivelor lui Rodgers autorităţile intraseră în acţiune. Nu era desigur o acţiune pe care ar fi desfăşurat-o o organizaţie specială, bine orânduită, se gândea ea. Sigur că nu, totuşi îşi va îndeplini menirea. Garda civilă se afla la Hermoza, mai era acolo şi un medic militar; morţii fuseseră îngropaţi, casele dezinfectate, se deschisese un spital de campanie, în jurul satului se instituise un cordon sanitar foarte sever.

Pentru Susan era mai puţin de lucru decât şi-ar fi dorit. Dar ceea ce făcea era totuşi o muncă nobilă. Şi mai ales să munceşti alături de Harvey – ah, asta era o fericire, o fericire adevărată care o înfiora şi reuşea să-i atenueze

până şi grija ce i-o pricinuia purtarea fratelui ei. Ceva nu era în regulă cu Robbie. Nu dorea să-l ştie amestecat în acţiunea antiepidemică. Nu era de el, deoarece organismul lui nu era destul de robust ca să se expună infecţiei. Şi totuşi, văzându-l cum lâncezeşte apatic zile întregi, sau cum începe să se agite fără rost ca să dea impresia că lucrează, sub privirile caustice ale lui Rodgers, o cuprindea o neliniştе inexplicabilă.

Dar nici asta nu putea să-i stingă strălucirea ochilor sau s-o facă să ezite, în momentul când deschise uşa ca să intre în vestibulul casei Los Cisnes. Cu o mină veselă se îndreptă spre sufragerie. Văzu că masa nu era pusă şi în odaie nu era nimeni. Se opri surprinsă, apoi încercă să zâmbească: probabil o fi dormit mai târziu, îşi zise, de n-a coborât până acum. Zâmbetul îi stărui pe buze ca la un gând ascuns. Apoi se întoarse şi începu să urce încet treptele scării, se opri din nou. În sfârşit ciocăni sfios la uşa camerei lui.

— Te-ai sculat? – întrebă ea.

Urmă o tăcere stranie; pe urmă o voce îi răspunse dinăuntru. Dar cu toate că ţinea urechea lipită de tăblie nu putu desluşi cuvintele.

Se făcu din nou tăcere, apoi glasul lui se auzi a doua oară invitând-o să intre.

Puse mâna pe clanţă şi intră în cameră. Făcu trei paşi înainte şi zâmbetul i se stinse. Gura i se crispă şi toată bucuria îi pieri de pe faţă. Ochii îi alunecară de pe chipul lui descompus spre forma inertă de pe pat. Un ţipăt scurt îi îngheţă pe buze.

— E bolnavă, – spuse el cu o voce străină. S-a molipsit de frigurile astea blestemate. – Şi îşi întoarse capul în altă parte.

Pentru Susan lumea parcă se prăbuşi în neant. Nu-i trecu prin minte să întrebe ce căuta Mary acolo. Era destul că se afla acolo – o lovitură neaşteptată care spulbera fără nădejde toată noua ei bucurie de viaţă. Privirile îi rătăceau în neştire prin cameră înregistrând

fiecare amănunt: prosoapele umede aruncate pe jos, braţul gol al lui Mary, mâna-i odihnindu-se în palma lui, maldărul mătăsos de lenjerie de corp pus la vedere pe scaun. O săgetă un spasm de durere. Dar se sili să vorbească.

— Este foarte grav?

— Da.

— Şi n-are nimic aici... nici... Nici măcar o cămaşă de noapte?

— Ce importanţă are asta?

Se făcu linişte.

— Ai stat de veghe lângă ea toată noaptea?

— Da.

— Ieri ai lucrat toată ziua. Ai stat treaz toată noaptea. Trebuie să fii foarte obosit.

Nu-i răspunse nimic; tăcu şi ea. După un răstimp, cu simţământul vag, că-i datorează o explicaţie, Harvey îi povesti pe scurt despre sosirea lui Mary seara trecută.

Îl ascultă fără să-l privească, apoi rosti:

— Nu poţi s-o ţii aici. Trebuie să fie dusă la Santa Cruz. Aici n-ai cele trebuincioase pentru a îngriji o persoană bolnavă. N-ai medicamente, n-ai nimic.

— Am să fac rost de tot ce-mi trebuie. Ea nu trebuie mişcată din loc şi nici nu vreau să fie dusă de aici.

Susan nu răspunse. Privea fix, cu o stăruinţă ridicolă la duşumeaua din faţa ei. Înăbuşindu-şi un suspin adânc făcu câţiva paşi înainte, îşi scoase pălăria, mănuşile de bumbac şi le puse pe masa de lângă fereastră.

— Bine, acum trebuie să te odihneşti – spuse în cele din urmă; vorbea cu glasul stins, monoton. Trebuie să fii îngrozitor de obosit. Am să am eu grijă de ea.

Părea că nici n-a auzit-o, dar când începu să facă ordine în cameră, se uită la ea dintr-o parte, urmărindu-i fiecare mişcare. În cele din urmă spuse:

— Vrei să zici că ai să mă ajuţi să o îngrijesc?

— O voi îngriji eu. Socot că nu încape nicio discuţie. Este de datoria mea.

Se uită la ea atent, cu ochii chinuiţi de nesomn, apoi rosti încet:

— Asta n-am s-o uit. Eşti într-adevăr bună.

Susan se opri scurt, ca lovită de bici. În aceeaşi clipă fruntea i se aprinse de ruşine. Părea că nu va spune nimic, dar deodată izbucni:

— Te înşeli, – şi acum glasul ei nu mai era monoton. – Nu bunătatea mă îndeamnă s-o fac, ci cu totul altceva. Să ştii că nu e vorba de bunătate, ci de cea mai ticăloasă gelozie. Ştiu că o iubeşti. Nu vezi că nu pot suporta nici măcar gândul că o atingi? De aceea am să stau aici şi am s-o îngrijesc eu. Cel puţin am să fiu aici. Cel puţin... – Se înecă şi îşi duse mâna la gât. Ochii îi căzură peste hainele pe care începuse să le împăturească. Cu un hohot de plâns le lăsă să cadă înapoi pe scaun.

Harvey se ridică în picioare şi se uită afară prin fereastră. Trecură câteva minute, apoi cu o voce calmă, cu totul schimbată, Susan spuse:

— Trebuie să mergi să te culci.

— Nu e nevoie. Mă simt perfect.

— Te rog, fii înţelegător. Dacă vrei să fi în stare... – se opri un moment, apoi continuă hotărâtă. – De dragul ei trebuie să te odihneşti. Am să-i trimit un bilet lui Robbie ca să ştie ce s-a întâmplat. Dar dumneata trebuie să te culci.

El păru să-i cântărească cuvintele, apoi cu o hotărâre rece se îndepărtă de lângă fereastră.

— Foarte bine. Mă duc să mă culc pentru vreo oră. Ştii ce ai de făcut?

— Da.

— Vezi, trebuie să facem totul pentru ca febra să scadă, – îl dădu toate instrucţiunile căutând să vorbească pe un ton plin de încredere, la urmă adăugă: – situaţia se va agrava. Curând cred că vom avea de luptat din greu.

Femeia dădu din cap cu o tragică resemnare, uitându-se la el cu o privire de animal rănit.

Ochii lui se desprinseră de pe faţa ei. Apoi alunecară

peste umărul ei şi se opriră pe obrazul încins de pe pernă. O clipă se simţi dezarmat, cu sufletul străpuns şi înspăimântat, dar se întoarse şi ieşi.

Traversă coridorul şi intră la întâmplare într-o altă cameră. Nu era un dormitor, ci o cameră elegantă, plină de mobile aurite şi lustre de cristal prăfuite care nu mai lăsau lumina să treacă, cu draperii roase şi covoare mâncate de termite – ruină palidă a unui nobil salon de odinioară. Dar lui nu-i păsa de toate acestea, îşi descheie gulerul cămăşii, se trânti pe sofaua de brocart şi închise ochii.

Încercă să adoarmă, dar somnul întârzia să vină. În cele din urmă se cufundă într-un fel de toropeală, între somn şi veghe. Camera avea un miros stătut, ca al dulapurilor în care s-au cuibărit şoarecii. I se părea că lustrele se legănau uşor, gata-gata să scoată un clinchet. Se suci şi se răsuci pe sofaua tare. Mintea îi era chinuită de viziuni care năvăleau peste el înspăimântătoare, incoerente, dar înlănţuite inextricabil în procesiunea lor nesfârşită. Şi mereu Mary era acolo implorându-l s-o ajute. Deodată i se păru că aude voci, apoi un bocănit puternic, semn că sosise cineva

Somnul lui tulbure dura de aproape un ceas când deodată deschise ochii. Neodihnit, îşi pironi privirea în tavanul aurit pe care o lebădă pictată, cu gâtul şi aripile întinse plana fantastică deasupra lui. Tresări fără să vrea. Repetarea aceleiaşi embleme pe tavanul tuturor camerelor îi dădu o senzaţie de ceva ameninţător, inevitabil. Se înfioră ca în faţa unei primejdii necunoscute.

În cele din urmă se sculă în picioare, se scutură din starea aceea de letargie şi ieşi din cameră. Pe coridor se opri surprins; cineva umbla pe jos cu paşi grei dar precauţi. Era sigur că pasul acesta îi era cunoscut. Ascultă atent, pe urmă, mişcându-se cu băgare de seamă trecu pe lângă camera unde era Mary, coborî scările şi intră în sufragerie. Da, ştiuse de la început cine era.

— Ei bine, – spuse – văd că ai sosit.

De pe scaunul pe care încălecase, Corcoran îl privea cu veşnicul lui zâmbet familiar, de un optimism dezarmant.

— Bineînţeles. Nu ţi-am spus de atunci?

— Îmi pare bine – rosti Harvey deprimat. – Da, îmi pare bine că ai venit.

Urmă o tăcere, în timpul căreia Corcoran aruncă pe furiş o privire cercetătoare spre Harvey; pe urmă scoase tabachera şi începu s-o studieze cu cel mai mare interes dând din cap gânditor.

— Ştiu cum stau lucrurile – spuse. – Susan mi-a spus tot. Ştii, ea mi-a dat drumul în casă. Era să leşin când am văzut-o în faţa mea. Îmi pare rău, pe cinstea mea, îmi pare rău de tot. Ce s-a întâmplat. Şi Dumnezeu mi-e martor că am să fac tot ce pot ca să le ajut.

— Ce ai să poţi face aici?

— Va trebui să mâncaţi ceva, nu? Am să-mi suflec mânecile şi am să dau o raită prin bucătărie. Să ştii că la vremea mea am gătit pentru cincizeci de inşi, acolo în tabăra din Oregon. Aş vrea să arunc o privire prin casă... să văd unde-i bucătăria şi celelalte. E o casă drăguţă, dar se vede că are nevoie de cineva care se pricepe să facă puţină ordine.

Harvey asculta cu faţa împietrită.

— Mi-ar trebui câteva lucruri din oraş – spuse. – N-ai vrea să mi le aduci?

— Pe cinstea mea, sigur că vreau – răspunse Jimmy inimos. – Adineauri n-am tras eu o fugă ca să duc un bilet pentru Susan T.? Fac orice ai nevoie. Spune-mi numai ce vrei. Şi pentru că veni vorba, am să stau alături de dumneata dacă o fi să se întâmple vreo încurcătură pe aici.

— Încurcătură? Ce vrei să spui?

— Ei, tot felul de lucruri pe care le-am auzit prin oraş. Ştii, ba una, ba alta. Nimic deosebit. Aşa, vorbe fără rost.

— Ce vorbe? – insistă Harvey.

Jimmy suflă peste tabachera lui, o frecă uşor de pantaloni, apoi o băgă înapoi în buzunar.

— Ceilalţi doi au venit şi ei din Orotava – răspunse el într-o doară. Dibdin şi doamna Baynham, vreau să spun. Au tras la Hotel Plaza. Afară de asta agentul ăla, Carr, a picat şi el în oraş aseară şi a răscolit peste tot ca s-o găsească pe mica doamnă. Ce mai încolo şi încoace, cred că o să iasă tărăboi mare dacă o ţii aici.

— Am de gând s-o ţin aici.

— Bineînţeles că aşa vei face, cum altfel?

Harvey tocmai se pregătea să mai spună ceva când clopoţelul de la intrare sună violent, apoi sună din nou, inutil, cu putere sporită, înainte ca primul ecou să se fi stins în adâncul casei. Cei doi se uitară unul la altul şi pe chipul lui Corcoran apăru o expresie de aprehensiune îndreptăţită.

— Hait! Ce ţi-am spus? – mormăi el – Au venit după ea.

— Du-te şi vezi cine e – răspunse Harvey scurt.

Jimmy se scotoci prin buzunare după nelipsita lui scobitoare, obiect absolut indispensabil pentru a-şi compune o atitudine demnă. După ce o băgă delicat între dinţi ieşi din cameră cu un aer nepăsător. O clipă mai târziu se auziră paşi grăbiţi în vestibul şi un bărbat dădu buzna în sufragerie. Era Carr. După el venea un spaniol mic de statură, cu o faţă măslinie, în mână cu o valiză mare şi frumoasă de piele. În urma lor apăru Corcoran şi închise uşa cu o neglijenţă studiată.

Carr nu-şi pierduse vremea; faţa lui greoaie era roşie, vinele gâtului umflate; arăta ca un om gonit de furie. Într-o clipă privirea lui arogantă făcu ocolul camerei, după care se opri asupra lui Harvey.

— Mary Fielding se află în această casă – spuse el. – Am venit s-o iau de aici.

Harvey se uită ţintă la el. Câtva timp nu răspunse nimic.

— De unde ştii dumneata că e aici?

— Mary şi-a lăsat prietenii la Orotava. Se purtase ciudat – era evident că nu se simţea bine. În aceeaşi după amiază a fost văzută la Santa Cruz întrebând de drumul

care duce la Laguna. Ştim că a luat o trăsură spre Los Cisnes. Aseară am aflat precis de la o femeie cu numele de Manuela despre o señora engleză care zace bolnavă de friguri galbene în casa asta. Ştiu că e vorba de Mary Fielding. Acum eşti satisfăcut? Am adus cu mine un medic şi o maşină închisă, aşa că o voi lua de aici imediat.

Ochii lui Harvey se opriră asupra spaniolului.

Dumneata eşti medic? Întrebă el politicos.

— Si, señor, – Omuleţul măsliniu îşi apropie cizmele mici cu boeturile ascuţite şi făcu o plecăciune cu un aer de dezaprobare. – Sunt farmacist, laureat al Facultăţii din Sevilla. Am scrisori de recomandare de la multe familii distinse cărora le-am acordat ajutorul meu.

— Foarte bine! – spuse Harvey – farmacist, laureat şi recomandat. Perfect. – Privirea lui rătăci gânditoare înapoi spre Carr. – Şi spui că vrei s-o iei de aici?

Carr se făcu stacojiu la faţă.

— Ţi-am spus o dată, – răspunse el tăios. – Şi n-am de gând să spun a doua oară. Unde este? Unde e camera ei? Mă duc după ea chiar acum.

— Nu – replică Harvey pe acelaşi ton liniştit. – N-ai să te duci nicăieri şi nici n-ai s-o iei de aici. A venit de buna voie. Iar acum e bolnavă, foarte grav bolnavă. Înţelegi? Şi farmacistul dumitale nu se va apropia de ea. O voi îngriji eu, aici, în această casă.

— Dumneata! – zbieră Carr. – Ştiu foarte bine cine eşti. Am luat unele informaţii după ce te-am cunoscut. Nu mi-aş lăsa nici câinele în grija dumitale. Şi încă aici! Ce fel de loc este acesta pentru o persoană bolnavă? N ai nici infirmieră, nici medicamente. N-ai nimic.

Harvey îi aruncă o privire îngheţată.

— Am o infirmieră care o va îngriji. Ştiu foarte bine ce fac. Şi te previn că e o nebunie să încerci să o iei de aici. Nu trebuie mişcata până nu trece criza. Prietenul dumitale spaniol îţi va spune că am dreptate.

Micul farmacist, interpelat astfel, îşi puse valiza jos şi strânse uşor din umeri în semn că nu se amestecă.

Carr nu-l luă în seamă; era negru de furie, se uită la Harvey cu ochii injectaţi.

— Dumneata! – strigă iarăşi, mai tare – Află că nu dau doi bani pe părerea dumitale. Ţi-am spus ce voi face şi n-am de gând să mai pierd timpul. Sunt grăbit. Şi acum vreau s-o găsesc. – Făcu doi paşi înainte, dar Harvey ajunse la uşă înaintea lui.

— Nu, – spuse el cu o voce de gheaţă. – Nu cred că ai s-o faci. Era el însuşi mirat de calmul său. Simţea în toată fiinţa lui o linişte concentrară, ca un alergător care aşteaptă semnalul de pornire. Hotărârea luată ardea în el cu o intensitate rece. Gândul la violenţă fizică, la amestecul acestui individ înfumurat făcu intransigenţa lui şi mai categorică.

— Lasă-mă să trec.

Harvey îşi clătină capul încet. Se înfruntară o clipă în tăcere; brusc o arteră se umflă pe fruntea lui Carr.

— Şi cine o să mă oprească? – întrebă el ameninţător.

— Eu.

Se lăsă o linişte mormântală. Doctorul spaniol, vădit consternat, se retrase lângă perete. Jimmy stătea încordat, cu ochii strălucitori, cu nările dilatate, încleştând şi descleştând pumnii de plăcere.

Pe faţa lui Carr apăru o expresie de ură; stătea cu bărbia în piept, ca un taur întărâtat. Căpătase înfăţişarea unui individ periculos, gata de orice..

— Aşa vasăzică – mârâi el printre dinţi – socotim că ne putem bate, nu-i aşa? Suntem şi atlet şi intelectual în acelaşi timp. Splendid. – Brusc tonul lui se schimbă, îşi repezi bărbia înainte. – Dă-te la o parte, nenorocitule! Sunt mai tare decât tine. Ştiu totul despre box. Dă-te la o parte, că de nu mătur podeaua cu tine!

Harvey nu se mişcă. O paloare rece îi acoperi obrazul, buzele strânse mai păstrau urma unui zâmbet lăuntric.

— Cară-te odată! – zbieră Carr din nou.

Şi iarăşi Harvey clătină din cap, cu ochii pironiţi pe faţa celuilalt.

— Atunci, pe toţi dracii, tu ai vrut-o! – urlă Carr şi se năpusti înainte cu pumnii ridicaţi şi capul în piept. Repezi furios, stânga înainte, în gol, apoi execută o directă cu dreapta. Lovitura căzu grea peste capul lui Harvey. Când îşi retrase mâna Carr rânji batjocoritor. Era un boxer experimentat. Îşi dădu seama imediat că Harvey nu avea stil – ţinea mâinile prea jos, garda deschisă – şi se gândi cu ură: nu ştie nimic, am să-l lovesc până cade jos.

Se aplecă uşor, cu buza inferioară scoasă dispreţuitor înainte. Simulă câteva atacuri, apoi fentă ca să plaseze o directă de stânga. Dar lovitura nu mai ajunse la destinaţie. Subit Harvey îşi împinse dreapta înainte. Porni pe neaşteptate, pumnul strâns nimeri în plin faţa lui Carr cu atâta forţă încât era aproape să-i strivească nasul. Capul i se smuci în sus, sângele începu să-i curgă din nas, iar zâmbetul îi pieri de pe buze. Înghiţi cu greutate. Simţi gustul sărat al sângelui care i se scurgea în gâtlej. Se retrase, îşi scuturâ capul, apoi se năpusti din nou cu atâta forţă încât Harvey fu azvârlit înapoi peste uşă. Se lovi rău cu umărul de lemnul tare, dar făcu o fentă şi îşi izbi greu adversarul în plex. Lovitura răbufni cu un zgomot surd. Carr icni şi se crispă. Primea mai mult decât se aşteptase. Orbit de furie, cu buzele depărtate într-un rânjet fix, se repezi din nou la atac, lovind cu amândouă mâinile la cap şi la corp. Timp de un minut întreg forţă lupta, dar fără să nimerească din plin. Harvey reuşea să-l evite, de fiecare dată cu o fracţiune de secundă mai devreme. Iuţeala lui era extraordinară. În privirea lui limpede mocnea adânc o flacără implacabilă. Habar n-avea de box. Ştia doar atât, că trebuie să învingă cu orice preţ. Sus, pe pometul obrazului apăruse o umflătură lividă; respira pe nări; era parcă într-o continuă aşteptare.

Carr încercă tot ce ştia. Aerul său arogant dispăruse; îşi dădea seama acum că forţele încep să-l părăsească şi urmărea cu disperare să plaseze lovitura decisivă. Sudoarea i se prelingea după urechi, respira şuierător printre dinţi. Îl lovi pe Harvey cu putere în grumaz, apoi

se angajă într-un clinci. Îl lovi cu toată forţa sub bărbie, se abătu asupra lui cu o ploaie de lovituri, îl cuprinse cu amândouă braţele, şi îl izbi în rotulă.

Harvey căzu în genunchi sucindu-şi piciorul. Dar se ridică imediat, pară atacul lui Carr şi se agăţă strâns de el. În respiraţia aceea gâfâitoare lângă obrazul lui desluşi semnalul pe care îl aştepta. Se desprinse de adversar. O clipă rămase la distanţă în echilibru pe vârful picioarelor, apoi cu dinţii strânşi se năpusti înverşunat asupra celuilalt.

Părea că-şi ţinuse în rezervă toată puterea în vederea acestui atac. Nu avea tehnică, dar lupta ca un demon. Carr primi o lecţie grea, încercă să se redreseze dar nu reuşi. O lovitură la cap îl trimise în genunchi. Rămase îngenunchiat o clipă, apoi se ridică clătinându-se. Faţa lui, mânjită de sânge era groaznică la vedere. Gulerul i se strâmbase, părul răvăşit căzuse peste ochi, era turbat de furie. Se repezi din nou la Harvey, ca un nebun. Lăsase maxilarul descoperit şi Harvey îşi azvârli fulgerător stânga înainte cu toată puterea. Impactul îi produse un fior de plăcere care tremură de-a lungul braţului şi pătrunse în sânge ca o flacără jucăuşă. Era o clipă pentru care merita să trăieşti.

Carr căzu cu o bufnitură surdă. Totul se terminase, Harvey îşi şterse sudoarea de pe ochi şi rămase în aşteptare. Carr se răsuci încet pe o coastă, rămase astfel un timp fixând tavanul cu ochi sticloşi, apoi se ridică cu greu în picioare. Avea un ochi închis, gura plină de sânge. Sprijinindu-se de masă, tuşi de câteva ori, se căută în buzunar, scoase o batistă, şi apăsă încet pe buze.

— N-am să uit asta – spuse cu greutate, uitându-se la Harvey pieziş. – Eu nu uit uşor.

— Sigur că n-ai să uiţi – interveni Jimmy; făcu o pauză şi scoase un lung oftat de plăcere. – Ai mâncât o asemenea bătaie că ai s-o ţii minte câte zile vei avea.

— Să nu crezi că ai terminat cu mine – continuă Carr, uitându-se mereu la Harvey cu aceeaşi privire piezişă. – Ştiu cum trebuie să procedez cu unul ca tine.

Harvey nu răspunse nimic.

— Te-ai băgat într-o treabă foarte primejdioasă – urmă celălalt – şi te previn, dacă se întâmplă ceva cu lady Fielding eşti direct răspunzător. Am să-i telegrafiez soţului ei şi îndată ce primesc împuternicirea trec la acţiune.

Ţinându-şi cu grijă obrazul tumefiat îi aruncă o ultimă privire încărcată de ură, apoi lăsă capul în jos şi ieşi pe uşă afară. Farmacistul, silit în cele din urmă să ia o

atitudine, se uită neputincios de la unul la altul, făcu repede o plecăciune şi porni după Carr ca un căţeluş,

În momentul când trecea pe lângă el, Harvey întinse mâna şi spuse liniştit:

— Lasă valiza aici.

— Dar, señor, – îngăimă celălalt, livid de spaimă, – am în ea medicamentele mele…

— N-avea nicio grijă. Ai s-o capeţi înapoi. Mai târziu.

— Desigur, señor. Fără nicio îndoială. Dar eu am nevoie de ea. Pentru mine este o chestiune de folosinţă curentă şi nu se cuvine să-mi fie luată într-un mod atât de brutal. Noi, cei care facem parte din meserie, señor, trebuie să ne comportăm moral, cuviincios, cu demnitate.

Harvey apucă valiza hotărât. Farmacistul rămase uluit, apoi ridicându-şi mâinile şi ochii spre cer, rosti tare un cuvânt neînţeles şi pentru mai multă siguranţă ieşi în mare grabă din cameră. Se lăsă un moment de linişte, întreruptă de zgomotul unei uşi trântite cu putere, pe urmă Jimmy păşi înainte cu faţa radiind de mulţumire.

— Jur pe ce am mai scump, – strigă el – asta a fost lupta, nu glumă! Poţi sa mă crezi că n-aş fi vrut s-o scap pentru tot aurul din Klondyke. I-ai dat două scatoalce zdravene şi l-ai făcut să cânte. Doamne, ce i-ai mai aranjat *mutra!* Este cea mai frumoasă luptă pe care am văzut-o de când tâlharul de Joe l-a scos din circulaţie pe Smiler. A fost ceva pe cinste, o frumuseţe! – Plescăi din buze de plăcere şi luă repede două prize de tutun. Pe urmă pipăi uşor pumnii însângeraţi ai lui Harvey cu un aer de cunoscător.

— Nu s-a rupt nimic, slavă Domnului. Indivizii ăştia cu ceafa groasă îţi dau de furcă până termini cu ei. Mamă-Doamne, ce mai bătaie a mâncat! Dar şi-a căutat-o singur. Şi la urma urmei a avut ce-a meritat, nu? Cu dumneata e în regulă? Eşti sigur?

— E în regulă – spuse Harvey. Se apropie de masă, ridică valiza şi o deschise. După cum bănuise, conţinea o colecţie considerabilă de instrumente şi medicamente.

Închise la loc încuietoarea, luă valiza în mână şi traversă camera. În faţa uşii se opri cu mâna pe clanţă şi se uită la Corcoran.

— Acum mă duc sus, spuse. – Descurcă-te cum poţi pe aici. Pe urmă se întoarse şi urcă scara spre camera bolnavei.

CAPITOLUL XXI

În aceeaşi zi după amiază, Corcoran se afla în bucătărie, pe care o luase în stăpânire ca ceva de la sine înţeles. Pardoseala de pământ albăstrui bătătorit, plita cu vatra mare deschisă şi hornul înalt de formă conică – zidit în urmă cu cinci sute de ani ca să tragă afară mirosul cărnurilor fripte – toate acestea erau cumva pe gustul lui. Dar neorânduiala care domnea peste tot jignea şi ochiul lui indulgent.

Scoţându-şi haina şi vesta se puse la o ţinută potrivită – dar nu ca să facă o curăţenie generală, ci doar ca să „mai dea de capăt lucrurilor”, să mai aducă „un strop de apă”, să mai frece niţel câteva ustensile de care s-ar putea să fie nevoie mai târziu.

În timp ce trebăluia, fluiera încetişor. Treaba era pe gustul lui, – mai încape vorbă! – căci îi aducea aminte de vremurile de altă dată. Locul acesta avea ceva care-l făcea să se simtă ca la el acasă şi asta îi plăcea grozav. Era mulţumit. Deodată auzi un zgomot uşor; se opri şi-şi ridică privirea. În uşă stătea marquesa cu mâinile împreunate, privindu-l ţintă cu ochii ei de pasăre. Încetă să fluiere şi cu un aer jenat îşi vâri cămaşa mai adânc în pantaloni. Apoi îşi frecă bărbia cu dosul palmei şi rupse tăcerea cu elocvenţa lui obişnuită:

— S-a făcut deodată mai cald, nu vi se pare? Pe cinstea mea, de aceea s-a întâmplat că m-aţi surprins pe negândite fără guler la gât.

Fără să se mişte din cadrul uşii, marquesa întrebă:

— Unde e Manuela?

Dacă cumva e vorba de femeia dumneavoastră, apoi aflaţi că a plecat de mult. Cel puţin aşa mi s-a spus. Şi a lăsat toate cu fundul în sus. Nu prea îşi vedea de treabă. S-ar zice că mătura prin bucătărie cu bastonul, nu cu mătura. Mă silesc cât pot ca să fac puţină ordine.

Bătrâna îşi strânse buzele uimită:

— Dar nu înţeleg! Dumneata, un musafir! În felul acesta te înjoseşti şi pe dumneata şi pe mine.

— Asta-i acum! Munca cinstită n-a înjosit niciodată pe nimeni, – declară el ritos şi-şi ridică discret bretelele, niciun pic, nici măcar pe cele mai nobile familii din ţară. Cât despre ceilalţi, nu zicea oare Platon că este potrivit să împarţi favoruri celor care au nevoie de ele?

— Eu nu cer nicio favoare – răspunse ea cu seriozitate. Aici Isabel de Luego este aceea care împarte favoruri. Dar fără îndoială, dumneata trebuie să fii nobil. Din ce familie te tragi? Parcă ai spus că e o familie foarte distinsă.

— Nici nu se află alte mai distinsă – o asigură el amabil. – Dinspre tată descind direct din regii Irlandei. Pot să vă arăt şi documente. Este absolut sigur că în vinele mele curge sângele lui Brian Boru.

Bătrâna scoase o uşoară exclamaţie, apoi păşi în bucătărie şi se apropie de el cu paşi mărunţi.

— Prin urmare o faci de plăcere. Într-adevăr, dumneata ai un aer de caballero.

Câteva clipe Jimmy suportă galant privirea ei naivă dar cercetătoare; pe urmă însă îşi lăsă ochii în jos stingherit, îşi şterse palmele de fundul pantalonilor şi declară:

— De fapt, cel puţin aşa spunea tatăl meu. Mai ales atunci când trăgea o duşcă şi avea chef de vorbă. Se poate să fie adevărat, se poate să nu fie – că am fi de neam atât de mare. Dar un irlandez este un gentleman, indiferent cum s-a născut. Şi aş vrea să-l văd pe omul care să mă contrazică. Am să-l aranjez la fel cum l-a aranjat Harvey pe agent.

— Da, văd că ai luptat, – murmură ea. – Faţa dumitale de o urâţenie atât de bravă e crestată ca o faţă de

matador. Nu te încântă la prima vedere, dar e sigur că dincolo de asta

bate o inimă.

El se mută de pe un picior pe altul şi se scotoci după tabacheră fără să o găsească. Apoi zâmbi.

Sigur că bate o inimă, şi încă una mare cât o barcă. Fără ea n-aş fi putut înota prin viaţă.

— Ai trecut prin multe suferinţe. Ay! Ay, ay. O dovedeşte urâţenia dumitale mândră. Destule suferinţe ca să frângă o inimă puternică. Dar nu te lăsa doborât. Toate au un sfârşit şi poate că acum nenorocirile dumitale s-au terminat.

Cuprins de îndoială, dacă nu cumva femeia asta îşi bate joc de ei, Jimmy îi aruncă o privire stânjenită pe sub sprâncenele zbârlite.

— După cât se vede şi dumneavoastră aţi trecut prin destule nenorociri.

Bătrâna zâmbi şi faţa ei tristă se acoperi cu o reţea de creţuri fine.

— Jesus Maria, – murmură ea. – Nu spune vorba asta în fata Isabelei de Luego. Dar să se ştie că este înconjurată de ticăloşie. Sau a fost. Totul s-a pierdut, totul a căzut în ruină. Dacă te faci miere, te mănâncă muştele. Dacă creşti corbi, îţi vor scoate ochii. Don Balthazar a fost singurul om de omenie. Dar acum e mort şi el.

Jimmy îşi scărpină capul şi se gândi: după cum stau lucrurile pe aici, Don Balthazar ăsta trebuie să fi fost corbul cel mal hrăpăreţ din tot stolul. A supt-o până a secat-o de tot. Dar spuse cu glas tare:

— Aveţi aici o proprietate foarte frumoasă, doamnă. Pe cinstea, mea, e păcat s-o vezi că se ruinează astfel. Nu vă supăraţi, dar un om – un om vrednic ar putea s-o pună pe picioare în mai puţin de un an de zile. Nu s-a găsit nimeni până acum care să vă dea o mână de ajutor?

— Vorbele ce ies din gură sunt ca pietrele ce zboară dintr-o praştie. Mulţi făgăduiesc, dar nimeni nu face nimic. Nu vor să muncească; fură de unde pot; după toate *la finca* acelui americano au captat şi au deviat apa râului, cu toate că nu e voie. O moşie nu merge bine în

mâna unei femei. Ay, ay, ay, e greu pentru Isabel de Luego.

— Ce pungaşi! – murmură Jimmy într-un elan de simpatie, – să vă înşele în halul ăsta! E nemaipomenit. După mine, dacă un om priceput, ar pune mâna, proprietatea ar putea produce foarte bine în scurt timp. Este un loc minunat.

Entuziasmat de gândul care-i răsări în minte, Corcoran deschise gura ca să-şi laude planul, dar bătrâna murmură:

— Aşa e, señor! Dar dumneata ar trebui să-ţi mai ţii vorbele-n frâu. Când vorbeşti fără să gândeşti e ca şi cum ai trage cu puşca fără să ţinteşti.

Jimmy închise gura la loc. Expresia de pe faţa ei îi derută. Se lăsă o tăcere jenată.

— Ei, – mormăi el – poate că sunt un ţintaş mai bun decât vă închipuiţi.

— Fără îndoială că ai făcut multe la viaţa dumitale – continuă ea fără să ţină seama de cuvintele lui. – Fără îndoială că ai călătorit mult şi departe. Şi fără îndoială că va trebui să porneşti iar la drum.

— Mai dă-le încolo de călătorii – declară el. – Mi-aş da şi haina de pe mine ca să mă pot stabili undeva într-un locuşor liniştit.

Urmă o nouă tăcere. Corcoran aştepta cu sufletul la gură: Doamne! Dacă marquesa i-ar înţelege aluzia şi i-ar accepta oferta.

— Eşti un eretic, probabil, – oftă ea. – Din păcate nici n-ar putea fi altfel!

Deodată Jimmy avu o inspiraţie. Băgă mâna în buzunarul pantalonilor şi cu un gest solemn scoase – nu cartea lui Platon – ci un şirag de mătănii vechi pe care le legănă respectuos în faţa marquesei.

— Priviţi-le, vă rog – munpură el cu evlavie. Ce eretic blestemat ar căra aşa ceva după el? Pe unde am umblat, peste mări şi ţări, nu m-am despărţit de ele niciodată.

Într-adevăr aşa era: le purta cu el ca pe un talisman

oriunde se ducea, deşi abia dacă recita un *ave* la un an o dată.

— Au aparţinut încă bătrânei mele mame, Dumnezeu s-o odihnească. Şi pe ce am mai scump, mi-au călăuzit paşii şi la bine şi la rău.

Ochii bătrânei alunecară peste şirul de mătănii undeva în infinit. În cele din urmă zâmbi uşor.

— *Madre de Dios* – rosti ca pentru ea. – Am spus adineauri că nucile sunt mai mult seci decât bune. Dar uite că s-ar putea să aibă şi ceva miez înăuntru.

Ar fi fost imposibil să nu înţeleagă sensul vorbelor ei. Zăpăcit cu desăvârşire, Corcoran se aprinse la faţă pentru prima oară în ultimii cinci ani. Rămase cu gura căscată în timp ce fruntea brăzdată de cute i se acoperi de o roşeaţă vie.

Pe urmă, tot fără să-l privească marquesa murmură:

— Nu trebuie să te ruşinezi señor. O pată de roşeaţă pe obraz, este mai bună decât o pată pe suflet. Să ştii că te stimez. O să stăm de vorbă mai târziu.

Se întoarse pe neaşteptate şi ieşi din bucătărie cu paşi târşiţi. Jimmy se uită în urma ei, năuc, hăpăind aerul întocmai ca un crap bătrân care aşteaptă să fie hrănit. În cele din urmă se urni din loc şi răsuflă adânc.

— Cum îţi place? – se adresă el aerului înconjurător. – Ai mai văzut vreodată aşa ceva? – Se apropie de scaunul pe care îşi atârnase jiletca şi căută prin buzunare: simţea nevoia să ia o priză zdravănă ca să-şi vină în fire. Pe urmă, în timp ce privirea îi fugi pe fereastră şi se opri asupra peisajului luxuriant din jur, se felicită din nou pentru ideea lui.

— Măi, să fie cu pălărie, – mormăi el cu căldură – ar fi grozav să-i treacă prin minte acelaşi gând ca şi mie. Ce mai vorbă, aici e un colţişor de rai şi un om vrednic l-ar pune pe picioare cât ai zice peşte. E soare din belşug, pământul o să rodească repede, peste niciun an şi jumătate poţi avea aici o plantaţie de toată frumuseţea. Îi pun eu pe frigare pe toţi trântorii ăştia măslinii. Să vadă

ei ce înseamnă să jecmăneşti o biată femeie bătrână! Mai mare ruşinea numai să te gândeşti la aşa ceva! Şi afară de asta, ce viaţă de gentleman ar fi! „Bună dimineaţa, don Corcoran, ce porunceşte înălţimea voastră pentru astăzi să ştii că s-a suit scroafa în copac! Pe cinstea mea, n-aş mai pleca de aici toată viaţa, numai de ar vrea ea să-mi dea ocazia. – Băgă grijuliu mătăniile înapoi şi bătu duios cu palma peste buzunar. – Maică-mea zicea întotdeauna: o să iasă om din tine. Şi pe toţi sfinţii, o dată a avut şi bătrâna mea – dreptate.

Într-un acces de zel apucă un şervet de vase şi începu să frece o tigaie unsuroasă fredonând mulţumit:

„Pe Mecann o să-l bat bine
Că altfel mă bate el pe mine.”

Era încă ocupat cu frecatul oalelor când, cinci minute mai târziu, uşa se deschise şi Susan Tranter intră în bucătărie. O privire asupra ei îi fu de ajuns ca să-i şteargă zâmbetul de pe faţă şi să-l oprească cântecul pe buze. Furat de entuziasmul lui, aşa cum i se întâmpla adesea, uitase – uitase cu desăvârşire – acum însă, într-o strălucire revăzu situaţia în toată gravitatea ei. Trăsăturile i se lungiră caraghios, plescăi din limbă plin de remuşcare că a putut să fie atât de uituc.

— Se simte măcar ceva mai bine? vreau să zic doamna de la etaj? – întrebă el după o pauză.

Susan clătină din cap fără să răspundă. Era palidă, buzele şi ochii aveau o fixitate stranie, iar trupul rigid parcă se ţinea înadins atât de ţeapăn şi încordat, ca să-şi poată stăpâni zbuciumul lăuntric.

— Eşti obosită – spuse Jimmy trăgând un scaun în faţa ei.

Arăţi sfârşită de tot. Stai jos şi te odihneşte. Am să-ţi dau niţică supă fierbinte ca să mai prinzi puteri.

Susan îşi clătină capul din nou.

— Plec să-mi aduc lucrurile. Trebuie să vorbesc cu

fratele meu. După aceea... după aceea vin înapoi... – Vorbea cu o detaşare stranie, ca şi cum ar fi luat o hotărâre definitivă. Jimmy îşi simţi inima strânsă.

— Ei haide, haide, – o îndemna el. – Întinde-ţi picioarele numai un pic, că doar n-o fi foc. Şi dacă nu-ţi place supa, n-ai decât să spui o vorbă şi-ţi fac o cafea într-o clipită.

Susan nu se aşează pe scaun, dar nici nu plecă. Stătea în picioare privindu-l fix, cu ochii aceia tulburi şi nemişcaţi. În cele din urmă rosti cu greutate, împinsă parcă de o forţă irezistibilă:

— Nu se simte mai bine. Îi merge din ce în ce mai rău.

El îi aruncă o privire rapidă, apoi îşi întoarse faţa în altă parte şi îşi frecă bărbia gânditor.

— De ce nu spui ceva? – continuă ea cu glasul sugrumat. Doar ţi-am spus că-i merge mai rău. A început icterul. E foarte grav bolnavă. Deliriază, despre tot felul de bazaconii, grădini, fântâni şi – tonul îi deveni deodată indiferent – despre florile ei de frezia.

— Îmi pare rău – îngână el cu greutate – sunt sincer îndurerat să aud aşa ceva.

— Îndurerat! Ai toate motivele să fi îndurerat! – Vocea îi vibra ascuţită. – Nu cred că se va face bine. Am impresia că e pe moarte. Am sentimentul groaznic, – vorbea repede, pe un ton tot mai ascuţit – sentimentul groaznic că moartea pluteşte în aer. Nu simţi şi dumneata cum fâlfâie deasupra noastră ca nişte aripi nevăzute? Întunericul şi nenorocirea se lasă peste casa asta. Ea zace acolo sus iar el e lângă dânsa. Şi mă gândesc tot timpul... – nu-şi termină fraza. Trăsăturile ei mari se crispară deodată, îşi căuta cuvintele. Urmă o tăcere grea.

— Lasă, lasă – spuse el în cele din urmă, căutând s-o îmbărbăteze. – Nu te mai frământa aşa. Nu e în firea dumitale să te laşi doborâtă astfel. Cât timp respiră mai e o speranţă. Şi apoi faci tot ce-ţi stă în putere, nu-i aşa?

Dar atitudinea lui nu făcu decât să-i sporească agitaţia.

— Tot ce-mi stă în putere, zici? – ţipă ea – sigur că fac tot ce-mi stă în putere! Fac totul... totul. Lupt... lupt

alături de el ca s-o salvez. Dar nu vezi... – se întrerupse şi-l apucă sălbatec de braţ. Vocea coborî devenind o şoaptă abia auzită. – Nu vezi că-l iubesc? Şi în adâncul inimii... nu vreau... nu vreau ca ea să se facă bine. O, Doamne-Dumnezeule, este îngrozitor, să gândesc aşa ceva, tocmai eu. Dar mi-e peste putinţă să fac altfel şi asta mă omoară.

Deznădejdea ei era sfâşietoare. O clipă Jimmy crezu că o să izbucnească în hohote de plâns. Dar Susan nu plânse, încleşta dinţii ca să-şi înăbuşe suspinele. Tremurul obrazului încetă şi mâna îl căzu de pe braţul lui.

— Iată, acum ştii şi dumneata cum stau lucrurile, – şopti ea respirând anevoie. – Cel puţin am spus cuiva cine sunt cu adevărat.

Urmă iarăşi o tăcere grea, după care Susan şopti:

— Mă duc... mă duc să-mi iau lucrurile.

Se îndreptă greoaie, fără vlagă, spre uşa laterală şi ieşi în patio în timp ce Jimmy o urmărea perplex şi plin de compătimire. Din cauza efortului pe care-l făcea ca să-şi stăpânească zbuciumul sufletesc, Susan simţea că se sufocă. Avea senzaţia că inima ei e o văpaie mistuitoare în care durerea şi iubirea sunt una.

În aerul răcoros de afară luptă ca să-şi recapete stăpânirea de sine. Apucă pe cărarea care şerpuia de-a lungul malului crăpat şi sfărâmicios. Se simţea ceva mai uşurată după mărturisirea ei arzătoare şi încetul cu încetul se linişti. Când ajunse la casa lui Rodgers, chipul ei îşi recăpătase expresia calmă.

Aici, pe terasa pustie, şedea într-un fotoliu balansoar, cu spatele drept, Aaron Rodgers însuşi. Nu se ridică în picioare la vederea ei ci se mulţumi să-i arunce o privire acră, bănuitoare şi continuă să se legene cu mişcări repezi, smucite, ca un sectant fanatic în extaz. Susan se opri în faţa lui.

— Unde este fratele meu?

Urmă o pauză lungă, apoi, cu ochii îndreptaţi ostentativ în infinit îi răspunse laconic:

— Nu-i aici.

O cuprinse un val de dezamăgire. Dorise atât de mult să-l vadă pe Robbie al ei.

— Unde este?

— S-a dus să-şi ia chinină, – răspunse el supărat. – Îşi pierde vremea cu fleacuri, când ar putea să facă ceva mai de folos. Sî da, n-ai decât să te uiţi la mine ca o tigroaică. Am să-ţi spun chiar acum ce cred despre acest frate al dumitale. În viaţa mea n-am văzut un misionar care să se poarte astfel! N-a făcut nimic de când a venit aici. Umblă de colo-colo fără niciun rost, ca un tont. De când a primit biletul acela de la dumneata, parcă şi-a ieşit din minţi. Îi spun eu două vorbe când s-o întoarce din Santa Cruz şi să ştii că n-o să-i fie prea moale.

Deşi se obişnuise cu limbajul vulgar şi răutăcios al lui Rodgers, simţi urcând în ea un val de indignare. Pe urmă i se făcu lehamite: la ce bun să se certe? În timp ce se pregătea să intre în casă spuse simplu:

— Fratele meu nu este prea robust. Uiţi că n-a avut timpul să se acomodeze. – Şi cu o notă neobişnuită de amărăciune în glas adăugă: dă-ne timp să cunoaştem lucrurile din jurul nostru înainte de a ne cere să facem minuni.

Exclamaţia lui dispreţuitoare îl însoţi în timp ce urca treptele de brad ce scârţâiau sub paşi, spre camera ei. Din nou nu-i dădu nicio atenţie. Ce însemna limba ascuţită a lui Rodgers pe lângă povara propriei sale deznădejdi!

Intră în cameră, scoase valiza de sub pat, trase un sertar, adună în grabă câteva lucruri de îmbrăcăminte, un prosop, un burete, o periuţă de dinţi şi le aruncă la întâmplare în valiză. În câteva clipe termină de împachetat. Ştia că părul îi era în dezordine – e îmbâcsit, gândi ea cu amărăciune, şi murdar! Iar ochii, sigur, frumos mai arătau! Dar nu-şi dădu osteneala să se aranjeze. Nici măcar nu se uită în oglindă. La un moment dat se gândi să lase un bilet pentru Robert, dar îşi aduse

aminte că îi scrisese deja despre planurile ei. Da, era gata. Cu valiza în mână coborî scara şi traversă din nou terasa.

Rodgers, care se legăna cu un aer posomorât, se prefăcu că n-o bagă în seamă, dar nu apucă să facă nici doi paşi în curte că Susan se şi auzi strigată:

— Hei, ascultă! Unde te duci cu valiza asta?

Susan se întoarse şi-l privi drept în faţă:

— Ştii foarte bine unde mă duc. Mă întorc la Los Cisnes.

— Ce înseamnă asta? – se ridică pe jumătate din fotoliul lui. – Te amesteci între ticăloşii ăia de acolo? Vino înapoi. Auzi! Vino imediat înapoi. Îţi dai seama ce faci? Ar trebui să-ţi fie ruşine să alergi după un bărbat în felul ăsta.

— Dumneata ştii pentru ce mă duc acolo, îi răspunse ea cu răceală. – Şi când vine fratele meu, să-i spui că am plecat. Spune-i că nu vreau şi vină şi el acolo. – Era cât pe ce să zică „E primejdios pentru el”, dar se răzgândi şi adăugă: – Nu e nevoie de prezenţa lui.

Pe urmă, fără să dea atenţie strigătelor lui de protest îi întoarse spatele şi porni pe aleea pietruită, printre tufele verzi de retama. Mergea încet, cu capul plecat, cu un umăr tras în jos de greutatea valizei, iar silueta ei ce se profila puternic în lumina zilei, avea în ea ceva singuratic şi trist.

CAPITOLUL XXII

Dar Robert Tranter nu plecase după chinină. Cu toate că, ajuns în Santa Cruz începu să caute ostentativ un magazin pe care să scrie „Quimico”, în fundul sufletului acest vajnic apostol al Congregaţiei Zilei a Şaptea nu dădea doi bani pe chinină. Autorespectul lui se prăbuşise şi atunci avea nevoie de un pretext ca să scape de suspiciunea şi sarcasmele lui Aaron Rodgers. Şi totuşi era ceva adevărat în povestea asta cu chinina. Pe cuvânt că aşa era! Da, reuşi aproape s-o creadă şi el. Dar tot timpul picioarele lui mari îl duceau stăruitor spre hotelul Plaza.

Totuşi când se pomeni din întâmplare în faţa unei farmacii, plescăi uşor din buze satisfăcut. Iată dar, a găsit ce-a căutat. Intră înăuntru, ceru medicamentul cu o voce sigură, apoi luă loc pe unul din scaunele albe rânduite în interiorul magazinului alb şi curat, îşi puse palmele pe genunchi şi aşteptă.

Începu să fredoneze un imn, dar în timp ce fredona, se pomeni amestecând în melodie nişte versuri stupide, de nu putea să mai scape:

„Robert de sus văzut a fost
Făcându-şi de chinină rost,

şi mai departe:

„Îl văd pe farmacist lucrând
O Doamne! N-am nimic de gând!”

Cam ciudate, versurile astea! gândl el şi roşi. Totuşi religia se împleteşte atât de strâns cu viaţa de zi cu zi a omului, că nu te poţi lipsi de ea. Şi nici nu trebuie să fie altfel! După ce medicamentul fu împachetat, Robert încercă să glumească cu farmacistul în halat alb, care stătea după tejghea.

— Îmi închipui că nu serveşti ciocolată duminica în farmacia dumitale? – Gluma era cam fără haz şi sună în gol ca şi râsul ce-o însoţi, dar era totuşi o glumă.

Farmacistul nici nu zâmbi. Observând grimasa nervoasă a celuilalt spuse brusc:

— Cuatro pesetas, señor.

— Bineînţeles – răspunse el căutându-se prin buzunare. – Doar nu ţi-ai închipuit că n-o să-ţi plătesc?

Nu mai avea nimic de făcut – era liber să se întoarcă la Laguna. Şi totuşi, pe trotuarul din faţa farmaciei, mai zăbovi puţin. În jurul lui viaţa oraşului pulsa nestânjenită. Prin faţa lui se perindau bărbaţi cu feţe măslinii, femei cu mers unduios, învăluite în şaluri negre, catâri trăgând în silă la jug, un vânzător de pepeni verzi care îşi striga marfa în gura mare, o femeie cu un coş de rufe spălate pe cap. La colţul străzii un agent ai gărzii civile, cu un tricorn lucitor pe cap stătea bine înfipt, cu picioarele depărtate, mâinile la spate şi privirea atentă.

Robert tresări neplăcut impresionat. Omul acesta îl urmărea oare pe el, anume pe el? Ei asta-i! Era o absurditate. Se uită şi el la agent cu un aer de superioritate, dar pe neaşteptate un gând ascuns îl făcu să-şi coboare privirea. Porni deodată în josul străzii. Trebuia să facă puţină mişcare, la urma urmei. Avea timp destul să se întoarcă – după ce va hoinări niţel. Un bărbat trebuie să se mai şi plimbe după ce a stat închis acolo sus pe deal. Iar paşii îl duceau mereu spre Plaza.

Când ajunse la Plaza şi traversă scuarul pavat cu mozaic albastru şi galben, faţa lui avea din nou expresia aceea nervoasă de lăcomie animalică. Fără să ştie prea bine ce face, se opri şi se aşeză pe o bancă de fier sub un

palmier. Acolo, chiar în faţa lui era hotelul. Pe faţada de stuc sta scris cu litere aurite: Hotel de la Plaza. Când Corcoran îi înmânase scrisoarea de la Susan făcu repede o deducţie. Raţionamentul lui era fals, dar nu şi intuiţia. Agitat, pusese o singură întrebare şi Corcoran îi răspunse fără să bănuiască ceva. Atât i-a trebuit. De când aflase că Elissa locuia la hotelul acela, nu-şi mai găsea astâmpăr, îl chinuia un îndemn arzător, în care vedea rezolvarea tuturor greutăţilor şi sfârşitul tuturor chinurilor sale.

O roşeaţă uşoară i se urcă în obraji, iar degetele i se jucau nervos cu lanţul de la ceas, pe urmă buzele se mişcară pentru o rugăciune.

— O, Doamne, ajută-mă, gemu el ajută-mă s-o văd. Tu înţelegi ceea ce simt. Vreau să lămuresc totul. Tu ştii cât *de mult* doresc s-o văd. O, Doamne, te rog, ajută-mă. Sări în picioare şi se îndreptă repede spre hotel. Intră numaidecât şi se pomeni în hol unde, în faţa uneia dintre măsuţele joase care mobilau holul hotelului şedeau în fotolii de trestie doi bărbaţi. Robert ezită o clipă până să-şi dea seama cine sunt: unul era Dibdin pe care îl recunoscu fără entuziasm, iar celălalt – Carr, pe care nu-l văzuse niciodată până atunci. Se apropie de ei, de astă dată cu mai puţină grabă.

Îl întâmpinară cu răceală. Dibs murmură ceva nedesluşit, iar Carr îl privi întunecat, cu un ochi umflat şi imediat se întoarse ostentativ în altă parte.

— Doream să vă spun, – îngăimă Robert – cât de rău îmi pare că Lady Fielding e atât de bolnavă, dar cât de bucuros sunt totodată că sora mea Susan îi poate fi de ajutor. Da, domnule, sunt sincer emoţionat şi vă asigur de întreaga mea simpatie în această nenorocire.

Îşi sprijini degetele pe masă şi se aplecă spre ei, căutând să fie cât mai convingător.

Urmă o tăcere lungă şi ostilă, pe urmă Dibs catadicsi să-l întrebe:

— Dar dumneata ce cauţi aici?

— Am venit din Laguna cu o treabă. – De fapt ca să-mi

procur nişte chinină. Şi am intrat o clipă aici ca să vă exprim tuturor simpatia mea.

Dibs lasă să-i scape monoclul legat cu un şnur de mătase. Fără să se mai uite la Robert îşi reluă conversaţia cu Carr acolo unde o lăsase.

— Numai de-ar sosi cea de-a doua telegramă, – spuse – am şti măcar cum stăm.

— La ce naiba a mai cerut şi alte explicaţii? – exclamă Carr. – Să fiu afurisit dacă înţeleg.

— Michaeli are un fel al său propriu de a vedea lucrurile – spuse Dibs şi făcu o pauză. – Crezi că e cazul să întreprindem ceva din proprie iniţiativă?

— Sunt atât de nătărăi, ăia din Juzgado, şi pe lângă asta abia se mişcă. Vezi bine, îi reţine cordonul sanitar. Nu vor să lase pe nimeni să intre sau să iasă din perimetrul acela blestemat. O să treacă zile întregi până să mişte un deget.

Tăcură câtva timp.

— Nenorocirea este – reluă Dibs în silă, ca şi cum ar mai fi spus aceste lucruri de sute de ori – nenorocirea este că a plecat fără ca să ştiu. Cu ce sunt vinovat că s-a întâmplat aşa?

— O, isprăveşte o dată! – strigă Carr. M-am săturat de văicărelile astea infernale. N-ai curaj nici cât un păduche.

Începură să se certe, poate pentru a suta oară, iar Robert stătea şi-i asculta cu un aer de falsă umilinţă. Ardea de nerăbdare să-i întrebe de Elissa. Dar nu îndrăznea. Toată prestanţa lui dispăruse, iar tăria morală se transformase într-o peltea apoasă.

Îşi mută greutatea corpului de pe un picior pe altul, apoi lăsă să-i scape:

— Cred că trebuie să-mi iau rămas bun, domnilor. Nu trebuia să vă reţin atât de mult. Aşa că, am plecat.

Aşteptă, dornic să audă un răspuns politicos care să-i dea curaj, dar niciunul dintre cei doi, nu-i aruncă măcar o privire. În cele din urmă, cu o mutră jalnică, se întoarse şi se îndreptă spre uşă.

Dar în vestibul se opri. Îşi simţea inima grea, obrajii îl ardeau şi mai tare. O, Doamne, se gândea agitat, nu pot să plec de aici chiar aşa, ca să mă întorc iar în singurătatea casei lui Rodgers. Pur şi simplu nu pot. Trebuie s-o văd, altfel simt că înnebunesc. Aruncă o privire temătoare în lături ca să vadă dacă nu-l observă cineva, apoi se apropie de portarul negru de la recepţie. Îşi umezi buzele şi articulă:

— Doamna Baynham este în hotel?

Portarul ascunse în buzunar bagheta de lemn cu care îşi lustruia dinţii şi sări în picioare:

— Da, domnule, doamna Baynham se găseşte în camera ei.

El repetă întrebarea:

— În camera ei?

— Da, domnule. Camera trei, domnule, etajul unu, în faţă.

— N-ai putea… n-ai putea să mă conduci sus? – Cu un efort supraomenesc se sili să păstreze un ton calm. Dar în timp ce urca treptele în urma portarului stăpânirea lui de sine se topea treptat, iar când se opri în cele din urmă în faţa unei uşi vopsite în galben la etajul unu, îl părăsi cu totul.

Păşi pragul şi se opri în mijlocul camerei, pe parchetul lustruit, cu o expresie de stingherealã bolnăvicioasă, frământându-şi prosteşte lanţul de la ceas între degetele umede.

— Am intrat – spuse răguşit, apoi glasul i se frânse şi reluă totul de la început: – Treceam pe aici. Din întâmplare. Şi m-am gândit să-ţi fac o vizită.

Femeia se uită la el lung, cu o privire aspră, fără un pic de bunăvoinţă. Aşa cum şedea tolănită în fotoliul de trestie lângă fereastră, arăta ca o pisică mare şi posomorâtă. Chimonoul ei de mătase, pe care-l pusese din cauza căldurii cădea în linii suple în jurul trupului ei lasciv. Avea părul desfăcut; braţele se iveau goale de sub mânecile albastre şi largi, iar pieptul era aproape

descoperit.

Dar nu se osteni câtuşi de puţin să-l acopere. Continua să stea în aceeaşi atitudine şi să se uite la el fără să clipească. Într-un târziu rosti:

— Vasăzică te-ai gândit să-mi faci o vizită.

El făcu un pas înainte.

— O, Elissa – rosti cu o voce plângăreaţă – nu poate fi decât o providenţă divină că ne întâlnim din nou. Altfel nu se explică. Eram sigur că ai plecat pentru totdeauna. Cred că s-a petrecut o adevărată minune. Dar să ştii că m-am rugat pentru asta. Da, Dumnezeu mi-e martor că m-am rugat.

— Te-ai rugat pentru asta? – repetă ea neîncrezătoare. — Te-ai rugat pentru aşa ceva?!

— Nu mă lua aşa – izbucni el. – Nu mă gândesc la nimica rău. M-am pocăit. Am căzut în genunchi şi i-am mărturisit lui Dumnezeu că-mi pare rău. Şi cum vezi, El ne arată că a înţeles; a făcut în aşa fel ca să fim din nou împreună. O, Elissa, draga mea, Elissa, noi ne iubim unul pe altul. Şi de ce nu ne-am iubi? Este ceva minunat. Dumnezeu a creat bărbatul şi femeia unul pentru altul. Ochii îi străluceau; întinse mâna înainte şi declamă cu buzele tremurătoare: „Domnul Dumnezeul nostru a făcut femeia şi a adus-o în faţa bărbatului. Iar Adam a spus: „Ea este os din osul meu şi carne din carnea mea”.

Urmă o tăcere mormântală, pe urmă Elissa întrebă tăios:

— Asta e tot ce-a spus?

Dar nicio ironie nu-l mal putea reţine. Se lăsă dus de valul unei emoţii isterice şi cită mai departe:

— „De aceea bărbatul îşi va lăsa pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa şi amândoi vor fi un singur trup. Şi amândoi erau goi, bărbatul şi femeia sa şi nu s-au ruşinat.”

Se uită la el cu ochii măriţi.

— Eşti nebun? – ţipă ea.

— Nu, nu sunt nebun. Doar înnebunit de dragoste

pentru tine. – Pieptul i se umflă şi lacrimile începură să-i curgă pe obraji. – O, Elissa, iubita mea, am păcătuit amândoi. Dar acum suntem unul al celuilalt. Tu eşti a mea – tu pe care sufletul meu o doreşte. Şi de acum înainte mă voi bucura şi voi fi fericit prin tine.

— Termină cu idioţenia asta, – strigă ea înfuriată. N-am nevoie de aşa ceva. Dacă mă mai baţi mult la cap cu

asemenea fleacuri cuvioase să şti că te dau afară.

Robert căzu în genunchi în faţa ei, plângând.

— Te rog, Elissa, nu, nu. Tu nu înţelegi. E atât de frumoasă Cântarea Cântărilor şi n-am ştiut-o până nu te-am întâlnit. În toate aceste nopţi întunecate fără tine îmi cânta în urechi. Cânta mereu. „Miere şi lapte se află sub limba ta”. „Miere picură din buzele tale, mireaso…” „Lasă-mă să te sărut cu sărutările gurii mele”, o, nu vezi oare… nu vezi că te rog să-mi fii soţie?

Ea se dădu înapoi şi câteva clipe nu se auzi decât respiraţia lui şuierătoare. Deodată Elissa izbucni în râs. Se lăsă pe spătar, zguduită de hohote.

— O Doamne, murmură – dacă scap cu viaţă din călătoria asta înseamnă că am avut noroc. E prea mult, una după alta. Şi pe deasupra acum şi ăsta. E prea mult, pur şi simplu prea mult.

Robert se uită la ea cu o expresie jalnică, cerşind mila.

— Nu râde – o imploră tremurând. – Te rog nu râde de mine. Ştiu că eşti mult mai presus de mine. Dar mi te-ai dat de bună voie. Mă iubeşti.

Femeia se opri din râs: se uită la el cu o ironie cruntă, apoi rosti cu un dispreţ muşcător:

— Isprăveşte cu scâncelile astea.

— Nu pot, suflă el şi încercă să o apuce de mână. Mi-e imposibil să mă stăpânesc.

— Ridică-te!

— Nu vezi, – gemu el – că sunt nebun după tine? În viaţa mea nu m-am gândit la vreo femeie. Şi acum nu mă mai pot opri. Nu mă pot gândi la nimic altceva

— Ridică-te! – repetă ea cu răceală.

Robert se ridică în picioare şi rămase cu trupul aplecat spre ea.

— Şi acum ascultă-mă – urmă ea. – Ascultă-mă cu băgare de seamă. Eu nu te iubesc. Cred că eşti cel mai nesuferit idiot din câţi a creat Dumnezeu. Pe vapor am crezut o clipă că ai putea să mă amuzi. Dar m-am înşelat. M-ai plictisit îngrozitor. Şi eşti prea tâmpit, prea închipuit

ca să înţelegi acest lucru. La tine totul e numai la suprafaţă, prea cuviosul meu amic, şi nimic pe dinăuntru. Nu eşti un bărbat adevărat, ci un bufon, un bufon egoist cu biblia pe buze, fără o fărâmă de bun simţ. Eu sunt o egoistă şi o ştiu. Dar tu eşti egoistul cel mai sinistru din câţi au intonat vreodată un psalm. Şi îţi închipui că eşti trimisul Domnului, un dar ceresc pentru semenii tăi. Spui că eşti sincer, dar asta e tot ce poate fi mai rău. Dacă erai numai un ipocrit, poate că te-aş fi înţeles, însă eşti convins că eşti un salvator; umbli peste tot şi predici mântuirea sufletului; şi cât de mult îţi place acest lucru! Dar în momentul în care te loveşti de un obstacol începi să te smiorcăi. Eu mă aflu prinsă aici, în hotelul asta nenorocit, cu molima care dă târcoale, şi fără vreo şansă să apuc un vapor înainte de o săptămână, iar tu îmi vii aici să predici despre pocăinţă în timp ce ochii îţi ard de poftă. Doamne! Prea e caraghios! Crede-mă, mi-e scârbă de tine. Nu pot să mai suport. Acum te rog să pleci. E cald şi mă oboseşte teribil să vorbesc atât de mult. Simt că încep să transpir şi asta e mai oribil decât toate.

Faţa lui Robert se lungi; statura lui impozantă se făcu parcă mică de tot. Se holbă la ea cu ochii îngroziţi, plini de cea mai abjectă umilinţă; înghiţi în sec şi izbucni:

— Elissa, nu se poate să vorbeşti serios. O, iubita mea, iubita mea scumpă. Trebuie să mă iubeşti. Sunt cinstit, sunt sincer, sunt cumsecade. Sunt gata să renunţ la tot şi să vin cu tine. Fac orice. Sunt gata să fac orice… orice de dragul tău.

— Aş dori cel mai mult să pleci, – răspunse ea cu indiferenţă.

— Dă-mi voie să mă rog – bâlbâi el şi se agăţă de braţul ei. – Lasă-mă numai să ma rog. Asta ar putea să mi te redea. Nu mă alunga de la tine. Noi doi ne aparţinem unul altuia din noaptea aceea… din noaptea aceea minunată.

— Ieşi afară, – rosti ea neglijent şi luă din nou cartea de pe braţul fotoliului. – Te rog să ieşi afară.

Robert amuţi. Cu toată statura lui înaltă avea

înfăţişarea unui câine bătut. Băgă mâna în buzunar, scoase o batistă şi-şi suflă nasul discret. Trecură câteva momente. Privirile îi alunecau peste indolenţa lascivă a trupului ei, două pete îi colorară treptat obrajii. Făcu o mişcare spre uşă, apoi se opri, se uită din nou la ea. Brusc faţa i se aprinse toată şi rosti cu efort.

— Elissa n-ai vrea… chiar dacă refuzi să te măriţi cu mine… – aşteptă cu gura uscată, cu ochii ţintă la pielea ei albă ca laptele, sperând că poate îl va ajuta. Dar femeia nu spuse nimic. – Spune-mi… n-ai vrea… – îngână din nou. – n-ai vrea să fii drăguţă cu mine…

— Nu – răspunse ea fără să-şi ridice măcar ochii de pe carte. Pentru moment lucrul acesta nu mă interesează.

Robert se întunecă la faţă şi plecă ochii în pământ, îl năpădi o furie neputincioasă. Colţurile gurii i se lăsară în jos. Era înfrânt şi nu mai încercă s-o convingă. De umilinţă simţea în gură un gust amar, de fiere.

— Vasăzică, nu mai vrei să ai de-a face cu mine, izbucni vehement. – Probabil nu sunt destul de bun pentru tine. Îţi poţi permite să mă umileşti. Tu, – care stai aici în timp ce prietena îţi este bolnavă – eşti prea egoistă ca să te duci la ea!

— Exact – acceptă ea indiferentă. – Ţi-am spus că sunt egoistă.

Dar el părea că nici n-o aude.

— Probabil aştepţi ca eu s-o iau din loc! Ai isprăvit cu mine. Foarte bine. Am să-ţi arăt că nu dau doi bani pe părerea ta. Am să-ţi arăt eu. Cine n-are o fărâmă de bun simţ! – Se apropie de uşă, apăsă clanţa şi o deschise larg. Se întoarse şi o înfruntă clocotind de furie. – Îţi închipui poate că mă poţi călca în picioare – strigă aprins. – Eşti, mă rog, atât de sus. Ei bine, aşteaptă puţin şi ai să vezi. Am să-ţi arăt eu! Am să-ţi arăt eu; ai să vezi! – Vocea îi crescu până deveni un strigăt, apoi Robert ieşi trântind uşa cu putere.

În clipa aceea nu ştia încă nici el ce anume o să-i arate. În timp ce cobora tropăind pe scări şi ieşea ca vântul din

hotel, cu obrajii în flăcări, ştia numai că ardea ca pe jăratec. Traversă Plaza fără să se gândească – trebuia să plece cât mai departe de locul acela, indiferent unde. Dar paşii nu-l duceau înapoi spre Laguna; nu putea să se întoarcă la Rodgers, omul acela josnic, rău, bănuitor. Aceasta l-ar ucide. Nu, nu: o să rămână aici. Dorea să stea aici şi aşa va face. O să le arate el... O să le arate tuturor!

Apoi, într-o străfulgerare îşi aminti de hotelul din Calle de la Tuna. Ştia, sigur că ştia, ce fel de local era acela: cel puţin bănuia cam ce putea să fie. Înghiţi în sec căutând să rezolve în minte o ecuaţie curioasă. Nu putea să meargă acolo; ştia că nu se cuvenea: era un loc de pierzanie, un loc păcătos. Şi totuşi ezită, fascinat şi înfricoşat în acelaşi timp. Doar trebuia să locuiască undeva; nu putea să se întoarcă la Rodgers; şi la urma urmei nu era sigur nu putea fi sigur – că hotelul acela era un tot de desfrâu. Nu era drept să judece astfel un local; şi chiar dacă ar fi fost aşa, nu era el oare obligat să meargă acolo ca să îndrepte lucrurile? În timp ce-şi făcea aceste socoteli grăbi pasul, schimbă direcţia şi se îndreptă spre port. Mergând astfel începu să se roage în sinea lui, înspăimântat: „O Doamne! Nu vreau să apuc pe căi greşite. N-am vrut să vin aici. Ea m-a împins. Tu ştii că am vrut să fac ceea ce se cuvenea. Dar ea a râs de mine. O Doamne! Nu mă lăsa acum şi nu mă duce în ispită”.

Începu să meargă mai repede, ca urmărit de diavoli. Paşii îi duceau tot mai departe înspre port, iar buzele murmurau neîncetat aceeaşi rugă încordată şi confuză: „Ajută-mă Doamne. Ajută-mă acum. Nu mă lăsa să mă rătăcesc”.

Coti după colţ, străbătu o stradelă cu case mai mici, coşcovite şi murdare. Auzi râsete şi acorduri de chitară. O femeie care stătea în pragul unei intrări strâmte îi murmură ceva la ureche când trecu pe lângă dânsa. Ce spusese oare? Cinci pesetas señor. Era foarte grasă, cu sânii ca doi bulgări de osânză. Râsul ei gros îl urmări în

lungul străzii înguste. Se mai ruga încă şi ochii îi ardeau ca nişte cărbuni aprinşi când intră în Calle de la Tuna.

CAPITOLUL XXIII

Soarele scăpătă din nou dincolo de Pisc, lăsând Los Cisnes în stăpânirea amurgului. În camera bolnavei umbrele înserării se îngrămădeau tot mai stăruitor. Prin unghere întunericul se lăsase ca o draperie grea şi moale. Umbrele nesăţioase se apropiau pe nesimţite, adunându-se în jurul luminii anemice, ca în jurul unei ultime pâlpâiri de viaţă ce trebuia înăbuşită şi stinsă.

Numai umbrele se mişcau; toate celelalte păstrau o imobilitate plină de teamă. Fereastra era pe jumătate deschisă, dar nicio adiere nu venea să limpezească aerul încărcat de mirosul medicamentelor şi al bolii. Afară, sub lumina arămie a amurgului, arşiţa se întinsese apăsătoare deasupra pământului. Înăuntru, aceeaşi căldură umedă îngreuia respiraţia.

Harvey şedea lângă pat, cu bărbia în palmă, cu obrazul imobil ascuns în umbră, cu trupul drept şi încremenit. În faţa lui, pe o noptieră se aflau orânduite o foaie de observaţie, câteva castroane, o cană cu apă sterilizată, un termometru şi o seringă hipodermică, medicamentele – toate cele trebuincioase pregătite cu o grijă scrupuloasă de Susan. Chiar de la sosire se apucă de curăţenie, spălă şi frecă toate lucrurile din cameră, aşa că de trei zile încoace aceasta arăta ca o adevărată cameră de spital. În lumina aceea crepusculară silueta ei se vedea nelămurit la dreapta lui, cu un braţ sprijinită de scrinul înalt din lemn de caoba. Părea îngrozitor de obosită. Dar ochii ei, ca şi ai lui, erau îndreptaţi asupra patului.

Numai patul mai era iluminat, scăldat în strălucirea

aurie ce se topea încet, retrăgându-se parcă în faţa amurgului. Iar pe pernă, învăluit de această lumină strălucitoare ca de un nimb era chipul lui Mary, galben şi tras, umbră palidă a unui obraz care zâmbise odinioară şi se bucurase de viaţă. Acum pe buzele uscate nu mai era nici urmă de zâmbet, pe pleoapele lăsate – nici urmă de bucurie, ci doar scurgerea inexorabilă a vieţii.

Deodată Susan se ridică şi spuse:

— Cred că e timpul să aprind lumânările. – Vorbea pe un ton ferm, dar oarecum străin şi depărtat.

Harvey nu răspunse. Stăpânit de o groaznică presimţire îi auzea glasul, dar nu realiza sensul cuvintelor. Numai nişte frânturi de gânduri răzbăteau sporadic prin disperarea în care mintea i se zbatea înnebunită. De când stătea acolo trecuseră ceasuri lungi. Şi totuşi, cât de scurte! Măsura unei clipe – măsura unei vieţi. Nisipul curge, şi fiece fir e o clipă, o lacrimă, o viaţă. Iar nisipul curge, se cerne mereu cu o iuţeală de necrezut şi vine o clipă când clepsidra s-a golit, când lacrima s-a scurs şi viaţa s-a consumat. E ceva îngrozitor să doreşti cu atâta înfocare să salvezi o viaţă de om. Tot sufletul îi ardea de această dorinţă. Odinioară, emoţia în faţa crizei unei boli grave îi trezea întotdeauna un sentiment de ostilitate, suspiciune şi chiar dezgust. Vedea în mişcarea balanţei – într-o parte sau în alta – numai succesul sau eşecul unei cercetări ştiinţifice. Dar acum totul era schimbat– devenise un alt om – în locul răcelii de altădată îl stăpânea ca o văpaie dorinţa de a reuşi.

Mary! – numele ei îi revenea în minte obsedant, dar în clipa aceea el singur cuprindea o lume întreagă.

Trecură numai trei zile de când era bolnavă, dar schimbările pe care le operaseră aceste zile erau de neînchipuit. Ştiuse încă de la început că boala ei va lua o formă gravă, că va evolua inevitabil către dilema: va trăi sau va muri. Fusese conştient de acest fapt, dar sperase într-o criză rapidă. Criza însă întârzia să vină. Intervenise numai o uşoară scădere a febrei, aducând cu sine o rază

efemeră şi

amăgitoare de speranţă. Pe urmă temperatura crescuse din nou, urcând, urcând fără încetare, către zenitul acela de foc, în care viaţa se consumă şi dispare precum cenuşa în hăul nesfârşit. Febra creştea, iar pulsul scădea. Ştia precis ce urmări avea să aducă, dacă nu se declara criza. La gândul acesta îşi simţea sufletul strâns ca într-o chingă.

Glasul lui Susan se auzi din nou, trezindu-l din adâncul abisului.

— Trebuie să aprind lumânările.

Aprinse o lumânare, apoi alta şi le aşeză în tăcere pe masă. Flăcările se înălţară drepte şi nemişcate ca două săbii, silind umbrele să se retragă şi să se oprească în aşteptare, ca nişte bocitoare adunate ca să plângă în jurul unui catafalc. Un fluture de noapte enorm şi alb pătrunse înăuntru, plutind ca un vapor. Insecte se roteau prin cameră cu un foşnet enervant, ca nişte rugăciuni rostite în şoaptă.

Susan urmări zborul acesta în cerc şi spuse:

— Ar trebui să închid fereastra – şi adăugă după o ezitare: – aerul nopţii…

Harvey îşi ridică ochii şi se uită la ea; cuvintele căzeau în conştiinţa lui ca picăturile de apă de la o mare înălţime. Ca şi cum ar fi revenit de la mari depărtări spuse încet:

— Lasă că o închid eu.

Se ridică în picioare, merse la fereastră, o închise. Se mişcă încet, greoi; era îngrozitor de obosit.

Îşi lipi fruntea de geam. Afară se întunecase de-a binelea, – în aerul înăbuşitor crengile atârnau moi sub povara întunericului. Departe, spre răsărit mai stăruia o geană gălbuie, ca o fâşie de metal topit, prevestitoare de furtună. Avea în ea ceva sinistru, lansând în arşiţa nopţii prorociri ameninţătoare. Se întoarse şi întâlni privirea ei tristă şi liniştită.

— Se apropie furtuna, – spuse ea. – Se simte în aer.

— Da, fulgeră dincolo de munţi. – Dar abia rosti cuvintele că şi uită de ele. Se uita fix la ea, cercetând în

aparenţă cu atenţie faţa ei palidă şi obosită, părul nepieptănat, mânecile suflecate, bandajul de pe degetul mare pe care şi-l arsese cu acidul dezinfectant. – Eşti complet epuizată, – spuse în cele din urmă.

Deşi glasul lui era cu totul indiferent, Susan roşi pe dată şi gura i se crispă într-o grimasă nervoasă care voia să fie un zâmbet.

— Nu sunt epuizată câtuşi de puţin. Dumneata însă... Dumneata nu te-ai cruţat deloc. Ar fi fost cu neputinţă să faci mai mult decât ai făcut. Uneori am impresia că vrei să te omori.

Dar Harvey nu mai era atent la cuvintele ei; se uită la ceasul de la mână şi spuse:

— Acum du-te jos şi mănâncă ceva. După aceea trebuie să te culci ca să te odihneşti.

— Dar n-am nevoie de odihnă, – protestă ea cu voce joasă, emoţionată. – Dumneata eşti cel care are nevoie de odihnă. Te rog, te rog mult, ascultă-mă.

— Acum, du-te jos, – spuse el ferm ca şi cum n-ar fi auzit-o.

Susan făcu un gest involuntar de împotrivire, apoi se stăpâni. Se uită la el rugător.

— Dormi măcar o singură noapte, – şopti ea. – Altfel pur şi simplu n-ai să mai rezişti. Ai muncit peste puteri – eşti mort de oboseală. Acordă-ţi o noapte de odihnă... Da... Numai noaptea asta.

El se apropie încet de căpătâiul patului şi Susan nu putu să-i vadă faţa. Într-un târziu spuse:

— Ştii foarte bine că poate să nu mai fie o altă noapte.

Femeia se aplecă înainte căutând să-l facă să se uite la ea, dar Harvey nu se întoarse. Mâna îi căzu pe pernă: se aşeză iarăşi lângă pat.

Susan rămase în picioare privindu-l pe furiş. În zadar, totul e în zadar! Cuvintele ei nu aveau putere să-l mişte. Şi atunci cu un suspin înăbuşit, deschise uşa, se târî cu greu în lungul coridorului şi coborî scara.

În sufragerie cina era servită, lumânările ardeau, iar

Corcoran şi marquesa aşteptau aşezaţi la masă. Vederea acestei mici figuri împopoţonate, fantastică ca o marionetă îi produse o iritare fără un motiv anume. Se lăsă să cadă pe un scaun şi începu să amestece maşinal cafeaua pe care Jimmy i-o pusese dinainte. Multă vreme niciunul dintre ei nu scoase o vorbă. În cele din urmă Jimmy îşi şterse fruntea şi ca să mai împrăştie tăcerea grea care apăsa asupra lor, observă:

— Pe cinstea mea, aş vrea să pornească o dată furtuna asta. Stă atârnată deasupra noastră de atâta timp că a început să mă enerveze!

Marquesa, mândră şi dreaptă în fotoliul ei, declară:

— Nu se va porni încă. Mâine – da. Dar nu în noaptea asta.

— Pentru mine unul, cu cât mai repede, cu atât mai bine – spuse Corcoran. – Pot să vă asigur că atunci când aştepţi ceva e ca şi cum ai sta pe un butoi cu praf de puşcă.

Susan se frământă neliniştită. Din cauza oboselii avea nervii întinşi la limită.

— Ce-ar fi să nu ne mai jelim din pricina furtunii – izbucni ea. – Cred că situaţia este destul de gravă şi fără asta. Socot că ar trebui să ne rugăm, nu să ne plângem de vremea de afară.

Marquesa îşi înălţă ochii spre tavan. N-o agrea pe Susan căreia îi spunea „americana”. Rodgers, americanul, captase apa de la canalul ei de irigaţie făcând ca antipatia ei să se extindă asupra întregii naţiuni: „Americanos s-au purtat foarte urât cu mine” – obişnuia să spună în maniera ei naivă.

— Vorbe cuvioase şi gheare de pisică – murmură ea cu un zâmbet distant. – E un vechi proverb pe care-l ţin minte. Dar oricare ar fi proverbele şi rugăciunile, furtuna tot se va dezlănţui.

Faţa palidă a lui Susan se aprinse subit. Ar fi dorit să-şi dea drumul, să strige un răspuns usturător acestei femei bătrâne şi absurde. Dar n-o făcu. Îşi plecă ochii în farfurie.

O clipă mai târziu încercă să-şi ceară iertare:

— Îmi pare rău că am vorbit astfel. Nu m-am gândit. Sunt frântă de oboseală şi cred că ăsta e motivul. Îmi pare rău.

— Nu trebuie să-ţi pară rău acum, americana, – răspunse marquesa clătinându-şi capul cu mişcări ciudate. – Când va veni furtuna – acea furtună despre care e mai bine să nu vorbim – va fi timp destul pentru păreri de rău.

Susan se uită la ea speriată.

— Ce vreţi să spuneţi? – îngăimă ea.

Marquesa bău delicat o înghiţitură de apă.

— Unele lucruri nu sunt făcute ca să fie exprimate în cuvinte. E mai bine să meditezi la ele şi să le laşi nerostite. Aş putea spune multe despre această venire sub acoperişul meu. Are poate un înţeles care depăşeşte mintea omenească. Noi suntem cei care simţim atât de mult şi ştim atât de puţin.

— Nu trebuie să vorbiţi astfel – şopti Susan. – Mă speriaţi. Toată casa asta mă înspăimântă.

— În casa asta s-au întâmplat lucruri ciudate, – răspunse marquesa liniştită. – Şi se pot întâmpla alte lucruri şi mai ciudate. De ce să ne amăgim singuri. Fără nicio îndoială, nenorocirea e aproape. Îmi dau seama de prezenţa ei. Pluteşte în aer ca şi furtuna. Să fie oare vorba de mine? Nu, Nu. Încă nu mi-a sunat ceasul. Sau poate este vorba de dumneata? Dar eşti atât de viguroasă, ai un suflet tare. Nu rămâne decât o singură soluţie, vei spune dumneata. Această nenorocire este sortită pentru señora engleză. Ay, ay, ay... S-ar putea să judeci potrivit dorinţei dumitale. – Şi făcu cu mâna ei fină, încărcată de inele, un gest vag, dar foarte sugestiv.

Susan se dădu înapoi, de parcă nişte degete îngheţate ar fi sfâşiat vălul care ascundea conştiinţa ei intimă. Încăperea deasupra căreia plana lebăda uriaşă cu aripile desfăcute, înconjurată de ziduri întunecate, încărcată de o atmosferă grea, deveni deodată terifiantă, macabră. Se

cutremură. Dintr-odată avu presimţirea groaznică a unui dezastru iminent. Îi venea să urle. Simţea că Mary era pe moarte. Da, îşi zise ea cu înverşunare, am ştiut-o, da, am ştiut-o de la început.

Până şi Jimmy începu să se foiască neliniştit. Îşi bombă pieptul.

— Nu face să spuneţi aşa ceva, – declară el cu o veselie forţată. – Nu se poate şti niciodată. Desigur, nu tăgăduiesc că este grav bolnavă. Dar atâta timp cât omul e în viaţă, întotdeauna există o speranţă. – Mai debitase poate cel puţin de zece ori această platitudine cu aceeaşi convingere optimistă.

Şi iarăşi marquesa zâmbi imperceptibil.

— E uşor de vorbit, – murmură ea, – şi adesea vorbele sunt înţelese greşit. Mai bine să tac. Dar ţineţi minte că nenorocirea vine cu carul şi pleacă cu bucăţica.

Urmă un moment de tăcere, după care Jimmy observă:

— Nenorocire sau ba, dar eu un lucru nu pot să-l înţeleg în ruptul capului. Şi pe cinstea mea că-mi frământ mintea, nu glumă. De ce, spuneţi-mi şi mie, nu s-a mai auzit nimic de individul acela, Carr? A ieşit din camera asta tunând şi fulgerând, jurând că o să pună pe foc firele de telegraf. Ce avea de gând să facă, nu merită de spus. Dar iată-ne aici şi încă nu se arată niciun semn că vreunul din ei ar fi întreprins ceva.

— Şi ce puteau să întreprindă? – răspunse Susan tăios; făcu o pauză şi adăugă cu voce scăzută: – Este imposibil s-o mişti din loc până când... până când nu s-a declarat criza. Şi numai soţul ei are căderea s-o facă.

Jimmy îşi scărpină bărbia, semn sigur că mintea îi lucra mai departe, şi insistă:

— Aici se ascunde ceva, e mai mult ca sigur. Şi ştiţi ceva? Nu sunt deloc convins că treaba se va sfârşi cu bine pentru Harvey.

— Ce vrei să spui? – interveni Susan, cu un tremur nervos în obraz. – Nimeni n-ar fi putut să procedeze mai bine în acest caz decât... decât a făcut-o el. – Nu putea

să-i rostească numele; dar se aplecă înainte luându-i apărarea aproape vehement. – A fost extraordinar. O ştiu mai bine ca oricine. Doar am văzut cu ochii mei. Pot să jur că e adevărat. Pot să jur că nimeni în lumea asta n-ar fi făcut mai mult ca s-o salveze.

— Şi dacă n-o să scape, biata de ea, – spuse Jimmy cu glasul coborât. – Îţi dai seama cum o să-l afecteze toate acestea pe Harvey, şi într-un fel şi într-altul?

Întrebarea lui răscoli până în străfunduri toată teama care o chinuia de moarte. Dacă Mary Fielding va muri? – Şi era evident că va muri! – Cum va suporta Harvey blamul public? Toată lumea îl va acuza, ştia ea că aşa va fi. Şi această oribilă catastrofă, urmând atât de curând după cealaltă! Toată răspunderea era a lui – făcuse totul în mod deliberat... Ah, gândul era înfiorător, insuportabil!

Încercă să mănânce portocala din farfurie, dar nu putea să înghită. Sfâşiată din nou de neliniştea aceea care-i strângea pieptul şopti ca pentru sine: „O Doamne, ajută-ne pe toţi. Te rog ajută-ne acum”.

Deodată marquesa se ridică de pe scaun în felul ei neaşteptat. Cu un gest delicat îşi clăţi degetele şi buzele cu apă, pe urmă îşi făcu semnul crucii, murmură o rugăciune de mulţumire şi se închină încă o dată. La sfârşit, declară:

— Mănâncă repede cine mănâncă puţin. Şi acum a venit momentul pentru Isabel de Luego să se retragă. Şi, şi – trebuie să meargă acum în camera ei. – Se retrase încet, cu coatele depărtate şi mantila fluturând; dar la uşă se opri şi înconjură camera cufundată în semiîntuneric cu privirea ei vagă, aproape nevăzătoare.

— *Al gran arroyo pasar postrero,* – rosti foarte distinct şi adăugă: – *Adios.*

Era salutul ei de despărţire.

Susan aruncă lui Corcoran o privire îngrozită:

— Ce înseamnă asta? – şopti ea.

Jimmy se ridică în picioare şi scutură firimiturile de pe vesta lui.

— A, nimic deosebit, – mormăi el. – Nu prea înţeleg nici eu această *lingo.*

Susan îl apucă de braţ şi stărui:

— Ce-a spus?

— Ceva destul de aiurit, poţi să fii sigură, – răspunse el fără tragere de inimă. – Despre un fluviu mare pe care crede că-l va trece cea din urmă. Dar să nu-ţi pui la inimă tot ce spune. Este o mică fiinţă extrem de cumsecade, când o cunoşti mai bine. Pe cinstea mea, într-un fel sau altul ea mi-a oferit şansa vieţii mele. – Luă o priză şi rămase o clipă nemişcat lângă masă. Pe urmă îi aruncă o privire pe ascuns şi se îndreptă spre uşă. — Acum mă duc la bucătărie. Am o treabă care necesită supraveghere până dimineaţa.

Ieşi în linişte şi Susan rămase singură. Nu se simţea în apele ei şi nu ştia nici ea de ce. Strânse nervos între degete cojile din farfuria ei. Picături minuscule de suc uleios i se prelinseră peste degetul rănit care începu s-o usture din nou. Dar aproape că nu băgă de seamă durerea ascuţită, gândindu-se mohorâtă cât de stranie era această femeie bătrână şi cât de înfricoşătoare totodată.

„Un fluviu mare; şi ea va fi ultima care îl va trece”. Ce-o fi vrut să spună cu asta? În această regiune pârjolită de soare, în care toate apele erau ca şi secate, o asemenea afirmaţie era de-a dreptul uimitoare, inexplicabilă şi într-un fel inspira teamă. În cele din urmă îşi îndreptă hotărâtă trupul şi alungă aceste gânduri. Îndepărtă şuviţele de păr de pe frunte şi era gata să se ridice în picioare. Dar în clipa când împingea scaunul la o parte uşa se deschise şi Harvey intră în cameră.

Susan trase repede o gură de aer, deoarece intrarea lui neaşteptată nu putea să însemne altceva decât rău. O întrebare îi tremura pe buze şi totuşi nu îndrăznea s-o rostească; îl urmărea cu o privire speriată în timp ce înainta tăcut şi se lăsă să cadă pe un scaun de cealaltă parte a mesei. De acolo îşi îndreptă ochii spre ea şi

clătină încet din cap.

— Nu, nu este asta. – Vorbea pe un ton complet controlat, deşi se putea ghici că era obosit de moarte.

Susan îngăimă:

— Cum îi merge? E mai bine?

— Nu e mai bine. A început să aibă hemoragii, aşa că e cu mult mai rău. Ultima hemoragie a lăsat-o slăbită de tot.

— Atunci de ce ai venit aici?

Rămase mult timp fără să răspundă, pe urmă spuse cu o înverşunare rece:

— Se prăpădeşte. Nu mai are nicio rezistenţă. Dar criza nu poate să mai întârzie mult. Dacă am putea s-o ţinem în viaţă până mâine dimineaţă, poate că ar mai avea o şansă. Şi nu există decât un singur mijloc de a-i da această şansă. Este primejdios, dar altul nu există.

— Şi care-i acesta? – şopţi ea.

Uitându-se drept în ochii ei, răspunse:

— O transfuzie.

Se lăsă o tăcere adâncă; răspunsul lui neaşteptat îi luase graiul; inima îi bătea nebuneşte. Pe urmă avu o scurtă tresărire:

— Nu se poate să faci asta, – bolborosi ea. – Este ceva nemaiauzit. Are febră. Nu e bine ce faci. Nu-ţi stă în obicei să propui asemenea soluţii.

— Azi eu nu mai sunt cel de obicei.

— Dar, – şopti ea, – poate că ar fi mai bine... să mai aşteptăm.

— Şi s-o vedem murind din cauza hemoragiei?

— Nu poţi face asta, – spuse ea din nou. – Este imposibil, mai ales aici, în locul acesta, şi mai ales acum. Nici nu ai tot ce-ţi trebuie pentru asta.

— Am tot ce-mi trebuie.

— Nu poţi face asta, – strigă ea pentru a treia oară frângându-şi mâinile. – Riscul e prea mare. Se poate întâmpla să-i fie fatal. Şi toţi te vor acuza. Nu-ţi dai seama că toţi te vor acuza dacă vei da greş? Vor spune că

dumneata...

El nu răspunse nimic. Umbra unui zâmbet ironic îi juca pe buzele strânse.

— Pentru numele lui Dumnezeu, – îl rugă ea plângând, – te implor, cheamă pe cineva să te ajute. Vroiam să ţi-o spun de o sută de ori mai înainte. Nimeni n-ar fi putut să facă mai mult decât ai făcut dumneata. Ai fost extraordinar. Dar o răspundere ca asta, să ne ferească Dumnezeu pe toţi de aşa ceva. Nu-ţi dai seama, dacă moare, o să spună toţi că dumneata ai ucis-o?

Întinse o mână tremurătoare spre braţul lui. La vederea ochilor lui obosiţi, înfundaţi în orbite, dragostea ei se revărsă nestăvilită. Nu se mai putea opri. Ar fi vrut să sărute aceşti ochi obosiţi... O, cât ar fi vrut. Lacrimile începură să-i curgă pe obraji lăsând dâre umede – ei şi? – pe faţa ei lipsită de farmec. Dar el părea că nici nu o vede.

— Dacă moare ea, – rosti el cu greutate, – nimic nu mai poate avea vreo importanţă pentru mine.

Susan se schimbă la faţă, de parcă ar fi fost lovită. Îşi retrase mâna, o duse la frunte ca să-şi ascundă lacrimile. Respiră adânc. Îşi stăpâni tremurul buzelor. În cele din urmă spuse cu glasul schimbat:

— Dacă ai de gând s-o faci... atunci... vrei să-i dau eu sânge?

Harvey clătină din cap.

— Nu, spuse el, – nu pot primi aşa ceva. Este o chestiune care mă priveşte numai pe mine. Am să fac totul singur. Dacă ar fi să se întâmple ceva, vina va fi numai a mea. – Făcu o pauză.

Inima ei bătea să-i spargă pieptul.

— Dacă vrei, adă-mi apă fierbinte, multă apă fierbinte. – Vorbea cu un glas liniştit şi blând. – Şi am să-ţi dau acele să le fierbi. – După aceea se ridică tăcut şi fără să se mai uite la ea se îndreptă spre uşă.

Dar Susan se sculă imediat în picioare şi-l urmă.

CAPITOLUL XXIV

Vechiul orologiu castillan pe care Corcoran îl descoperise uitat într-un colţ al vestibulului, inert şi plin de murdărie şi pe care îl reparase rapid, bătu de trei ori. Ecoul loviturilor vibra prin întunericul din încăpere, se răspândi în coridor şi urcă până în camera bolnavei.

Instinctiv Harvey se uită la ceasul lui de mână; era prima lui mişcare de trei ore încoace. Într-adevăr era ceasul trei. Tăcerea care urmă după bătaia orologiului părea şi mai profundă. De fapt însă liniştea nu era completă; în odaia învăluită în obscuritate se auzea susurul subţire al respiraţiei lui Mary. Dar sunetul acesta dura de atâta vreme încât părea că face parte din ambianţa camerei, întreţesut în însăşi substanţa tăcerii ei. Harvey era singur cu ea. Ceilalţi nu voiseră să meargă la culcare. Susan mai ales protestase categoric. Dar el stăruise. N-o făcuse din eroism, ci pur şi simplu pentru că simţea că aşa e mai bine. Un sentiment ciudat că această femeie îi aparţine, pusese stăpânire pe el. Îşi dădu seama de aceasta în momentul când simţi cum propriul său sânge se scurge încet în vinele ei. Această transfuzie – el n-are s-o uite niciodată. Niciodată! Într-un fel fusese o curată nebunie, nimic altceva. Această odaie mare şi goală, aparatul care se defectase şi umpluse clipele de o spaimă febrilă, propriul său antebraţ scăldat în lumina sfeşnicelor, întunericul înconjurător care se înghesuia tot mai aproape, obrazul alb ca varul al lui Susan şi degetele ei tremurătoare – toate acestea formau un contrast izbitor cu întreaga lui experienţă de spital, care acum i se părea

pur şi simplu ridicolă.

Jucase o farsă gigantică de care Moartea râsese în hohote în colţul ei, unde şedea la pândă.

Nu era just, vedeţi dumneavoastră – nu era ortodox, nu era ştiinţific să aplice acest tratament îndrăzneţ. Cu şase săptămâni în urmă s-ar fi asociat şi el râsului general şi ar fi calificat toată povestea drept o nebunie.

Dar acum... acum nu mai gândea în termenii eprubetelor da experienţă. Voise cu tot dinadinsul să salveze o viaţă. Echipamentul rudimentar pe care îl avusese la dispoziţie nu a fost în stare să-l descurajeze – şi nici primejdia îngrozitoare care pândea din umbră. Vedea că Mary va muri cu siguranţă dacă nu va găsi un mijloc ca s-o susţină. Nu raţiunea, ci o intuiţie pasionată i-a fost călăuză. Îi făcuse transfuzia. Acum totul se terminase. Deveniseră inseparabil legaţi unul de altul şi orice s-ar întâmpla – nimic de-aci înainte nu mai putea rupe această legătură. Era sigur de asta.

În cameră era o zăpuşeală insuportabilă, iar capul lui, ameţit de nesomn, i se părea mai uşor în urma pierderii de sânge. Deodată se ridică, stinse lumânarea care se afla pe scrin. Începuse să fileze şi fumul care-i ustura ochii, putea să fie la fel de supărător şi pentru ochii ei. Feri flacăra lumânării care rămăsese aprinsă, se aplecă înainte şi-i cercetă faţa atent, în timp ce umbra lui se profila gigantică pe peretele din faţă. Oftă şi se lăsă din nou pe scaunul lui. Nu se observa încă nicio schimbare; aceeaşi respiraţie febrilă şi şuierătoare. Chipul ei, deşi sub masca inconştienţei, îşi mai păstra încă frumuseţea; colţurile buzelor întredeschise erau uşor coborâte; o roşeaţă mată îi acoperea obrajii traşi; între pleoape se vedea o fantă albă ca de marmură.

Un nou oftat îl răscoli până în străfunduri. Luă maşinal puţină apă şi-i răcori buzele uscate şi fruntea înfierbântată. Imediat după transfuzie pulsul ei devenise mai puternic şi mai rapid; inima lui Harvey tresăltă de speranţă; acum însă căzuse în starea de mai înainte, care

o târa inexorabil în deşertul fără hotar al morţii.

Cât de greu luptase în ultimele zile. Nu precupeţise nimic din ce-i aparţinea.

Îşi strecură mâna sub cearşaf şi îi apucă degetele, atât de subţiri şi fără vlagă sub atingerea lui. Contactul cu aceste degete fierbinţi stârni în adâncul sufletului său zbuciumat o durere crâncenă.

Strânse din dinţi, devorat de durere. Aspectul ei, atât de fragil şi fără apărare în faţa morţii, gândul că nu poate face nimic ca s-o salveze îl scotea din minţi. Îşi concentră întreaga voinţă ca să transmită acestui trup firav ultima putere ce-o mai avea. Erau două biete făpturi umane care se ţineau de mână în universul acesta vast şi nepăsător: doi atomi fără importanţă pierduţi în noaptea neagră. Dar în schimb erau împreună şi aceasta era destul ca întunericul să se retragă, la fel ca şi toate spaimele din universul infinit, afară de una singură. Era începutul şi era sfârşitul. Nimic nu putea să umbrească semnificaţia acestei realităţi simple şi nimic nu putea să-i zdruncine puterea. Adevărul i se dezvăluia cu o limpezime uimitoare. Întreaga lui atitudine în faţa vieţii se dărâma zguduită din temelii şi din ruine se ridică această revelaţie orbitoare. Nu mai găsea în el ironia cu care să-şi bată joc de slăbiciunile oamenilor; inima lui nu mai era aspră şi împietrită, plină de dispreţ pentru viaţa omenească. Viaţa îi apărea acum ca un dar de preţ, ca o nespusă fericire.

În timp ce şedea gârbovit lângă pat, se gândea la toate suferinţele şi jertfele grele pe care le-a cunoscut lumea şi simţea cu uimire povara lor zdrobitoare; frumuseţea şi dragostea erau strâns împletite cu lacrimi şi sudoare, cu sângele întregii omeniri.

Cu sufletul răvăşit îşi dădea seama cât de jalnică şi neputincioasă fusese infatuarea lui măruntă. Gândurile îi zburară înapoi şi treptat realitatea îi apăru în toată goliciunea el: munca lui, toate căutările eşuaseră şi fuseseră distruse de această infatuare. Dacă i-ar fi păsat

de vieţile celor trei pacienţi – şi cât de depărtate i se păreau acum toate acestea în timp şi spaţiu! – dacă s-ar fi gândit efectiv la ei ca la nişte oameni care trebuiau salvaţi? Poate că atunci ar fi reuşit. Dar pe el îl interesase numai să dovedească dreptatea lui şi a cercetărilor sale. Şi asta nu era destul.

Se simţi copleşit de umilinţă. Acum, ca şi atunci în acea ultimă noapte pe *Aureola,* toată viaţa lui îi apăru deodată zadarnică şi deşartă.

Privirea îi alunecă pe faţa ei şi treptat ochii i se umplură de lacrimi. Acolo zăcea unica speranţă a renaşterii lui viitoare. Îl cuprinse o emoţie dureroasă. Dacă ar reuşi s-o salveze! Viaţa n-ar mai fi atunci deşartă. Din nou îl stăpânea gândul arzător: dacă ar rezista până la criză! Dacă ar putea să trăiască până atunci! Ştia foarte bine cât de hotărâtoare erau aceste ore. Era ca şi cum trupul ei, plutind în spaţiu, ar fi oscilat într-un echilibru straniu şi precar din care ar aluneca brusc ca să se îndrepte asemenea unei stele căzătoare, fie către viaţă, fie în neant.

Fără să vrea se aplecă şi mai mult spre ea, până când îi simţi răsuflarea fierbinte pe obraz, şi o chemă în şoaptă.

Instinctiv pe faţa ei slăbită se ivi un zâmbet slab. Dar ea nu-l vedea şi nici nu-l auzea. Murmură câteva vorbe neînţelese, apoi pe neaşteptate începu din nou să delireze.

— De ce vor să mă ia de aici? De ce-au venit să mă ia de aici? Departe, departe, departe. – Vorbele murmurate se repetau la nesfârşit, ca o lecţie nesuferită ce trebuie învăţată pe de rost. Şi tot aşa mereu, mintea ei se lupta din răsputeri cu o forţă uriaşă care căuta s-o înrobească. – De ce vor să mă ia de aici? Departe. Departe.

Harvey nu mai putea să îndure. Se ridică brusc şi începu să măsoare camera de la un capăt la altul.

În timp ce se plimba aşa, gârbovit, cu umerii pleoştiţi încât hainele păreau că atârnă pe el, îşi apăsa din când în când degetele pe frunte. Dar tot timpul asculta… Asculta

încordat glasul acela întretăiat care bolborosea fără încetare. Nu putea să se sustragă; simţea că i se frânge inima. Ştia bine că nu va mai putea să ţină aşa multă vreme. Era imposibil.

Când ajunse la fereastră, se opri deodată în loc. Îşi înălţă capul şi ochii, scrutând întunericul amorf în care nicio frunză nu tremura în copacii înlemniţi ca nişte sentinele. Fără vreun motiv aparent îşi îndreptă privirea către cer. Luna nu se vedea; stelele erau ascunse, dar departe spre răsărit începeau să se arate timid, pe cerul acoperit, semnele vagi ale zorilor. Ce ascundea oare cerul acesta înourat, ce-i va aduce lumina zorilor? O va afla în curând.

În aceeaşi clipă, ca un răspuns la temerile lui, murmurul acela incoerent se stinse. Se întoarse repede cu inima zvâcnindu-i în gâtlej. Dar cu toate că murmurul încetase, respiraţia sacadată continua. Rămase un moment nemişcat, ţintuit de o groază subită, apoi se apropie încet şi se lăsă în genunchi lângă pat. Pulsul era neschimbat: acelaşi ritm slab, neregulat şi lent; încercă să numere, dar îl încurcau pulsaţiile din propriile sale degete.

Ce mai avea de făcut? Ce altceva putea să mai facă? Îşi frământa creierul cu înfrigurare. În cele din urmă hotărî să-i mai administreze o doză de stricnină. Mereu îngenunchiat, încărcă seringa hipodermică, pregăti braţul bolnavei şi făcu injecţia. Ţinând-o de încheietura subţire, străbătută de vinişoare albăstrui, aşteptă. Unu, doi, trei, patru – de câte ori numărase aceste bătăi slabe şi neregulate! Cinci, şase, şapte – cât de nemişcată zăcea acolo, cu faţa ca o mască! Şi iarăşi lacrimile îi tremurară pe sub pleoape. O iubea, dar nu cu dorinţa pătimaşă a trupului, ci cu toată căldura şi duioşia sufletului. Tăgăduise odinioară cu o grimasă de dispreţ această comuniune înălţătoare a spiritului. Şi iată care era răspunsul. Nu putea să se roage şi nici nu simţea nevoia: dar se gândea necurmat şi gândul lui era ca o rugă: nimic

nu avea importanţă, în afară de viaţa ei. Nu cerea nimic altceva. Dacă va trăi – aceasta va însemna pentru el că dragostea lor şi-a aflat împlinirea.

Bolnava gemu încetişor. Din nou îi răcori fruntea şi buzele cu apă. Nu mai avea nimic altceva de făcut. Aplecat deasupra patului, cu ochii arşi de oboseală aştepta. Era istovit până la ultima limită, dar nu se lăsa doborât de somn.

Aerul de afară devenea din ce în ce mai apăsător. Furtuna părea că se apropie o dată cu zorile. Timpul se scurgea liniştit, inexorabil, undeva în afara lui; secundele treceau, – sau poate erau ceasuri – nici el n-ar fi putut să spună. Aştepta cu ochii pironiţi pe faţa ei.

Deodată îşi simţi trupul zguduit de un fior ascuţit. Câteva secunde încremeni în genunchi. Nu îndrăznea nici să respire. Deasupra buzei superioare a bolnavei apărură broboane minuscule de sudoare. Un suspin adânc, convulsiv îi umflă pieptul. Se temea să creadă; se temea să se mişte. Pe urmă întinse încet o mână timidă. Era adevărat. Fruntea ei, arsă de o febră nemiloasă, era acum umedă. Ca prin farmec respiraţia deveni ceva mai uşoară, mai lină.

— Nu se poate, – îşi repeta în neştire, – nu, nu poate fi adevărat.

În agonia aşteptării care parcă dura de o veşnicie, dorise mereu, cu ardoare, să vină criză. Şi iată, acum sosise. Nu-i venea să creadă. Bâjbâi după termometru, i-l puse uşor cu o mână nesigură sub braţ. Era un termometru care trebuia ţinut o jumătate de minut, dar de teamă îl lăsă două minute întregi. Când îl scoase, mâna îi tremura atât de tare, încât era cât pe ce să-l scape jos Privirea îi era împăienjenită de teamă şi speranţă şi abia putu să vadă până unde urcase mercurul. Dar în cele din urmă desluşi cifrele. Temperatura scăzuse cu două grade întregi.

Făcu un efort ca să-şi recapete stăpânirea de sine. Îngenunchiat lângă ea, cu faţa impasibilă, căută să-şi

înăbuşe bucuria sălbatică, tumultoasă.

Cunoştea foarte bine ce însemna această scădere rapidă a temperaturii. Într-o boală infecţioasă atât de acută ca frigurile galbene, care evolua rapid cu febră mare, criza însemna nu numai o simplă ameliorare, ci un semn sigur de intrare în convalescenţă. Cu toate acestea, nu-i venea să creadă. Era încă înspăimântat. Aştepta cu răsuflarea tăiată. După ce răbdă încă o jumătate de oră, strecură din nou termometrul sub braţul ei. De astă dată îl descifră ţinându-l cu o mână fermă. Temperatura scăzuse cu încă un grad şi o fracţiune. Tot trupul ei era acum umed de transpiraţie. Pulsul bătea mai puternic iar respiraţia devenise mai liniştită.

Până şi trăsăturile fetei i se schimbară cumva în mai bine.

Îl năpădi un nou val de bucurie. Suspină adânc. În sfârşit, ca şi cum l-ar fi auzit, Mary deschise ochii încet. Se uită la el cu o privire limpede din care dispăruse delirul. Îl recunoştea, conştientă deodată că este salvată.

Pe urmă începu să vorbească, atât de încet încât abia o auzea, dar cu vocea ei firească.

— Am fost bolnavă, – şopti.

Miracolul de a o auzi vorbind îi umplu sufletul de o nespusă fericire.

— Acum eşti mai bine. Curând ai să te restabileşti de tot.

Se uită la el ca şi cum faptul n-ar fi mirat-o deloc.

— Da, – spuse, – ştiu. Lui Harvey nu-i venea să creadă, dar pe obrazul ei apăru o umbră de zâmbet. Era ceva profund şi semnificativ în zâmbetul acela şters, dar totodată ceva ferm şi hotărât.

Odaia era acum plină de lumină, umbrele se retraseră fără întoarcere. Îi dădu să bea şi o văzu că închide ochii.

Viaţa care tremurase ca o flacără slabă gata să se stingă, revenea înapoi cu forţe proaspete. Mary căzu într-un somn adânc şi liniştit Fericirea pe care o încerca văzând-o astfel era de neînchipuit.

Se ridică în picioare şi stătu multă vreme să privească faţa ei adormită. Aproape că nu putea să-şi mai stăpânească bucuria ce-i cânta în suflet. Ar fi vrut s-o trezească pe Susan, pe Corcoran, să le împărtăşească vestea cea mare. Dar n-o făcu.

Aproape imediat apărură urmările propriei sale oboseli: simţi nevoia imperioasă de a respira o gură de aer curat. Mary dormea şi probabil va dormi astfel ceasuri întregi. Acum era în afară de orice pericol. Dar el era ca ameţit, însetat de puţină răcoare. Se mai uită o dată la ea, apoi se strecură din cameră în vârful picioarelor. Ajuns la parter, ieşi din casă fără să facă cel mai mic zgomot.

Coborî în grădină şi se duse în livada de portocali unde stătuseră împreună în noaptea aceea plină de farmec şi de groază. Inima lui mai palpita încă de bucuria aceea năvalnică şi incomparabilă. Dar abia se ţinea pe picioare căci de trei nopţi nu închisese ochii. Era mort de oboseală.

Nu se simţea nicio adiere. Văzduhul era parcă încremenit în aşteptare. Nu se auzea niciun ciripit de păsări în întâmpinarea zilei care începea. Pământul aştepta şi el, gol şi mut, apropierea furtunii.

Dar ce importanţă mai avea acum furtuna sau orice altceva? Mary se simţea mai bine, scăpase cu viaţă, era salvată! Îmbătat de fericire rătăci mai departe. Paşii îl purtară dincolo de marginea plantaţiei, în desişul de retama.

La un moment dat auzi un vâjâit ciudat. Venea de undeva de sus, ca şi cum un bondar monstruos ar fi trecut bâzâind pe cerul plumburiu. Dar parcă era mai mult un muget decât un bâzâit. Un muget tunător. Încercă să se uite sus, dar strălucirea vie a acestui cer aprins îi săgetă ochii osteniţi. Era îngrozitor de obosit; în sfârşit îşi dădea seama şi probabil de aceea auzea şi mugetul acela oribil în urechi. Încercă să râdă de propria sa închipuire prostească. Era caraghios din cale afară. Dar râsul nu venea. Ochii i se închideau. Beat de somn, se

clătină şi căzu.

În timp ce hidroavionul descria cercuri largi deasupra portului ca să amerizeze în golf, Harvey se întinse pe pământ sub o tufă de retama care se închise peste el şi în aceeaşi clipă adormi dus.

CAPITOLUL XXV

Nu ştia cât timp dormise. Când se trezi văzu că ceasul lui se oprise, dar socoti că trebuie să fie târziu. Cerul se întunecase cuprins de umbra înserării. Începuse să plouă cu picături calde şi grele care îi loveau obrazul trezindu-l din somn. După ce îşi dădu seama unde se află, rămase câtva timp în tufişul de retama cu ochii aţintiţi spre cerul mohorât, lăsând picăturile, încă rare, să-i stropească fruntea, obrazul, ochii. Una îi căzu pe buze – avea un gust sălciu, nedefinit. Apoi un tunet bubui prelung şi se rostogoli deasupra lui. Minunat! Nu văzu niciun fulger, dar imediat, parcă descătuşată de acel sunet teribil, ploaia începu să toarne cu găleata.

Sări în picioare, râzând ca un copil şi alergă să se adăpostească. Ce bine se simţea, cât de proaspăt şi odihnit! Iată în sfârşit şi furtuna! Zăbovise atâta vreme încât acum se dezlănţui de două ori mai răzbunătoare. O altă descărcare de nori îl făcu să râdă din nou fericit. Într-adevăr, avea toate motivele să se bucure. În clipa când se trezise primul lui gând a fost la ea: se simţea mai bine. Ei, da, era un gând formidabil, un gând ameţitor, minunat. Era mai bine... mai bine... Mary se simţea mai bine!

Străbătu în fugă aleea aproape fără să-şi dea seama că pietrişul era răscolit şi brăzdat de urme proaspete. Intră glonţ pe uşă, îşi scutură hainele de picăturile de ploaie, şi se opri în vestibul ca să-şi tragă sufletul. Ca întotdeauna aici era linişte, dar acum liniştea aceasta nu-l mai înspăimânta. Uşa dinspre sufragerie era larg deschisă. Se

apropie repede şi se uită înăuntru. În mijlocul tăcerii şi umbrelor acestei camere ciudate, dar familiare, marquesa stătea singură la masă. Da, era oarecum straniu… Tresări surprins, ca şi atunci, la prima lor întâlnire, când o văzuse astfel, îmbrăcată cu aceeaşi rochie neagră, purtând aceleaşi podoabe, învăluită în aceeaşi demnitate solitară, de nepătruns. Şi ea păru să-şi dea seama de prezenţa lui. Îşi înălţă capul şi îndreptă spre el ochii ei de pasăre, fără urmă de mirare.

— Te-ai întors, – spuse liniştită. – Bineînţeles, îmi face multă plăcere. Eşti aşteptat. Uite, ai aici fructe şi lapte, pregătite pentru dumneata, ca şi atunci, la început.

Se uită la ea zâmbind.

— Am dormit multă vreme, – spuse – şi aş zice că nu chiar în locul cel mai potrivit. Dar vreau să merg sus înainte de cină.

— Mai întâi trebuie să mănânci, – declară ea stăpânită. – Înţeleptul se bucură de puţinul ce-i este dat, pe când nebunul aleargă după mai mult.

Felul ei de-a fi îl amuza acum mai mult ca oricând.

— Nu, nu, – spuse. – Trebuie să mă duc sus. – Se opri. – Dar mai întâi am să beau un pahar de lapte. Intră în cameră, îşi turnă puţin lapte şi bău îndelung. Avea un gust minunat. Pe urmă, ţinând paharul cu amândouă mâinile întrebă: – Unde sunt ceilalţi?

— Americana… e sus. – La asta se aşteptase desigur: dar bătrâna continuă: Iar El Corcoran… o să se întoarcă. Deocamdată este plecat la Santa Cruz cu *escolta.*

Se uită la ea cu ochii măriţi de surpriză.

— Escolta… nu cunosc cuvântul.

— Cuvintele, ca şi fulgii, sunt purtate de vânt.

Harvey zâmbi din nou, de astă dată cu oarecare îndoială.

— Poate că sunt un prost. Dar nici acum nu prea înţeleg.

— Prostia nu are leac. Nu ţi-am spus că o să vină furtuna?

De astă dată se uită la ea cu o aprehensiune subită. Faţa ei impasibilă, pe care sta scrisă un fel de cunoaştere fatidică îi dădu un şoc neaşteptat.

— S-a întâmplat ceva? – strigă el. – De ce a plecat Corcoran la Santa Cruz? De ce nu-mi spuneţi ce este?

Ea continuă să taie o smochină în felii subţiri, exact cum făcuse în prima seară. Cu o uşoară înclinare a capului declară:

— Cel ce nu priveşte înainte rămâne în urmă.

Se lăsă o tăcere de gheaţă. Răspunsurile ei evazive îl înspăimântau şi-l scoteau din fire. Fără să mai spună o vorbă puse paharul pe masă şi ieşi repede din sufragerie. Urcă în fugă scara ce ducea la etaj. În timp ce alerga pe coridor un nou tunet asurzitor cutremură aerul. Intră buzna în dormitor şi se opri încremenit. Nu putea... nu putea să-şi creadă ochilor.

În cameră nu se afla decât Susan Tranter. Patul era gol, strâns, fereastra larg deschisă ca să pătrundă aerul; iar lângă fereastră – Susan îngenuncheată. Avea pălăria pe cap şi era îmbrăcată de plecare. O văzu că se roagă şi inima i se făcu un sloi de gheaţă.

— Ce s-a întâmplat? – urlă el sălbatec. – Unde e Mary?

Susan întoarse capul şi în aceeaşi clipă obrazul ei palid se îmbujoră. Cu un oftat de uşurare se ridică în picioare grăbită, neîndemânatică.

— Te-ai întors, – articulă ea. Ce bine îmi pare! Cât sunt de fericită! Nu ştiam cu toţi ce s-a întâmplat, unde te-ai dus. Mi-a fost frică, îngrozitor de frică.

— Unde e Mary? – strigă el. – Spune-mi! Pentru numele lui Dumnezeu! Spune-mi unde este!

De afară se auzi iarăşi un tunet puternic, iar o rafală subită de vânt izbi cu zgomot fereastra de cadrul ei putred.

— A plecat!

— Cum a plecat?

— Au venit şi au luat-o de aici.

— Au luat-o de aici? – repetă prostit cuvintele ei ca un ecou, cu glasul sugrumat; pe urmă pe acelaşi ton, cu pauze după fiecare cuvânt: – cine a luat-o de aici?

Răspunse cu ochii strălucind de gelozie şi milă

totodată:

— Soţul ei!

Se uită la ea zăpăcit. Nu era capabil să înţeleagă. Dar imediat Susan continuă plină de teamă:

— A venit azi dimineaţă devreme. Nu erai aici. A sosit cu avionul din Anglia – cu hidroavionul – înţelegi? – A aşteptat aici câteva ore, dar dumneata nu mai veneai şi atunci a hotărât că trebuie s-o transporte de aici. Aranjase totul dinainte. Nici nu se putea face mai bine. Au plecat cu ea acum o jumătate de oră. Cred că au şi ajuns la Santa Cruz.

Se uită la ea cu o privire fixă, încremenit. Nu putea să schiţeze nicio mişcare, nu putea nici să respire.

Mary please. O luase soţul ei. Soţul ei! Faptul părea îngrozitor şi totuşi era foarte simplu. Se gândise la toate, numai la asta nu. Era uluit de durere, de ironia situaţiei. Deodată fu năpădit de furie.

— Dar nu putea fi încă transportabilă! – strigă el. – Era prea devreme. De ce-ai lăsat-o? Pentru numele lui Dumnezeu, unde ţi-era capul? Nu trebuia să-i laşi s-o ia de aici.

Susan îşi plecă ochii, frământată.

— Cum aş fi putut să-i împiedic? – îngână ea cu glasul stins. – Ţi-am spus că au pregătit totul. Au procedat cu cea mai mare băgare de seamă. Nu-ţi fie teamă. Este în afară de orice pericol. Iar acum… Acum e mai bine pentru ea să fie la Santa Cruz, într-o casă frumoasă pe care soţul ei a luat-o anume pentru asta – mult mai bine decât aici, în fundătura asta nenorocită. Acolo se va restabili mult mai repede decât aici.

Harvey îşi apăsă mâinile pe tâmple. Se făcuse pământiu la faţă; un cuţit, un cuţit otrăvit i se răsucea parcă între coaste, fără încetare. Nu se mai simţea nici măcar supărat. Pur şi simplu îl învălui un suflu de gheaţă. Îşi aduse aminte de vorbele repetate de Mary în delir: „De ce vor să mă ia de aici?” Le repetase iarăşi şi iarăşi, la nesfârşit. Fusese presimţirea despărţirii lor.

Mintea i se cufundă într-o negură fără substanţă. I se părea că asistă la un eveniment foarte îndepărtat în timp şi spaţiu. Şi totuşi, iată-l că se apropie din ce în ce mai mult, devine tot mai clar. Toate impresiile lui vagi şi nelămurite erau acum confirmate de ceea ce vedea. Viziunea în toată claritatea ei era produsul propriilor sale emoţii. Dar văzu limpede – o singură clipă. O cortină se ridică, apoi coborî din nou.

Susan ridică capul. Un fulger ilumină încăperea şi dezvălui consternarea din ochii ei.

— Te rog, – şopti ea. – Nu fii necăjit. Nu suport să te văd necăjit. – Se apropie de el respirând precipitat şi puse mâna pe braţul lui. – Nu-ţi dai seama… Nu-ţi dai seama că e mai bine aşa? – Totul a ieşit cum nu se poate mai bine. Dumneata ţi-ai îndeplinit datoria. Acum nu mai ai nimic de făcut. – Ochii îi erau scăldaţi în lacrimi de compătimire, în timp ce-i şoptea: – O dragul meu, nu înţelegi că mi se frânge inima să te văd suferind atât de groaznic? Crede-mă – acesta-i adevărul. Jur în faţa lui Dumnezeu că acesta-i adevărul. – Vocea începu să-i tremure de emoţie. – Mi-aş da şi sufletul din mine ca să te pot face fericit.

Harvey căzu pe un scaun şi-şi lăsă capul în palme.

Se uită la el şi lacrimile începură să-i curgă pe obraji. Brusc, toată dragostea îndelung reţinută se revărsă nestăvilită. Îşi jurase că n-o va lăsa să mai transpară niciodată, niciodată. Dar acum...

Căzu în genunchi alături de el.

— Ascultă-mă, – şopti. – Te implor să mă asculţi. I-ai salvat viaţa, nu-i aşa? E de ajuns atât. Este măritată, iar soţul ei o iubeşte. Nu poţi schimba lucrurile. Dacă o iubeşti, nu încerca să le schimbi. Dacă o vei face, nu vei reuşi decât să tăvăleşti în noroi ceva frumos şi înălţător. N-ar fi demn de dumneata să faci aşa ceva. Nu, niciodată. Pentru că ai fost extraordinar. – Respira cu greutate. – Ştiinţa, curajul, abnegaţia dumitale… Da, trebuie să mă asculţi. Nu-mi pasă. Din momentul când te-am văzut pe vapor şi am citit pe chipul dumitale tot ce-ai suferit, mi-

am pierdut capul. Lasă-mă să încerc. – Îi strânse mâna convulsiv într-a ei. – Te rog, lasă-mi numai o mică şansă... Te rog. Nu mă iubeşti acum. Dar mai târziu poate că ar fi posibil să mă iubeşti. Dă-mi numai posibilitatea să fiu alături de dumneata, să te ajut, să am grijă de dumneata. Am să muncesc pentru dumneata, am să-ţi fiu ca o roabă. O, Doamne Dumnezeule! M-aş lăsa omorâtă pentru dumneata, numai de mi-ai lăsa cea mai mică şansă ca să-ţi dovedesc cât de mult te iubesc.

El îşi înălţă capul şi se uită la ea. Faţa lui avea o expresie rece, dar în ochi îi tremura o tristeţe neţărmurită.

— Nu, – spuse el abătut. – Îmi pare rău, Susan, dar aşa ceva nu e cu putinţă.

Când îşi auzi numele rostit de buzele lui simţi un fel de sfârşeală.

— Eşti sigur că nu se poate? – suflă ea.

Întoarse capul fără să răspundă. Tăcu şi ea, orbită de lacrimi. Pe urmă capul îi căzu în piept şi tot trupul i se cutremură de un fior.

— Înţeleg, – spuse ea cu vocea întretăiată. – Dacă aşa stau lucrurile, atunci... n-are rost să mai insist.

Se ridică în picioare. Vântul care începu să bată mai tare pătrunse pe fereastră şi o învălui într-o răsuflare de gheaţă. O Doamne, se gândi ea, de ce m-ai făcut atât de urâtă şi respingătoare? De ce nu m-ai făcut aşa ca să mă poată iubi? Simţi că în sufletul ei ceva se prăbuşeşte şi moare pentru totdeauna. Se uită la el deznădăjduită, aşa cum şedea cu umerii căzuţi, pe scaunul acela cu spătar de piele trecu un minut, apoi spuse fără vlagă:

— Tocmai mă pregăteam să plec când ai intrat. Acum, cred că e mai bine... să plec cu adevărat.

El se ridică greu de pe scaun şi tot fără s-o privească întrebă:

— Vrei să te conduc la fratele dumitale?

Susan clătină din cap.

— Nu. Nu e nevoie.

Se opri în faţa lui, cu obrazul ridicat, cu braţele căzute apatic de-a lungul trupului, cu toată fiinţa ei zdrobită, fără putere. Apoi deodată se aplecă spre el şi-l sărută. Îi simţi răceala obrazului sub buzele ei fierbinţi, şi se cutremură de suferinţă. Lacrimile o podidiră din nou.

Înecată de plâns se întoarse şi ieşi cu paşi nesiguri din cameră. Avea convingerea dureroasă că nu-l va mai vedea niciodată.

CAPITOLUL XXVI

Dar cel puţin îl avea pe Robert! Îi mulţumea lui Dumnezeu din tot sufletul pentru gândul acesta bun în timp ce urca anevoie colina, croindu-şi drumul prin vânt şi ploaie spre plantaţia lui Rodgers.

Se dezlănţuise un adevărat uragan; ploaia turna ca din găleată, şi în locul gârlei leneşe şi întortocheate curgea acum un torent galben, clocotitor. Dezolarea sălbatecă a naturii era parcă ecoul dezolării din inima ei. Şi totuşi, mai presus de orice strălucea un gând luminos: fratele ei! Robert, dragul ei Robert! În el era toată mângâierea. O, fără îndoială, el o va consola şi o va înţelege.

Cu părul atârnându-i în dezordine peste faţă, cu jacheta descheiată şi geamantanul ieftin în mână, avea în înfăţişarea ei o simplitate fără nimic eroic. Scoasă din ambianţa aceea şi plasată de pildă pe o stradă mărginaşă din Okeville, ar putea fi luată drept o biată învăţătoare care pleacă liniştită în vacanţă. Dar în sufletul ei nu era linişte. Cât despre vacanţă... Ce ciudată avea să fie această vacanţă pentru Susan!

Ieşi din pădurea de cedri şi ajunse aproape de casa lui Rodgers. Împinse poarta şi porni pe alee. O singură fereastră era luminată la parter. Urcă treptele terasei, pătrunse în casă şi lăsă geamantanul în vestibul. Pe urmă intră în salon.

În această cameră mohorâtă, cu mobilă puţină din stejar natural, care îi dădea un aer de austeritate biblică, pardosită cu un linoleum mat, Rodgers şedea singur la masă. La lumina unei lămpi cu abajur verde citea Noul

Testament.

Îşi ridică privirea, o măsură cercetător din creştet până în tălpi, apoi îşi strânse buzele palide, pregătindu-se să vorbească.

— Te-ai întors, – spuse cu un glas mai rece ca gheaţa.

Susan se simţea sfârşită, speriată; nu putea să-i suporte ostilitatea.

— Îl caut pe Robert, – spuse precipitat. – îl caut pe fratele meu.

Rodgers îşi scoase ochelarii cu ramă de otel şi îi puse în tocul lor cu încetineala deliberată a unui judecător. Pe urmă se uită din nou la ea cu o privire lungă.

— Fratele dumitale, – făcu el şi buzele subţiri i se depărtară într-un râs zgârcit. – Îl cauţi pe fratele dumitale. Nu, că asta e bună! Da, doamnă, eu zic că e bună de tot.

Purtarea lui o sperie mai mult ca oricând. Nu mai avea putere ca să reziste la mojiciile lui. Nu, hotărât lucru, nu mai avea niciun pic de putere.

— Te rog să nu-mi vorbeşti în felul acesta! strigă ea. – Robert e sus? E plecat undeva? Spune-mi repede. Trebuie să ştiu.

— Vasăzică, trebuie să ştii, – o ironiza el cu o politeţe sardonică. – Într-adevăr, trebuie să ştii. Bine, bine, foarte bine! Doamna soră a misionarului doreşte să ştie absolut sigur. La asta n-ai ce să zici.

Dintr-o dată maniera lui se schimbă şi vocea îi deveni tunătoare şi înverşunată.

— Dacă vrei să ştii, – izbucni el, – atunci am să-ţi spun. A plecat! Da, a plecat ca un şobolan ce este. Nu s-a mai întors din ziua când ai fost aici. A şters-o frumuşel la Santa Cruz. Iată unde s-a dus şi iată unde a rămas. A rămas acolo, să ştii de la mine, şi se bălăceşte zile întregi în cloaca aceea păcătoasă.

Susan se făcu palidă; nu putea să înţeleagă.

— Santa Cruz? – suflă ea. – Dar… Dar ce caută acolo?

Din nou o biciui cu râsul lui batjocoritor.

— Foarte bine, ai s-o afli şi pe asta. Am impresia că

pretenţiile dumitale nu se mai termină. Dar meriţi tot

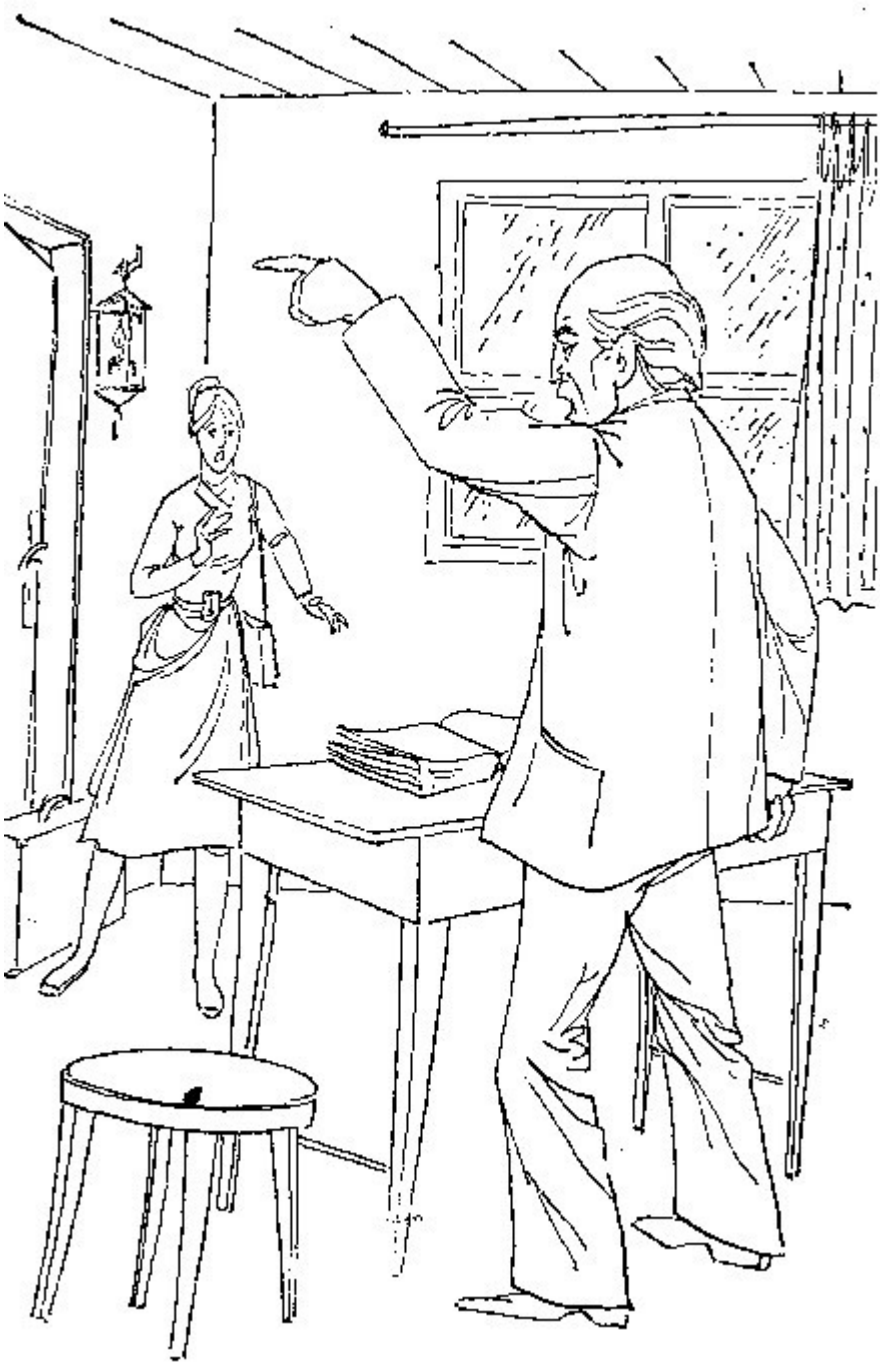

respectul. Şi încă cum! După ce-ai făcut atâta drum, dumneata şi frăţiorul dumitale, ca să aduci cuvântul Domnului în locul ăsta plin de păcate! Da, doamnă, ce exemplu măreţ pentru indigeni şi pentru compatrioţii voştri – aţi venit să semănaţi cuvântul Domnului. – Al Domnului Dumnezeului nostru însuşi. – Lovi cu mânan cartea din faţa lui cu un gest hotărât, dar totuşi plin de veneraţie.

O spaimă îngrozitoare puse stăpânire pe ea. Silită să înfrunte în casa asta singuratecă mojiciile acestui maniac, năucită de vânt, ploaie, bubuitul tunetului, de absenţa misterioasă a lui Robert, ce putea să facă?

Deschise gura să vorbească când Rodgers începu deodată să zbiere:

— Să nu vorbeşti! Să nu mă mai întrebi nimic! Ţi-am spus că a plecat. S-a dus în focul Gheenei; acolo s-a dus. Mi-am închipuit eu chiar de la început că e un stricat. Dar acum pe Dumnezeul oştilor cereşti, nu mai am nicio îndoială. E în Santa Cruz, cufundat în desfrâu, în casa de pierzanie a femeii aceleia – Hemmingway. Am văzut cu ochii mei. Pentru că să ştii: m-am dus chiar eu ca să mă conving. Şi e acolo, robit de poftele trupeşti – la sânul unei târfe.

La auzul acestor cuvinte care o loveau ca nişte pietre, Susan făcu un pas înapoi. Dar se reculese, se retrase în apărare, încercă să tăgăduiască.

Nu pot să cred una ca asta, – izbuti să articuleze.

Rodgers se ridică în picioare şi înaintă spre ea încet dominând-o cu statura lui înaltă şi osoasă. Ochii lui aveau o privire întunecată, ameninţătoare.

— Mă faci mincinos în propria mea casă? – scrâşni el. – Pe mine, Aaron Rodgers, slujitorul Creatorului meu, – îşi ridică pumnul spre cer ca şi cum ar fi invocat răzbunarea divină asupra ei.

Susan nu făcu nicio mişcare. Era încătuşată de o spaimă şi mai cumplită decât aceea pe care i-o inspira el: spaima că ceea ce spunea ar putea să fie adevărat. O

sufoca înăbuşindu-i ţipătul care îi creştea în piept. Ca un fulger orbitor o săgeta gândul că Robert fusese prins în mrejele unei forţe rele şi obscene. Se cutremură.

— Da, socot că ar trebui să-ţi fie ruşine, – strigă el cu acelaşi glas încărcat de o mânie fanatică. – Să mă faci pe mine mincinos! Socot că ar trebui să cazi în genunchi şi să ceri iertare lui Dumnezeu şi mie.

Susan nu-l auzea; se gândea cu înfrigurare: Robbie, are nevoie de mine, dragul şi scumpul meu Robbie. Într-un elan de curaj îşi îndreptă trupul obosit, îşi înălţă capul; fără să-şi ia ochii de la el se retrase spre uşă.

— Nu cer niciun fel de iertare, – strigă ea brusc. – Mă duc să văd... să mă conving singură. Plec la Santa Cruz... La fratele meu... Chiar acum.

Se întoarse, deschise uşa cu o smucitură şi se repezi în vestibul. Smulse haina de pe culoar şi o trase pe ea.

Rodgers ieşi în urma ei cu paşi grei şi o urmări cu o lucire aproape sinistră în privire. Dar treptat mânia i se stinse pe chipul lui. Spuse deodată pe un ton care nu mai păstra nicio urmă de bucurie răutăcioasă.

— Afară bântuie un adevărat uragan. Presupun că ţi-ai dat seama de asta.

Fără să-i dea atenţie, desprinse un felinar de pe perete şi cu degetele tremurânde încercă să-l aprindă. Primul chibrit scăpără şi se stinse.

— Drumul nu e prea grozav nici pe vreme bună, – continuă el pe acelaşi ton potolit, – darmi-te pe o noapte ca asta, când nu se vede chiar nimic. Cred că nu vrei să te rătăceşti în pădure sau să fii lovită de trăsnet. Eu zic să te gândeşti de două ori înainte de a pleca din casa mea.

Susan reuşi în sfârşit să aprindă felinarul. Îi închise uşiţa, îl apucă strâns de mâner şi se îndreptă spre uşă.

Rodgers făcu repede un pas înainte.

— Ascultă, nu te repezi chiar aşa. Mă auzi? E curată nebunie să pleci pe o asemenea furtună. După ce ţi-am spus tot ce am avut de spus, la urma urmei n-am nimic împotriva dumitale. Stai aici până mâine.

Cu mâna pe clanţă se întoarse spre el. Avea obrazul palid, dar în ochii ei ardea o hotărâre febrilă.

— Nu stau de loc, – strigă ea. – Plec, plec chiar acum şi nu mă mai întorc niciodată.

Cu o mişcare bruscă deschise uşa şi înainte ca el să poată scoate o vorbă, Susan traversă veranda şi coborî pe alee. În timp ce se cufunda în întunericul ameninţător îl mai auzi strigând-o o dată, de două ori. Dar nu-i dădu atenţie. Cu trupul aplecat înainte ca să lupte împotriva vântului fierbinte, îşi continuă drumul alergând, poticnindu-se, până ajunse la cărarea care tăia plantaţia. Aici lumina felinarului îi fu de mare ajutor. Fără ea s-ar fi rătăcit cu siguranţă. Dincolo de cercul luminii lui tremurătoare, întunericul se ridica în faţa ei ca un zid. Cărarea însăşi era aproape spălată de torentul care o inundase. Pretutindeni – numai apă, care se infiltra peste tot, picura şi îmbiba pământul arid. Dar Susan mergea înainte. Picioarele i se afundau în glodul moale, stropindu-i poala rochiei. Ploaia caldă, biciuitoare îi lipise părul de frunte. Dar nu-i păsa. Îşi croia drum mai departe, traversă podeţul peste şuvoiul umflat şi ajunse în sfârşit pe şosea.

Oftă uşurată, din adânc şi porni repede pe şoseaua largă şi pustie. Era aceeaşi carretera pe care mersese Harvey în seara când venise la Los Cisnes – acelaşi drum – dar cât de deosebit acum! Tufişurile nu mai stăteau nemişcate, scăldate în lumina blândă a asfinţitului; uraganul care trecea vuind printre arbori, rupea crengile şi smulgea frunzele, sfâşia, distrugea totul în cale, urlând, urlând fără încetare. Dar nu atât vântul, cât mai ales ploaia o împiedica să înainteze. Susan nu văzuse încă niciodată o asemenea ploaie. Se abatea peste ea, în valuri calde, sălcii. Hainele ude leoarcă şedeau lipite de ea, ca pe trupul unei înecate. La picioarele ei se învolburau mici vârtejuri de apă. Pe cerul pătruns de umezeală scăpărau fulgere răsleţe, dar nu din acelea cu care era obişnuită, ci un fel de lumini difuze care străbăteau bolta nopţii ca reflexele unui incendiu uriaş.

Îşi continuă drumul, susţinută de o voinţă nestrămutată, arzătoare; trecu prin cătunul La Cuesta, pe lângă zăcătorile de apă, pe sub coasta stâncilor înalte de bazalt. Dar cu toată hotărârea ce-o însufleţea, mersul ei începea să nu mai fie tot atât de sigur. Cu toate că vântul o bătea din spate şi drumul cobora la vale, simţea cum o doboară oboseala. Încheieturile deveniră parcă mai slabe, trupul i se frânse, era gata să cadă sfârşită în mijlocul drumului.

Şi atunci, ca pentru a-i arăta că Dumnezeu nu a uitat-o – o da, era convinsă că e o minune dumnezeiască – apăru hodorogind de după deal o căruţă. Auzi tropotul copitelor şi întorcându-se învioratăde o speranţă nouă începu să facă semne largi cu felinarul. Cei doi catâri lipăiră pe şosea şi se opriră alături de ea, iar căruţaşul, un boyero, o privi cercetător de sub sacul care-i acoperea capul şi trupul.

De bună seamă Susan era o apariţie ciudată, aşa cum stătea în mijlocul potopului strigând ca să acopere vuetul vântului, cu faţa palidă îndreptată spre omul care o privea uimit, încercând să se facă înţeleasă.

— Ia-mă în căruţă.

— *Pero yo no entiendo.*

— Trebuie să mă iei în căruţă – pentru numele lui Dumnezeu, du-mă până în oraş.

Dar indiferent de ceea ce înţelesese omul din vorbele ei, era limpede că femeia avea nevoie urgentă de ajutor, căci noaptea era îngrozitoare. Îi făcu semn cu biciul să se urce. În aceiaşi clipă Susan puse piciorul pe osia roţii şi se săltă alături de el. Apoi căruţa se urni hodorogind şi porni legănându-se la vale prin întuneric.

Acest boyero era un negustor de piaţă din Santa Cruz şi fusese prins de furtună dincolo de Laguna. De teamă să nu-l apuce noaptea în mijlocul munţilor mâna catârii cât putea de repede spre oraş fără să ţină seama de primejdiile drumului. Nu spunea nimic, dar din când în când arunca pe furiş câte o căutătură piezişă asupra

profilului ei. Nici ea nu scotea un cuvânt, ci şedea dreaptă pe scândura îngustă, chinuită de nerăbdare. Goana nebună cu care mergeau i se părea prea înceată; călătoria – interminabilă.

Dar în cele din urmă, după o cotitură bruscă a drumului zăriră în vale luminile oraşului Santa Cruz clipind palide prin perdeaua deasă a ploii. Străzile erau pustii. Plaza – cu desăvârşire goală. Dar în timp ce treceau pe străzile pustii, prin scuarul central, îndreptându-se spre piaţa târgului le ajunse la ureche un zgomot ciudat. Nu era zgomotul ploii şi nici al vântului, căci ar fi fost cu neputinţă să fie atât de asurzitor. Susan îşi dădu seama că trebuie să fie apele umflate ale râului Barranca Almeida care nu mai încăpea în albia lor şi curgeau puhoi prin oraş, croindu-şi drumul spre mare. Căruţa se opri în faţa unui grajd, pe o stradă dosnică în spatele târgului. Susan coborî de pe banchetă cu membrele înţepenite, se căută prin buzunar şi dădu omului o monedă. Pe urmă se uită în jurul ei. Ştia ce avea de făcut. În cinci minute ajunse în Calle de la Tuna, în faţa uşii cu numărul pe care-l căuta. Intrarea nu era luminată, dar prin grilajul uşii se zărea lumina dinăuntru. Nu şovăi nicio clipă. Puse mâna pe clanţă, uşa cedă; Susan trase adânc aer în piept şi pătrunse în hol. Era o sală lungă, pardosită cu plăci de mozaic, cu o bordură de panel uzat şi un rând de palmieri jigăriţi. Pe unul din pereţi atârnau mici cadre brodate cu lână colorată reprezentând vapoare pe mare. La stânga se vedea o arcadă acoperită cu o draperie prin care răzbătea lumină, sunet de glasuri şi râsete. Dâra de lumină se prelungea într-un coridor întunecos unde era înghiţită de fumul dens de ţigară. Ascultâad cu atenţie, desluşi acordurile vesele ale unei mandoline.

Susan se opri tăcută. Locul acesta nu avea nimic deosebit care s-o alarmeze. Dar cu toate acestea întreaga ei fiinţă era zbuciumată de presimţirea unui dezastru. Îşi împreună mâinile strâns şi porni pe coridor. Dar nu apucă să facă nici doi paşi când draperia se dădu la o parte şi

din alcov apăru o femeie.

Era Mama Hemmingvvay.

Obrazul spălat de ploaie al lui Susan se făcu roşu ca para, apoi păli tot atât de brusc. Îşi adună toată puterea ca să înfrunte cearta care avea să urmeze.

Dar cealaltă rămase mută. Era de necrezut, dar se părea că-i pierise graiul. După câteva clipe de ezitare se apropie de Susan şi o măsură cu privirea de sus şi, până jos. Pe obrazul ei urât îşi făcu loc o expresie de perplexitate. În cele din urmă exclamă:

— Ce cauţi dumneata aici şi încă pe o noapte ca asta? Să mor, dacă n-am crezut la început că e stafia dumitale. Eşti udă leoarcă. Doamne! Nu ţi-ai luat măcar o umbrelă. N-ai văzut că e o vreme să nu scoţi afară nici câinele din casă? – În mod ciudat glasul ei avea o notă neobişnuită de milă.

Într-adevăr, Susan era într-o stare de plâns. Udă până la piele, cu părul căzut în şuviţe umede peste obraz, cu pantofii mustind de apă, cu hainele îmbibate din care apa se scurgea formând o băltoacă la picioarele ei, părea să nu-şi dea seama însă de toate acestea.

— Fratele meu este aici? – strigă ea.

Mama Hemmingway nu luă în seamă întrebarea. Mânată de o energie neaşteptată, o apucă de braţ şi declară cu convingere:

— N-am mai pomenit aşa ceva de când mă ştiu... Să pleci pe o ploaie ca asta. Ce ţi-ai închipuit? Că e o ploicică de aprilie? Ai să răceşti şi poţi să te cureţi din asta. Faci o pneumonie sau Dumnezeu mai ştie ce. Ei comedie! Nu pot să stau şi să mă uit cum dârdâi de frig. Vino încoace, în cămăruţa asta şi usucă-ţi zdrenţele. – Şi înainte ca Susan să se poată împotrivi o împinse într-un salon mic de cealaltă parte a coridorului. Aici o sili să se aşeze pe un scaun şi vorbind întruna începu să scotocească în comoda de lângă fereastra ermetic închisă.

— Am să-ţi dau nişte prosoape, – continuă ea, – dacă vrei să mă scuzi o clipă. Le ţin chiar aici la îndemână.

Unde le-oi fi pus oare? Erau în sertarul ăsta. Nu poţi găsi niciodată un lucru când ai nevoie de el. Las'că le găsesc eu numaidecât. Trebuie să-ţi pun nişte prişniţe cu muştar imediat. Dar mai întâi să găsesc prosoapele. Pe urmă te dezbraci şi-ţi fac o frecţie de te încingi toată ca jăratecul. Doamne fereşte! Nu-mi iese din cap. Să vii încoace în halul ăsta, de parcă ai trecut tot golful înot.

Dar Susan nu era dispusă să se lase îmbunată. Aştepta plină de încordare. În clipa când cealaltă se întoarse cu spatele la comodă, se aplecă înainte şi o privi drept în ochi.

— Unde este fratele meu? – o întrebă cu glasul scăzut dar categoric.

Mama Hemmingway îşi făcu câtva timp de lucru cu prosoapele, le despături şi le scutură plină de solicitudine.

— Fratele dumitale! – exclamă ea mirată, ca şi cum ar fi fost ultimul lucru la care se gândea. – Vrei să spui, micul Robert, nu-i aşa? Doamne iartă-mă! Cum vrei să ştiu eu unde este? Nu sunt dădaca lui, drăguţă. *Puneta, no.* Şi pe *momento,* ceea ce mă interesează este starea în care te găseşti dumneata. Aşteaptă până te usuci şi iei o gură de ceva tare. După aceea poţi să vorbeşti despre el cât pofteşti.

Susan nu se mişcă.

— Nu pot să aştept. Trebuie să ştiu. E aici?

Cealaltă făcu o pauză. În ochii ei ca două mărgele, care lansau de obicei scântei maliţioase asupra universului, apăru deodată un fel de stânjeneală. Strânse din umeri, hotărâtă să mintă din generozitate.

— Nu, – răspunse ea, – nu e aici. Cum ar putea să fie aici? Jur că nu-i aici, pe tot ce am mai scump.

— Nu te cred, – spuse Susan repede. Dinţii îi clănţăneau, avea buzele vinete de frig şi spaimă. Se aplecă peste masă spre cealaltă. – Spune-mi… – vocea i se frânse. – O, te rog, fii sinceră… Trebuie să-mi spui dacă se află în casa asta.

— Nu, – ripostă Hemmingway cu violenţă zvârlindu-şi

pieptul înainte. – Nu este în casa asta. Vrei să mă faci mincinoasă chiar în faţă? Îţi spun adevărul – nu-i aici. Jur pe tot ce am mal sfânt. Să nu mai vorbim despre asta.

În aceeaşi clipă uşa se deschise şi Robert intră în cameră.

Se lăsă o tăcere grea, tulburată numai de răpăitul ploii şi mugetul râului. Părea ameţit, ca un om care se zbate între două extreme necunoscute – extaz şi disperare. Aşa cum arăta în clipa aceea, cu umerii pleoştiţi, pe jumătate beat, era limpede că se rostogolise pe ultima treaptă a decăderii. Intrase împleticindu-se în odaie şi acum umbla de colo colo, fără niciun rost. Le va arăta el tuturor, nu-i aşa? Le va arăta el... asta e.

Pe urmă îşi ridică capul şi o văzu pe Susan. Câteva clipe rămase înmărmurit, pe urmă scoase un ţipăt răguşit, ca un behăit. Nu spuse nimic, dar chipul lui vorbea mai mult decât orice cuvinte: expresia de descurajare grotească care i se întipărise pe figură îl făcea groaznic la vedere. Se uitară unul la altul în tăcere, până când el îşi întoarse privirea ruşinat şi înciudat totodată.

Susan scoase un oftat lung şi dureros.

— Robert, – şopti ea. Dar şocul pe care i-l produse vederea lui îi îngheţă întreaga fiinţă şi nu putu să continue. – El se prăbuşi pe un scaun.

— Ce vrei de la mine? – se răsti el cu ciudă. – Ce cauţi tu aici? De ce ai venit?

Susan îşi înăbuşi un ţipăt.

— O Robbie, am venit să te caut... Crede-mă... Am venit să te iau de aici.

El se uită ţintă la peretele din faţa lui. Era încă sub influenţa alcoolului pe care-l consumase.

— la te uită! Ai venit, nu-i aşa? Să mă iei de aici? Şi unde, mă rog, vrei să mă duci?

Auzindu-l cum vorbeşte îi venea aproape să urle de disperare.

— Oriunde, – suflă ea, – cât mai departe de aici. Oriunde, numai să fim iarăşi împreună, Robbie.

Ascultând cu o nerăbdare crescândă, Mama Hemmingway abia îşi stăpânea enervarea care acum luase locul bunăvoinţei de mai înainte.

— Foarte bine, – izbucni ea către Susan. – ia-l de aici. Ia-l din casa mea căci Dumnezeu mi-e martor, îmi face scârbă până şi să mă uit la el. Acum umblă după prostii, acum începe să cânte imnuri sfinte. Turuie la tâmpenii ca o moară stricată, mai mare râsul, zău aşa, iar în clipa următoare îl apucă pocăinţa şi tace mâlc. Pe onoarea mea! Sunt obişnuită să am de-a face cu bărbaţi în toată firea nu cu nişte papă lapte care cântă la armoniu! L-am lăsat să stea aici cu gândul că doar-doar l-oi face om de caracter; dar, Doamne ajută-mă şi nu mă lăsa, nu poţi să faci aşa ceva dintr-un păduche. Ia-l de aici, îţi spun, şi drum bun – cărare bătută!

Robert tresări şi gemu. Îl dădeau afară – pe el – reverendul Tranter – îl dădeau afară din… din gaura asta infectă.

— Vrei să scapi de mine. – începu să râdă ironic, dar muşchii feţei erau prea moi şi nu izbuti.

— Întocmai! Ai brodit-o! Cocoşelule!

— Asta-i bună!

Tremurând de enervare, Susan făcu un pas înainte.

— Haide, Robbie, – îl rugă ea cu buzele tremurătoare. – Hai să mergem acasă. Vino cu mine, să plecăm de aici. Să fim iarăşi împreună. Haide dragul meu. Numai tu şi cu mine – crede-mă, o să fie… O să fie grozav. Numai să vii acum cu mine.

El îi îndepărtă mâna întinsă. Ultimul pahar pe care îl dăduse pe gât îi venea acum în ajutor. Ar fi vrut să plângă pentru umilinţa pe care o îndura. Vroiau să scape de el? De el? Reverendul R. Tranter. O Doamne, asta era prea de tot. Lacrimi grele începură să-i curgă şiroaie pe obraz.

— Lasă-mă, – ţipă el deodată. – Dacă nu-s vrednic să mă atingi, înseamnă că nu trebuie să mă atingi şi gata!

— N-ai de gând să isprăveşti o dată? – mârâi Mama Hemmingway şi-i întoarse spatele dezgustată. – „Prea

târziu, prea târziu, strigă căpitanul şi vărsă o lacrimă amară”. De ce nu mai isprăveşte şi nu pleacă o dată dobitocul ăsta blestemat?

Cum? L-a făcut dobitoc pe el! Şi cine? Jigodia asta mică? Cristoase Dumnezeule! O să-i arate el! O să le arate la amândouă... O să le arate tuturor! Doar era bărbat, ce naiba! Faţa i se schimonosi. Sări în picioare răsturnând scaunul. Se legăna uşor. Simţea cum îi creşte în piept o nobilă emoţie. Înghiţi în sec şi începu să strige:

— Ei bine, am să plec. N-am să te mai deranjez cu prezenţa mea! M-am lepădat de Dumnezeu, nu-i aşa? M-am tăvălit în noroi ca porcii? Da? Atâta ştii? Dar înţelegi oare ce înseamnă pocăinţa? Ştii oare ce înseamnă sacrificiul? – Lansă ultimul cuvânt ca o bombă, legănându-se şi mai tare pe picioare. Era mai beat decât crezuse. Şi ce-i cu asta? La urma urmei le va arătă el tuturor! O idee măreaţă... – O, ce idee nobilă... – îi încolţi deodată în minte. O să le arate el dacă-i om de caracter. – O să vadă ei cu toţii cu cine au de-a face. – Eu sunt un om pierdut, nu-i aşa? Pierdut şi blestemat pe vecie. Asta credeţi voi? Dar eu cred altceva. Voi însă nu ştiţi totul; aţi uitat că există sacrificiul. – Se agăţă de acest cuvânt. Vocea lui stridentă deveni deodată confidenţială.

— Pentru ce să mai trăiesc?

Susan se repezi spre el. Spaima şi mila tremurau în privirea ei.

— Ai toate motivele ca să trăieşti, – strigă ea. – Doar ne avem unul pe altul, nu-i aşa? O să începem totul de la capăt, Robbie. Tu şi cu mine – aşa cum am fost întotdeauna... împreună.

Robert izbucni într-un râs sălbatec, isteric. Ideea lui era colosală – extraordinară. Să nu-şi închipuie că-l va putea opri. La început nu intenţionase să plece de acolo. Dar acum... O, acum! Întinse braţele şi-şi azvârli capul pe spate.

— Nu vreau, să mai încep nimic, – ţipă el, – vreau să sfârşesc. Iisus a făcut-o pentru mine. Iar eu o să fac

acelaşi lucru pentru El. – În urechi îi cântau glasuri cristaline de Serafimi, întretăiate din când în când de mugetul râului dezlănţuit. Îşi îndreptă umerii cu o smucitură, mândru de hotărârea luată. – M-am cufundat în mocirla păcatului, – continuă el frenetic, – dar mă voi spăla de murdăria în care am intrat.

— Nu vorbi astfel, – suflă ea. – Mă înspăimânţi.

Încercă să se apropie de el, dar mâna lui mare şi albă o dădu la o parte. Îi plăcea la culme să-şi dramatizeze situaţia. Ochii îi străluceau, nările îi fremătau de o fervoare extatică, mugetul râului răsuna în urechi ca o muzică celestă.

— M-am tăvălit în desfrâu, – declamă el, – şi acum mă voi spăla de toate relele.

Susan fu năpădită de panică. Cu intuiţia disperării deveni brusc conştientă de vuietul râului. Trăia un coşmar. Se repezi din nou spre el. Dar era prea târziu.

Robert deschise larg uşa, ieşi în goană din cameră şi porni pe coridor. Strigă ceva şi dispăru în întunericul de-afară. Totul se petrecuse fulgerător.

— Sfinte Dumnezeule, – strigă Hemmingway. – Omul ăsta a înnebunit.

Susan rămase paralizată cu mâinile împreunate pe piept. Apoi deodată se avântă înainte şi cu un strigăt înfiorător se luă după el.

Trecerea bruscă de la lumină la întuneric îi luă vederea. Se opri pe trotuar năucită, încordindu-şi ochii orbiţi de bezna de afară. Treptat desluşi silueta mare şi întunecată a lui Robert care abia se mai zărea departe în josul străzii pustii; alerga ca un posedat.

Nu se poate... Robbie al ei nu putea să facă aşa ceva! Cu un ţipăt înăbuşit alergă după el. Ploaia îi biciuia ochii îngroziţi, vântul îi tăia răsuflarea.

Nu reuşea să-l ajungă din urmă şi vedea că se îndreaptă spre râu. Înnebunită de spaimă continuă să alerge, când deodată o străfulgera un gând: nu ştie să înoate. Gândul îi sfredelea creierul chinuitor, în timp ce

gonea prin tumultul acelei nopţi cu inima bătând nebuneşte.

Zgomotul râului creştea. Mai aproape, tot mai aproape. Brusc, văzu şuvoiul negru în faţa ei.

— Robbie, – ţipă ea sfâşiată de iubire şi frică, şi încă o dată: Robbie!

El n-o mai putea auzi. Ajunsese la marginea apei. Silueta lui profilată pe cerul înnorat, părea că se oprise o clipă în echilibru pe malul abrupt. Apoi dispăru din vedere.

— Doamne ajută-mă! – strigă ea îngrozită. Ajunse pe mal. Îl zări nelămurit luptând împotriva curentului; auzi un strigăt stins care putea să fie o chemare de ajutor. Răspunse strigându-l la rândul ei. O să-l ajungă, o să-l salveze. Îl strigă din nou, răspunzând la chemarea lui. Strânse din dinţi şi se aruncă în apă. Zgomotul săriturii se pierdu în mugetul valurilor care se închiseră peste ea. Începu să înoate din răsputeri căutând să ajungă la el. Dar inima ei ajunsese la capătul puterilor. Era istovită, fusese întotdeauna slabă. Dar Susan nu se gândise niciodată la asta. Distanţa dintre ei se micşoră. Ajunse aproape de el. Întinse braţul, când deodată din spate se ridică un val care o izbi de un colţ de stâncă. N-a fost o lovitură grea, dar nimeri chiar în dreptul inimii care palpita obosită. Braţul îi căzu moale; trupul i se răsuci purtat de vârtej; simţi vag cum o învăluie un întuneric mai adânc şi o cuprinde o slăbiciune ciudată. Pe urmă, ca şi când n-ar fi fost de ajuns, curentul o prinse din nou şi o asvârli cu capul de stâncile ascunse sub apă. O dată şi încă o dată. După aceea nu mai ştiu de nimic.

Al gran arroyo pasar postrero.

Nu ştiuse ce însemnau aceste cuvinte, şi acum nu va mai şti niciodată.

În clipa când Tranter, trezit din beţie şi speriat de-a binelea era aruncat de un val pe un banc de nisip din estuarul râului, unde reuşi să se ridice în picioare luptând din toate puterile ca să ajungă în siguranţă, trupul fără

viaţă al surorii sale trecu prin faţa lui purtat de ape. Târându-se spre mal cu spatele la râu, bolborosea îngrozit:

— O Doamne, ce mi-a venit? O Doamne… Cristoase Dumnezeule… Să fiu afurisit! Cred că mi-am ieşit din minţi. Era cât pe ce să mă înec. Acum trebuie să-mi fac rost de niscaiva haine uscate. O, Stăpâne-atotputernic, bine că am scăpat… Lăudat fie Domnul…

În timpul acesta Susan era dusă de ape tot mai departe, în largul întunecat al mării.

CAPITOLUL XXVII

Într-o după amiază, două săptămâni mai târziu, Harvey Leith cobora colina spre Santa Cruz. Vântul se liniştise, soarele strălucea vesel şi un abur uşor se ridica din pământ spre seninul cerului.

Intră în oraş, ocolii piaţa târgului, traversă Plaza şi se îndreptă spre port. Mergea repede, fără să se uite nici la dreapta, nici la stânga. După ce trecu bariera Vămii, intră în biroul navigaţiei, se apropie de ghişeul cu inscripţia *Informaţii,* şi se adresă funcţionarului.

Acesta, un tânăr cu favoriţi îngrijiţi şi părul pomădat se uită curios la Harvey, pe urmă strânse din umeri cu indiferenţă.

— Dar señor, din păcate n-aveţi noroc. N-aveţi chiar de loc. Al doilea vapor a plecat ieri.

— Dar următorul, când pleacă? – întrebă Harvey repede.

Celălalt făcu o mică strâmbătură de dispreţ:

— Nu pleacă niciunul, decât abia peste zece zile, señor.

Urmă o pauză. Chipul lui Harvey nu trăda nimic din ceea ce-l frământa.

— Mulţumesc, – spuse liniştit. Se întoarse dându-şi seama de privirea uimită a funcţionarului fixată asupra lui şi ieşi din biroul murdar în lumina aurie a soarelui de afară. Refăcu în sens invers drumul pe care venise, cu paşi înceţi, şi traversă Plaza. La intrarea unei cafenele îşi văzu imaginea în oglindă. Se opri şi se examină îndelung, aproape să nu se mai recunoască. Obrazul neras părea străin, o gheată îi crăpase în dreptul unul deget;

pantalonii erau rupţi în genunchi şi stropiţi cu noroi. Nici măcar un vagabond n-ar fi primit să poarte un asemenea costum. Doamne, îşi zise uitându-se la ochii lui înfundaţi în orbite – ce arătare!

Plecă de acolo şi se apropie de una din băncile scuarului din Plaza. Vântul aduse un vraf de hârtii la picioarele lui; pe trotuar zăceau aruncate coji de pepene năpădite de muşte, zvârlite la gunoi… uitate acolo… ca şi el.

Se aşeză pe bancă. Aşa!… Cel puţin putea să şadă liniştit. Din noaptea aceea când se deslănţuise furtuna – au trecut zile sau ani de atunci? – când Susan îl lăsase singur şi plecase la plantaţia lui Rodgers, nu avusese o clipă de linişte. Nu, se trezea dimineaţa, în piept cu povara chinuitoare a neliniştii care îl mâna să măsoare camera goală de la un capăt la altul, în timp ce tunetele se rostogoleau continuu, iar furnicile alergau înnebunite pe scândurile uscate.

Cum ar fi putut să stea liniştit! Gândurile îi erau împrăştiate, sufletul răscolit, zbuciumat la fel ca cedrii în bătaia vântului. Nu putea să stea în casă. Nu era în stare să aştepte întoarcerea lui Corcoran. Nu suporta să stea de vorbă cu marquesa. Fără să-şi dea prea bine seama ce face, ieşise din vestibul, traversase grădina şi apucase cărarea care ducea spre munţi. Nu ştia unde se duce. În faţa lui, Piscul se înălţa întunecat în lumina palidă a înserării. Tăcut, i se părea că-l cheamă spre el şi avea senzaţia că acolo sus, pe vârful acela semeţ va afla pacea – o pace necuprinsă, veşnică. Acolo, deasupra nimicniciei pământeşti şi a clocotului depărtat al mării, înconjurat de nori şi vânturi atotştiutoare, va putea să-şi reazeme fruntea de pragul cerului şi să se cufunde pentru totdeauna în liniştea sublimă a eternităţii. Urcând tot mai sus – cu ochii aţintiţi asupra acestei culmi ameţitoare simţi deodată cum mintea i se luminează. Era o revelaţie pe care cuvintele n-o puteau exprima. Urca mereu fără să se oprească şi fără să-i pese de ploaie. Lăsase în urmă

poteca îngustă şi începu să se caţere mai departe spre piscul ceţos din zare. Simţea că trebuie – trebuie neapărat – să ajungă sus. Străbătu câteva povârnişuri pleşuve cu plante rare şi arbuşti veninoşi verolillo înfipţi în roca de calcar. Trecu pe lângă stânci de un albastru pal de Siena şi prăpăstii căptuşite cu nisip adus de torenţi. Pe buza stâncilor, plante agăţătoare şi smochini piperniciţi creşteau într-o împletire haotică, aidoma gândurilor sale. Urmară apoi terasele, una după alta, acoperite cu sfărâmături de piatră ponce. Merse mai departe, tot mai sus, străduindu-se din răsputeri să ajungă în vârf. Se făcuse întuneric, ploaia şi vântul se înteţiseră, tunetul răscolea munţii. Dar el îşi continua drumul cu un fel de încăpăţânare rece, printre coclauri şi grămezi de cenuşă vulcanică. Pe urmă ajunse la peşterile tăiate adânc în coasta muntelui, străjuite fiecare de câte un mănunchi de porumb crescut în stratul de cenuşă şi lavă.

Se auzi lătrat de câini şi la gurile vizuinilor mizere săpate în stâncă apărură chipuri omeneşti care se zgâiau la el. Siluete nelămurite ţâşniră afară strigând, îngrămădindu-se în jurul lui. Erau locuitorii peşterilor, oameni mărunţi, piperniciţi, vorbind o limbă pe care n-o putea înţelege. Dar nu voiau să-l lase să plece. Vorbeau toţi deodată, gesticulau arătând spre cer, trăgându-l în adăpostul peşterilor.

Peşterile muntelui El Telde erau calde, uscate, luminate de jăratecul din vetre. Aici îşi petrecuse toată noaptea aceea, în timp ce afară furtuna alerga urlând nebună în jurul Piscului.

A doua zi dimineaţă ar fi putut să plece, dar a preferat să rămână. Îşi simţea mintea mai calmă, trupul însă cuprins de o ciudată amorţeală. Omuleţii aceia se arătaseră prietenoşi şi îi oferiră ospitalitatea lor simplă. Îi dădură să mănânce *gofio* – un fel de terci preparat din porumbul pe care-l cultivau ei înşişi. Când în sfârşit soarele izbuti să străpungă norii, copiii lor ieşiră din peşteri şi începură să se zbenguie printre stânci. Erau goi-

puşcă, mici şi sperioşi ca nişte veveriţe. Aşezat pe una din stâncile încălzite de soare, Harvey se uita la ei cum se joacă. După primele clipe de neîncredere, copiii veniră să se hârjonească la picioarele lui, apoi i se suiră pe genunchi. Era o senzaţie stranie. În imediata apropiere a Piscului, fără să zâmbească şi fără să se împotrivească mâinilor mici care îl pipăiau, îi lăsă pe copiii aceştia goi să se joace în preajma lui.

Trecu o zi, trecu o noapte. În fiecare seară îşi spunea: mâine plec. Dar rămânea mai departe. De ce să mai plece? Unde să mai plece? Era mai bine, mult mai bine să aştepte aici în munţi, Nimeni nu mai avea nevoie de el, nimeni nu-l căuta. În curând o vor lua pe Mary din Santa Cruz, exact aşa cum o luaseră din Los Cisnes. Nu va coborî în oraş decât după ce va fi plecată.

Astăzi... Da, astăzi, socotea el, trebuie să fie ziua aceea. Oftă neauzit când îşi dădu seama că se afla acolo, pe bancă, din nou în Santa Cruz, singur. Şi primul vapor pleca abia peste zece zile.

Frunzişul palmierilor se legăna deasupra capului său. Havuzul susura lin. Peştişorii argintii înotau în bazinul de marmoră de la picioarele lui. Din când în când simţea privirile oamenilor asupra lui. Pe urmă trecu bocănind pe lângă el un bătrân murdar, prost îmbrăcat – un cerşetor care vindea bilete de loterie. Îl privi pe Harvey cu dispreţ. Nu-şi dădu măcar osteneala să-i ofere un bilet. Curios, dar Harvey simţi o satisfacţie bizară să fie astfel trecut cu vederea, luat drept altcineva decât era în realitate.

Pe urmă, pe marginea bazinului apăru o umbră care înaintă şi se opri în faţa lui. Auzi deodată un strigăt şi o palmă se abătu pe umărul lui. Tresări şi îşi ridică ochii. Era Corcoran.

Da... chiar Corcoran în persoană, cu pălăria dată pe ceafă, picioarele depărtate, cu aerul lui semeţ şi zâmbetul irezistibil. Dar de astă dată zâmbetul avea un tremur suspect, iar râsul care urmă, semăna mai mult cu un hohot de plâns.

— Eşti chiar dumneata, – îngână el. – Dumneata cu adevărat, pe care te-am căutat peste tot zile întregi. Era cât pe ce să nu te recunosc. Am crezut că ţi-ai... şi aici zâmbetul îi pieri de pe buze – era gata să izbucnească în plâns. – Omule, pe onoarea mea, – bolborosi el – nici nu şti ce bine-mi pare că te văd!

Urmă o tăcere. Jimmy îşi suflă nasul cu zgomot. Apoi treptat zâmbetul reapăru, transformându-se în râsul lui vesel şi mulţumit de totdeauna. Era din nou el însuşi. Un moment păru că are de gând să se repeadă la Harvey şi să-l îmbrăţişeze acolo în văzul lumii.

— Eşti chiar dumneata, în carne şi oase – repetă el frecându-şi mâinile. – Dumneata şi nu altul. Pentru numele lui Dumnezeu, unde ai fost şi ce-ai făcut? Cum se poate să scoţi astfel sufletul din om?

— Ai fi putut să-ţi închipui că am să mă întorc, răspunse Harvey morocănos. – Ce tâmpenie să spună aşa ceva! Dar în clipa aceea îi era cu neputinţă să găsească ceva mai inteligent. N-ar fi crezut niciodată... niciodată... că cineva s-ar putea bucura atât de mult că-l vede. La urma urmelor o prietenie nu era chiar un lucru de nimic.

— Da, într-adevăr, – strigă Corcoran trântindu-se pe bancă alături de Harvey, bucuria revederii radia încă din ochii lui umezi. – Dumneata eşti dintre aceia care bagă oamenii în sperieţi. Te-am căutat prin tot oraşul. Am răscolit peste tot de sus în jos şi de jos în sus. Am cercetat împrejurimile. Pe cinstea mea, începusem să cred că şi pe dumneata te-au luat apele.

Harvey îi aruncă o privire rapidă. Urmă o pauză. Corcoran îşi lăsă ochii în jos, ca şi cum i-ar fi părut rău că vorbise.

— Probabil că nu ştii, – spuse el cu o voce schimbată. – Probabil că nu ştii ce s-a întâmplat cu Susan.

— Susan? – repetă Harvey mirat.

După o clipă de ezitare, Jimmy îi povesti cu tristeţe abia stăpânită despre moarte lui Susan.

— Corpul ei n-a mai fost găsit, – încheie el cu glasul

scăzut. Se odihneşte probabil pe fundul mării, biata de ea. Of, am fost îngrozitor de amărât de toată povestea asta. Avea întotdeauna o lucire atât de tristă în adâncul ochilor. Dorise ceea ce nu putea obţine şi cred că de aici i s-a tras şi moartea.

Harvey se uita la el cu ochii mari, plini de groază. Susan! Nu, era prea îngrozitor… nu putea să creadă. Susan, atât de inimoasă, atât de sensibilă…

Probabil că gândise cu glas tare, pentru că Jimmy murmură:

— Acum nu mai simte nimic… acolo departe.

Acolo departe. În larg, pe fundul mării, printre ierburile reci şi stâncile de corali, peşti vărgaţi treceau bătând din aripioare deasupra ochilor ei palizi, larg deschişi. „Lasă-mă să încerc… te rog, lasă-mi numai o mică şansă!” Îl rugase, cu mâinile întinse, atât de dornică, de însetată după un pic de fericire! Şi acum era acolo… departe în larg.

Gândul acesta îl făcu să se înfioare.

— Îmi pare îngrozitor de rău… îngrozitor, – şopti el ca pentru sine. Pe urmă, după un lung răstimp: – Unde e fratele ei?

— Ăsta, – strigă Jimmy cu un dispreţ nemărginit. – Nici n-ai să crezi. S-a apucat din nou de mântuirea sufletelor. E cufundat în pocăinţă până peste cap. Se jură în faţa lui Dumnezeu că soră-sa a murit ca să-l aducă înapoi pe calea mântuirii. Pe toţi sfinţii, pur şi simplu îţi face greaţă. Şi-a adus armoniul în Santa Cruz, a închiriat un fel de sală şi s-a pus pe predici, pe cântat psalmi şi rugăciuni cu lacrimi în ochi. Aleluia, aleluia, mărire ţie, Dumnezeule! Pe ce-am mai scump, e atât de respingător încât te apucă gălbinarea.

— Trecură câteva clipe, apoi Harvey întrebă:

— Dar dumneata? Ce se întâmplă cu dumneata?

Corcoran luă o priză cu un aer spăşit. Dar gestul lui nu-i putea ascunde mulţumirea lăuntrică. Îşi băgă degetul mare la subţioară şi răspunse cu modestie:

— Pe cinstea mea, aş putea spune că s-a şi întâmplat. De fapt m-am angajat la Casa: succesor al lui Don Balthazar, odihnească-se în pace. Am tocmit o duzină de flăcăi măslinii şi scot untul din ei. Vreau să pun proprietatea pe picioare în cel mai scurt timp. Am venit aici în oraş cu docarul pe care-l am la dispoziţie, cu o pereche de catâri. Pot să-ţi spun că mi-a pus Dumnezeu mâna în cap şi acum trăiesc boiereşte. Unde mai pui că toate acestea le-am dobândit numai prin străduinţele mele.

Harvey abia zâmbi. Dar cu toate acestea era mulţumit… extrem de mulţumit.

— Foarte bine, Jimmy, spuse el încet, – mă bucur foarte mult de ceea ce-mi spui.

Corcoran îşi umflă pieptul şi se ridică brusc în picioare. Nici pe departe atât de mult cât ai să te bucuri de acum încolo, – spuse el pe un ton schimbat. – Vino cu mine. E tocmai momentul să plecăm. Eu am avut parte de bucuriile mele, acum e rândul dumitale. Hai să mergem la hotel.

— La hotel?

— Bineînţeles, unde naiba în altă parte? Sau îţi închipui că o să stai aici, pe banca asta prăpădită până vine vaporul? Hai, fii om de înţeles, ce Dumnezeu, şi să mergem odată!

Şi luându-l pe Harvey de braţ, îl ridică în picioare şi îl conduse cu oarecare stăruinţă spre hotel. Intrară în hol. Corcoran, se învârti prin sala goală, apoi luă loc pe un fotoliu şi chemă cu glas tare portarul.

— Da, *sah* – răspunse negrul venit în grabă, cu uniforma numai în fireturi de aur, dezvelindu-şi dinţii strălucitori într-un zâmbet.

— Roagă-l pe sir Michael Fielding să mă onoreze cu prezenţa sa. Bineînţeles, dacă vizita asta nu-l deranjează. Spune-i că e ceva important.

— Da, *sah.*

Harvey sări în picioare ca ars. Apatia lui dispăru ca prin

farmec. Se aplecă aprig spre Corcoran.

— Sunt încă aici? Aici… în Santa Cruz? N-au plecat? Corcoran încercă să se refugieze într-un căscat discret.

— Ia-o încet, ia-o încet, omule, – îl sfătui el. – Ce te repezi aşa?

Buzele lui Harvey deveniră albe ca varul.

— Credeam… dar au trecut două săptămâni încheiate…

— Ei da, sunt tot aici, – spuse Corcoran. – Cum aş fi putut trimite să-l cheme, dacă nu era aici?

Urmă o pauză.

— Nu vreau să-l văd, – spuse Harvey întunecat. – Şi nici el nu vrea să mă vadă.

— Uite ce e, dragul meu, tocmai aici e greşeala dumitale, declară Jimmy, lăsându-se pe spătarul fotoliului şi examinându-şi cizmele lustruite – oglindă, probabil de unul dintre „flăcăii măslinii”. – Pe cinstea mea, abia aşteaptă să te cunoască. Şi de ce nu? Doar ai salvat viaţa micuţei doamne, nu? Te-a căutat peste tot, exact ca şi mine. Pe cinstea mea, este un om foarte cumsecade. Nu cred că există undeva un om mai de treabă ca el, chiar de-ai căuta o săptămână întreagă. Unde mai pui că arde de dorinţa să-ţi exprime recunoştinţa lui.

— N-are decât să şi-o păstreze.

— Ei asta-i acum! Nu mai vorbi prostii, – ripostă Jimmy. – Ce te aprinzi aşa? Doar vrei să ajungi acasă, nu? Cred că n-ai de gând să-ţi petreci în portul ăsta tot restul vieţii?

Se întrerupse brusc, îşi – înălţă capul, apoi începu să facă semne grăbite către bărbatul care intrase în hol.

Harvey îngheţă când îl văzu venind. Era Fielding – soţul lui Mary – da, gândul acesta îl izbi ca un vânt rece, deşi faptul i se părea aproape de necrezut. Era un bărbat înalt, voinic, foarte prezentabil, într-un fel care îţi inspira încredere. Avea trăsăturile bine proporţionate, nasul drept, bărbia ovală, un păr blond, frumos, bine periat. Chipul lui respira o bunăvoinţă extraordinară. Toată fiinţa lui purta pecetea unei amabilităţi de care nu putea, şi nici nu dorea să scape. Ochii mai ales, de un albastru

luminos, zâmbeau celor din jur ca şi cum ar fi vrut să le spună: „E încântător, încântător, totul este într-adevăr încântător”.

Se apropie de ei. Părea foarte emoţionat şi mulţumit. Întinse mâna şi aproape se năpusti asupra lui Harvey.

— Splendid! – exclamă el. – E pur şi simplu splendid. Lucrurile încep să se aranjeze cum nu se poate mai bine.

Urmă o tăcere penibilă, pe urmă Harvey îl lăsă să-i strângă mâna. Nu avea încotro.

— Bravo, perfect, – continuă Fielding. – Asta zic şi eu. Surpriză... trase în sus de dunga pantalonilor şi se aşeză. Se dădu cu scaunul mai aproape şi spuse amabil, dar cu o anumită gravitate:

— Şi acum, spune-mi, ai luat masa?

Masa! Harvey se trase înapoi. Omul acesta vorbea serios? Se uită la ei bănuitor.

— Da, – minţi el, – am mâncat.

— Vai, ce păcat! Dar astă seară trebuie să iei cina cu noi. Doamne! Dar ce tot spun! Ai să fii de acum încolo mereu cu noi. Nu te las să pleci. Este minunat că te-am găsit aici până la urmă. Absolut minunat. Lui Mary o să-i pară bine. Chiar foarte bine. Ştii, şi-a făcut griji, foarte multe griji din pricina dumitale.

Harvey avu iarăşi o tresărire nervoasă. Nu putea înţelege de loc această placiditate neobişnuită – atât de diferită de tot ce-şi închipuise. Oare Fielding nu-şi dădea seama... nu-i spusese nimeni? Era o situaţie care îl uluia, îl făcea să turbeze. Întrebă brusc, pe un ton aspru:

— Prietenul dumitale, Carr, nu ţi-a spus nimic despre mine?

— Carr! – Fielding izbucni în râs. – Nu dau nici doi bani pe ce spune Wilfred. Niciodată. Wilfred ăsta e un băiat bun. Foarte bun călăreţ. Dar încolo – cam aiurit. Un tip zăpăcit şi impulsiv! Telegramele lui – naiba să le ia! – erau cât pe ce să mă scoată din fire.

— Nu vorbesc despre telegrame – spuse Harvey răspicat. – Este vorba despre cu totul altceva.

Urmă o pauză în timpul căreia Harvey aşteptă rigid şi încordat. Dar Fielding, căzu deodată pe gânduri; părea să-l studieze cu o privire atentă, dar totuşi binevoitoare.

— Cum stai cu gulerele? – întrebă el în cele din urmă. – Da, o să fie cam greu. Mai ales în ce priveşte gulerele! Ce mărime porţi? Pariez că ai un număr cu cel puţin doi centimetri mai mic ca al meu. Eu port patruzeci şi doi – spune şi dumneata? Dar să ştii că în rest, pot să-ţi dau totul – un costum pe care nu l-am pus niciodată – slavă Domnului, bătrânul Martin mi l-a băgat în cufăr – brici de ras, lenjerie, periuţă de dinţi, burete, tot ce trebuie. – Dar, naiba să le ia pe toate! – se încruntă el comic. – Nu ştiu cum

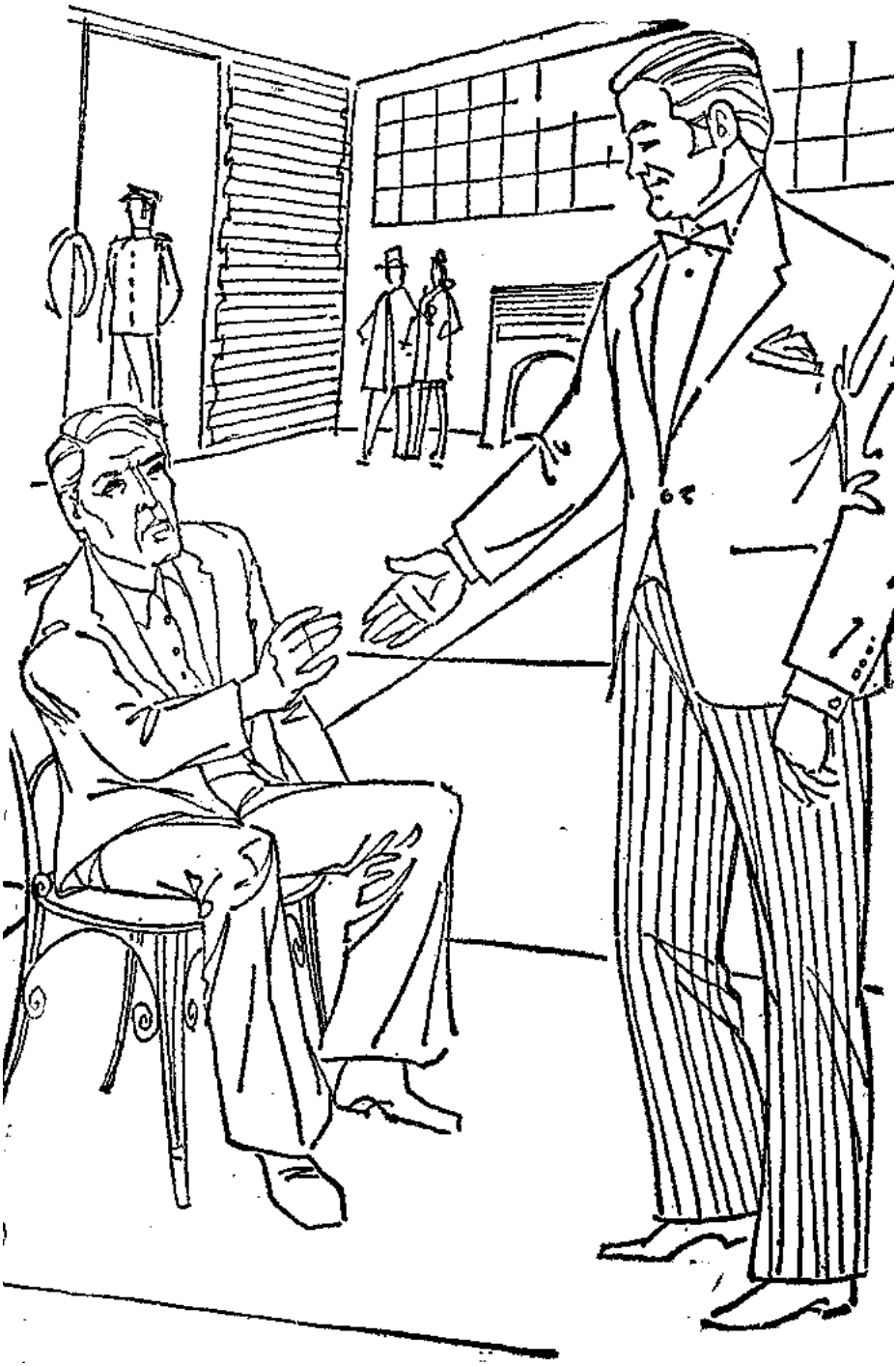

o să fie cu gulerele!

Nu, nu era nici urmă de prefăcătorie. Într-adevăr Fielding era preocupat, într-un fel al său, blând, uşor ironic de mica problemă a gulerelor. Preocupat şi chiar interesat... Lui Harvey îi venea să urle. S-ar fi aşteptat la orice – orice în afară de farsa asta sinistră. Îşi întoarse capul şi îşi pironi ochii în duşumea.

— Ştii, – spuse Fielding, – încă nici nu ţi-am mulţumit. Dumnezeule mare! – zâmbetul lui fermecător şi spontan îi lumină din nou chipul – Este absolut extraordinar – vorbesc de vindecarea lui Mary. Îţi sunt teribil de recunoscător. Astea, sunt lucruri despre care nu poţi să vorbeşti. A început efectiv să se ridice din pat. În curând va fi în stare să călătorească – bineînţeles cu avionul. Pe urmă vom lăsa aerul de ţară, acolo la Buckden, să facă restul. – Făcu o pauză, apoi adăugă vesel: – Ai să stai cu noi. Fără nicio discuţie. E un lucru stabilit. Ai putea să te ocupi puţin de Buckden. E un locşor simpatic. Am un hibrid de trandafir pe care aş vrea să ţi-l arăt. Ceva absolut nou. Nu atât de încărcat, fii sigur. Am să-l expun anul acesta la expoziţia de horticultură.

Harvey şedea fără să scoată o vorbă. Situaţia era atât de neaşteptată încât îi luase graiul. Fielding ştia desigur – da, trebuia să ştie fără nicio îndoială. Şi totuşi iată – acest zâmbet, această netulburată bunăvoinţă... Nu se întâmpla absolut nimic. Nervii lui Harvey erau întinşi la limită. Ar fi vrut să-l urască, dar nu putea. Dacă ar fi fost doar o simplă jovialitate s-ar fi simţit scârbit. Dar era altceva – omul acesta avea în el ceva cu totul ieşit dih comun. Deşi soarta îl înzestrase cu frumuseţe, educaţie, farmec şi cu această amabilitate dezarmantă, el părea să admită modest şi placid că nu avea nimic. Era imposibil să-l duşmăneşti.

În cele din urmă Harvey mormăi:

— Îmi pare rău, dar nu pot primi invitaţia dumitale. Vă veţi întoarce acasă cu avionul, eu am să plec cu vaporul. Şi este prea puţin probabil că ne vom întâlni în Anglia.

Fielding izbucni într-un protest violent.

— Dragă prietene, exclamă el. – Ce Dumnezeu! Nu-ţi dai seama ce spui. Nici nu te gândi că te vei întoarce acasă cu vaporul. Încă nici n-a fost construit – râse amuzant. – Ai să te înapoiezi cu avionul, împreună cu noi. – O spuse ca şi cum era un lucru de la sine înţeles. Pe urmă, cu aceiaşi lipsă de consecvenţă, se lovi energic cu palma peste genunchi şi se ridică în picioare. – Acum vino cu mine. Să nu pierdem vremea cu vorba. Am reţinut o cameră pentru dumneata, ai nevoie să faci o baie şi să te schimbi. După aceea mergem dincolo ca s-o vezi pe Mary. E doar la un pas de aici.

În timp ce vorbea, uşa turnantă de la intrarea hotelului se roti scârţâind şi Elissa intră în hol urmată de Carr şi Dibdin. Când îl văzură pe Harvey, se opriră brusc toţi trei, cu o expresie aproape comică. Apoi se apropiară încet.

— Exact ce trebuie – observă Elissa, care îşi revenise prima şi examina cu o mină nepăsătoare figura nebărbierită a lui Harvey, – pentru ca situaţia să devină mai spectaculoasă şi mal interesantă.

— Dar mai ales eroică, – adăugă Carr cu o strâmbătură cinică; în jurul ochiului său stâng mai stăruia încă o vineţeală uşoară. – Acum vor cădea cu toţii la pieptul lui şi vor vărsa lacrimi de bucurie.

— Termină, Wilfred, – interveni Fielding. – sau vrei să te dau afară? Ai fost să vorbeşti cu Stanford despre avion, sau n-ai fost? La asta să-mi răspunzi, idiotule!

— Sigur c-am fost, – răspunse Carr îmbufnat. – Mai trebuie un singur lucru ca să termine revizia – alimentarea cu carburant sau aşa ceva. A zis că poate pleca în orice zi săptămâna viitoare, cu condiţia să fie vreme bună.

— Slavă Domnului, – lansă Dibdin ca şi cum ar fi scuipat un sâmbure de prună. – În curând vom scăpa din gaura asta infectă.

Fielding se întoarse spre el şi spuse în felul lui rezonabil.

— Dumneata ai să te întorci cu vaporul, bineînţeles. Cred că înţelegi, nu-i aşa, Dibs?

— Cu vaporul? – îngăimă Dibs. Era îngrozit.

— Avionul nu poate lua mai mult de patru pasageri, în afară de Stanford.

— Întocmai… Desigur… Patru… Vreau să spun… – Privirea şocată a lui Dibs rătăcea de la Harvey la Fielding şi înapoi. Ochii lui spălăciţi se holbară. Era de-a dreptul disperat. Scăpă monoclul şi rămase cu gura căscată, apoi se prăbuşi neputincios pe un fotoliu.

Elissa se cutremura toată de râs. Se aşeză pe braţul fotoliului şi îşi aprinse o ţigară. Dar îşi ridică ochii chiar în clipa când Fielding îl apucă pe Harvey de braţ.

— Unde vă duceţi? – întrebă ea, uitându-se la ei prin perdeaua de fum. – O vizită de politeţe la convalescenta noastră?

— Nu, – răspunse Fielding vesel. – Ne ducem să căutăm nişte gulere.

CAPITOLUL XXVIII

Vuietul celor două motoare abia se auzea în cabina izolată. De altfel se obişnuiseră cu toţii cu zumzetul acesta neîntrerupt. Nici mişcarea nu se făcea prea mult simţită. La o viteză de două mile pe minut, ai fi zis că pur şi simplu te legănau în albastrul infinit, deasupra unui aşternut imens de nori, ca un puf cenuşiu. Pe lângă înaintarea greoaie a vaporului, această călătorie de întoarcere părea un zbor de săgeată.

Plecaseră din Santa Cruz abia de două zile.

Decolaseră din golf joi, înainte de amiază. Era o zi calmă, senină, fără prea mult soare. Apa, de un verde pal era netedă ca o suprafaţă de sticlă. Se ridicaseră în aer atât de brusc, încât Mama Hemmingway deschise repede geamul şi îşi scoase capul lucios pe fereastră. Să vezi şi să nu crezi.

— Doamne sfinte, uite c-au plecat. *Carajo cono!* Şi nici n-au trecut pe aici ca să-şi ia rămas bun. Atâta mojicie nici nu mi-aş fi închipuit! Pe tălpile celor doisprezece Apostoli! Pe viitor am să-mi aleg prietenii cu mai multă grijă. Hei, Cuca adu-mi o picătură de sânge negru. *Pronto, pronto,* ca să-mi vin puţin în fire. Aşa ceva!

Iar Tranter, surprins de zumzetul ce se auzea din cer se repezi afară din sala proaspăt închiriată şi-şi lungi gâtul ca să vadă mica pată ce se pierdea în zare.

— În te uită! Au plecat! – Îşi împreună emoţionat mâinile lăptoase. – Ia te uită! Bine c-am scăpat de necazuri şi ispită. Slavă Ţie, Doamne. Acum cred că am să fac din misiunea mea un adevărat succes. Aleluia! –

Alergă înapoi sărind ca un iepure uriaş, se aşeză în faţa armoniului şi începu să cânte cât îl ţinea gura:

„Am avut păcate grele,
Domnul m-a scăpat de ele.”

Numai la Los Cisnes s-a ştiut din timp despre plecarea avionului. Ştia bineînţeles şi Dibs. Dar înfăşurat în jignirea lui ca într-un giulgiu, refuzase să scoată nasul din hotel. La Casa însă o faţă de masă albă enormă, agăţaţă de vechea prăjină pentru steaguri flutura ca o rufă luată de vânt. Iar lângă ea se vedeau două mogâldeţe – o furnică cenuşie şi o furnică neagră – care făceau semne. Parcă se zări sclipind ceva, poate o rază de soare reflectată pe capacul unei tabachere. Pe urmă avionul luă înălţime şi se depărtă în direcţia mării, pe luciul căreia insula se întindea verde şi frumoasă ca o floare de nufăr pe un ochi de apă. Piscul dispăru ultimul topindu-se în vibraţia amăgitoare a văzduhului.

Petrecură noaptea la Lisabona, după ce avionul ameriză pe Tajo, dincolo de creasta Cintrei. În ziua următoare zburară peste Oporta, Vigo, Lugo, tăiară colţul Alpilor Cantabrici, trecând peste golful Bordeaux. Zburau uşor, parcă fără grabă şi totuşi foarte repede. Se depărtau... Se întorceau acasă. Aerul deveni mai rece când trecură de gura largă a Garonei, şi se îndreptară spre Nord, către Nantes; acum apele mării păreau mai reci.

Ultima zi a călătoriei lor... Cât de repede se scurgea! Inexorabil. Ajunseră la St. Malo cu nisipurile plajei Parame galbene ca grâul copt. Dar nu trecu un minut şi se topiră şi ele, ca toate celelalte, în întinsul nesfârşit al mării, al văzduhului, în zumzetul continuu al motoarelor.

Fielding descria drumul, plin de entuziasm. Avea o hartă elegantă, un compas şi se bucura ca un copil că putea să afle totul într-o clipă. Orarele exacte, spunea el, îl pasionau; în copilărie citise o carte de Jules Verhe cu un

gentleman englez pe numele Fogg. Sa ajungi „la ţanc” – înseamnă o victorie a spiritului asupra materiei. Acum se afla în carlingă ca să-l întrebe pe Stanford dacă lucrul era posibil. Sau poate nu era?

Stând în fotoliul său din fundul cabinei, Harvey îşi lăsă privirea să alunece prin fereastra laterală. Norii erau acum mărunţi şi pufoşi, ca şi cum o pilotă uriaşă s-ar fi rupt răspândindu-şi fulgii deasupra mării. Fâşii de apă cenuşie apăreau şi dispăreau în urma lor. Soarele strălucea fără să încălzească.

Se depărtau... se întorceau acasă. Întoarse capul pe furiş şi se uită la Mary. Stătea cu privirea aţintită drept înainte, cu degetele abia atingând cartea pe care o ţinea pe genunchi nedeschisă. Era tăcută, palidă şi mică... O, atât de mică. Arăta ceva mai bine, în orice caz era în stare să suporte călătoria. Dar era învăluită într-o linişte stranie. Îşi ţinea bărbia înfundată în gulerul blănii, iar genele coborâte aruncau umbre întunecate peste obraji.

În întreaga ei înfăţişare se observa o schimbare nelămurită, subtilă: parcă se maturizase; devenise mai stăpânită, cuvintele rare trădau o gravitate lăuntrică. Căpătase o demnitate şi o seriozitate pe care nu le avusese până atunci. Acea graţie uşoară şi vioaie, mişcările repezi şi impulsive dispărură cu desăvârşire. Locul lor l-a luat conştiinţa maturităţii; nu mai era copilul curios şi nebunatic de altă dată, ci o femeie împlinită.

Oare îşi dădea seama de privirea lui furişă? N-ar fi putut s-o spună pentru că nici el nu ştia. Măcinat de o încordare care îl imobiliza pe scaun, era aproape incapabil să facă cea mai mică mişcare. Acest sentiment îl ehinuise neîncetat în ultimile două zile şi tot aşa în cele cinci zile premergătoare la Santa Cruz. Temându-se să se uite unul la celălalt, rigizi, constrânşi, nicio clipă singuri, terorizaţi până şi de cuvintele cele mai banale pe care trebuiau să le rostească, aşteptau fiecare – şi evitau totdeauna – un semn cât de mic care nu mai venea.

O privea, cu buzele întredeschise, concentrându-şi

întreaga voinţă ca s-o determine să se uite la el. Trebuia

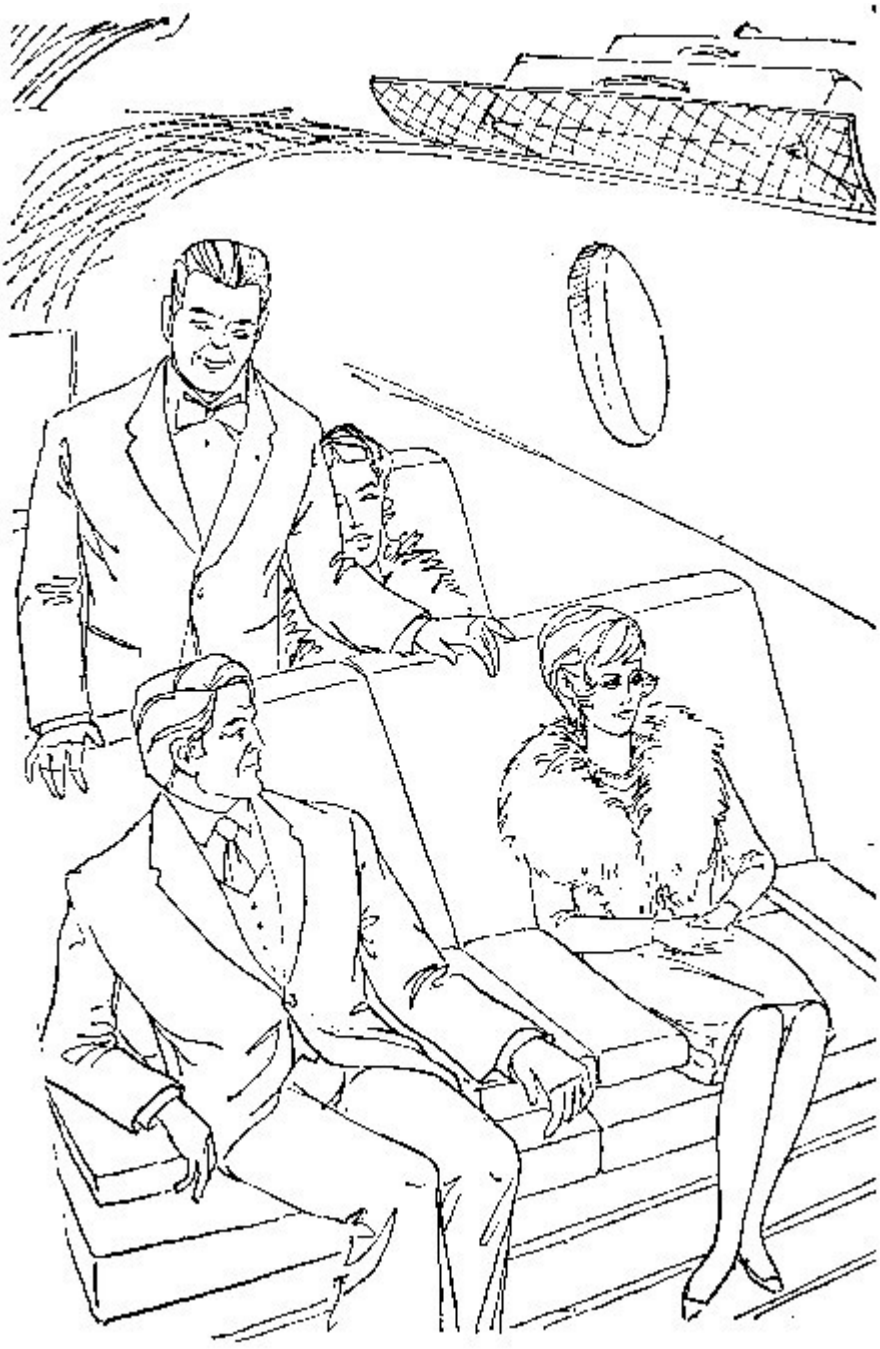

neapărat să se uite la el... O singură privire fugară ar fi fost de ajuns.

Dar Mary nu-şi ridică ochii şi nu-l privi. Rămase mai departe uitându-se în gol cu obrazul trist şi palid, cu bărbia înfundată în gulerul moale de blană, cu genele negre umbrindu-i obrajii. În clipa următoare Fielding ieşi din carlingă. Trecu repede în fund şi se aşeză pe fotoliul alăturat de Harvey.

— Ceaţa începe să se ridice, – anunţă el şi îşi trecu braţul prieteneşte pe spătarul celuilalt. – În curând vom putea vedea Canalul Mânecii.,

— Da, – încuviinţă Harvey, ca să spună ceva.

— Pe urmă ne îndreptăm spre bătrânul nostru Solent. Acolo amerizăm din nou. Aparatul merge splendid, nu trepidează niciun pic. Stanford spune că ajungem în cel mult o oră. Exact la timp. O să luăm ceaiul la Buckden, – îşi consultă ceasul, – la ora cinci şi un sfert fix. Pe cuvânt, dacă nu-mi pare rău, într-un fel! A fost o călătorie minunată. La început am urât-o – probabil că eram prea îngrijorat. Afară de asta nu-mi place să fiu singur. Dar aşa, în patru am făcut un grup simpatic. Zău dacă n-aş fi în stare s-o iau iar de la început!

Elissa lansă peste umăr, plictisită.

— Ah, nu, Doamne fereşte, pentru nimic în lume. – Căscă, apoi adăugă gânditoare: – Numai gândul la Dibs, abandonat acolo... mă retine de la o scenă de isterie. Parcă-i văd şi acum faţa descompusă... ultima privire – aproape că nu mai avea nimic omenesc într-însa. Numai asta mă mai ţine în viaţă.

Fielding râse, dar fără nicio răutate.

— Ai să te refaci când ai să ajungi acasă, Lissa, – zise el. – Gândeşte-te la asta. Primăvara în Anglia – gardurile vii proaspăt tunse, livezile înflorite...

— Oamenii ţinându-şi umbrelele şi înjurând când vântul le întoarce pe dos. Autobuzele care te împroaşcă cu noroi între ochi şi niciodată un taxi când ai nevoie. Nu mai fi atât de entuziast, Michael, că mă enervezi. Mai bine du-te

să pilotezi avionul. Trimite-l încoace pe tânărul Stanford. Vreau să-mi dau seama dacă e îndrăgostit de mine. – Aruncă o privire maliţioasă spre Harvey. – Nu văd de ce să aibă Mary monopolul marilor pasiuni.

Michael râse mai tare ca oricând. Înconjură cu celălalt braţ fotoliul în care şedea Mary, legând-o de Harvey într-un gest de amabilitate comică.

— Ai auzit, fetiţo dragă. Face haz pe socoteala ta şi... a celebrei voastre aventuri.

Harvey tresări. Dar Mary rămase nemişcată, calmă, fără să manifeste nici cea mai mică emoţie; pe chipul ei nu se putea citi nimic. Elissa se uită curioasă la Michael. În cele din urmă clătină din cap.

— Adorabil, – spuse scurt, – şi un adevărat gentleman.

Michael continuă să râdă, apoi îşi scoase portţigaretul, îi oferi lui Harvey o ţigară, dar acesta refuză.

— Ştii, – urmă el afabil, – lăsând gluma la o parte, este într-adevăr minunat să te întorci acasă. Abia când te afli departe începi să apreciezi cu adevărat propria ta ţară. Ard de dorinţa să-ţi arat Buckden-ul. Îţi aduci aminte că ţi-am vorbit de un trandafir? Ei bine, este ceva cu totul special. Şi apoi trebuie să vezi noile mele cămine pentru bătrâni. Pare ciudat, dar eu am o slăbiciune pentru aceste cămine de bătrâni. Este o adevărată pasiune, să ştii. Au fost fondate încă de tatăl meu, iar eu am continuat, ca să zic aşa, să construiesc. Colecţionez centenari, aşa cum alţii colecţionează fluturi. Am acolo un moş care mai are trei luni până face o sută doi ani. Vezi...

Harvey nu-l mai asculta. Acum îl cunoştea pe Fielding – cu o cunoaştere rece şi definitivă. Era, după cum spunea Elissa un gentleman – o Doamne, ce cuvânt! – Dar tocmai asta era şi încă în sensul cel mai arhaic şi mai oribil al cuvântului. Amabil, fermecător, cumsecade, n-ar fi făcut rău nici unei muşte; nu putea, era pur şi simplu incapabil să-şi facă vreun duşman pe lumea asta. Dar niciodată nu părea pe deplin serios. Nu se certa cu nimeni. Dacă era contrazis, se lăsa păgubaş, râdea şi uita toată povestea.

Şi nici nu era gelos, căci era un lucru de-a dreptul incompatibil cu firea lui. Timp de câteva zile Harvey fusese cu totul nedumerit, era pur şi simplu uluit de ceea ce vedea. Dar acum pricepuse perfect: această indiferenţă lejeră era nota dominantă a caracterului lui Fielding. Pentru el, dragostea nu avea niciun sens. Mary îi plăcea, atât şi nimic mai mult. De câte ori Harvey luase hotărârea de a se uita drept în ochii lui – ferm şi fără compromis: „Ascultă, o iubesc pe soţia dumitale”. Dar n-ar fi folosit la nimic. Fielding n-ar fi răspuns: „La naiba! Ce vrei să spui?” Şi nici măcar: „Ce obrăznicie!” Ar fi râs cu cea mai perfectă indiferenţă: „Băiete dragă, nici nu mă miră. Este fermecătoare. Ia o ţigară. Sunt turceşti, dar foarte bune.” Era ceva de-a dreptul înspăimântător în această permanentă amabilitate. Pentru Harvey nu mai exista nicio îndoială, dar oricum ar fi fost – situaţia era înnebunitoare. Ar fi preferat uneori să să dea cu capul de un zid de cărămidă, decât să se înfunde mereu în această pernă moale de cumsecădenie.

— Şi asta mi-ar plăcea cu adevărat, încheie Fielding. – Să ajung la optzeci. Dar folosind numai o singură mână, înţelegi? Ar fi ceva. Însă nu-i deloc uşor, ar lua ceva timp, nu glumă.

Strivi ţigara şi se aplecă zâmbind spre Mary.

— Te simţi bine, fetiţa mea, nu eşti prea obosită? Ţi-e destul de cald?

Obrazul ei, îngropat în gulerul de blană părea mai mic ca oricând, iar glasul îi răsună stins când răspunse:

— Da, mulţumesc, Michael.

— Nu mai avem mult, să ştii. – Se uită pe fereastră şi exclamă vesel: – Ei, ia te uită... aşa e... Aproape c-am ajuns! – Întinse gâtul şi începu să indice radios clădirile peste care treceau: – Asta e Biserica Sfânta Catherina! Uite şi Ventnor, acolo în fund. Iată şi forturile mai încolo, şi Haslar. Bravo! Extraordinar! – Dar nimeni nu-i dădea atenţie. – Doamne, îmi pare că Stanford a început să coboare. Mă duc... trebuie să-l văd. Se uită la ceas şi se

repezi în cabina pilotului ca să nu-i scape nimic.

Trecuseră cinci minute. Ventnor se vedea tot mai aproape, apoi alunecă pe lângă ferestrele avionului şi dispăru. Avionul descria acum cercuri largi de-asupra strâmtorii Solent... La început o şuviţă argintie între uscat şi insulă – apoi din ce în ce mai largă pe măsură ce pierdeau din înălţime. Coborau din ce în ce mai jos. Suprafaţa lucie se ridică parcă spre ei, pe urmă simţiră o uşoară zguduitură. Avionul alunecă pe suprafaţa apei şi se îndreptă spre debarcader, lăsând în urmă două dâre înspumate. Elicea continua să se învârtească cu o încetineală caraghioasă şi în cele din urmă se opri. Aterizară cam la o sută de metri de chei. Se lăsă deodată o linişte adâncă. Stanford intră în cabină scoţându-şi mănuşile, urmat de Fielding. Era un băiat înalt şi deşirat, cu un păr negru, rebel.

— Ei... am ajuns, – anunţă el calm.

Elissa îşi îndreptă ochii spre el.

— Nu-ţi pare rău că s-a terminat?

El zâmbi, descoperind un dinte de aur în colţul gurii.

— De loc!

— De loc, – îl îngână ea. – Asta e tot ce-am putut să scot de la dumneata de când te cunosc. N-ai pic de suflet. Şi pe lângă asta mai eşti şi murdar de ulei pe nas.

Fielding o apucă pe Mary de braţ.

— Priveşte! – strigă el emoţionat. – A venit bătrânul Martin!

O barcă cu motor se desprinse de la mal şi trecând prin canalul interior al fortului se îndreptă direct spre ei. Până când Stanford reuşi să deschidă uşa, barca ajunse la avion şi se opri lângă flancul lui.

Harvey rămase în fundul cabinei. Se uita cu o privire rece, indiferentă la Fielding, Elissa şi Martin care vorbeau toţi deodată; Mary, tăcută, zâmbi uşor bătrânului Martin, dar nu scoase niciun cuvânt. Harvey fu ultimul care strânse mâna lui Stanford şi sări în barcă. Fiecare amănunt îl impresiona teribil, dureros.

— M-am gândit să vin să vă întâmpm aici, la Southsea, Sir Michael, – strigă bătrânul Martin ca să acopere zgomotul motorului. – E mult mai comod decât la Haslar.

— Splendid, bătrâne…

— M-am gândit că va fi mai uşor şi pentru milady… – vocea i se frânse şi se stinse din cauza efortului. Dădu din cap clipind fericit din ochii lui de un albastru spălăcit. Era un omuleţ pirpiriu cu nasul lung şi o faţă cavalină, de copil. Un gentleman în serviciul unui gentleman, gândi Harvey cu aceeaşi limpezime crudă – slujindu-şi stăpânul feudal cu credinţă şi afecţiune toată viaţa.

Ajunseră la treptele de piatră înverzită ale Cheiului Vechi, urcară pe mal unde îi întimpină un şir de clădiri înalte, tramvaie zăngănind pe şine, o mulţime de oameni care se uitau la ei, o voce solemnă, plină de respect: „Atenţie, milady, atenţie, vă rog”.

Se întoarseră… erau din nou acasă.

Îi aştepta o maşină – un imens, trufaş şi strălucitor Rolls albastru; bineînţeles albastru-închis, discret. Un şofer nemişcat ca o figură de ceară, din muzeul Tussaud, stătea lângă portiera pe care o închise uşor, cu un declic aproape imperceptibil, pe urmă sări la volan. Plecară înveliţi în pleduri groase, cu bătrânul Martin aşezat în faţă lângă figura rigidă a şoferului care conducea manevrând comenzile complicate ale maşinii.

Oraşul trecu pe lângă ei în goana maşinii, apoi apucară pe drumul Chichester şi priveliştile de ţară se deschiseră în faţa lor întocmai ca un album cu poze frumoase.

— Nu-i chiar urâtă Anglia? – observă Fielding plin de mulţumire. – Dar stai să vezi Sussexul, orice-ai spune e totuşi micul nostru colţişor.

Da, gardurile erau înmugurite, micile ţarini pătrate acoperite cu un covor de verdeaţă, casele pitulate sub arbori, totul curat şi îngrijit – strălucind ca scos din cutie. Dar Harvey nici nu se uită la frumosul album cu poze. Putea să fie oribil sau splendid, ce-i păsa lui? De ce a venit aici, se întreba enervat. Nu trebuia să mă las

convins. Unde-i era împotrivirea, asprimea, sarcasmul, indiferenţa posacă?

Şedea alături de Mary, atât de aproape încât îi simţea freamătul viu al trupului.

— Stai aici, nu fii copil! – insistase Fielding. Era îngrozitor. Inima îi bătea ca un clopot. Mary se uita drept înaintea ei. Dar obrajii i se colorară uşor. Nu-i prinsese niciodată privirea, – niciodată complet – şi ar fi dorit atât de mult...

— Cornuri proaspete cu unt, în faţa căminului, – strigă Fielding. – N-ar fi tocmai rău, ce ziceţi? – Şedea în faţa lor pe bancheta pliantă, emitea tot felul de păreri, le arătă hotarele proprietăţii cu un aer de stăpân, de parcă ar fi lipsit cel puţin douăsprezece luni de acasă. Nu tăcea o clipă.

— Nu mai e mult. Doamne! este extraordinar să te întorci acasă. Nu eşti prea obosită, bătrânico? O să dăm o adevărată recepţie în cinstea ta.

Mary tresări.

— Sper că n-ai invitat pe nimeni, Michael? – şopti ea.

— Doamne! nici gând de aşa ceva, – protestă el. – Vei merge imediat să te culci. Dar o să organizăm ceva măreţ când ai să te simţi mai în putere. – Era radios. – Pe urmă vom pleca din nou la Londra. Pe toţi sfinţii! Vom face câteva lucruri – vom cumpăra câte ceva – vom pune treburile pe roate... ai să vezi!

Maşina aluneca uşoară, fără zgomot, mai departe prin Cosham şi Havant. Alte file de album întoarse.

— Acum suntem aproape – repetă Fielding emoţionat – chiar foarte aproape.

Cu câteva sunete vesele de claxon, cotiră de pe şoseaua principală şi trecură printr-un mic cătun cu căsuţe albe şi acoperişuri roşii, pitit în fundul unei vâlcele. Un şir de raţe trecu solemn pe pajiştea verde a satului. Câţiva copii în şorţuleţe se opriră brusc din râs şi rămaseră nemişcaţi şi plini de respect. Pe urmă, după o curbă, intrară pe o alee lungă străjuită de ulmi. Mai făcură

aproximativ o milă pe sub ulmii aceştia.

Harvey observă în treacăt o căprioară care se uita cu ochii blânzi după maşină. Îşi dădu seama confuz că se aflau într-un parc – un parc imens, îngrădit. Era o proprietate – bineînţeles... era moşia lui Fielding. Părea enormă, bogată, nemărginită.

Pe urmă, după culmea unei coline, văzură Buckden-ul. Nu arăta ca o casă – era prea mare. Era dreptunghiular, solid, clădit în jurul unei curţi centrale. În faţă se întindeau pajişti verzi ca nişte covoare de catifea. Rotocoale de fum albăstrui se ridicau din câtevă hornuri, iar pe deasupra lor se rotea croncănind un stol de ciori. Un steag atârna moale de prăjina lui.

Toată această bogăţie, perfecţiune, măreţie îl izbi şi-l intimidă totodată. O Doamne, câtă deosebire de Los Cisnes, gândi el. Acolo frumuseţea ei putea să înflorească nestingherită, aici însă toată această splendoare parcă era menită s-o copleşească şi s-o anihileze.

Cauciucurile scârţâiră uşor pe prundul aleii. Maşina făcu o curbă şi se opri în faţa intrării. Câţiva valeţi se repeziră afară, urmaţi de o mulţime de câini care săreau agitaţi.

— Slavă Domnului, suntem iar acasă – exclamă Fielding emoţionat.

CAPITOLUL XXIX

Seara următoare. Cina se terminase. Nu fusese una din acele mese austere care intrau în costul călătoriei pe *Aureola* sau ca acelea preparate rapid de Corccran şi compuse din cafea şi crochete mexicane. Fusese o masă simplă, în acelaşi timp simplă şi gustoasă – „o mâncare cumsecade”, cum obişnuia să spună Michael. „Hai să mergem să îmbucăm ceva, – spunea el râzând, slavă Domnului, ne mai putem oferi o mâncare cumsecade”... Aşa că se aşezară la o „mâncare cumsecade”: stridii grase de Whitstable; o supă de iepure, concentrată şi hrănitoare; somn de Tweed la grătar; piept de pui fraged care se topea în gură; sparanghel soté; un sufle rumenit care aburea în farfurie; apoi o specialitate, ceva foarte savuros provenind din bucătăria alsaciană.

O nu, nu era de loc o masă fantastică. Şi totuşi te puteai lipsi foarte bine de câte un fel de mâncare fără să rămâi flămând. Harvey se lipsi de mai multe, iar Mary nu gustă decât din unul singur. Numai prezenţa celor trei lachei cu epoleţi de amiral şi maniere de arhiduci salvă masa de o simplitate cu totul bucolică. În ciuda zbuciumului care îi răscolea sufletul, Harvey nu putea să nu se întrebe dacă oamenii aceştia erau reali, dacă fiecare dintre ei avea un suflet, o personalitate, o viaţă proprie? Dar însuşi castelul acesta, exista oare aevea? Nu, nu era nicio plăsmuire – se afla într-adevăr în împărăţia luxului, un lux plin de farmec şi rafinament. Nu trebuia să faci nimic, totul îţi venea de-a gata. Erai trezit, ţi se servea ceaiul, ţi se pregătea baia, te aşteptau

prosoapele încălzite. Hainele, lenjeria, ghetele apăreau miraculos, ca din senin, călcate, împăturite, lustruite. Erai bărbierit, îmbrăcat, invitat cu amabilitate, să cobori pentru gustarea de dimineaţă. Şi acesta era abia începutul. Nu aveai decât să ceri ca să ţi se aducă orice, absolut orice. Harvey simţi din nou crescând în el o revoltă surdă. Doamne, era de-a dreptul sufocant! Nu puteai lua o ţigară fără ca un servitor respectuos să nu apară imediat în faţa ta cu un chibrit aprins.

Se uita gânditor la butucul care ardea fâsâind în golul căminului de marmură. Se aflau cu toţii în salon – el într-un fotoliu în apropierea focului, Mary – pe o banchetă joasă lângă grilaj; Michael şi Elissa şedeau pe divanul adânc şi moale făcându-şi siesta. Nimeni nu vorbea. Butucul sâsâia şi trosnea. Pe tapetul vechi, chinezesc, pictat de mână, papagali de argint se avântau în albastrul transparent al cerului. Câteva picturi de Lely dominau graţios întreaga scenă. Un buchet mare de orhidee se oglindea pe suprafaţa netedă, lustruită de vreme şi de mâini harnice, a unui scrin de stejar. Pe consola căminului se afla un portret al lui Mary... la care Harvey nici nu îndrăznea să se uite.

— Să vă spun ceva! – întrerupse Elissa tăcerea cuibărindu-se mai comod pe divan. – Azi dimineaţă m-am trezit cu senzaţia netă că astăzi mă voi plictisi îngrozitor. Dar parcă nu e chiar aşa. Mai curând aş zice că am stat toată ziua visătoare. Îmi pare bine că m-ai trimis la biserică, Michael. Este într-adevăr foarte liniştitor şi plăcut. Mi-am adus aminte de misionarul acela, – se opri. – Cred că pentru el a fost o experienţă care s-ar putea să-i folosească.

Mary, ghemuită pe bancheta ei lângă vatră, se uita cu ochii pierduţi la butucul arzând.

— Dar pentru sora lui? şopti ea.

Elissa întinse mâna după o ţigară.

— Nu fii urâcioasă, dragă. Îmi strici toată buna dispoziţie.

Se făcu tăcere.

— Da, s-a dus. Foarte urât din partea ta. Şi în toată casa asta nu se găseşte un suflet care să fie drăguţ cu mine. Ce Dumnezeu să fac?

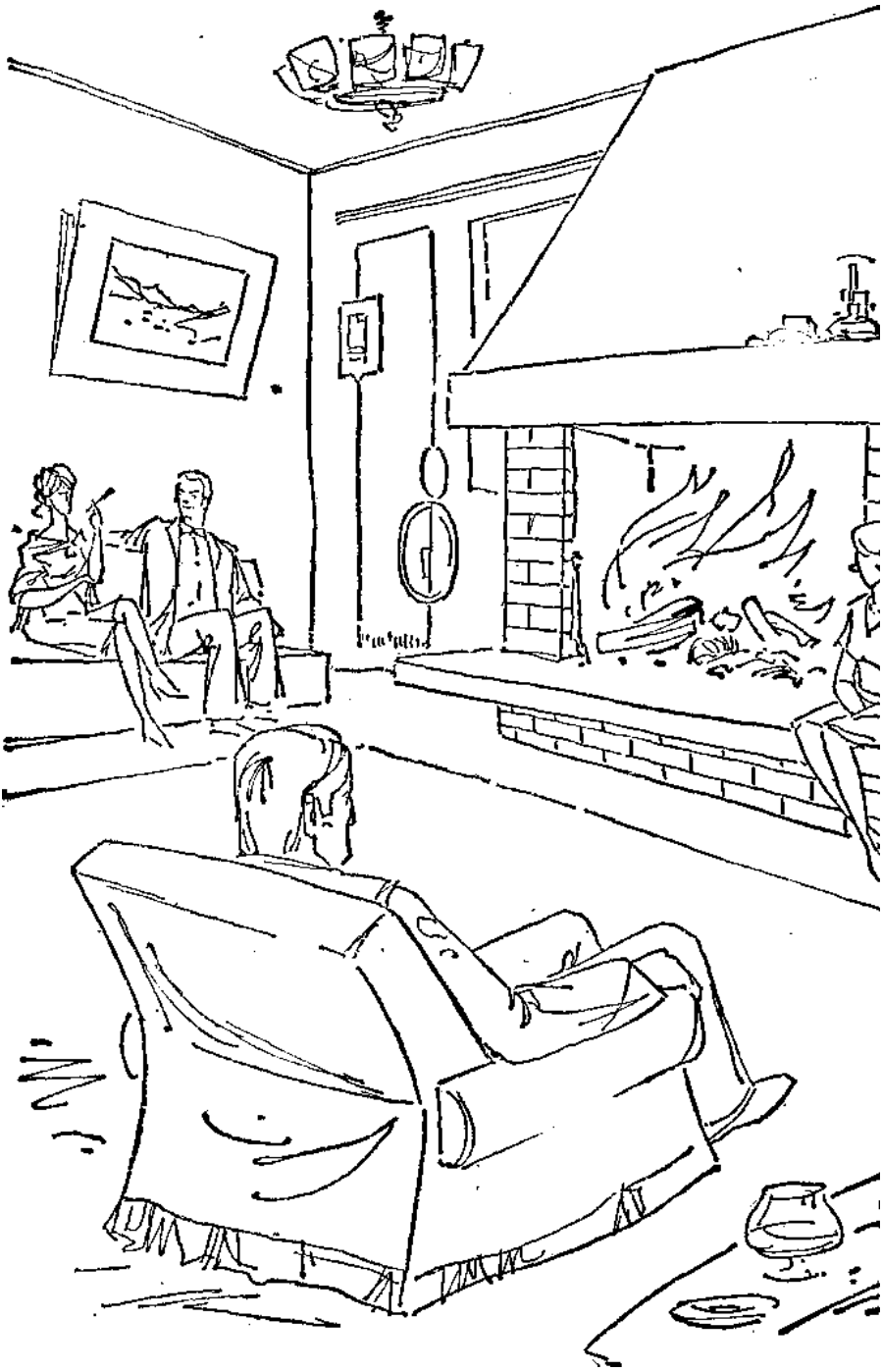

Mary, absorbită din nou de gândurile ei nu răspunse nimic. Dar Harvey simţi că începe să fiarbă:

— De ce nu încerci să lucrezi ceva, aşa pentru variaţie – spuse el.

— Să lucrez! – Elissa se uită la el cu ochii mari, cu o grimasă de dispreţ.

Michael scoase încet trabucul din gură şi îl duse la nas ca să-i simtă aroma.

— Ei, eu aş zice, – interveni el, – că fiecare dintre noi îşi îndeplineşte obligaţiile care îi revin.

— Obligaţiile voastre! – replică Harvey cu amărăciune. – Şi care sunt, mă rog aceste obligaţii? Staţi aici toată ziua – mâncâţi şi dormiţi... Şi bineînţeles vă distraţi fiecare cum puteţi. Elissa face colecţie de amanţi. Dumneata faci colecţie de centenari. Din când în când plecaţi la Londra. Acolo mâncaţi şi dormiţi ceva mai mult. Pe urmă vă duceţi la teatru ca să vedeţi o duzină de piese stupide. Dumneata expui o micşunea albastră pe care altcineva a cultivat-o pentru dumneata. Ţi se acordă o medalie. După aceea, alergi să inaugurezi un bazar, o serbare, un festival de binefacere...

— Dar, la naiba – zâmbi Fielding, – mai e şi Buckden-ul, nu-i aşa?

— Dumneata n-ai făcut nimic ca să-l ai, răspunse Harvey plictisit. – Nu l-ai câştigat dumneata. Toate aceste hectare de pământ, căminele de bătrâni, păunii, lacheii, bogăţia, ploşniţele – totul ţi-a căzut aşa, pleaşcă în poală.

Michael chicoti amuzant.

— Dumneata însă uiţi de impozite. Ştii, să fiu al naibii, pe vremurile astea grele trebuie să te zbaţi toată ziua ca să poţi avea o mâncare mai cumsecade.

Harvey nu mai răspunse nimic. Dar Elissa aruncă o privire piezişă către Mary, pe urmă râse uşor, cu aerul ei ironic:

— Bate un vânt de democraţie. Parcă aud nişte şoapte despre simplitate. Înapoi, la deliciile traiului auster de altă dată. „Viaţa e o luptă aspră”, ca în deviza marinarilor din

familia Mainwaring.

Nimeni nu mai spuse nimic. Câtva timp domni tăcerea. În cele din urmă Michael se ridică, luă o nouă ţigară şi îi tăie vârful.

— Haideţi, să nu ne anchilozăm. Să facem ceva ca să dovedim că nu suntem chiar atât de leneşi. Să jucăm un biliard. Ce zici, facem o partidă, Lissa?

— Biliard, – făcu Elissa ca şi cum ar fi văzut o broască râioasă.

— Da, vrei să facem o partidă? – repetă el. – O să jucăm în patru. Mă duc să spun să ne pregătească masa. Veniţi şi voi peste câteva clipe. – Îşi aprinse trabucul şi se îndreptă spre uşă.

Elissa oftă uitându-se în urma lui.

— Cum se face, – murmură ea înălţând sprâncenele, – cum se face că în momentele cele mai grozave şi palpitante Michael e întotdeauna atât de neserios? Tocmai ajunsesem la punctul cel mai important. Ce ar fi trebuit să facem! Dar acum... Aruncă o privire înspre cei doi şi zâmbi. Se ridică în picioare, căscă şi fără să mai spună un cuvânt ieşi legănat din cameră.

Erau singuri. Pentru prima oară din dimineaţa aceea, la Dos Cisnes, singuri. Era ceva atât de neaşteptat, încât Mary se înfiora. Stătea complet nemişcată, ca şi cum i-ar fi fost teamă să facă cel mai mic gest. Pe urmă după un timp destul de lung, îşi înălţă încet privirea. Se uită drept în ochii lui. Tot ce se întâmplase în ultimile zile se topi şi dispăru. Îşi reţinu brusc respiraţia şi strigă:

— E adevărat... ceea ce spune! Ce-o să ne facem noi... de aici înainte?

Ochii ei erau întunecaţi şi trişti, dar privirea deschisă, luminată de o maturitate nouă şi profundă. Flăcările aprindeau lumini jucăuşe în părul ei, pe gât şi pe braţe, care apăreau albe din rochia neagră pe care o purta. Obrazul încă palid, păstra un calm aparent, dar buzele aveau un tremur ca de durere.

Harvey nu spuse nimic, nu se mişca, dar ochii lui se

agăţară lacomi de privirea ei. Da, – îşi zicea, – cel puţin vom şti – fiecare dintre noi – ce ne aşteaptă.

— Nu e bine să mai amânăm lucrurile, – şopti ea. Trebuie să privim adevărul în faţă. Acum ştii mai bine care este viaţa pe care o duc eu. Acum înţelegi de ce am simţit nevoia să evadez, ca să trăiesc mai simplu, departe de existenţa asta care mă apasă şi mă înăbuşă. Ai auzit ironiile Elissei. De fapt are dreptate. Toate acestea nu mi-au plăcut niciodată, nu au nicio legătură cu mine. Dar nu-mi dădeam seama pe deplin de asta până nu te-am întâlnit. Şi este adevărat ceea ce spui despre muncă. Ai trezit ceva în mine. A sosit timpul să nu mai admit să fiu tratată ca o fetiţă visătoare... A sosit timpul să nu mai oftez după grădini fermecate... Aşa ceva nu mi se mai potriveşte... Acum sunt femeie. Aş vrea să fac ceva, să dau ceva, astfel încât să pot primi ceva în schimb. Şi mai ales acum, mai mult ca oricând. M-am schimbat, am devenit alta. O, Harvey, abia acum simt c-am crescut mare. M-am măritat cu Michael când aveam optsprezece ani. Habar n-aveam de nimic. Îmi plăcea... şi aţii. Nici el nu a cerut altceva – nici atunci şi nici acum. Dar vezi, – spuse cu glasul stins – dar vezi şi tu cât este de bun... – se opri scurt. Îşi strânse degetele cu atâta putere încât deveniră mai albe decât obrazul ei. – E îngrozitor... îngrozitor... Să iubeşti atât de mult şi să nu ştii ce să faci.

Harvey îşi simţi din nou inima bătând ca o limbă de clopot Spuse ca prin vis:

— Cândva ai venit după mine... la Los Cisnes.

— Da, ştiu, o ştiu prea bine, – răspunse ea. – Dar atunci nu mă gândeam ce fac, cred că eram bolnavă. Eram incapabilă să gândesc. Am venit la tine instinctiv... – Pieptul i se ridică şi se lăsa agitat. Într-un elan de dorinţă Harvey ar fi vrut să-şi îngroape capul la pieptul ei.

— Ştii bine, – spuse cu glasul sugrumat, – ştim amândoi că între noi s-a produs ceva care ne-a legat pentru totdeauna.

Se făcu tăcere. Pe urmă Mary spuse în şoaptă.

— Ştiu asta… de foarte multă vreme. Îţi aparţin numai ţie. Dar ce-i de făcut? Nu sunt liberă să fac ceea ce vreau. N-aş putea… O, n-aş putea să-l rănesc pe Michael.

— Crezi că ar suferi chiar atât de mult?

— Nu ştiu, nu sunt în stare să mă gândesc. Cred că nici n-ar înţelege. Ar râde doar. N-ar avea niciun rost să încerc să-i explic – ai văzut şi tu. Ar trebui să plec, – pur şi simplu, să plec fără să-i spun nimic. Este o laşitate să cedezi, sau este un act de curaj? M-am gândit atât de mult încât au început să mi se încurce gândurile în cap. Ţi-am spus încă pe vapor, cât de mult mă dezgustă tot ce este sordid şi animalic. – Vocea i se frânse, dar se reculese şi continuă. – Femeile care au amanţi – pasiuni ce se aprind şi se sting ca un foc de paie – este ceva urât, care mă îngrozeşte. Am căutat să-mi făuresc un ideal, o anumită linie de conduită. Am căutat să trăiesc altfel. Dar acum toate acestea s-au năruit. Nu mai pot deosebi binele de rău. Şi mă gândesc tot timpul: cum voi putea trăi fără tine? – Glasul îi tremură şi se stinse topindu-se în tăcerea din odaie.

El îi luă mâna şi şopti:

— Idealul pe care ţi l-ai făurit nu s-a năruit, Mary. În tine nu există nimic care să nu fie frumos. Te iubesc.

Îşi înălţă capul şi se uită la el cu ochii ei mari şi întunecaţi.

— Şi eu te iubesc.

În clipa aceea uşa se deschise şi Fielding apăru din nou în cameră. Cu tacul în mână, se opri şi se uită la ei. Tuşi stingherit, pe urmă încercă să zâmbească.

— Veniţi să jucaţi şi voi. Lissa zicea tocmai că vrea să joace pool, dar dacă nu e în patru, n-are niciun haz.

Se lăsă o tăcere adâncă. Lui Harvey îi năvăli sângele în obraz, apoi se retrase tot atât de brusc, făcându-l mai palid decât înainte. Cu acelaşi zâmbet, Fielding continuă:

— Îmi pare rău că am dat buzna aşa, niciuna, nici două. Poate nu aveţi chef de joc. Veniţi şi voi, dacă vreţi, după ce… după ce terminaţi.

Mary îşi plecă privirea; tot trupul păru că îi atârnă fără vlagă. Se sprijini de consola căminului şi rosti cu un glas stins, străin:

— Michael, sunt obosită. Cred că e mai bine să mă culc. În aceiaşi clipă fu lângă dânsa.

— Dar bine înţeles. Într-adevăr, te rog să mă ierţi. Îmi pare rău. Dar este prima ta seară pe picioare. Sunt un măgar că am uitat. Dă-mi voie să sun. Lasă-mă să fac ceva.

Ea se desprinse de lângă cămin şi, cu ochii în pământ, se îndreptă încet spre uşă.

— Nu face nimic, – spuse cu aceiaşi voce stinsă, – dar cred că acum ar fi mai bine să plec, dacă n-ai nimic împotrivă.

— Sigur că nu. Mai încape vorbă! – O luă de braţ cu un aer vinovat. Era mişcat – sincer mişcat – o va conduce în camera ei. Scările, ştii... ce urât din partea lui că a uitat!

Ieşiră din cameră împreună, iar Harvey rămase multă vreme cu ochii ţintă la uşa închisă. Se simţea paralizat. De-ar fi putut măcar să facă ceva, de-ar fi putut să se bată... aşa, cum se bătuse cu Carr. Ar fi vrut să lovească, să distrugă. Dar ce putea face împotriva unui om atât de blând ca Fielding? Îşi dădea seama din ce în ce mai mult că nu putea să facă nimic. Se înfioră. Era cu neputinţă să mai îndure. Nu, nu putea să mai suporte această situaţie. Trebuia să plece de acolo... undeva... oriunde. Se repezi la uşa veneţiană care dădea spre terasă. Trase la o parte draperia, deschise uşa şi ieşi. Traversă pajiştea udă de rouă. Aerul rece nu-i răcori fruntea înfierbântată. Îl urmărea amintirea chipului ei care se contura în întunericul ceţos. Străbătu parcul şi ajunse la aleea de ulmi. În spatele lui, castelul părea un uriaş monstru adormit.

Trebuie să scape dintre zidurile acelea care se îngrămădeau în jur, îl înăbuşeau. Da! Avea senzaţia că-şi croieşte drum printr-o masă de vată care îi umple gura, ochii, urechile – înota prin vată – dar în sfârşit era liber,

trecu pe lângă căsuţa portarului, şi ajunse la şosea. Mergea repede, tot mai repede, cu capul în piept, bălăbănindu-şi braţele ca un nebun. Deodată auzi fluieratul unui tren. Înălţându-şi capul zări lumina roşie a locomotivei care intra în staţie. Începu să alerge şi trecu în goană pe lângă funcţionarul de la poartă care tocmai anunţa plecarea trenului de Londra. Sări din mers într-un vagon şi se cuibări în colţul unui compartiment. Rămase nemişcat şi mut, în timp ce trenul străpungea întunericul nopţii.

CAPITOLUL XXX

Un cărbune stins căzu pe grătar cu un sunet sec, accentuând şi mai mult tăcerea care domnea în salonul luminat, dar sărăcăcios din apartamentul lui Harvey. Ismay, cufundat în fotoliu, cu picioarele sprijinite de grilajul căminului, îşi drese glasul, nehotărât; ar fi vrut să spună ceva şi totuşi parcă îi era teamă să rupă această tăcere. Aruncă o privire pe ascuns spre Harvey care şedea în faţa lui, de cealaltă parte, sub lampa cu abajur galben care arunca o lumină indiferentă peste mobila tare, de proastă calitate, peste căminul monumental, biroul prăfuit din colţul camerei, obloanele trase, ceştile groase de cafea – goale şi nespălate – peste faţa de masă uzată, cu broderii pretenţioase, de genul „un pol jumate bucata, doamnă” de la solduri.

Era joi seara, după plecarea precipitată a lui Harvey de la Buckden. Afară, pe Vincent Street, o ceaţă rece de martie urca dinspre fluviu, înghiţind zgomotul circulaţiei care se auzea tot mai stins, mai depărtat la ora aceea târzie. Într-adevâr, în aceeaşi clipă micul ceas albastru de pe consola căminului bătu repede de zece ori, ceea ce îi dădu lui Ismay prilejul să înceapă conversaţia.

— Ei bine, – exclamă el înainte ca ecourile să se fi stins, – am impresia că astăzi eşti mai vorbăreţ ca oricând.

— Serios?

— Nu mi-ai povestit mai nimic, omule. Chiar nimic.

— Nu?

Ismay se foi nerăbdător.

— Recunosc că ai trăit o aventura ciudată, aş zice chiar

foarte ciudată.

— Într-adevăr.

Ismay râse scurt.

— Nu că te-aş fi crezut omul potrivit pentru asemenea… hai să zicem… fantasmagorii.

— Nu?

— Bineînţeles că nu! Întotdeauna ai fost omul care a zis lucrurilor pe nume, nu-i aşa? Aveai întotdeauna pregătită câte o cărămidă grea, foarte ştiinţifică, cu care să faci ţăndări ceea ce numeai tu frumoasa vitrină a iluziilor vieţii.

Un timp destul de lung Harvey nu răspunse nimic, pe urmă rosti cu un glas incolor:

— Acum nu mai am niciun fel de cărămizi.

Se lăsă iarăşi o tăcere ciudată, apoi Harvey îşi ridică încet capul:

— Să-ţi spun ceva, Ismay, – declară el. – Am învăţat ceva care m-a lecuit de raţionalismul meu rece de odinioară. Există pe lume o mulţime de lucruri de care habar n-aveam mai înainte – lucruri inexplicabile care depăşesc raţiunea noastră. Ne închipuim că ştim totul şi când colo nu ştim nimic… Absolut nimic.

Ismay se îndreptă în fotoliu.

— Hai lasă, omule. Doar nu vorbeşti serios? Nu înţeleg…

— Nu! – izbucni Harvey aprig. – Tu nu înţelegi asta. Şi nici eu nu înţeleg. Dar, Dumnezeule mare, aceasta îţi dă de gândit!

— Se făcu o tăcere adâncă. Ismay încercă să spună ceva, dar se răzgândi. Se uită la Harvey dintr-o parte, apoi îşi întoarse iarăşi privirea. Făcu un gest vag din umeri. Nu vroia să continue pe această temă. La naiba! Avea propriile lui convingeri practice asupra tuturor acestor prostii insesizabile. Lui să i se arate un apendice perforat şi el va şti foarte bine ce are de făcut. Dar aşa ceva? Şi apoi, după ce totul s-a terminat, ce importanţă mai avea? Principalul era că Harvey s-a întors, sănătos la

trup şi suflet, gata – se vedea că era gata, – să ia totul de la început. Planul său fusese bun. A ştiut-o chiar de la început şi avusese dreptate. Fără să dea atenţie ceasului ieftin de pe cămin, scoase ceasornicul său fin de buzunar, se uită la el şi închise capacul la loc cu un ţăcănit uşor.

— Şi acum, ce naiba ai de gând să faci? – întrebă cu o veselie bruscă.

— Ceva la care s-ar fi gândit poate Corcoran – răspunse Harvey încet. – În legătură cu nevoia de a ţine capul sus. – Cită din memorie: „Lasă-mă să plec de la toate acestea nu plângând, ci cântând ca lebăda” – e din Platon, Ismay. – Apoi adăugă cu un zâmbet slab: – „Platon ăsta a fost un tip măreţ – ar trebui să-l citeşti, tinere, dacă ai ceva timp liber”.

— Ai să pleci, pe dracu’, – strigă Ismay. – Ştii foarte bine că n-ai să mai pleci nicăieri. Ai devenit un alt om… datorită mie. Şi trebuie să dovedeşti că am dreptate. – Se ridică în picioare, îşi luă paltonul de pe scaun, îl îmbrăcă şi se încheie la toţi nasturii. Pe urmă scoase cu grijă din buzunar mănuşile galbene, îşi luă pălăria şi umbrela. Mai zăbovi puţin: – între altele, – îşi luă un aer de parcă ar fi anunţat o veste proastă: era momentul să dea la iveală surpriza pe care o păstrase pentru sfârşit: – Există un post vacant la Central Metropolitan. – Făcu iarăşi o pauză. – M-am gândit că poate te interesează, că poate chiar ai să vrei să faci o cerere..

Harvey îi aruncă o privire rapidă. Se lăsă un moment de tăcere.

— Vorbeşti despre Spitalul cel nou din Tuke Street? Cei de acolo n-or să vrea… N-or să mă angajeze niciodată la ei.

Ismay îşi inspectă unghiile cu acea indiferenţă pe care obişnuia s-o arboreze în momentele importante.

— În locul tău eu aş face o încercare.

Harvey zâmbi trist.

— Tot mai aranjezi treburile universului, Ismay?

— În orice caz, ale unei părţi destul de importante.

— Vrei să spui…

— Vreau să spun că poţi foarte bine intra acolo. N-am lăsat să crească iarba. Săptămâna trecută am vorbit de două ori cu Craig despre asta. Poate că acum în sfârşit ai înţeles despre ce-i vorba? De fapt, ei vor să te angajeze. – Uită de unghii şi se lăsă furat de un entuziasm juvenil. – E un mare noroc că te-ai întors tocmai acum! Spitalul e nou… Oamenii cumsecade, – vei putea lucra cu ei – iar laboratorul este cel mai bine utilat din Londra. Ai toate posibilităţile să-ţi desfăşori munca. – Se opri scurt. – Eşti de acord?

În tăcerea din cameră se auzeau parcă bătăile unei inimi. Harvey avea impresia că revine de foarte departe. Să lucreze! Sigur că dorea să lucreze. Îl năpădi un val subit de speranţă. Toate simţurile i se trezeau treptat din abisul acela de melancolie ca să se concentreze împreună asupra viitorului. Trecutul era departe acum… Da… În faţa lui stătea viitorul.

— Da, – articulă el în cele din urmă. – Sunt de acord.

Ismay îşi îndesă pălăria pe cap.

— Ştiam eu, – strigă el. – Am să-l sun pe Craig cum ajung acasă. – Zâmbetul îi lumină toată faţa. La uşă se întoarse, duse umbrela la umăr. – Ai să le arăţi tu, Harvey. Ai să-i faci tu pe cei de la Victoria să crape de necaz. Ţi-am spus eu că aşa va fi. Să ştii, ziua aceea nu mai este departe.

— Nu vreau să fac în necaz nimănui, – spuse Harvey încet – Totul s-a schimbat. Mi-am pierdut îngâmfarea prosteasca de odinioară. Nu vreau decât să muncesc, să muncesc cu umilinţă, Ismay. Vreau numai să încerc… să încerc…

Dar Ismay nu-l mai asculta. Cuvintele îi fură acoperite de zgomotul uşii închise. Ismay plecase.

Harvey rămase în mijlocul camerei. Deasupra tăciunilor aprinşi, care se stingeau încet în cămin, mai pâlpâiau slab ultimele flăcări albăstrui. Era ostenit. Şi totuşi, în ciuda oboselii, o energie nouă, neostoită strălucea în el ca o

lumină prin ceaţă. Să lucreze! Oftă din adânc. Era o şansă mare, unică, pe care o datora lui Ismay. N-o va lăsa să-i scape, pentru nimic în lume. Simţea cum creşte în el o nouă credinţă, o nouă inspiraţie.

Trupul îi era încă moale, vlăguit, nu avea ce face. Totuşi, mânat de o forţă invizibilă se urni din loc şi se duse la mica lui masă de lucru. Toate erau aceleaşi, la locul lor. – Microscopul, centrifuga, lamelele, reactivii, eprubetele.

Prăfuite, foarte prăfuite şi nefolosite. De pe perete, micul portret în creion al lui Pasteur se uita la el cu o expresie austeră.

Subit simţi cum îl cuprinde dorinţa de a lucra. O să încerce, sigur, o să încerce. Niciodată încă nevoia aceasta nu fusese mai imperioasă, senzaţia de trezire spirituală, mai deplină. Luă în mână o eprubetă. Contactul cu sticla rece îl reconfortă şi îl linişti. Va putea să lucreze din nou. Va lucra!

În jurul lui liniştea era adâncă. Casa era cufundată în tăcere, zgomotul străzii amuţise.

Se gândi la Mary şi evocă în minte chipul ei, privirea pierdută, înstrăinată. Se strădui să reconstituie filmul întâmplărilor. Dar fragmentele nu vroiau să se înlănţuie şi nicio fiinţă omenească nu va putea vreodată să le facă să se înlănţuie. Şi totuşi aventura lui a fost reală, totul s-a întâmplat aevea. Înţelese cu un oftat că ceea ce trăise atunci făcea acum parte din trecut. Viitorul... nu-l cunoştea şi nici nu putea să-l prevadă. Dar cel puţin îi rămăsese amintirea lui Mary – un ideal de acum înainte indisolubil legat de munca lui.

Şi cum stătea acolo, cu o expresie de melancolie şi oboseală, acea oboseală imensă care îi stăpânea întreaga; fiinţă, percepu un zgomot vag care venea parcă din strada pustie şi se furişă către el, din ceaţa de afară. La început nu dădu atenţie. Dar zgomotul se repetă la uşa de la intrare. Era un sunet ciudat, ca şi cum cineva ar fi atins uşa. Întoarse capul încet. E vântul, îşi spuse. Afară însă nu era vânt. Sau poate e Ismay care o fi uitat ceva şi acum s-a întors. Dar nu era nici Ismay.

Inima i se strânse. Din nou se auzi un scârţâit în tăcerea casei – un scârţâit slab, ca de paşi uşori prin vestibul. Nu e nimic, absolut nimic, îşi repeta cu disperare. Ştia că nu poate fi nimic şi totuşi faţa i se făcu albă ca varul. Inima zvâcni şi se opri în loc. Nu se mai auzea niciun zgomot, însă în cameră plutea o undă de parfum distinct, îmbătător. Era parfumul florilor de

frezia...

SFÂRŞIT